

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ι΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Δ΄

Συνεδρίαση 16^η Δεκεμβρίου 2014

Ώρα έναρξης: 9.05 π.μ.

Αρ. 15

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Σ. ΦΥΤΤΗΣ)

Καλημέρα, συνάδελφοι και συναδέλφισσες.

Κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συνεχίζουμε τη συζήτηση του κρατικού προϋπολογισμού για το 2015. Θα αρχίσουμε τη σημερινή συνεδρία ευχόμενοι απόψε να λήξουμε τη συνεδρία, να καταλήξουμε με την ψήφιση του προϋπολογισμού εν ηρεμία και αγαστή συνεργασία.

Ο πρώτος ομιλητής σήμερα είναι ο κ. Ευγένιος Χαμπουλλάς από το Δημοκρατικό Συναγερμό, ο οποίος είναι βουλευτής Αμμοχώστου. Παρακαλώ το συνάδελφο να προσέλθει στο βήμα.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ευχήθου του, κύριε Πρόεδρε, έν' η πρώτη του ομιλία!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Του εύχομαι καλή επιτυχία, πεφωτισμένη!

ΕΥ. ΧΑΜΠΟΥΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι,

Θέλω να ευχαριστήσω τους παρόντες συνάδελφους, που, έστω και αν η ώρα είναι λίγο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χαμπουλλά, έχετε οκτώ λεπτά, κατά τον...

ΕΥ. ΧΑΜΠΟΥΛΛΑΣ:

Το ξέρω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

...κοινοβουλευτικό σας συνεργάτη...

ΕΥ. ΧΑΜΠΟΥΛΛΑΣ:

Το ξέρω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

...οι βουλευτές του Συναγερμού.

ΕΥ. ΧΑΜΠΟΥΛΛΑΣ:

Το ξέρω, κύριε Πρόεδρε, αλλά οφείλω να τους ευχαριστήσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συνεχίστε, συνεχίστε.

ΕΥ. ΧΑΜΠΟΥΛΛΑΣ:

Οφείλω να τους ευχαριστήσω, διότι κάποιος άλλος έπρεπε να ήταν εδώ σήμερα και δεν είναι.

Ως νέος βουλευτής νιώθω ειλικρινά το βάρος της ευθύνης που πέφτει στους ώμους όλων ως πολιτικών και δημόσιων προσώπων για την ανάκαμψη της οικονομίας. Η ψήφος μας για την έγκριση του προϋπολογισμού αποτελεί ίσως το μεγαλύτερο μέρος αυτής της προσπάθειας.

Σήμερα η οικονομία μας βρίσκεται σε πολύ κρίσιμο στάδιο και ο ρόλος της Βουλής είναι ιδιαίτερα καθοριστικός για την ανατροπή του οικονομικού κλίματος. Οι Κύπριοι πολίτες είναι τα μεγαλύτερα θύματα της κρίσης και πολλά εξαρτώνται από τις επιλογές μας, από τις αποφάσεις μας στη Βουλή. Είναι δική μας ευθύνη να διασφαλίσουμε ότι θα συνεχίσουμε την επίπονη προσπάθεια, για να στηρίξουμε τις ενέργειες της κυβέρνησης και τις πολιτικές της, όπως εκφράζονται μέσα από τον προϋπολογισμό, την προσπάθεια για επιστροφή στην ανάπτυξη. Διαφορετικά, οι θυσίες και οι κόποι των φορολογουμένων θα εξανεμιστούν και θα μπούμε ξανά στο φαύλο κύκλο των προβλημάτων. Ας αποφύγουμε τα όσα παρακολουθούμε στεναχωρημένοι στην Ελλάδα, όπου για έξι χρόνια η πορεία προς τη σωστή κατεύθυνση δεν προχωρά, γιατί η χώρα είναι υποταγμένη στην αναβλητικότητα και στην ανελέητη εσωτερική αντιπαράθεση.

Στη μικρή μας πατρίδα έχουμε συναίσθηση ποιος είναι ο σωστός δρόμος, για να βγούμε από το μνημόνιο. Είναι ο δρόμος των αλλαγών, των μεταρρυθμίσεων, του εκσυγχρονισμού της δημόσιας διοίκησης, της ενίσχυσης της ιδιωτικής πρωτοβουλίας, της προσέλκυσης επενδύσεων και της προώθησης της ανταγωνιστικότητας. Είναι η ώρα των αποφάσεων, η ώρα της ευθύνης. Ναι, χρειάζονται αποκρατικοποιήσεις. Χρειάζεται το κράτος να αλλάξει μοντέλο διοίκησης και λειτουργίας. Το κράτος πρέπει να εστιάσει και να ρυθμίζει την αγορά και όχι να είναι παραγωγός ή επιχειρηματίας μέσα από κρατικά μονοπώλια που αγνοούν παντελώς τις πραγματικές ανάγκες της κοινωνίας και συντηρούν νοσοτροφίες της δεκαετίας του '60.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Ψηφίζουμε τον προϋπολογισμό και δεν μπορεί κανένας από εμάς να προσποιείται ότι δεν έχει ευθύνη για το μέγεθος των προβλημάτων που έχουν συσσωρευτεί. Άλλοι φταίει λίγο, άλλοι αρκετά, άλλοι πολύ περισσότερο από τους άλλους, αναλόγως του πότε και πώς βρέθηκαν στη θέση της εκτελεστικής εξουσίας. Ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια θυμίζω ότι η παρούσα Βουλή βρέθηκε συχνά μπροστά σε διλημματικές επιλογές στη διάρκεια της θητείας της, χωρίς όμως να σταθεί στο ύψος των περιστάσεων, παρουσιάζοντας μια εικόνα η οποία δεν περιποιεί τιμήν στον κοινοβουλευτισμό.

Ο καθένας από εμάς καλείται να ψηφίσει έναν προϋπολογισμό για το 2015 που περιλαμβάνει συγκεκριμένους περιορισμούς στους τομείς της ανάπτυξης και της κοινωνικής πρόνοιας. Ο λόγος είναι πάρα πολύ καλά γνωστός. Δεν έχουμε επαρκείς πόρους και είμαστε δεσμευμένοι σε συγκεκριμένο πρόγραμμα εξυγίανσης από τους δανειστές μας. Αγωνιζόμαστε να αντισταθίσουμε τα λάθη των δεκαετιών που επιδείνωσαν τη θέση της Κύπρου στο διεθνές περιβάλλον, έβλαψαν την οικονομία και πλήγωσαν την κοινωνία ανεπανόρθωτα. Λάθη συσσωρευμένα που πολλαπλασιάστηκαν και έφτασαν στο αποκορύφωμα μετά την τραγική διακυβέρνηση του τόπου την περίοδο 2008-2013. Στην ουσία προσπαθούμε να σηκωθούμε ξανά στα πόδια μας. Πρέπει να έχουμε επίγνωση της πραγματικότητας και να μην ξεχνάμε ότι πριν δύο χρόνια κάποιιοι, οι οποίοι σήμερα είναι λαλίστατοι και επιχειρούν να αποενοχοποιηθούν, είχαν βγάλει τη χώρα για μία πενταετία εκτός προγράμματος, την έβαλαν στον αυτόματο πιλότο και έφεραν την οικονομική καταστροφή, συνεπικουρούμενοι και από άλλες, δήθεν προοδευτικές, δυνάμεις.

Η εποχή των παχέων αγελάδων, των δήθεν απλόχερων και συχνά αστόχευτων παροχών πέρασε. Πρέπει να διασφαλίσουμε ότι η εποχή που μικροσυμφέροντα ομάδων πίεσης, κυρίως από το δημόσιο τομέα, επέβαλλαν ευνοϊκές ρυθμίσεις σε μισθούς, ωφελήματα, επιδόματα, συνταξιοδοτικά, έξοδα παραστάσεων, όλα προς άγναν ψήφων, δε θα επιστρέψει ποτέ. Η εποχή που διάφορες κρατικές εταιρείες και οργανισμοί λάμβαναν εκατομμύρια επιδοτήσεων από τον κρατικό προϋπολογισμό και ποτέ δεν ανταποκρίθηκαν στην υποχρέωση για εξυγίανση πρέπει να ανήκει οριστικά στο παρελθόν. Η καταστροφή και η εκδίκηση της οικονομικής κρίσης επιβάλλει να σοβαρευτούμε και μας υποχρεώνει να συνέλθουμε.

Σκεφτείτε και συγκρίνετε. Τα τελευταία επτά χρόνια δόθηκαν εκατομμύρια σε δήθεν σχέδια αναδιάρθρωσης και εκσυγχρονισμού και σήμερα ψάχνουμε μερικές χιλιάδες ευρώ, για να μαζέψουμε τους αναγκαίους πόρους και να διασφαλίσουμε βασικές απαιτήσεις της κοινωνίας υπέρ αυτών που βρίσκονται τόσο εκτεθειμένοι στην κρίση, γι' αυτούς που δικαιούνται το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα, τους χαμηλοσυνταξιούχους, που δικαιούνται μια αξιοπρεπή σύνταξη, τους πολλούς ασθενείς, που απαιτούν ένα ορθολογικό και καθολικό σύστημα υγείας, τα παιδιά μας, που χρειάζονται υποστήριξη, για να ξεκινήσουν τη σταδιοδρομία τους με μια

υποφερτή δουλειά, αν την βρουν, τους πρόσφυγες και τους γεωργούς, που η κρίση τούς επηρεάζει περισσότερο.

Σήμερα αναζητούμε τον τρόπο να διασφαλίσουμε ορισμένες αναπτυξιακές ενέσεις με την υλοποίηση ορισμένων δημοσίων επενδύσεων. Καλούμαστε, θέλοντας και μη, να ψηφίσουμε ρυθμίσεις με πεινχρούς πόρους, για να καλύψουμε κατά το ελάχιστο τους μη προνομιούχους, τους αδύνατους, όταν πριν από μερικά χρόνια πλειοδοτούσαμε ως λαοφιλείς, μοιράζοντας αστόχευτα παροχές εκατομμυρίων σε άτομα που δεν έπρεπε, σε επαγγελματίες, επιτήδειους διακονητές.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Η περίοδος που διανύουμε είναι η χειρότερη δυνατή συγκυρία για οποιονδήποτε ασχολείται με την πολιτική και τα κόμματα. Δυστυχώς, πολλά από όσα συμβαίνουν γύρω μας έρχονται να επιβεβαιώσουν τους πολίτες, που δυσανασχετούν με τους πολιτικούς και τους κατηγορούν ιστοπεδωτικά -δικαίως ή αδικώς- ότι το μόνο που τους ένοιαζε για χρόνια ήταν η καρέκλα και το φαγοπότι. Τα σκάνδαλα μας έχουν περιζώσει και κάνουν την κοινωνία να διερωτάται: Υπάρχουν τελικά άνθρωποι που αγαπούν αυτό τον τόπο, που δεν είναι διαπλεκόμενοι, που μπορούν να αντισταθούν στις προκλήσεις του καταναλωτισμού και τις ασυδοσίας; Μπορούν να μας έχουν εμπιστοσύνη οι πολίτες, πιστεύετε, αγαπητοί συνάδελφοι;

Όσα βιώνουμε καθημερινά έξω από το κτίριο της Βουλής μάς δίνουν ένα ηχηρό μήνυμα: να σοβαρευτούμε, να βρούμε τρόπο συνεννόησης, να αλλάξουμε ριζικά νοοτροπία στο πολιτικό σύστημα. Νιώθω ότι δεν υπάρχει κανένα περιθώριο ανοχής από την πλευρά της κοινωνίας, ενόσω δεν αλλάζει η βαθιά εμπεδωμένη νοοτροπία που μας έφερε έως αυτό το χαμηλό σημείο. Δεν μπορεί για τη μεγαλύτερη τραγωδία που γνώρισε ο τόπος μετά την εισβολή -και μιλώ για το Μαρί- να καταδικάζονται για ανθρωποκτονία αυτοί που είχαν τη λιγότερη ευθύνη, την ώρα που οι πραγματικοί υπαίτιοι κρύφτηκαν πίσω από περίεργες και προβληματικές γνωματεύσεις και δεν παρουσιάστηκαν ποτέ στο δικαστήριο ή "αθώωθηκαν" στην πορεία.

Ο βαθμός εμπιστοσύνης που τρέφουν οι πολίτες στους πολιτικούς και τα κόμματα είναι στο ναδίρ. Ορισμένες φορές μπορεί να αισθανόμαστε και πικρία, γιατί δεν είναι μόνο η Βουλή το υπεύθυνο θεσμικά όργανο που προκάλεσε το κακό. Είναι και οι τράπεζες, είναι και οι διεφθαρμένοι τραπεζίτες με το λευκό κολάρο, είναι και οι Διοικητές και οι επόπτες, αλλά είναι και δικό μας μερίδιο ευθύνης, ακριβώς επειδή η Βουλή δεν κατάφερε να αντισταθεί στην κατακύβη, δεν έφραξε το δρόμο στην ανευθυνότητα, δεν έλεγξε τους τραπεζίτες, τους Κεντρικούς Τραπεζίτες, παρά μόνο έπαιξε το πρώτο βιολί του λαϊκισμού παραμονές και ανάμεσα στα δύο κουρέματα, παίρνοντας μία καταστροφική για την οικονομία απόφαση.

Σήμερα λοιπόν ζούμε με δανεικά. Αγωνιζόμαστε να ανακτήσουμε την εμπιστοσύνη των πολιτών και να βάλουμε τις πιο λογικές ρυθμίσεις για το μεγάλο πρόβλημα της υπερχρέωσης των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων. Ο βασικός στίβος του αγώνα μας είναι η οικονομία, να ανακτήσουμε την εμπιστοσύνη των διεθνών αγορών, που δε χαρίζονται σε κανέναν και για τίποτα.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός, αλλά και πολλοί άλλοι πολίτες, πέρα από τα κλασικά κομματικά σχήματα και ανεξαρτήτως προτιμήσεων, αναγνωρίζουμε στην κυβέρνηση του Προέδρου Αναστασιάδη ότι κατάφερε τουλάχιστον να μη διολισθήσουμε στην άβυσσο. Εγώ προσωπικά θεωρώ ότι η πορεία της ανάκαμψης είναι εφικτή, αλλά θα εξακολουθήσει να είναι αργή και επίπονη, έχοντας ήδη καταγεγραμμένες μεγάλες κοινωνικές απώλειες, όπως μακροχρόνια ανεργία, μετανάστευση νέων κ.λπ.

Η πραγματική ανάκαμψη όμως δεν είναι υπόθεση μόνο της κυβέρνησης, αλλά είναι και συλλογική ευθύνη όλων των θεσμικών οργάνων της πολιτείας και κυρίως της Βουλής. Δεν έχει κανένα νόημα να παίζουμε μεταξύ μας το παιχνίδι των ευθυνών για την οικονομία, όταν αυτό διεξάγεται επί ερειπίων. Μου προκαλεί εντύπωση που, ύστερα από ένα τόσο μεγάλο κακό που συνέβη στην οικονομία, δεν υπάρχει ακόμα εδώ στη Βουλή μία ελάχιστη κοινή συνισταμένη στα πιο σημαντικά προβλήματα, παρά μόνο στήνονται ακόμα τα πιο συνηθισμένα μικροκομματικά πεδία αντιπαραθέσεων και μάλιστα για ασήμαντους λόγους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευγένιε, ο χρόνος σας έχει συμπληρωθεί.

ΕΥ. ΧΑΜΠΟΥΛΛΑΣ:

Θέλω να ελπίζω ότι ο προϋπολογισμός της κυβέρνησης, ο οποίος βρίσκεται στη σωστή κατεύθυνση, θα υπερψηφιστεί και μέσα από την υλοποίησή του θα ξημερώσουν καλύτερες μέρες για όλους τους συμπατριώτες μας και ιδιαίτερα γι' αυτούς που έχουν πραγματική ανάγκη. Είμαι βέβαιος ότι οι θυσίες του λαού μας, αλλά και οι άοκνες προσπάθειες του Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Νίκου Αναστασιάδη και των συνεργατών του σύντομα θα φέρουν πίσω την ελπίδα και η Κύπρος θα περάσει στη νέα εποχή, αξιόπιστη και περήφανη αλλά προπάντων σεβαστή από όλους τους εταίρους μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Χαμπουλλά.

Τώρα παρακαλώ τον κ. Πανίκο Σταυριανό, βουλευτή Λάρνακας, του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις να προσέλθει στο βήμα.

Π. ΣΤΑΥΡΙΑΝΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θέλω να ευχαριστήσω και εγώ τους παρόντες συναδέλφους, που μας τιμούν με την παρουσία τους.

Αυτά που θα πω, κύριε Πρόεδρε, επειδή είπατε ότι είμαι βουλευτής Λάρνακας, αφορούν τη Λάρνακα.

Επειδή τις τελευταίες μέρες, αγαπητοί συνάδελφοι, έγινε μια βιβλική καταστροφή στη Λάρνακα, θέλω να καλέσω όλους, κόμματα, οργανώσεις, κυβέρνηση, εθελοντές...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Κύριε Αβέρωφ, με συγχωρείτε...

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Απολογούμαι.

Π. ΣΤΑΥΡΙΑΝΟΣ:

Απλά θέλω να τονίσω ότι η Λάρνακα περνά δύσκολες μέρες, δύσκολες ώρες και πρέπει να δείξουμε την ευαισθησία μας στην πόλη της Λάρνακας! Όλοι. Να μαζευτούν οι οργανώσεις οι συνδικαλιστικές τζαι να καλέσουν εθελοντές, να παν να βοηθήσουν...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, παρακαλώ.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Επειδή τζαι ο προηγούμενος ομιλητής και ο νυν ομιλητής διαθέτουν ισχυρή φωνή, ας χαμηλώσουν λλίον τα megάφωνα τζαι τα ξαναδυναμώννουμεν!

(Γέλια)

Π. ΣΤΑΥΡΙΑΝΟΣ:

Αν θέλουν, ας τα κλείσουν, κύριε Κατσουρίδη! Εγώ εννά ακούομαι πάντως!

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχώρα, προχώρα! Μην τρώεις το χρόνο!

Π. ΣΤΑΥΡΙΑΝΟΣ:

Το λοιπόν, γι' αυτό κάνω έκκληση στην ευαισθησία όλων, που τη θεωρώ δεδομένη.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Βρισκόμαστε σε πάρα πολύ δύσκολες στιγμές μετά από τα γεγονότα, τα οποία όλοι γνωρίζουμε, που έλαβαν χώρα τα τελευταία χρόνια. Τεράστια οικονομική κρίση ταλανίζει την κυπριακή κοινωνία. Το κράτος δυσπραγεί οικονομικά, οι πολίτες έχουν καταλήξει να ζουν με τα απολύτως απαραίτητα. Και, ναι, θα συμφωνήσω με τον προηγούμενο συνάδελφο, ότι ο καιρός των χοντρών αγελάδων έχει παρέλθει.

Όμως οι τράπεζες, αγαπητέ Ευγένιε, δεν μπορούσαν να ελεγχθούν από τη Βουλή, γιατί η Βουλή δεν είχε access, δεν είχε πρόσβαση, ώστε να μπορέσει να ελέγξει τους μηχανισμούς των τραπεζών. Και είναι κάτι που θα πρέπει να μας προβληματίσει. Και δεν είναι ευθύνη της Βουλής όσον αφορά αυτό το ζήτημα, του ελέγχου τούτου.

Το Υπουργείο Οικονομικών σφίγγει ακόμα περισσότερο τα ζωνάρια της οικονομίας. Μέσα σ' αυτές τις συνθήκες καλείται η Κυπριακή Δημοκρατία με όλα της τα θεσμικά όργανα να χαράξει και να εφαρμόσει οπωσδήποτε νέες πολιτικές, για να μπορούν οι πολίτες να ζουν με αξιοπρέπεια.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων θα πρέπει να μεταφέρει στην εκτελεστική εξουσία τα πράγματα και τα προβλήματα μέσα από ένα πνεύμα συναίνεσης και κατανόησης, ούτως ώστε να μην υπάρχουν υπερβολές μόνο και μόνο για χάρη πολιτικών αντιπαραθέσεων και σκοπιμοτήτων. Την ίδια ώρα όμως η κυβέρνηση θα πρέπει να μην αποδέχεται το οτιδήποτε προσπαθούν να της επιβάλουν με μνημόνια, είτε αυτή είναι η τρόικα είτε αυτά είναι

ξένα κέντρα αποφάσεων, αλλά με ορθολογισμό να διεκδικεί στα πλαίσια των πραγματικών δεδομένων αυτά τα οποία δε δικαιούται κανένας να στερήσει από τους πολίτες κυρίως μιας χώρας κράτους μέλους ισότιμου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Δεν πρέπει το μνημόνιο να είναι το οικονομικό μανιφέστο της κυβέρνησης.

Μετά τις τελευταίες καταστροφές λοιπόν που επήλθαν στη Λάρνακα, δείχνουμε πράγματι ότι έχουμε τεράστιες αδυναμίες. Έχω πει στην εισαγωγή μου και έχω κάνει arreal, έκκληση, σε όλους μας. Είναι το στοίχημά μας για αυτά τα Χριστούγεννα και για αυτό το νέο έτος που έρχεται οι πληγείσες οικογένειες της Λάρνακας, αν τα Χριστούγεννα είναι γιορτή αγάπης!

Θέλω να εισηγηθώ λοιπόν στην κυβέρνηση κάποια πράγματα άμεσα να συζητηθούν εκεί που πρέπει και να ληφθούν αποφάσεις που να ευκολύνουν τη ζωή των συμπολιτών μας, για να επιλυθούν πραγματικά τα καθημερινά προβλήματα που τους απασχολούν. Είμαι βέβαιος ότι δεν υπάρχει συνάδελφος σ' αυτή την αίθουσα που να μην έχει δεχθεί τηλεφώνημα αγωνίας από μερίδα συμπολιτών μας, για να προωθήσει θέματα υγείας στο Υπουργείο Υγείας, όπως επίσης δεν υπάρχει συνάδελφος που να μην έχει δεχθεί τηλεφώνημα με παράπονα ή με προβλήματα, για να τηλεφωνήσει σε νοσοκομεία, για να εξυπηρετήσει ασθενείς και πολίτες. Θέλω να εισηγηθώ να καθιερωθεί ένας θεσμός, επί εικοσιτετραώρου βάσεως στο Υπουργείο Υγείας να υπάρχει ένας μηχανισμός που να ανταποκρίνεται επιτέλους σ' αυτά τα προβλήματα, γιατί δε γίνεται να κάνει arreal ένας βουλευτής για το αυτονόητο ούτε χρειάζεται πολύ μυαλό, για να το σκεφθούμε αυτό το πράγμα. Πρέπει να δοθεί πρόσβαση στον πολίτη είκοσι τέσσερις ώρες το εικοσιτετράωρο στο Υπουργείο Υγείας, να λύνονται τα προβλήματα. Δεν έχει χρόνο η ασθένεια, τότε εννά επέλθει.

Είναι επίσης σημαντικό να υπάρχει ο απαιτούμενος έλεγχος της ιατρικής πράξης, γιατί, όταν καλούμε να πληρώνει ο πολίτης για τη φορολογία του, πρέπει να του εξασφαλίσουμε και συνθήκες ποιοτικής και ποσοτικά σωστής προσφοράς και υπηρεσίας. Θα πρέπει επιτέλους να σκεφθούν να δημιουργήσουν το θεσμό του Επιτρόπου Υγείας, ο οποίος να επιλαμβάνεται θεμάτων που αφορούν την υγεία, για ποιοτική παροχή τέτοιων υπηρεσιών, αλλά ταυτόχρονα να εξετάζει και θέματα ιατρικής αμέλειας, κακοδιαχείρισης και ατασθαλιών που αφορούν την πολιτική του κράτους στον τομέα της υγείας και που σχετίζονται με προσφορές για εξοπλισμό τόσο υλικοτεχνικής φύσης όσο και φαρμακευτικών σκευασμάτων.

Θα πρέπει να ληφθούν μέτρα, για να ξεκινήσει επιτέλους η μηχανογράφηση στα νοσοκομεία και το δικαίωμα πρόσβασης των ασθενών στους ιατρικούς τους φακέλους. Δε γίνεται, κάθε φορά που γίνεται μια έρευνα, να χάνεται ένας φάκελος!

Είναι πάρα πολλά αυτά τα οποία μπορούν να ληφθούν, αλλά το πιο σημαντικό είναι να γίνει μία εποικοδομητική συζήτηση για το νομοσχέδιο του ΓΕΣΥ στο επόμενο χρονικό διάστημα για το συμφέρον των πολιτών, στο οποίο νομοσχέδιο να αναρωτηθούμε πώς γίνεται ο έλεγχος μιας ποιοτικής και ουσιαστικής παροχής υπηρεσιών υγείας.

Κάθε μέρα επίσης λαμβάνουμε τηλέφωνα από πολίτες για την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου, που τους έκοψε το ρεύμα στα πλαίσια φυσικά των νόμων και των κανονισμών που ισχύουν. Πρέπει να δραστηριοποιηθούμε. Υπάρχει ανεργία, υπάρχει φτώχεια και αντιλαμβανόμαστε ότι το ηλεκτρικό ρεύμα δεν πρέπει να λείπει από κανένα σπίτι. Δεν αρκεί η περιστασιακή λύση και αυτό το ξέρουμε όλοι. Σ' αυτό το σημείο θέλω να ευχαριστήσω για την άμεση ανταπόκρισή τους τόσο την Υπουργό Εργασίας, την κ. Ζέτα Αιμιλιανίδου, όσο και τον κ. Λακκοτρύπη. Αλλά περιστασιακά δεν μπορούμε να λύσουμε το πρόβλημα. Θα πρέπει να βρεθεί λύση. Ίσως η δημιουργία ενός ταμείου, πάνω στο λογαριασμό να μπαίνει ένας επιπρόσθετος φόρος ένα με δύο ευρώ, που μπορεί να λύσει το πρόβλημα.

Θέλω επίσης να αναφερθώ και στα προβλήματα τα οποία έχουν εγερθεί και αφορούν την οικονομία του τόπου στην επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως της Βουλής των Αντιπροσώπων, η οποία επιτροπή έχει κάνει ένα μεγάλο έργο. Σ' αυτή την επιτροπή παρέλασαν και κατέθεσαν διάφοροι φοβερά πράγματα σε σχέση με φαγοπότη που γινόταν στην Κυπριακή Δημοκρατία όσον αφορά τα χρηματοπιστωτικά δεδομένα και δρώμενα. Και αναμένουμε από τη Νομική Υπηρεσία του κράτους να τροχοδρομήσει διαδικασίες τέτοιες που να αποφέρουν αποτελέσματα για να υπάρξει ικανοποίηση του λαϊκού αισθήματος και θεραπεία.

Οφείλουμε επίσης να συμβάλουμε στην προσπάθεια εκσυγχρονισμού της δημόσιας υπηρεσίας και να δημιουργήσουμε γέφυρες επικοινωνίας μεταξύ κράτους και πολίτη όπου να επικρατεί το αίσθημα της ανιδιοτέλειας, της αξιοπρέπειας και της ευθύνης. Πρέπει να αντιληφθούμε ότι είμαστε όλοι συμμετοχοί και συνέταιροι στην έννοια του κράτους και όχι απλοί παρατηρητές ή αμέτοχοι. Πρέπει να καταπολεμήσουμε τη διαφθορά. Πρέπει να φτιάξουμε τέτοιους μηχανισμούς.

Έχουμε δεχτεί όλους τους πολίτες των ευρωπαϊκών χωρών και όλες τις φυλές του κόσμου και δεν μπορούμε να αποδεχτούμε το αυτονόητο, τόσο εμείς, οι Ελληνοκύπριοι, όσο και οι Τουρκοκύπριοι, ότι αυτή η πατρίδα μάς ανήκει από κοινού και έχουμε εκτός από δικαιώματα και ευθύνες, αφού εμείς δημιουργήσαμε το πρόβλημα, και μάλιστα μετά από ηλιθιότητες και σοβινισμούς που επέδειξαν στο παρελθόν ορισμένοι ανεγκέφαλοι από τις δύο πλευρές, με αποκορύφωμα το πραξικόπημα στην Κύπρο, το οποίο ήταν το κλειδί που άνοιξε τις πόρτες της Τουρκίας και έγινε η τουρκική εισβολή. Πρέπει να σταματήσουμε να τραβούμε ο ένας πεισί και ο άλλος τομάρι! Μπορούμε και πρέπει να συνεχίσουμε να ελπίζουμε για ένα καλύτερο αύριο για τα παιδιά μας.

Το Μπαρμπαρός κάμνει τη δουλειά που του έχουν αναθέσει. Εγώ θεωρώ ότι δεν είναι το Μπαρμπαρός το πρόβλημα αλλά μέρος του προβλήματος. Θεωρώ επίσης ότι είμαστε σε μια χρονική περίοδο δύσκολη για το κυπριακό εθνικό θέμα. Αναρωτιέμαι όμως για το ποιο τελικά είναι το πρόβλημά μας! Τα τουρκικά στρατεύματα, που από το '74 κάνουν τη δουλειά που τους έχουν αναθέσει και που δεν είναι άλλη από το να τρομοκρατούν τους Τουρκοκυπρίους και τους Ελληνοκυπρίους και να τους εγκλωβίζουν στις πολιτικές που θέλουν να τους επιβάλουν τα ξένα συμφέροντα; Όλοι αυτοί ήθελαν την Κύπρο διαιρεμένη και τους Τουρκοκυπρίους και τους Ελληνοκυπρίους να ζουν χωριστά. Δεν τους ήθελαν να ζουν ειρηνικά και να απολαμβάνουν τα καλά της πατρίδας τους. Η παρουσία των τουρκικών στρατευμάτων στην Κύπρο εμποδίζει την εξεύρεση λύσης για μια ενιαία πατρίδα, αφού και στην ελεύθερη Κύπρο κάποιοι, εκμεταλλευόμενοι την κατάσταση, εφαρμόζουν πολιτικές διαιρετικές. Δεν είναι καιρός να φροντίσουμε, ούτως ώστε να μην είναι διαιρετικές και διχαστικές οι όποιες προσεγγίσεις αφορούν τις συζητήσεις για τη λύση του Κυπριακού; Εντείνεται λοιπόν το χάσμα και οι διαφορές και έτσι απομακρυνόμαστε από τη λύση.

Είναι καιρός να σκεφτούμε ορθολογιστικά, συναινετικά και διορατικά αλλά ταυτόχρονα με ρεαλισμό. Και, εάν προσδοκούμε σε μία ενωμένη πατρίδα, θα πρέπει να αντιληφθούμε και οι δύο πλευρές την αναγκαιότητα και τη συνθήκη που πρέπει να ακολουθήσουμε για λύση. Εάν προσδοκούμε σε μία ενωμένη πατρίδα, τότε θα πρέπει να σταματήσουμε να ακούμε αυτούς που διαχρονικά διχάζουν τους λαούς μέσω της κακάσχημης παγκοσμιοποίησης, που εφαρμόζουν, και οι οποίοι μας σφάζουν με βαμβάκι και ταυτόχρονα μας φυσούν με το καλαμάκι οξυγόνο! Ας βγούμε από το σκοτεινό δάσος που βρεθήκαμε, αφού μπλεχθήκαμε και χάσαμε το σωστό μονοπάτι.

Για την ελευθερία τούτης της πατρίδας έδωσαν τη ζωή τους και Ελληνοκύπριοι, και Τουρκοκύπριοι. Και πρέπει να το συνειδητοποιήσουμε, αξίζει ένα καλύτερο μέλλον η θυσία τους!

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Εύχομαι σε όλους καλά Χριστούγεννα και καλές και σοφές αποφάσεις σε όλους, για να δώσουμε στα παιδιά μας ένα αξιοπρεπές μέλλον!

Θέλω να κλείσω, κύριε Πρόεδρε, λέγοντας ξανά ότι πρέπει να δείξουμε την ευαισθησία μας για το πρόβλημα το οποίο αντιμετωπίζουμε αυτή τη στιγμή, που αντιμετωπίζουν τα στρώματα της κοινωνίας που έχουν πρόβλημα στο να διαβιώσουν και περισσότερο να επαναλάβω το στοίχημά μας, που είναι αυτές οι περιοχές και οι οικογένειες της Λάρνακας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε, κύριε Σταυριανέ. Να 'σαι καλά!

Παρακαλώ τώρα τον κ. Γεώργιο Τάσου, βουλευτή Λάρνακας, του Δημοκρατικού Συναγερμού να προσέλθει στο βήμα.

Γ. ΤΑΣΟΥ:

Καλημέρα σας.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Με επίγνωση των σοβαρών προβλημάτων που δημιούργησε η οικονομική κρίση, αλλά και με αισιοδοξία ατενίζουμε το μέλλον της πατρίδας μας, συζητώντας τους προϋπολογισμούς του 2015.

Σε μια εποχή που η διεθνής οικονομία βρίσκεται σε ύφεση, η κυβέρνηση Νίκου Αναστασιάδη, παρ' όλο που κληρονόμησε μια διαλυμένη οικονομία, κατάφερε και έδωσε, αλλά και κέρδισε τη μάχη της αξιοπιστίας προς τα έξω. Την ίδια περίοδο σταθεροποίησε την οικονομία της πατρίδας μας, αποφεύγοντας τη χρεοκοπία και δίνοντας έτσι την ευκαιρία για ανασυγκρότηση του κράτους μας, για ανάπτυξη και ελπίδα για το αύριο.

Μέσα στα πλαίσια της εμπέδωσης ενός κράτους δικαίου εντάσσεται και η ευρύτερη κυβερνητική πολιτική της υποδειγματικής τιμωρίας των ενόχων της οικονομικής τραγωδίας, αλλά και των άλλων όλων εμπλεκομένων σε σκάνδαλα και στη διαφθορά. Αυτή η απόφαση δεν έχει πισωγυρίσματα.

Παρ' όλα τα πολλαπλά προβλήματα των δημόσιων οικονομικών, η κυβέρνηση διατήρησε την ποιότητα και την ποσότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών σε κρίσιμους τομείς της δημόσιας πολιτικής. Ένας τέτοιος τομέας είναι και ο τομέας της εκπαίδευσης, για τον οποίο το Υπουργείο Παιδείας, αναγνωρίζοντας τη σημαντική θέση της παιδείας, του πολιτισμού, της νεολαίας και του αθλητισμού, έθεσε στις άμεσες προτεραιότητές του έναν ολοκληρωμένο στρατηγικό σχεδιασμό που καλύπτει όλες τις δομές και λειτουργίες του, μέσα από τον οποίο επιδιώκεται ο εκσυγχρονισμός σημαντικών πολιτικών που διέπουν το εκπαιδευτικό μας σύστημα.

Η κυβέρνηση, θεωρώντας ότι η παιδεία είναι η καλύτερη επένδυση για την ανάπτυξη και την ευημερία ενός λαού, αλλά και το μέλλον ενός τόπου, κατέθεσε για ψήφιση ένα στοχευμένο και νοικοκυρεμένο προϋπολογισμό με αυξημένες δαπάνες κατά €2 εκατομ. Το συνολικό ποσό του προϋπολογισμού του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού είναι στα €925 εκατομ. και βασίζεται σε ένα πρόγραμμα στρατηγικού σχεδιασμού τριετίας με συγκεκριμένους στόχους. Μέσα από τον προϋπολογισμό δίνεται ιδιαίτερη σημασία στις αναπτυξιακές δαπάνες με μια αύξηση στα €8,4 εκατομ. σε σχέση με τις τακτικές που παρουσιάζουν μείωση κατά €6,4 εκατομ.

Επίσης, δίνεται ιδιαίτερη σημασία στον πολιτισμό, στην ανώτερη, ανώτατη εκπαίδευση, τη μέση, την τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση, στην αναδιאμόρφωση και λειτουργία του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, στην επίλυση ζητημάτων που διαχρονικά ταλανίζουν το εκπαιδευτικό μας σύστημα, όπως κατάλογοι διοριστέων, σύστημα αξιολόγησης και επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών και πολλά άλλα.

Είναι κοινά παραδεκτό ότι το εκπαιδευτικό μας σύστημα χρειάζεται ουσιαστικές τομές και αλλαγές. Γι' αυτό πρέπει να διορθώσουμε τις στρεβλώσεις και τις αγκυλώσεις που υπάρχουν, έτσι ώστε να μπορέσουμε να εφαρμόσουμε εκείνες τις πολιτικές που θα αναμορφώσουν την εκπαίδευση στον τόπο μας, για να προετοιμάσουμε την πατρίδα μας, αλλά και τη νέα γενιά για τη μετά κρίση εποχή. Για να μπορέσει η παιδεία μας να ορθοποδήσει και να προχωρήσει μπροστά, αλλά και να βαδίσει σε αναμόρφωση πρέπει να αντιμετωπιστεί συλλογικά ως εθνική υπόθεση όλων μακριά από σκοπιμότητες και μικροπολιτικές. Επιβάλλεται να την προσαρμόσουμε στις απαιτήσεις των καιρών, στις απαιτήσεις του 21^{ου} αιώνα. Γι' αυτό πρέπει όλοι μας να στηρίξουμε τον Υπουργό Παιδείας σ' αυτή του την προσπάθεια.

Αυτή η κυβέρνηση γνωρίζει και αντιλαμβάνεται τα προβλήματα που υπάρχουν στο εκπαιδευτικό μας σύστημα, έχει την πολιτική βούληση, αλλά και θέληση να δώσει λύσεις και να εκσυγχρονίσει το κεφάλαιο της παιδείας, δίνοντας νέα πνοή στην εκπαίδευση προς όφελος τόσο των νέων μας όσο και της πατρίδας μας. Γι' αυτό το λόγο έχει σχεδιάσει και προχωρεί αμέσως στην αναδιάρθρωση του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, στον εκσυγχρονισμό και ορθολογισμό του απαρχειωμένου συστήματος τοποθέτησης των εκπαιδευτικών, στην αλλαγή του συστήματος αξιολόγησης, επιμόρφωσης και κατάρτισης των εκπαιδευτικών, όπως και του εκπαιδευτικού έργου. Όσον αφορά το θέμα της αξιολόγησης και της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών, πρέπει να παραδεχτούμε ότι υπάρχουν εκπαιδευτικοί που γηράσκουν αεί διδασκόμενοι, ενώ κάποιοι άλλοι παραμένουν στάσιμοι. Ερωτώ: Θα πρέπει να τους βάζουμε όλους στην ίδια μοίρα και να μένουμε απαθείς και αδιάφοροι εις γνώσιν μας ότι δημιουργούνται τεράστια μαθησιακά προβλήματα στα παιδιά μας; Γιατί να φοβόμαστε να επιβραβεύουμε τους άξιους και τους ικανούς ως κοινωνία; Επίσης, προχωρά στην αναδόμηση του Ενιαίου Λυκείου και στη συγκρότηση ενιαίας πολιτικής για τη διδασκαλία του γλωσσικού μαθήματος, στην επέκταση των υποδομών των τεχνικών σχολών, για να δεχθούν περισσότερους μαθητές, στην αναβάθμιση, επέκταση του θεσμού των ΜΙΕΚ.

Σε αυτή τη μεγάλη προσπάθεια του εκσυγχρονισμού και της μεταρρύθμισης έχουν ήδη συσταθεί οι αναγκαίες επιτροπές, οι οποίες μέσα από δημόσιο διάλογο ετοίμασαν και ετοιμάζουν εισηγήσεις, καταρτίζοντας πολιτικές και σχεδιασμούς προς όφελος του όλου εκπαιδευτικού οικοδομήματος, της μάθησης και της εκπαίδευσης των παιδιών μας.

Με όσα ανέφερα φαίνεται ξεκάθαρα ότι η κυβέρνηση προχωρά στις γενναίες μεταρρυθμίσεις και στη συνολική αναβάθμιση του εκπαιδευτικού μας συστήματος.

Το Υπουργείο Παιδείας μέσα από τους σωστούς και έγκαιρους σχεδιασμούς του κατάφερε να ξεκινήσει τη φεινή σχολική χρόνια με τα λιγότερα δυνατά προβλήματα. Πέτυχε μια σημαντική καινοτομία σε συνεργασία με το Ανοικτό Πανεπιστήμιο και το Υπουργείο Άμυνας, να αξιοποιηθεί η στρατιωτική θητεία για εκπαιδευτικούς σκοπούς. Το όλο πρόγραμμα θα ξεκινήσει πιλοτικά τον Ιανουάριο του 2015 με εκατόν είκοσι φοιτητές και θα μπει σε πλήρη εφαρμογή το Σεπτέμβριο του 2015. Αύξησε τις θέσεις στα δημόσια πανεπιστήμια της Κύπρου, δίνοντας την ευκαιρία σε αρκετούς νέους να παραμείνουν σπουδάζοντας στην Κύπρο. Διέθεσε περισσότερα κονδύλια για την τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση, δημιουργώντας νέους κλάδους σπουδών και εργαστήρια, εξυπηρετώντας τις αυξημένες απαιτήσεις των νέων που έχουν στραφεί προς αυτή την κατεύθυνση για τη μόρφωσή τους. Στήριξε όλους τους άπορους μαθητές, για να έχουν σίτιση στο σχολείο. Αυτό έγινε πραγματικότητα σε συνεργασία με την Εκκλησία, με επιχειρηματίες, με τους συνδέσμους γονέων, αλλά και με εθελοντές. Με τη νέα σχολική χρόνια θα παραχωρούνται είδη ρουχισμού και σχολικές τσάντες στους άπορους μαθητές. Προγραμμάτισε τη λειτουργία του καλοκαιρινού σχολείου, το οποίο θα ξεκινήσει εντός του 2015. Εξήγγειλε το σχέδιο αγοράς ηλεκτρονικών υπολογιστών για άπορους μαθητές. Σημαντική είναι η απόφαση για ανακαίνιση του Δημοτικού Θεάτρου, του σχολείου της Φανερωμένης, του ιστορικού Παγκυπρίου Γυμνασίου, της Κρατικής Βιβλιοθήκης και της Κρατικής Πινακοθήκης. Όλα τα πιο πάνω αποτελούν δείγμα του έργου που έχει κάνει το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού τον τελευταίο χρόνο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Σε μια ημικατεχόμενη πατρίδα η παιδεία μας πρέπει να εδράζεται στις αξίες και τα οράματα του ελληνικού πολιτισμού, της χριστιανιστικής, της ιστορικής μας παράδοσης, δημιουργώντας ανθρώπους ηθικούς, γενναίους, στυλοβάτες των πανάρχαιων αξιών, ανθρώπους ευσυνείδητους, ακούραστους εργάτες της διατήρησης του ελληνισμού σ' αυτό τον τόπο, που ταλανίζεται μέσα σε αντιξοότητες και πειρατικές επιδρομές και την κατοχή εδώ και σαράντα χρόνια πανάρχαιων κοιτίδων της ελληνικότητας και της ορθοδοξίας μας.

Πριν κατέβω από το βήμα, θα ήθελα να χαιρετίσω την απόφαση της κυβέρνησης να βοηθήσει τους πλημυροπαθείς Λαρνακείς συμπολίτες μου, καλώντας την να επισπεύσει τις διαδικασίες αποζημιώσεων, έτσι ώστε να ανακουφιστούν οι πληγέντες το συντομότερο δυνατό.

Τέλος, θεωρώ καθήκον μου, αλλά και υποχρέωσή μου να αναφερθώ στους λιγοστούς εναπομείναντες είλωτες της κυπριακής γης, τους αγρότες, οι οποίοι μάχονται νυχθημερόν, για να επιβιώσουν. Όλοι μας γνωρίζουμε ότι το γεωργοκτηνοτροφικό επάγγελμα περνά από συμπληγάδες και κρίση λόγω του υψηλού κόστους όλων των συντελεστών παραγωγής, των αντίξοων καιρικών συνθηκών, αλλά και της μη διάθεσης των παραγόμενων προϊόντων σε αμειπτικές τιμές.

Πάρα τα οικονομικά προβλήματα και τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει η χώρα μας, η κυβέρνηση προσπαθεί να ανταποκρίνεται άμεσα στα πολλαπλά προβλήματα του αγροτικού κόσμου και των άλλων τάξεων του λαού, στηρίζοντάς τους και καταβάλλοντας κάθε προσπάθεια σε όλα τα επίπεδα, ούτως ώστε όλοι οι τομείς και ειδικότερα ο γεωργικός τομέας να πάρουν την πορεία που τους αξίζει, μια πορεία ανάκαμψης και προόδου. Το Υπουργείο Γεωργίας, και προσωπικά ο ίδιος ο υπουργός, εργάζεται προς αυτή την κατεύθυνση. Εργάζεται για το σχεδιασμό της κυπριακής γεωργίας πάνω σε νέες ιδέες, νέους σχεδιασμούς, νέα δεδομένα και νέο πνεύμα, γιατί αντιλαμβάνεται ότι οι σχεδιασμοί με βάση την εικόνα και τις αντιλήψεις του παρελθόντος είναι καταδικασμένοι σε αποτυχία. Εργάζεται για μια βιώσιμη και ανταγωνιστική γεωργία.

Η παιδεία, αλλά και η γεωργία είναι δύο σημαντικοί τομείς...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχει συμπληρωθεί ο χρόνος σας...

Γ. ΤΑΣΟΥ:

...για τους οποίους η κυβέρνηση έθεσε υψηλούς στόχους και μέσα από συγκεκριμένες πολιτικές τούς προωθεί και τους στηρίζει, γιατί πιστεύει ότι η μόρφωση, η γνώση μπορούν να βοηθήσουν τα μέγιστα στην ανάπτυξη της πατρίδος μας, του τόπου μας, σ' αυτούς τους δύσκολους καιρούς. Αυτοί οι τομείς, όπως και ο τουρισμός δίνουν ελπίδα φωτός σ' αυτό τον τόπο, γιατί, όσο υπάρχει φως, υπάρχει ελπίδα και πάντα φως υπάρχει!

Καλές γιορτές και ελευθερία στον τόπο μας!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε.

Παρακαλώ τώρα τον κ. Χριστάκη Τζιοβάνη, βουλευτή Αμμοχώστου, του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, να προσέλθει στο βήμα.

ΧΡ. ΤΖΙΟΒΑΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αν είχαμε τη δυνατότητα αυτή τη στιγμή να μεταφερθούμε στο Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αυτό που θα βλέπαμε θα μας συγκλόνιζε, όχι γιατί δεν ξέρουμε ότι η χώρα μας μαστίζεται από ανεργία και οι αριθμοί των ανέργων εκτοξεύτηκαν στα ύψη ούτε γιατί μας διαφεύγει πως οι συνθήκες απασχόλησης έχουν επιδεινωθεί. Όλα αυτά τα ξέρουμε. Εκείνο όμως που πολλοί ξεχνάνε είναι ότι η ανεργία έχει πρόσωπο. Οι άνθρωποι που καθημερινά στέκονται στις ουρές δεν είναι αριθμοί. Είναι συμπολίτες μας, που ξαφνικά η αγορά εργασίας τούς γύρισε την πλάτη. Είναι οικογενειάρχες που αγωνιούν καθημερινά πώς θα βρουν χρήματα, για να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους, πώς θα βάλουν ένα κομμάτι ψωμί στο τραπέζι τους, πώς θα καλύψουν τις ανάγκες και τις σπουδές των παιδιών τους.

Στους συνανθρώπους μας, που πληθαίνουν καθημερινά αγωνιώντας για το σήμερα, αλλά κυρίως για το αύριο, οι κυβερνώντες τούς οφείλουν μια εξήγηση. Γιατί είναι αυτή η κυβέρνηση που έχει αποδεχτεί το κούρεμα των καταθέσεων και έχει σκοτώσει εντελώς την ανάπτυξη. Γιατί είναι αυτή η κυβέρνηση που συναίνεσε στα αντιλαϊκά μνημόνια και στις αδίσταχτες πολιτικές της τρόικας. Γιατί είναι αυτή η κυβέρνηση που έχει μπει στις τσέπες μας και έχει επιφέρει την οικονομική καταστροφή και τη φτωχοποίηση.

Έχουμε λοιπόν καθήκον να σταθούμε δίπλα στους συμπολίτες μας και να τους δώσουμε ελπίδα και όραμα. Και αυτό δεν πετυχαίνεται με λόγια και μεγάλες κουβέντες σαν αυτές που μας συνηθίζει ο Υπουργός Οικονομικών και άλλοι κυβερνητικοί αξιωματούχοι. Χρειάζεται πολιτική βούληση. Πρέπει να ξεφύγουμε από την πεπατημένη οδό της απάθειας, των σκοπιμοτήτων και της εξυπηρέτησης συμφερόντων. Είναι απαραίτητο να δημιουργήσουμε ξανά υγιείς δομές. Πρέπει να συντονιστούμε ως κοινωνία, για να διαμορφώσουμε προϋποθέσεις που θα στοχεύουν στην ανάκαμψη της αγοράς εργασίας και κυρίως στην ανάπτυξη. Αυτό επιτυγχάνεται με τη μείωση των επιτοκίων, την αναδιάρθρωση δανείων και την τροφοδότηση των επιχειρήσεων με ρευστότητα. Μόνο έτσι οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις θα σταματήσουν να φυτοζωούν και να βάζουν λουκέτο, απολύοντας το εργατικό τους δυναμικό. Μόνο αν εργαστούμε συλλογικά και αξιοποιήσουμε σωστά τις

δυνατότητες που έχουμε και προσελκύσουμε επενδύσεις που θα ενθαρρύνουν την ανάπτυξη, θα σταματήσει η θεαλλώδης κατρακύλα της οικονομίας και ο τόπος μας θα βγει από τη μιζέρια.

Πέρσι τέτοια εποχή, με αφορμή μια ρύθμιση που πανηγυρικά εξαγγέλθηκε για τους ανοιχτούς αιθέρες, στελέχη της κυβέρνησης και του κυβερνώντος κόμματος πανηγύριζαν και υπόσχονταν λαγούς και πετραχήλια για τον τομέα του τουρισμού. Έλεγαν πως τελείωνε δήθεν οριστικά το θέμα της χειμερίας νάρκης του αιμοδότη της οικονομίας μας. Έλεγαν πως τους χειμερινούς μήνες θα κατέκλυζαν δήθεν την Κύπρο εκατοντάδες χιλιάδες τουρίστες!

Δυστυχώς, αγαπητοί συνάδελφοι, τίποτα δεν άλλαξε. Την ώρα που οι ανταγωνιστικοί μας προορισμοί βρίσκουν τρόπους και προσελκύουν ολοένα και περισσότερους τουρίστες, εμείς όχι μόνο δεν ενισχύουμε, έστω και κατά τι, το μερίδιό μας από την πίτα, αλλά το παρακολουθούμε μοιρολατρικά να συρρικνώνεται, χωρίς να αντιστεκόμαστε. Αντί το αρμόδιο για τον τουρισμό υπουργείο και ο ΚΟΤ να μπαίνουν μπροστά και σε συνεργασία με τους τουριστικούς φορείς να βρίσκουν τρόπους, για να επιμηκυνθεί η τουριστική περίοδος, βλέπουμε την ηγεσία τους να αναλώνεται σε παιγνίδια εξουσίας και μεθοδεύσεων για το φάγωμα ανθρώπων που δεν είναι ταυτόσημοι μαζί τους, εξαθλιώνοντας δυστυχώς την πολιτική ζωή του τόπου. Ούτε περιστασιακό λογίζεται το γεγονός ότι χάσαμε το Σεπτέμβριο και τον Οκτώβριο πέραν των 50 000 τουριστών από τη Ρωσία συγκριτικά με πέρσι, με τις προοπτικές για αυτή την τόσο δυναμικά αναπτυσσόμενη τα τελευταία χρόνια αγορά να καθίστανται απογοητευτικές.

Δυστυχώς, όλα έχουν το τίμημά τους. Και ο επιπόλαιος τρόπος με τον οποίο η κυβέρνηση προσέγγισε σε πολιτικό επίπεδο μια διαχρονικά φίλη της Κύπρου χώρα, όπως η Ρωσία, δημιούργησε αρνητικό αντίκτυπο και στον τουρισμό. Όσο κι αν θέλουν οι κυβερνώντες να το κρύψουν, αυτή είναι η πραγματικότητα. Μόνο αν αναγνωριστούν τα λάθη που έγιναν και υπάρξει αλλαγή πλεύσης στον τρόπο αντιμετώπισης αυτής της μεγάλης χώρας θα καταστεί δυνατή η ανατροπή των αρνητικών δεδομένων. Ας προβληματιστούν λοιπόν κι ας ενεργοποιήσουν τις προσπάθειές τους, για να αλλάξει το κλίμα, για το καλό ενός κλάδου που ακόμη μπορεί να διοχετεύει οξυγόνο σε μια οικονομία που βρίσκεται στον αναπνευστήρα.

Με το εξαιρετικό καιρικά κλίμα που διαθέτει η Κύπρος, τις ομορφιές και τα ιστορικά της μνημεία θα μπορούσαμε να έχουμε τουρισμό δώδεκα μήνες το χρόνο, συμβάλλοντας τα μέγιστα στην τεράστια μείωση της ανεργίας και στην επανεκκίνηση της οικονομίας. Επιβάλλεται να επανασχεδιάσουμε την τουριστική πολιτική και να βγούμε προς τα έξω με αξιώσεις, διεκδικώντας το μερίδιο που αναλογεί στη χώρα μας.

Στο μεγαλύτερο τουριστικό θέρετρο της Κύπρου, την Αγία Νάπα και τον Πρωταρά, ολόκληρη η υποδομή είναι αυτή την περίοδο υπό παράλυση! Ξενοδοχεία, τουριστικά διαμερίσματα, εστιατόρια, μπουραρίες, καταστήματα έχουν βάλει λουκέτο, με αποτέλεσμα ο επισκέπτης να βρίσκεται αντιμέτωπος με μια νεκρή σχεδόν πολιτεία. Είναι ανεπίτρεπτο η τουριστική βιομηχανία της Κύπρου να συμβάλλει τα μέγιστα στην εισροή εσόδων προς το κράτος και την ίδια ώρα να υποτιμάται τόσο πολύ, προσφέροντάς της από τον κρατικό προϋπολογισμό ψίχουλα για έργα ανάπτυξης. Επιτέλους, αυτή η κυβέρνηση ας αποδείξει ότι εμπιστεύεται τον τόπο μας και να επενδύσει σε υποδομές όπως είναι η μαρίνα στην Αγία Νάπα, η ανάπτυξη του ποταμού Λιοπετρίου, η δημιουργία γηπέδων γκολφ, η βελτίωση του οδικού δικτύου κ.λπ., αναβαθμίζοντας την περιοχή και προσφέροντας ταυτόχρονα νέες θέσεις εργασίας.

Μαζί με τον τουρισμό που χειμάζει σε πλήρη σχεδόν παράλυση βρίσκεται και ο κατασκευαστικός τομέας. Στην ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου το 70% έως 80% του εργατικού δυναμικού είναι άνεργο, συνάδελφοι. Κι όμως, αν ενεργοποιήσουμε μοχλούς και υπάρξει συντονισμός ενεργειών, θα δημιουργηθούν ευνοϊκές προϋποθέσεις για προσέλκυση επενδύσεων κυρίως από το εξωτερικό, που θα βγάλουν τον κλάδο από το αδιέξοδο. Κοιτάζοντας τι γίνεται με γειτονικούς μας ανταγωνιστικούς προορισμούς, διαπιστώνουμε ότι πραγματοποιούνται επενδύσεις πολλών δισεκατομμυρίων. Όμως, για να κλείνουν τέτοιες συμφωνίες, σχεδιάστηκαν πολύ ελκυστικά κίνητρα, τα οποία και εμείς θα μπορούσαμε να υιοθετήσουμε. Είναι απαραίτητο να εφαρμόζονται ευέλικτες προσεγγίσεις από τις διάφορες εμπλεκόμενες υπηρεσίες, αφήνοντας στην άκρη σκοπιμότητες και τεχνάσματα, που σκοπό έχουν την ιδιοτελή εξυπηρέτηση συγκεκριμένων συμφερόντων!

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Έχουμε χρέος να εργαστούμε, για να βγάλουμε τη χώρα μας από το τέλμα των μνημονίων και να επαναφέρουμε την ευημερία, την αξιοπρέπεια και την αισιοδοξία στον πολύπαθο κόσμο της Κύπρου. Είναι βαριά η ευθύνη μας απέναντι στους συμπολίτες μας που σήμερα δυστυχούν. Θα πρέπει να δουλέψουμε συλλογικά και μονιασμένα, για την ανατροπή του αρνητικού κλίματος. Πρέπει να ανοίξουμε ορίζοντες προοπτικής και προόδου. Έχουμε χρέος απέναντι στον κόσμο που υποφέρει, που μαστίζεται από την ανεργία και απελπισμένα αναζητά σανίδα σωτηρίας. Το χρωστάμε στη νέα γενιά και στα παιδιά μας, στους νέους επιστήμονες που διψούν να μπουν στην αγορά εργασίας και να αξιοποιήσουν τις πολύτιμες γνώσεις τους, για να κτίσουμε ένα καλύτερο αύριο. Το χρωστάμε σε αυτή την προδομένη πατρίδα, που το '74 έζησε μια ανεπανάληπτη τραγωδία και σήμερα ξαναβιώνει νέο μαρτύριο.

Σας ευχαριστώ, κύριοι συνάδελφοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε, κύριε Τζιοβάνη.

Παρακαλώ τώρα τον κ. Αντώνη Αντωνίου, βουλευτή Πάφου, του Δημοκρατικού Κόμματος, να προσέλθει στο βήμα.

A. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το 2014 ήταν μια ιδιαίτερα δύσκολη χρονιά για τη χώρα μας. Οι επιπτώσεις της χρηματοοικονομικής κρίσης ήταν αισθητές σε ολόκληρο το φάσμα της οικονομίας. Οι βασικοί πνεύμονες της οικονομικής δραστηριότητας δοκιμάστηκαν σκληρά από την κρίση. Είχαμε ένα τραπεζικό σύστημα υπό κατάρρευση, τα δημόσια οικονομικά εξαντλημένα, την οικονομία να διολισθαίνει σε όλο και πιο βαθιά ύφεση, την ανεργία να ακολουθεί πορεία ανόδου, τη χώρα να είναι εκτός αγορών.

Σήμερα, παρ' όλο που η κυβέρνηση πανηγυρίζει πως τα δημόσια οικονομικά έχουν βελτιωθεί, εντούτοις είναι με μεγάλη ανησυχία που παρατηρούμε πως η οικονομία μας παραμένει σε ύφεση, οι προοπτικές ανάπτυξης είναι περιορισμένες, η απασχόληση σημειώνει συνεχώς συρρίκνωση και η ανεργία βρίσκεται σε απαράδεκτα υψηλά επίπεδα. Οι εργαζόμενοι στον ιδιωτικό τομέα ζουν καθημερινά με το φόβο ανεργίας. Οι αυτοεργοδοτούμενοι ανήμποροι παρακολουθούν τις επιχειρήσεις τους να καταστρέφονται και τα όνειρά τους να γκρεμίζονται κάτω από το βάρος των δανείων και των υψηλών επιτοκίων. Πολλές οικογένειες ανησυχούν κατά πόσο θα μπορέσουν να διαφυλάξουν τα σπίτια τους. Αρκετοί συμπολίτες μας στέκονται ουρές στα κοινοτικά παντοπωλεία. Νέοι άνεργοι πτυχιούχοι εγκαταλείπουν την Κύπρο για εξεύρεση εργασίας στο εξωτερικό κι όσοι αποφοιτούν σήμερα από τα πανεπιστήμια άλλων χωρών προβληματίζονται αν θα επιστρέψουν στην Κύπρο. Η πατρίδα μας σήμερα, όσο και να μη θέλουμε να το παραδεχτούμε, κινδυνεύει, συρρικνώνεται, καταστρέφεται... Κι η κυβέρνηση εφησυχάζει. Εφησυχάζει, γιατί, όπως λέει, έχει υπερκαλύψει τους στόχους που σχετίζονται με τα δημόσια οικονομικά, γιατί έχει βελτιώσει τους αριθμούς και γιατί οι οίκοι αξιολόγησης μας έχουν αναβαθμίσει.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ησυχία!

A. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

Παινεύεται ακόμη πως μετά από δύο χρόνια επιστρέφει στο πάτωμα η Τράπεζα Κύπρου. Τι ειρωνεία! Η Τράπεζα Κύπρου με ένα μετοχολόγιο και ένα διοικητικό συμβούλιο κάθε άλλο παρά κυπριακό! Αλήθεια, πώς καταντήσαμε έτσι; Πώς από την Κύπρο της ανάπτυξης, της ευημερίας και της προόδου φτάσαμε στην Κύπρο της ανεργίας, της φτώχειας και της χρεοκοπίας;

Δυστυχώς, τα χρόνια της ευμάρειας ακολουθούν χρόνια δίσεκτα, τη λιακάδα της ελπίδας διαδέχτηκε η βαρυχειμωνιά, τη σταθερότητα η αβεβαιότητα, την κυριαρχία της πατρίδας τα μνημόνια της τρόικας, τη δίκαιη κοινωνία διαδέχτηκαν τα συσσίτια και τα κοινοτικά παντοπωλεία. Οδηγηθήκαμε στην οικονομική εξαθλίωση, κατακυλώσαμε στο βάραθρο της οικονομικής καταστροφής. Και τώρα τι μπορούμε να πούμε στις νεότερες γενιές, που ζητούν το λόγο για το σημερινό μας κατάντημα; Τι μπορούμε να πούμε στις στρατιές των ανέργων; Πώς φτάσαμε εδώ που φτάσαμε; Χάσαμε την αξιοπιστία μας. Χάσαμε την αξιοπρέπεια, τον προσανατολισμό μας. Χάσαμε την ταυτότητά μας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ανησυχούμε, γιατί από τους φετινούς προϋπολογισμούς απουσιάζει η αναπτυξιακή φιλοσοφία, απουσιάζουν μέτρα αντιμετώπισης της ανεργίας. Μέσα σ' αυτό το περιβάλλον η κυβέρνηση καλείται να αναπροσαρμόσει τους στόχους και τις προτεραιότητές της. Καλείται να εφαρμόσει μια σωστή, ισόρροπη και ισομερή αναπτυξιακή πολιτική, με την ανακατανομή των δημοσίων δαπανών προς όφελος των αναπτυξιακών και κοινωνικών τομέων. Κεντρικοί άξονες των ενεργειών της κυβέρνησης πρέπει να είναι η ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων της κρίσης, η στήριξη της απασχόλησης, η προώθηση αναπτυξιακών μέτρων, η στήριξη των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού με την ταυτόχρονη συνέχιση της πολιτικής για διεύρυνση και εμπάθυση του κοινωνικού κράτους. Το ανθρώπινο μας δυναμικό, που αποτελεί τον πιο ουσιαστικό πλουτοπαραγωγικό πόρο στον τόπο μας, επιβάλλεται να αξιοποιηθεί, αλλά και να προστατευθεί. Σε μια αναπτυγμένη, ώριμη κοινωνία η πλήρης απασχόληση πρέπει να είναι μόνιμος και σταθερός στόχος, γιατί μέσα από την απασχόληση θα προσδοθεί αξιοπρέπεια στον κάθε πολίτη και ο καθένας θα αισθάνεται ότι είναι ένα χρήσιμο, ουσιαστικό μέρος της κοινωνίας. Όραμα της κυβέρνησης πρέπει να είναι η δημιουργία μιας κοινωνίας η οποία, μέσα από τη συνεχή οικονομική ανάπτυξη και σε συνθήκες πλήρους απασχόλησης, βασισμένη στις αρχές της ισότητας και της κοινωνικής δικαιοσύνης, θα διασφαλίζει σ' όλους τους πολίτες, συμπεριλαμβανομένων και των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού, αν όχι υψηλό, τουλάχιστον υποφερτό επίπεδο ζωής.

Είναι καιρός όμως κι εμείς να συνειδητοποιήσουμε ότι σήμερα η οικονομία μας βρίσκεται στα όριά της και οφείλουμε να συμπεριφερθούμε με ανάλογη ωριμότητα, αντιλαμβανόμενοι πλήρως πως στο νέο περιβάλλον οι δυνατότητες ανάπτυξης και βελτίωσης του βιοτικού επιπέδου είναι πολύ περιορισμένες. Να αρχίσουμε να διερωτόμαστε τι θα πρέπει να προσφέρουμε ως άτομα και ως παραγωγικές δυνάμεις και όχι ποια αιτήματα και

ποιες απαιτήσεις θα προωθήσουμε. Να αντιληφθούμε ότι το κράτος δεν έχει απεριόριστες δυνατότητες κι ότι οι πόροι που διοχετεύονται για την επίλυση των προβλημάτων ενός παραγωγικού τομέα προέρχονται από τους υπόλοιπους τομείς κι ακόμα ότι το κράτος είναι απλά διαχειριστής στη διοχέτευση των πόρων αυτών. Να κατανοήσουμε ότι όλοι θα πρέπει να προσφέρουμε στο δημόσιο ταμείο ανάλογα με τις δυνατότητές μας. Να αντιληφθούμε επίσης ότι τα δημόσια έσοδα θα πρέπει να επαναεπενδύονται παραγωγικά κι όχι να κατασπαταλούνται. Χρειάζεται ακόμα να συνειδητοποιήσουμε ότι η εποχή των εύκολων και γρήγορων κερδών έχει περάσει κι ότι στόχος όλων θα πρέπει να είναι τα μακροπρόθεσμα οφέλη και κέρδη, που θα επιτευχθούν μόνο με τη μακροοικονομική σταθερότητα, τον εκσυγχρονισμό και την αναδιάρθρωση της κυπριακής οικονομίας. Σ' έναν κόσμο που αλλάζει με τρομακτική ταχύτητα και τα δεδομένα διαφοροποιούνται συνεχώς οι οικονομικοί θεσμοί και διευθετήσεις θα πρέπει να βρίσκονται συνεχώς υπό παρακολούθηση και επανεξέταση.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Βιώνουμε μια εποχή όπου τα αδιέξοδα ολοένα και πληθαίνουν. Θεσμοί και αξίες φθίνουν και το περιβάλλον γίνεται ολοένα και πιο δύσκολο και εχθρικό για τον άνθρωπο και ιδιαίτερα για τους νέους. Ζούμε σε μέρες κατάπτωσης των πνευματικών και ηθικών αρχών. Η κοινωνία μας σήμερα είναι γεμάτη με θεατρίνους που διαφθείρουν με το λόγο και τις πράξεις τους το λαό, που ταπεινώνουν την πατρίδα.

Η πεποίθηση των πολιτών είναι πως όλοι οι πολιτειακοί αξιωματούχοι είναι εθισμένοι στις παρασκηνιακές και υπόγειες διαδρομές. Η εντύπωση που επικρατεί είναι πως αυτός ο τόπος έχει μετατραπεί σε μια χώρα διαπλοκής και διαφθοράς. Τα σκάνδαλα που καθημερινά κυριαρχούν στα δελτία ειδήσεων προκαλούν την οργή και την αγανάκτηση των πολιτών. Οι διακηρύξεις για διαφάνεια, εξυγίανση και τιμωρία κάθε εμπλεκόμενου αντιμετωπίζονται από τους πολίτες με ειρωνεία και απαξίωση, γιατί καθημερινά γίνονται μάρτυρες αδικιών και ατιμωρησίας και πολλές φορές συγκάλυψης των μεγάλων ενόχων. Οι πολίτες πλέον δεν αρκούνται σε βαρύγδουπες δηλώσεις, αλλά απαιτούν πράξεις, απαιτούν την τιμωρία κάθε υπευθύνου. Όταν συμπολίτες μας καταδικάζονται και οδηγούνται στη φυλακή για χρέη €200 και €500 στο ΦΠΑ, τη στιγμή που άλλοι βαρύνονται με κλοπές εκατομμυρίων και κυκλοφορούν ελεύθεροι, πώς να πιστέψει ο πολίτης ότι θα παταχθεί η διαπλοκή και η διαφθορά;

Η διαφθορά είναι από τα χαρακτηριστικά που είναι βαθιά τυπωμένα στην κυρίαρχη κουλτούρα μιας χώρας και φαίνεται να αλλάζει με παρά πολύ αργό ρυθμό. Πρέπει να γίνει κατανοητό. Το ρουσφέτι, η διαπλοκή και η διαφθορά, για να εξαλειφθούν, προϋποθέτουν αλλαγή νοοτροπίας. Όταν ανεχόμαστε μικροπαραπτώματα, ο πολίτης εθίζεται σε αυτά και προχωρεί σε χειρότερα. Η διαφθορά πρέπει να κυνηγιέται από τις πιο μικρές εκφάνσεις της. Η διαφθορά μάς μειώνει ηθικά, διαλύει κάθε έννοια αξιοκρατίας, τιμωρεί τους καλύτερους χαρακτήρες ανάμεσά μας και επιβραβεύει τους χειρότερους. Δεν μπορούμε να την ανεχόμαστε άλλο. Δεν την αντέχει πλέον η κοινωνία μας. Και δεν μπορεί να μειωθεί, αν δεν το επιδιώξουμε εμείς πρώτοι.

Από την κρίση που βιώνουμε σήμερα ας πάρουμε τα αναγκαία μαθήματα. Ας αφήσουμε πίσω παλαιοκομματικές αντιλήψεις, νοοτροπίες και συμπεριφορές κι ας προχωρήσουμε σε αναπροσαρμογή της νοοτροπίας μας. Να διαμορφώσουμε ένα νέο πολιτικό περιβάλλον, που θα εμπνέει σιγουριά, θα παρέχει μια προοπτική για το μέλλον και θα δώσει τη δυνατότητα να αποκτηθεί ξανά η εμπιστοσύνη του πολίτη προς τους θεσμούς. Σ' αυτές τις κρίσιμες στιγμές που περνούμε επιβάλλεται να ξαναβρούμε τον προσανατολισμό μας. Να ανακαλύψουμε ξανά τον πραγματικό μας εαυτό, την πραγματική μας εθνική και θρησκευτική ταυτότητα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ας δείξουμε πρώτοι το σωστό δρόμο. Γιατί αυτές τις στιγμές αναμετράμε τις ευθύνες και το χρέος μας απέναντι στην ιστορία μας, απέναντι στη πατρίδα μας και στις μελλούμενες γενιές. Αυτό το χρέος δεν έχουμε την πολυτέλεια, δεν έχουμε το δικαίωμα να το αφήσουμε ανεκπλήρωτο. Μπορούμε να τα καταφέρουμε. Μπορούμε να δώσουμε προοπτική. Ναι, μπορούμε να φέρουμε ξανά την ελπίδα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε, κύριε Αντωνίου.

Παρακαλώ τώρα τον κ. Αντρέα Καυκαλία, βουλευτή Λεμεσού, του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, να προσέλθει στο βήμα.

Α. ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Η λέξη "τέλμα" στην κυριολεξία περιγράφεται ως η έκταση με λιμνάζοντα νερά. Μεταφορικά περιγράφεται ως η κατάσταση που δεν προχωράει, δεν αλλάζει, που χαρακτηρίζεται από ακινησία και αδράνεια, έλλειψη εξέλιξης και δημιουργικής πνοής.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Τέλμα, αδιέξοδα, στασιμότητα ή και πισωγύρισμα είναι αυτά που χαρακτηρίζουν την πορεία των πραγμάτων στην εκπαίδευση. Ενώ πάμε να συμπληρώσουμε δύο χρόνια διακυβέρνησης Νίκου Αναστασιάδη,

εκτός από προσπάθεια ξηλώματος του προηγούμενου έργου, ελάχιστα πράγματα έχουν γίνει. Η κυβέρνηση με τις αποφάσεις της για πάγωμα της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης, με πρόσχημα μια νεφελώδη αξιολόγησή της, που αλήθεια δεν ξέρουμε πότε θα ολοκληρωθεί, στην πράξη επιχειρεί την ακύρωσή της. Ενδεικτικό των πιο πάνω αποτελεί το γεγονός ότι κανένας σχεδιασμός ή εισήγηση για τα μεγάλα ζητήματα στα όποια αναφερόταν η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση δεν έχει υλοποιηθεί από την παρούσα κυβέρνηση. Μοιραία λοιπόν δύο χρόνια μετά παραμένουμε στη διαδικασία των αξιολογήσεων, των διορισμών επιτροπών και συμβουλίων πάντοτε ως προέκταση των εκθέσεων και των εισηγήσεων που παραγγείλαμε από τους διεθνείς δανειστές μας. Και όλα αυτά, για να διαμορφωθεί εκείνο το πλαίσιο που θα λειτουργήσει ως άλλοθι για τις πολιτικές επιλογές της κυβέρνησης.

Η παιδεία και το εκπαιδευτικό μας σύστημα δέχονται σήμερα πιέσεις όσο ποτέ προηγουμένως. Να θυμίσω ότι στην πιο πρόσφατη αναφορά του το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο επανέλαβε τις απαράδεκτες αξιώσεις για επιβολή διδάκτρων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, για αύξηση του αριθμού των μαθητών ανά τάξη, για μείωση του αριθμού των εκπαιδευτικών και γενικότερα για δραστικές μειώσεις στις δαπάνες για την παιδεία.

Ενώ για αρκετό καιρό εκ μέρους του υπουργείου καταβαλλόταν προσπάθεια αρχικά συσκότισης και ακολούθως σύγχυσης και αμφισβήτησης για τις δεσμεύσεις που έχουν αναληφθεί έναντι της τρόικας και της δεσμευτικότητας των εισηγήσεων της Παγκόσμιας Τράπεζας, σήμερα η ίδια η ζωή αποδεικνύει ότι η φιλοσοφία της κυβέρνησης και του κυβερνώντος κόμματος έδωσε απόλυτα με τις απαιτήσεις των δανειστών μας και ότι έχει επιτευχθεί συμφωνία δεσμεύσεων με την τρόικα, η οποία και καθοδηγεί τις ενέργειες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού. Προειδοποιούμε για πολλοστή φορά ότι η συνθηκολόγηση με τις απαράδεκτες απαιτήσεις των δανειστών μας είναι καταστροφική και καλούμε την κυβέρνηση να προβάλει επιτέλους αντιστάσεις.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Είναι πεπιοθήσή μας ότι η όποια καθυστέρηση καταγράφεται στη διαμόρφωση και υιοθέτηση πολιτικών, που στοχεύουν στην ανασυγκρότηση, στον εκσυγχρονισμό και σε διαμορφωτική μεταρρύθμιση του εκπαιδευτικού συστήματος, αποβαίνει εις βάρος της παιδείας. Αυτή η εκτίμησή μας δεν είναι απότοκο ούτε των όποιων αρνητικών αποτελεσμάτων έχουν σημειώσει οι μαθητές μας σε διεθνείς διαγωνισμούς ούτε του γεγονότος ότι συγκεκριμένες χώρες και πανεπιστήμια αμφισβητούν την αξιοπιστία του απολυτηρίου του λυκείου και δεν τα αναγνωρίζουν για σκοπούς πρόσβασης, αλλά του ότι η ίδια η πολιτεία και η κοινωνία μας, εντοπίζοντας ακριβώς τις αδυναμίες του εκπαιδευτικού μας συστήματος, μέσα από μια επιστημονικοκεντρική και συμμετοχική διαδικασία έχουν καταλήξει και υποδείξει την ανάγκη για την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση. Εκεί λοιπόν, στην εκπαιδευτική μεταρρύθμιση, βρίσκονται πολλές από τις απαντήσεις στα προβλήματα που ταλανίζουν σήμερα την εκπαίδευσή μας και εκεί είναι που το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού οφείλει να στρέψει την προσοχή του, δίνοντας ώθηση στην εφαρμογή της.

Ωστόσο, ενώ για σημαντικά κεφάλαια του εκπαιδευτικού μας συστήματος, για τα οποία, όπως έχω ήδη αναφέρει, η πολιτεία και η κοινωνία με ένα συντεταγμένο τρόπο έχουν διαμορφώσει ολοκληρωμένες προτάσεις, καταγράφεται έλλειψη πολιτικής βούλησης για την υλοποίησή τους. Χαρακτηριστική σε ό,τι αφορά στις προθέσεις της κυβέρνησης είναι η έκθεση της Επιστημονικής Επιτροπής του Υπουργείου Παιδείας για την αξιολόγηση των Νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων μέσα από την οποία, πέρα από το ιδεολογικό ξεκαθάρισμα και την κομματική επιβολή ιδεολογικών θέσεων στη διδακτέα ύλη, επιχειρείται και ανατροπή δεδομένων, στα πλαίσια μιας στοχευμένης προσπάθειας επιβολής και εφαρμογής της αντιμεταρρύθμισης.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Η ανάγκη για συνέχιση της ανασυγκρότησης και για εκσυγχρονισμό του εκπαιδευτικού συστήματος, όπως έχει σχεδιαστεί και άρχισε να εφαρμόζεται στα πλαίσια της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης, είναι επιβεβλημένη. Κορυφαία ζητήματα που ταλαιπωρούν την εκπαίδευση παραμένουν ανοικτά και συνεχίζουν να πιέζουν τις αντοχές του εκπαιδευτικού συστήματος. Σημειώνω επιγραμματικά τα πιο κάτω:

1. Ανάγκη για αναμόρφωση του συστήματος διοίκησης και αναδιάρθρωσης του ίδιου του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού.
2. Ανάγκη για αλλαγή στη δομή του εκπαιδευτικού συστήματος (ο θεσμός του ενιαίου λυκείου έχει κλείσει τον κύκλο του).
3. Ανάγκη για επέκταση των νέων αναλυτικών προγραμμάτων, ώστε μεταξύ άλλων να καλύπτουν και τα ελλείμματα στην οργανική διασύνδεση ανάμεσα στη δημοτική και τη γυμνασιακή εκπαίδευση.
4. Ανάγκη για εισαγωγή νέου συστήματος επιμόρφωσης και αξιολόγησης των εκπαιδευτικών.
5. Ανάγκη για εισαγωγή νέου συστήματος διορισμών, που κοινωνικά να είναι δίκαιο, που να μη θυματοποιεί εκατοντάδες εκπαιδευτικούς, που ήδη εργάζονται εδώ και χρόνια στα σχολεία και στους οποίους η πολιτεία έχει επενδύσει πολλά, ενώ την ίδια στιγμή να καθορίζεται μεταβατική περίοδος, για να μην αδικηθούν αυτοί που περιμένουν στον κατάλογο πολλά χρόνια.
6. Ανάγκη για αναθεώρηση της νομοθεσίας για την ειδική εκπαίδευση, ώστε να αντιμετωπιστούν οι αδυναμίες στη λειτουργία του μηχανισμού έγκαιρου εντοπισμού παιδιών με μαθησιακές ή άλλες

δυσκολίες, αλλά και τα κενά και τα προβλήματα στην πρακτική εφαρμογή των δικαιωμάτων των παιδιών αυτών.

7. Ανάγκη για ενίσχυση μέσα σε αυτές τις δύσκολες κοινωνικοοικονομικές συνθήκες του τομέα της συμβουλευτικής αγωγής για μαθητές με ψυχοσυναισθηματικά προβλήματα. Σίγουρα, δεν μπορούμε να πετύχουμε πολλά με προϋπολογισμούς που καθλώνουν τον αριθμό των εκπαιδευτικών ψυχολόγων στους τριάντα επτά.
8. Ανάγκη για ενίσχυση της μέσης τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης, ούτως ώστε τα φαινόμενα που παρατηρήθηκαν κατά τη φετινή σχολική χρονιά, όπου μαθητές αποκλείστηκαν και τους αφαιρέθηκε το δικαίωμα να επιλέξουν τον κλάδο σπουδών που θα ακολουθούσαν, γιατί δεν υπήρχαν θέσεις, να μην επαναληφθούν.
9. Ανάγκη για διαμόρφωση και κατάθεση από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού της νομοθεσίας για τα ιδιωτικά σχολεία, εξέλιξη που θα έχει θετικές επιδράσεις στην αντιμετώπιση της παραπαιδείας.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Οι πολιτικές των πλεονασμάτων και της δημιουργίας μαξιλαριών, που επιλέγει να εφαρμόσει η κυβέρνηση, τη στιγμή που ο δείκτης κοινωνικής ανισότητας αυξάνεται, πολλαπλασιάζοντας τα προβλήματα, αλλά και τις ανάγκες μαθητών-φοιτητών και των οικογενειών τους, επιφέρουν καίρια κτυπήματα κατά της κοινωνικής συνοχής. Την ίδια στιγμή οι όποιες εξοικονομήσεις σημειώνονται είναι εις βάρος εργαζομένων, τους οποίους η κυβέρνηση με τις αποφάσεις της έχει οδηγήσει σε έναν εργασιακό μεσαίωνα με εισοδήματα πείνας, που δεν ξεπερνούν σε πολλές περιπτώσεις τα €400 το μήνα. Αναφέρονται ασφαλώς στους εκατοντάδες εκπαιδευτικούς και άλλους εργαζόμενους στα απογευματινά και βραδινά προγράμματα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, των οποίων το εργασιακό καθεστώς έχει μετατραπεί σε αγορά υπηρεσιών. Αυτές λοιπόν οι πολιτικές που επιβαρύνουν τους οικογενειακούς προϋπολογισμούς με έξοδα για το σχολείο, είτε ονομάζονται κόμιστρα για τα λεωφορεία είτε ασφάλιστρα είτε δίδακτρα για τα ΚΙΕ είτε τέλη για τη συμμετοχή στις Παγκύπριες Εξετάσεις κ.ο.κ., ενισχύουν τις κοινωνικές αντιθέσεις και δημιουργούν μαθητές διαφόρων ταχυτήτων. Πιο βαρύ είναι το τίμημα που πληρώνουν οι φοιτητές και οι οικογένειές τους, αφού φτάνουν ως και στην εγκατάλειψη των σπουδών.

Αποφάσεις που έχουν ληφθεί από την κυβέρνηση στρέφονται ενάντια στους φοιτητές, ενάντια στην προσπάθεια που καταβάλλουν για ολοκλήρωση των σπουδών τους. Να θυμίσω ότι από την περσινή χρονιά έχουν αποκοπεί σχεδόν €9 εκατομ. από τα κονδύλια για τη φοιτητική πρόνοια, έχει καταργηθεί το δικαίωμα δωρεάν ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, ενώ στους φετινούς προϋπολογισμούς προτείνεται η συγχώνευση του κονδυλίου της κρατικής χορηγίας με το πακέτο φοιτητικής μέριμνας, χωρίς να εγγυάται κανείς πλέον την παραχώρηση του φοιτητικού πακέτου. Ενδεικτικό της τραγικής κατάστασης στην οποία έχουν περιέλθει οι φοιτητές και οι οικογένειές τους αποτελεί το γεγονός ότι -και ακούστε το αυτό το σημείο, αγαπητοί συνάδελφοι- ενώ το 2012 παραχωρήθηκε χορηγία από το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου σε φοιτητές των οποίων το ακαθάριστο οικογενειακό κατά κεφαλήν εισόδημα έφτανε ως τα €1.200, το 2013 περιορίστηκε να καλύψει περιπτώσεις στις οποίες το ακαθάριστο κατά κεφαλήν εισόδημα δεν ξεπερνούσε τα €400, ενώ τα δεδομένα για το 2014 είναι ακόμα χειρότερα. Και όλα αυτά με φόντο τις γενικευμένες επιθέσεις από την κυβέρνηση και το Δημοκρατικό Συναγερμό κατά της δημόσιας τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, που μεταξύ άλλων στοχεύουν στη συρρίκνωση της, αλλά και στην επιβολή διδάκτρων στα δημόσια πανεπιστήμια.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Θα κλείσω την ομιλία μου με μια αναφορά στον πολιτισμό. Δεν μπορεί και δεν πρέπει ο πολιτισμός, οι τέχνες να προσεγγίζονται ως περιττό κόστος και ως η εύκολη λεία για εξοικονομήσεις. Σήμερα σε αυτές τις συνθήκες ο πολιτισμός θα μπορούσε να λειτουργήσει ως ανάχωμα στην κρίση, ως μέσο ανάπτυξης, ως μέσο κοινωνικής αλληλεγγύης και διατήρησης της κοινωνικής συνοχής. Ωστόσο, ο χώρος του πολιτισμού, οι άνθρωποι των γραμμάτων και των τεχνών αφέθηκαν στο έλεος της μοίρας τους και έχουν περιέλθει σε μια εξαιρετικά δεινή θέση. Κύμα ανεργίας, συμβόλαια εργασίας και μισθοί εκμετάλλευσης, θεατρικά και άλλα πολιτιστικά σχήματα αβοήθητα, υπό διάλυση, πολιτική για πολιτιστικές υποδομές υπό κατάρρευση είναι τα χαρακτηριστικά που συνθέτουν την εικόνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συντομεύετε.

A. ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Ο πολιτισμός χρειάζεται πολιτική, πρόγραμμα, στρατηγική και στόχους. Το κράτος δεν μπορεί να απουσιάζει από τη διαμόρφωση ευρύτερης πολιτικής πολιτισμού και οφείλει να αποτελεί τον εγγυητή της υλοποίησης αυτής της πολιτικής.

Κάτι τελευταίο, κύριε Πρόεδρε. Διαπιστώνουμε με μεγάλη μας λύπη πως οι δεσμεύσεις της κυβέρνησης για επαναφορά του κονδυλίου, το οποίο έχει η ίδια κόψει από το Μάρτη του 2013, για το κατά χάριν επίδομα

στους ανθρώπους των γραμμάτων και των τεχνών, έμειναν κενά λόγια, αφού καμιά σχετική πρόνοια δεν υπάρχει στον προϋπολογισμό. Κρίμα, πραγματικά κρίμα!

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κι εμείς ευχαριστούμε, κύριε Καυκαλιά.

Παρακαλώ τώρα τον κ. Ανδρέα Κυπριανού, βουλευτή Λεμεσού, του Δημοκρατικού Συναγερμού, να προσέλθει στο βήμα.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πριν ξεκινήσω αυτή τη σύντομη παρέμβασή μου, θέλω να πω και εκ μέρους της παράταξής μου ένα μεγάλο μπράβο σε όλες τις εθελοντικές οργανώσεις, οι οποίες έχουν αποδυθεί σε μια συγκλονιστική προσπάθεια και έχουν φτάσει σε κάθε σπίτι αυτές τις άγιες μέρες των Χριστουγέννων. Υπάρχει και αυτή η Κύπρος, η Κύπρος της ανθρωπιάς, της κοινωνικής αλληλεγγύης και του αλtruισμού!

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα ήθελα σ' αυτή την πρώτη, σύντομη παρέμβαση να αγγίξω, όσο πιο τηλεγραφικά γίνεται, τα μεγάλα θέματα που απασχολούν σήμερα την κοινωνία μας. Δεν υπάρχει καμία απολύτως αμφιβολία ότι πρώτιστο και κεντρικό θέμα συζήτησης είναι η τιμωρία των ενόχων του οικονομικού εγκλήματος, είναι το ερώτημα των πολιτών «μέχρι πού έχει φτάσει η σήψη και διαφθορά, πόσο βαθύ ήταν το πελατειακό κράτος, πόσες ήταν οι μίζες, ποιοι έχουν πλουτίσει αθέμιτα;».

Είναι γεγονός, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι πολλές φορές η εξουσία από έπαλξη προσφοράς έγινε έπαλξη αθέμιτου πλουτισμού! Νιώθω ότι οι πολίτες θα πρέπει να δουν αυτό το οποίο συμβαίνει μέσα από δύο διαφορετικές οπτικές γωνίες. Η μία θα πρέπει να είναι αυτή της αγανάκτησης, του θυμού για όλο αυτό το οποίο συμβαίνει. Η άλλη όμως πρέπει να είναι αυτή της ικανοποίησης, αυτή του "επιτέλους"! Επιτέλους βλέπουμε κάποιους να τιμωρούνται, επιτέλους υπάρχει ελπίδα και προοπτική, επιτέλους κάπου αυτό που συνέβαινε όλα αυτά τα χρόνια θα σταματήσει!

Όμως, αγαπητοί συνάδελφοι, κύριε Πρόεδρε, επειδή αυτά τα οποία βιώνουμε τον τελευταίο καιρό -και είναι δυστυχώς οριζόντια, έχουν να κάνουν δηλαδή με το δημόσιο τομέα, τον ημιδημόσιο τομέα, τους δήμους, τα πανεπιστημιακά ιδρύματα και όχι μόνο- επειδή είναι ακριβώς οριζόντια και αγγίζουν αυτό το κομμάτι που ονομάζεται "δημόσια διοίκηση", αν θέλετε, δε θα ησυχάσουμε ποτέ -και αυτό να το θεωρείτε δεδομένο- αν δε δούμε και τα μεγάλα σκάνδαλα, αυτά δηλαδή τα οποία οδήγησαν την κυπριακή οικονομία στην καταστροφή, να εξιχνιάζονται με τον ίδιο ακριβώς τρόπο και τους μεγάλους εγκληματίες να οδηγούνται πίσω από τα σίδερα της φυλακής. Και, όπου είναι δυνατό μάλιστα, να δούμε και επιστροφή των κλοπιμαίων.

Έχουμε ζήσει πάρα πολλά εκεί στην επιτροπή Θεσμών και υπάρχουν κάποια ερωτήματα, κεντρικά ερωτήματα, τα οποία παραμένουν δυστυχώς ακόμα αναπάντητα. Πώς μπορεί για μια οικονομία η οποία έχει κατά γενική ομολογία καταστραφεί μέσα από τον άξονα συμπεριφορών μιας συγκεκριμένης τράπεζας, και μιλώ για τη Λαϊκή Τράπεζα, η έκθεση της Alvarez & Marsal να μην αγγίζει καθόλου αυτή την πτυχή και να ασχολείται μόνο με την Τράπεζα Κύπρου; Ποιος έδωσε τις οδηγίες και τους όρους εντολής, ούτως ώστε η έκθεση της Alvarez & Marsal να μην αγγίζει τη Λαϊκή Τράπεζα; Τι έγινε με την PIMCO και το διαγνωστικό έλεγχο; Πώς έχουν μεγιστοποιηθεί οι ανάγκες ανακεφαλαιοποίησης των κυπριακών τραπεζών; Πού είναι η έκθεση της Black Rock; Ποιος ετοίμασε, ποιος προετοίμασε και ποιος εκποίησε την αξία των κυπριακών υποκαταστημάτων στην Ελλάδα; Πώς και με ποιο τρόπο αποχτήθηκε το μετοχικό κεφάλαιο της Λαϊκής Τράπεζας από συγκεκριμένο επιχειρηματία; Πώς γίνονταν οι χορηγήσεις των δανείων; Με ποιες αποφάσεις; Πού ήταν η αξιολόγηση κινδύνων, το risk management; Ή γίνονταν τηλεφωνικά, όπως κάποιος είπε στην επιτροπή Θεσμών και υπάρχει καταγεγραμμένο στα πρακτικά; Πώς μπορεί ένας Κεντρικός Τραπεζίτης να κάνει μία τόσο ξεκάθαρη πολιτική δήλωση, ότι κρατούσε δηλαδή τη Λαϊκή στον αναπνευστήρα μέχρι τις επόμενες εκλογές; Πώς η Κύπρος δανειοδοτήθηκε από τη Ρωσία το Δεκέμβριο του 2011 με €2,5 δις και με ποια επιτόκια, με ποιους όρους αποπληρωμής και μετά από τα ταμεία συντάξεων των ημικρατικών οργανισμών; Πώς σκόπευε η κυβέρνηση να πληρώσει και να αποπληρώσει αυτό το δανεισμό; Ή ήταν και αυτό ακόμα ένας αναπνευστήρας;

Ένα επίσης μεγάλο ερώτημα, αγαπητοί συνάδελφοι, κύριε Πρόεδρε, που απασχολεί σήμερα το λαό μας είναι πώς θα συμπεριφερθούν οι τράπεζες μετά από τη διάσωσή τους. Και να θυμίσω ότι οι τράπεζες διασώθηκαν μέσα από το κούρεμα των καταθετών, μέσα από την απάτη των αξιογράφων, αλλά και μέσα, αν θέλετε, από τις τεράστιες χρεώσεις, παράνομες, παράτυπες, καταχρηστικές, τόκων υπερημερίας, παρατοκίων, ανατοκισμού και άλλων χρεώσεων.

Και το άλλο ερώτημα είναι το εξής: Θα αναλάβουν οι τράπεζες μέρος αυτού του κόστους μετά τη διάσωσή τους; Η απάντηση η δική μου είναι ξεκάθαρα "όχι". Αν δε νομοθετήσουμε και δεν υποχρεώσουμε τις τράπεζες, αφού φροντίσαμε να διασωθούν, και σωστά, να αναλάβουν μέρος αυτού του κόστους, τότε να είστε βέβαιοι ότι οι τράπεζες θα ενεργήσουν και θα λειτουργήσουν με βάση μόνο τα συμφέροντα των μετόχων τους, πολλές φορές συνεχίζοντας να λειτουργούν κερδοσκοπικά.

Είμαστε έτοιμοι ως πολιτεία να αγγίξουμε τα πολύ μεγάλα θέματα των προσωπικών εγγυήσεων στα ενυπόθηκα δάνεια; Ή θα αφήσουμε τις τράπεζες, αφού πάρουν τις ενυπόθηκες εξασφαλίσεις, να προχωρήσουν στις προσωπικές εγγυήσεις, κυπριακό φαινόμενο και αυτό, και μετά να πτωχεύσουν τον κόσμο και να αποσπάσουν και τα εισοδήματά του για το μέλλον;

Θεωρώ πως είναι μέγιστο ερώτημα για την πολιτεία αν είναι έτοιμη να χτυπήσει αυτό το μεγάλο κατεστημένο. Οι τράπεζες είναι εμπορικές εταιρείες με σκοπό το κέρδος. Και καλώς! Στην Κύπρο όμως λειτουργήσαν κερδοσκοπικά. Δεν μπορεί... Θυμάμαι την πρώτη δήλωση που έκανα ως βουλευτής, την πρώτη γραπτή δήλωση, το Σεπτέμβριο του 2009, όταν ανακοινώθηκαν τα αποτελέσματα της Τράπεζας Κύπρου. Και σε εκείνα τα αποτελέσματα υπήρχε αύξηση των κερδών της Τράπεζας Κύπρου και αύξηση των κερδών μάλιστα από επιτόκια. Και διερωτήθηκα πώς μπορεί οι δείκτες μιας οικονομίας να φθίνουν, η οικονομία να βρίσκεται σε ύφεση, η παγκόσμια οικονομία να βρίσκεται σε ύφεση και οι κυπριακές τράπεζες να δείχνουν αύξηση κερδών!

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Όπως τωρά!

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Και τώρα περίπου συμβαίνει το ίδιο, γι' αυτό θα έπρεπε να είμαστε διπλά προσεκτικοί, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δε θα έπρεπε, κύριε Ευαγόρου, να κρατήσουμε τις ισορροπίες, διότι μέσα από τις ισορροπίες...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συμπληρώνετε το χρόνο σας...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Ολοκληρώνω.

Αφού έχω εξαντλήσει το χρόνο μου, κύριε Πρόεδρε, για τον εκσυγχρονισμό του κράτους απλά θα πω ότι εδώ είναι ένα πολύ μεγάλο στοίχημα, αν θα τα καταφέρουμε να εκσυγχρονίσουμε το κράτος προς όφελος του πολίτη. Και θεωρώ πως, παρ' όλες τις προσπάθειες που γίνονται, έχουμε καθυστερήσει.

Τελειώνω λέγοντας το εξής: Η κυβέρνηση και το κυβερνών κόμμα, ο Δημοκρατικός Συναγερμός, θα κριθούν στο τέρμα της πενταετίας. Και θα κριθούν για τους πιο κάτω λόγους: Αν θα καταφέρουν να τιμωρήσουν τους ενόχους. Θα τους τιμωρήσουμε! Αν θα συγκρουστούμε με το κατεστημένο. Θα συγκρουστούμε με το κατεστημένο! Αν θα καταφέρουμε να αναδιαρθρώσουμε το κράτος προς όφελος του πολίτη και της ανάπτυξης. Και αυτό θα το κάνουμε. Αν θα δώσουμε ξανά ελπίδα και προοπτική στον τόπο. Αυτό, αγαπητοί φίλοι, κύριε Πρόεδρε, έχει ήδη ξεκινήσει. Η κυβέρνηση του Δημοκρατικού Συναγερμού, η κυβέρνηση του Νίκου Αναστασιάδη, έχει ξεκινήσει να δίνει ελπίδα και προοπτική στον τόπο.

Καλά Χριστούγεννα σε όλους!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επίσης.

Ευχαριστούμε πολύ.

Παρακαλώ τώρα τον κ. Κώστα Κώστα του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, βουλευτή της Λεμεσού, να προσέλθει στο βήμα.

Κ. ΚΩΣΤΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Εδώ και χρόνια δυστυχώς καταστρέψαμε ή υποβαθμίσαμε κάποιους από τους παραδοσιακούς τομείς της κυπριακής οικονομίας, είτε γιατί η πολιτεία δεν κατάφερε να τους στηρίξει είτε λόγω της μανίας μας για εύκολο και γρήγορο κέρδος. Επικεντρωθήκαμε στον τουρισμό και στην κατασκευαστική βιομηχανία και ουσιαστικά τους μετατρέψαμε σε βασικούς πυλώνες της κυπριακής οικονομίας. Σήμερα, λόγω της οικονομικής κρίσης και των σοβαρών επιπτώσεών της στην οικονομία του τόπου, αλλά και λόγω των πολύ αρνητικών συνεπειών από την εφαρμογή του μνημονίου, ο ένας τομέας, αυτός της κατασκευαστικής βιομηχανίας, έχει κυριολεκτικά διαλυθεί. Ως εκ τούτου, ο τουρισμός παραμένει ίσως ο μόνος πνεύμονας της κυπριακής οικονομίας που της δίνει οξυγόνο.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Τα αποτελέσματα του τουρισμού τα τελευταία χρόνια θεωρούνται ως ικανοποιητικά, αφού αυξήθηκαν οι αφίξεις τουριστών, αλλά και τα έσοδα. Βέβαια, τα αποτελέσματα αυτά είναι περίπου τα ίδια με αυτά που είχαμε στις αρχές της δεκαετίας του 2000, ενώ όλοι οι ανταγωνιστικοί τουριστικοί προορισμοί γύρω μας, όπως η Τουρκία και η Ελλάδα, έχουν πολλαπλασιάσει τις αφίξεις και τα έσοδά τους από τον τουρισμό. Αυτό σημαίνει ότι έχουμε μείνει στάσιμοι και ότι πολλά ακόμα χρειάζεται να γίνουν, για να βελτιώσουμε και να αναβαθμίσουμε το τουριστικό μας προϊόν, να ξεπεράσουμε τα προβλήματα και να πετύχουμε περαιτέρω αύξηση στις αφίξεις και κατ' επέκταση στα έσοδα.

Αυτό που είναι αναγκαίο να γίνει είναι η επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου και κατά τους μήνες Νοέμβριο με Απρίλιο, ώστε να επιλύσουμε με αυτό τον τρόπο το πρόβλημα της εποχικότητας. Να προβάλλουμε το ήπιο μας κλίμα, τα ορεινά μας θέρετρα και χωριά, τον αγροτουρισμό μας, να δώσουμε κίνητρα, για να παραμείνουν τα ξενοδοχεία ανοικτά, όπως η εργοδότηση των υπαλλήλων και η μη απόλυσή τους κατά τους χειμερινούς μήνες, με κάλυψη της μισθοδοσίας τους από το ταμείο ανεργίας.

Χρειάζεται παράλληλα να προωθήσουμε εναλλακτικές μορφές τουρισμού, όπως ο αθλητικός, ο θρησκευτικός, ο ιατρικός και ιδιαίτερα η φωτοθεραπεία, ο συνεδριακός, ο ορειβατικός.

Απαιτείται επίσης η επέκταση του πολύ επιτυχημένου μηχανισμού ηλεκτρονικής προέγκρισης θεωρήσεων εισόδου, όπως έγινε με τη Ρωσία και την Ουκρανία, και η ευκολότερη θεώρηση διαβατηρίων, για σκοπούς ανάπτυξης του τουριστικού ρεύματος από χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, και κατάργηση των χρονοβόρων και γραφειοκρατικών διαδικασιών, βελτιώνοντας με αυτό τον τρόπο την προσβασιμότητα.

Θα πρέπει περαιτέρω να προχωρήσουμε σε ενέργειες που θα αυξήσουν το τουριστικό ρεύμα και από άλλες αγορές, όπως οι σκανδιναβικές χώρες, η Γερμανία και η Κίνα. Δεν είναι δυνατό η Κύπρος μέχρι τα τέλη Οκτωβρίου να είχε μόνο 75 000 Γερμανούς τουρίστες, ενώ η Ρόδος και η Κως, που προσφέρουν το ίδιο τουριστικό προϊόν, να φιλοξενούν κάθε χρόνο περίπου 1 000 000 τουρίστες από τη Γερμανία. Χρειάζεται βέβαια η κυβέρνηση να προχωρήσει σε αύξηση των κονδυλίων του ΚΟΤ για διαφήμιση του τουριστικού μας προϊόντος στο εξωτερικό, αφού είναι αποδεδειγμένο ότι όσα ξοδεύονται για το σκοπό αυτό επιστρέφουν στην κυπριακή οικονομία στο πολλαπλάσιο.

Αποτελεί ταυτόχρονα άμεση αναγκαιότητα ο εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας που διέπει τον ΚΟΤ, αλλά και η αναδιοργάνωση, αναβάθμιση και ενίσχυση του οργανισμού, έτσι ώστε να ανταποκρίνεται με τον καλύτερο τρόπο στην αποστολή του στις σημερινές δύσκολες συνθήκες. Ως ΑΚΕΛ για μια ακόμα φορά δηλώνουμε την έντονη αντίθεσή μας σε οποιαδήποτε προσπάθεια για υποβάθμιση ή και κατάργηση του ΚΟΤ, ο οποίος είναι ο κατεξοχήν σύμβουλος του κράτους για τον τουρισμό. Ο οργανισμός έχει το συντονιστικό ρόλο για την υλοποίηση της στρατηγικής του τουρισμού, κατοχυρώνεται από νομοθεσία και κανονισμούς, εκπροσωπεί το κράτος σε διεθνείς οργανισμούς, κατέχει την τεχνογνωσία και τη γνώση, που βοηθούν στην περαιτέρω ανάπτυξη του τουρισμού, και δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να αποδυναμωθεί προς όφελος πιθανών ιδιωτικών συμφερόντων. Αναγνωρίζουμε τη μεγάλη συμβολή του ΚΟΤ στην αύξηση του τουριστικού ρεύματος προς την Κύπρο τα τελευταία χρόνια και εκτιμούμε τη σημαντική προσφορά του. Θα πρέπει βέβαια και ο ίδιος ο οργανισμός να προσπαθήσει άμεσα να λύσει τα δικά του προβλήματα.

Η καταπολέμηση της αισχροκέρδειας και της ακρίβειας με την εντατικοποίηση των ελέγχων από τις αρμόδιες αρχές του κράτους επιβάλλεται άμεσα. Δεν είναι δυνατό ένα μικρό μπουκάλι εμφιαλωμένο νερό να πωλείται σε τουρίστες προς €3 και μια μετάβαση με ταξί από το αεροδρόμιο Λάρνακας στον Πρωταρά να χρεώνεται €120.

Περαιτέρω έλεγχος απαιτείται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του κράτους και του ΚΟΤ σε όλα τα τουριστικά υποστατικά, για να καταπολεμήσουμε τα προβλήματα της ασφάλειας και των μη ικανοποιητικών υγειονομικών συνθηκών και γενικά να ελέγξουμε πιο αυστηρά την ποιότητα του τουριστικού προϊόντος που προσφέρουμε.

Εκτός από τα πιο πάνω, η διαχειρίστρια εταιρεία πρέπει να προχωρήσει άμεσα σε μείωση των πολύ υψηλών τελών στα αεροδρόμιά μας, τα οποία μοιραία αυξάνουν το κόστος των τουριστικών πακέτων. Τα τέλη των αεροδρομίων μας ανά τουρίστα ανέρχονται στα €24 και είναι από τα πιο υψηλά στην Ευρώπη, ενώ στο Παρίσι τα τέλη ανέρχονται στα €17, στο Βερολίνο στα €11 και στη γειτονική μας Ρόδο μόλις στα €6.

Σημαντικά έργα που θα αναβαθμίσουν το τουριστικό μας προϊόν, όπως ο σχεδιασμός για τις μαρίνες, πρέπει να προχωρήσουν, γι' αυτό και η κυβέρνηση οφείλει να ξεπεράσει τα γραφειοκρατικά προβλήματα που έχουν προκύψει και τις διαφορές μεταξύ κάποιων κρατικών υπηρεσιών. Θα πρέπει να εμπλουτίσουμε το τουριστικό μας προϊόν με θεματικά πάρκα, να αναβαθμίσουμε ακόμη περισσότερο τους αρχαιολογικούς μας χώρους, να αναπτύξουμε πολύ καλύτερες δημόσιες συγκοινωνίες.

Όσον αφορά στη δημιουργία καζίνο, ως ΑΚΕΛ επαναλαμβάνουμε τη θέση μας ότι αυτό δε θα επιλύσει τα προβλήματα της οικονομίας και ότι θα δημιουργήσει σοβαρά κοινωνικά προβλήματα. Από τη στιγμή όμως που η πλειοψηφία των πολιτικών κομμάτων συμφωνεί με τη θέση της κυβέρνησης, εμείς για μια ακόμα φορά τονίζουμε ότι θα πρέπει να ληφθούν όλα εκείνα τα μέτρα, θα πρέπει να μπουν όλες εκείνες οι ασφαλιστικές δικλίδες στη νομοθεσία, έτσι ώστε να διαφυλάξουμε τον κοινωνικό ιστό.

Από την πλευρά τους οι ξενοδόχοι και οι τουριστικοί πράκτορες θα πρέπει να αντιμετωπίζουν ισότιμα τους Κυπρίους τουρίστες καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου και όχι να τους θυμούνται μόνο κατά τους χειμερινούς μήνες. Δυστυχώς, οι τιμές για τους Κυπρίους κατά τους καλοκαιρινούς μήνες είναι πολύ πιο υψηλές από αυτές που προσφέρονται στους ξένους τουρίστες.

Παράλληλα, η περαιτέρω αύξηση των Κυπρίων εργοδοτούμενων στην τουριστική βιομηχανία και κυρίως στις ξενοδοχειακές μας μονάδες επιβάλλεται, κυρίως σε αυτές τις πολύ δύσκολες συνθήκες με τα μεγάλα ποσοστά ανεργίας, γιατί θα προβάλουν έτσι την παραδοσιακή κυπριακή φιλοξενία. Οι ξενοδόχοι που μέχρι σήμερα εξακολουθούν να εργοδοτούν κοινοτικούς με μισθούς πείνας, εξοντωτικά ωράρια και χωρίς κοινωνικές ασφαλίσεις θα πρέπει να απομονωθούν και να καταγγεληθούν από τους αρμόδιους θεσμούς της πολιτείας. Τέλος, η εισαγωγή της γνώσης της ελληνικής γλώσσας ως απαραίτητης προϋπόθεσης εργοδότησης στους τομείς που είναι στην πρώτη γραμμή της τουριστικής βιομηχανίας είναι κάτι περισσότερο από αναγκαία.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα θέλαμε να επισημάνουμε ότι μας ανησυχεί πολύ το γεγονός ότι κατά τους μήνες Σεπτέμβριο και Οκτώβριο είχαμε μεγάλο αριθμό ακυρώσεων των αφίξεων Ρώσων τουριστών στην Κύπρο, που ξεπερνά το 17%. Μας ανησυχεί όμως ακόμα περισσότερο το γεγονός ότι δυστυχώς έχουμε μείωση της τάξης του 20% περίπου στις κρατήσεις για το 2015 από τη Ρωσία. Να σημειωθεί ότι οι αφίξεις από τη Ρωσία τα τελευταία πέντε χρόνια αυξήθηκαν κατά περίπου 500%, καλύπτοντας τη μείωση από τη Μεγάλη Βρετανία και κυρίως αυξάνοντας σημαντικά τα έσοδά μας από τον τουρισμό.

Δυστυχώς, για αυτή τη μείωση δε φταίει μόνο το κλείσιμο κάποιων ταξιδιωτικών γραφείων στη Ρωσία ή η ισοτιμία του ρουβλιού έναντι του ευρώ. Φαίνεται ότι κάποιιοι στη Ρωσία, λειτουργώντας εκδικητικά, λόγω της κατ' εμάς λανθασμένης απόφασης της κυβέρνησής μας να στηρίξει την απόφαση της Ευρωπαϊκής Ένωσης να λάβει μέτρα κατά της Ρωσίας, προπαγανδίζουν εναντίον της Κύπρου και επηρεάζουν τους Ρώσους πολίτες. Η κυβέρνηση είναι υπεύθυνη να παρακολουθεί τις εξελίξεις και να προβαίνει σε όλες τις ενέργειες που απαιτούνται, για να αναπληρώσει τις απώλειες, εκπονώντας εναλλακτικό σχέδιο προσέλκυσης τουριστών από άλλες αγορές.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το ενδεχόμενο κλεισίματος του κρατικού μας αερομεταφορέα, πέραν όλων των άλλων προβλημάτων, πιστεύουμε ότι θα δημιουργήσει σοβαρά προβλήματα και στον τουρισμό. Οι Κυπριακές Αερογραμμές μεταφέρουν στην Κύπρο εκατοντάδες χιλιάδες τουρίστες και διερωτόμαστε ποιος θα καλύψει το κενό αυτό, αν τελικά κλείσουν. Διερωτόμαστε επίσης αν μετά το πιθανό κλείσιμο των Κυπριακών Αερογραμμών θα έχουμε μείωση στις τιμές των εισιτηρίων ή αύξηση, όπως έγινε σε άλλες χώρες στις οποίες έκλεισαν οι εθνικοί αερομεταφορείς τους. Εμείς είμαστε σίγουροι ότι το πλήγμα για τον κυπριακό τουρισμό και συνεπώς και για την κυπριακή οικονομία θα είναι δυστυχώς πολύ μεγάλο.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αν θέλουμε ειλικρινά να βοηθήσουμε στην αναβάθμιση του τουριστικού μας προϊόντος και να αυξήσουμε τις αφίξεις τουριστών και τα έσοδά μας και κυρίως αν θέλουμε να μην καταστρέψουμε και αυτό τον τομέα, ο οποίος κρατά ζωντανή την κυπριακή οικονομία, θα πρέπει όλοι να κατανοήσουμε ότι στο θέμα αυτό δε χωρούν σκοπιμότητες, αντιπαραθέσεις ή εξυπηρέτησεις συμφερόντων. Η κυβέρνηση έχει ευθύνη, συντονίζοντας όλους τους φορείς τουρισμού, να δώσει λύσεις στα προβλήματα, να δώσει μια νέα προοπτική στον τουρισμό, να τον προστατέψει. Το αρμόδιο υπουργείο, ο ΚΟΤ και όλοι οι υπόλοιποι εμπλεκόμενοι φορείς οφείλουν να συνεργαστούν με μοναδικό στόχο την εξυπηρέτηση του δημόσιου συμφέροντος. Αν όλοι βάλουμε πάνω από όλα το καλό του τόπου, αν όλοι συνειδητοποιήσουν την αποστολή και τις ευθύνες τους έναντι του κυπριακού λαού, τότε μπορούμε να πετύχουμε πολλά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε, κύριε Κώστα.

Παρακαλώ τώρα τον κ. Ζαχαρία Ζαχαρίου, βουλευτή Λάρνακας, του Δημοκρατικού Συναγερμού να προσέλθει στο βήμα.

Ζ. ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Οφείλω και εγώ ξεκινώντας να αφήσω το μυαλό μου να πάει στους ανθρώπους που έχουν καταστραφεί στη Λάρνακα. Υπάρχει η ανάγκη αυτοκριτικής ενός κράτους που για δεκαετίες χτίζει, χωρίζει οικοπέδα, κλείνει ποταμούς και δεν παίρνει τα ανάλογα μέτρα. Να σημειώσω τα θετικά της άμεσης ανταπόκρισης του κράτους στα προβλήματα, αλλά και των εθελοντών και από την άλλη να ζητήσω την άμεση αποκατάσταση των ζημιών, τη βοήθεια σε αυτούς τους ανθρώπους τώρα που είναι Χριστούγεννα. Ό,τι και να πεις... Τίποτα άλλο περισσότερο. Για όλα φταίει το κράτος, ένα κράτος που το χτίσαμε λάθος, και για την οικονομία και για τις πλημμύρες και για τα πάντα! Είναι η ώρα της αυτοκριτικής! Τόσα χρόνια Κυπριακής Δημοκρατίας, από το '60 μέχρι σήμερα... Είναι η ώρα των αλλαγών, της σύγκρουσης με το κατεστημένο. Πρέπει να κάνουμε ένα κράτος σύγχρονο, που να σέβεται τον πολίτη του, να σέβεται τον άνθρωπο.

Συζητούμε σήμερα τους προϋπολογισμούς, προϋπολογισμούς σίγουρα σκληρούς. Δεν είναι αυτούς που θέλαμε, αυτή είναι η πραγματικότητα. Δυστυχώς, οι συνθήκες της ζωής, οι συνθήκες της οικονομίας -και δεν είναι η ώρα της ανάλυσης του πώς φτάσαμε εδώ- μας αναγκάζουν να είμαστε πάρα πολύ προσεχτικοί, για να μπορέσουμε να βρούμε από το αδιέξοδο. Η προσπάθεια που γίνεται είναι τεράστια. Τα πράγματα δεν είναι εύκολα. Και υπάρχει μεγάλη ομάδα των συμπολιτών μας οι οποίοι ζουν πάρα πολύ δύσκολα. Και ούτε το ότι οι αριθμοί βελτιώνονται μας χαροποιεί για το σήμερα, μας χαροποιεί για το αύριο όμως, γιατί, για να φτάσουμε στην αλλαγή της κοινωνίας, πρέπει να ξεπεράσουμε και να βελτιώσουμε και τους αριθμούς.

Δε θα μείνω σε απλές φιλολογίες και αναλύσεις του προϋπολογισμού. Θέλω από τη θέση μου και ως πρόεδρος της επιτροπής Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού να εγκύψω σε ένα-δύο ζητήματα τα οποία θεωρώ κεφαλαιώδη και να καταθέσω συγκεκριμένες εισηγήσεις, εισηγήσεις που δε θα έχουν την τάση ούτε της αντιπολίτευσης ούτε της συμπολίτευσης αλλά ανθρώπου που ασχολείται με αυτά τα θέματα, εισηγήσεις προς τον Υπουργό Οικονομικών, του οποίου το έργο θεωρώ πάρα πολύ καλό, αλλά θέλω να γίνει πολύ καλύτερο, γι' αυτό και καταθέτω αυτές τις εισηγήσεις.

Το λιανικό εμπόριο έχει σοβαρά προβλήματα αυτή τη στιγμή. Πρέπει να το βοηθήσουμε να λειτουργήσει εντός των γιορτών. Με μία εύκολη κίνηση του Υπουργείου Οικονομικών, αντί οι πληρωμές να γίνουν τη Δευτέρα, 22 Δεκεμβρίου, να γίνουν Παρασκευή, 19 Δεκεμβρίου, ώστε το Σαββατοκυριακό, που είναι ανοιχτή η αγορά, να μπορέσει να πάρει μια ανάσα και να πολλαπλασιαστεί ο κόσμος που θα ψωνίσει για τα Χριστούγεννα.

Έχουμε οφειλές προς το ΦΠΑ και τις Κοινωνικές Ασφαλίσεις. Αρκετοί μικρομεσαίοι επιχειρηματίες γνωρίζουν για πρώτη φορά πού είναι τα δικαστήρια. Να μελετηθεί πρόγραμμα μακροχρόνιας αποπληρωμής μέχρι σήμερα όλων των καθυστερήσεων και να μπει ένα νοικοκύρεμα από σήμερα και μετά. Δεν είναι δυνατό όλοι οι μικροεπιχειρηματίες, όλοι οι επιχειρηματίες, όλοι οι πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας σε μια νύχτα να έχουμε όλοι μετατραπεί σε απατεώνες και να μη θέλουμε να πληρώνουμε. Έχει και από αυτούς, όμως η πλειοψηφία ήταν έντιμοι επαγγελματίες, που οι συνθήκες τούς έχουν αναγκάσει να μην πληρώνουν. Εάν τους δώσουμε έναν αέρα αποπληρωμής των παλιών οφειλών και ξεκινήσουμε από σήμερα, διορθώνουμε την κατάσταση και δε φτάνουμε στο σημείο να ρωτούμε τη σύζυγο κάποιου επιχειρηματία «πού είναι ο άντρας σου;» και να λέει «είναι άρρωστος, κλινήρης στο σπίτι», ενώ είναι στη φυλακή και ντρέπεται να το πει!

Έχουμε τα ευρωπαϊκά κονδύλια και είναι θετικό που ο Υπουργός Οικονομικών με ενέργειές του έχει φέρει αρκετά λεφτά στην Κύπρο. Δυστυχώς, μέσω του τραπεζικού συστήματος, των υπαρχόντων κανονισμών, καμία επιχείρηση η οποία έχει ανάγκη δεν μπορεί να πάρει ούτε σεντ. Θέλαμε σήμερα να έχουμε Τράπεζα Αναπτύξεως. Δυστυχώς, δεν την έχουμε. Μπορούμε όμως να μελετήσουμε το ενδεχόμενο μετατροπής του Οργανισμού Χρηματοδότησεως Στέγης σε Τράπεζα Χρηματοδότησεως Στέγης και Αναπτύξεως και μέσω αυτού του μηχανισμού να φτάσουν λεφτά στους επιχειρηματίες, οι οποίοι μέχρι την κρίση ήταν οι άνθρωποι εντάξει στις οικονομικές τους δραστηριότητες, με πιο χαμηλούς όρους ουσιαστικά, για να μπορέσουν να επιβιώσουν. Η ίδια η Γερμανία, που χαράσσει γραμμή στην Ευρωπαϊκή Ένωση, τα ευρωπαϊκά κονδύλια τα δίνει μέσω της δικής της Τράπεζας Αναπτύξεως, μακριά από οδηγίες της Κεντρικής Τράπεζας. Δε θέλω να επαναλάβουμε τα λάθη του παρελθόντος και να πεταχτούν λεφτά εκεί που δε θα τα πάρουμε πίσω. Θέλω να δούμε αυτούς τους ανθρώπους, τους μάχιμους του εμπορίου και της βιομηχανίας, που έχουν διάθεση να επιβιώσουν και να μην κλείσουν τις επιχειρήσεις τους, να τους δώσουμε αυτή την ανάσα. Και είναι γι' αυτό που καταθέτω σήμερα αυτές τις συγκεκριμένες εισηγήσεις.

Επιτρέψτε μου να ασχοληθώ και λίγο με το κεφάλαιο "τουρισμός". Τρεις-τέσσερις εισηγήσεις θα πω και θα κλείσω.

Άκουσα το συνάδελφο τον Κώστα Κώστα του ΑΚΕΛ και στα πλείστα των σημείων που έχει αναφέρει συμφωνώ απόλυτα μαζί του. Συζητάμε εδώ και μια δεκαπενταετία για επιμήκυνση του τουριστικού προϊόντος, για το χειμερινό τουρισμό. Συζητάμε, συζητάμε, συζητάμε, αλλά κολλήσαμε στο "από τον Απρίλη-Μάη μέχρι τον Οκτώβρη". Εμένα δε με ικανοποιεί που η Κρήτη έχει περισσότερο τουρισμό από ό,τι έχει η Κύπρος, η Ρόδος έχει περισσότερο και λέμε ότι πάμε καλά! Πάμε κακά! Μπορούσαμε να έχουμε τριάμισι εκατομμύρια στην Κύπρο τουρίστες, τα έσοδα να είναι πολύ περισσότερα και η ανάσα προς την ανάπτυξη να είναι πολύ καλύτερη.

Πρέπει να πάρουμε μέτρα, να γίνουν εισηγήσεις. Χαιρετίζω τα μέτρα του Υπουργείου Εργασίας για επιδότηση της εργασίας, αντί ανεργιακού, στα ξενοδοχεία, αλλά ας έρθουμε να δούμε και τις επιχειρήσεις. Γιατί δεν τολμούν να ανοίξουν το χρόνο; Πρώτον, το κράτος μας έκανε όλα τα αναγκαία βήματα, για να ανοίξει νέες αγορές, να φέρει τουρισμό τους χειμερινούς μήνες; Δεύτερον, το κόστος των επιχειρήσεων πού είναι; Η Αρχή

Ηλεκτρισμού Κύπρου, ενόσω είναι κλειστά τα ξενοδοχεία το χειμώνα, χάνει έσοδα. Οι υποδομές της υπάρχουν, το προσωπικό υπάρχει. Γιατί να μην καθιερώσει μια πολιτική ειδικής ταρίφας το χειμώνα για όσα ξενοδοχεία μένουν ανοιχτά, αφού έτσι κι αλλιώς και τα μηχανήματα υπάρχουν και το προσωπικό υπάρχει; Από την είσπραξη μηδέν που κάνουν αυτά τα ξενοδοχεία, να εισπράττουν ένα σημαντικό κονδύλι, για να μπορούν να επιβιώσουν.

Ας δώσουμε και άλλα κίνητρα στις επιχειρήσεις. Ας έρθουμε να πούμε «τα ξενοδοχεία που μένουν ανοιχτά να έχουν ανά μήνα μία έκπτωση στο φόρο ακίνητης περιουσίας». Αν δε δώσεις κίνητρο κέρδους στις επιχειρήσεις... Καμιά επιχείρηση δεν είναι φιλανθρωπικό ίδρυμα. Αν δε δώσεις την ευκαιρία να δημιουργηθούν θέσεις εργασίας, μόνο ανέργους θα μετράς. Και υπάρχουν πάρα πολλά πράγματα που μπορούμε να δούμε. Μπορούμε να δούμε τον πολυθεματικό τουρισμό, τον αθλητικό, τον ιατρικό.

Όλα αυτά τα πράγματα θέλουν ανθρώπους πρακτικούς, θέλουν ανθρώπους που να παίρνουν αποφάσεις. Και είναι η εποχή που πρέπει να αφήσουμε τη φιλολογία πίσω, που πρέπει να πάρουμε ριζικές αποφάσεις. Ο Κύπριος που πεινά, ο Κύπριος άνεργος δεν είναι αριστερός ούτε δεξιός, είναι Κύπριος και το παιδί που πεινά είναι Κυπριόπουλο! Έχουμε χρέος, αν θέλουμε να είμαστε αντάξιοι αυτών που μας έστειλαν εδώ, να πολιτευτούμε με σύνεση, ομαδικότητα για ένα καλύτερο αύριο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ την κ. Μαρία Κυριακού να με αντικαταστήσει, γιατί είναι η ώρα να μιλήσω και εγώ.

(Στο σημείο αυτό τον προεδρεύοντα της συνεδρίασης αντικαθιστά στην έδρα η κ. Μαρία Κυριακού.)

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Συζητούμε και σήμερα τον προϋπολογισμό του 2015 και αναμένεται να ψηφιστεί απόψε κάτω από συνεχιζόμενες δυστυχώς δυσμενείς οικονομικές συνθήκες, για τις οποίες καλούμε τον κυπριακό λαό να δώσει ακόμη μια μάχη όμοια με αυτή των πέτρινων χρόνων μετά την τουρκική εισβολή. Δε θα επικεντρωθώ άμεσα στα θέματα που αφορούν την οικονομική διαχείριση. Άλλωστε, τις θέσεις του ΔΗΚΟ τις έχει αναλύσει ο πρόεδρος μας. Είμαι δε βέβαιος ότι θα υπάρξουν εκτενείς αναφορές για όλο το φάσμα της οικονομίας και από άλλους συναδέλφους.

Λόγω του περιορισμένου χρόνου που έχουμε στη διάθεσή μας θα αναφερθώ επιλεκτικά στα θέματα της γεωργίας και της αγροτικής ανάπτυξης και ως πρόσφυγας βουλευτής θα αναφερθώ και στο κεφαλαϊώδες για μένα ζήτημα του ξεπουλήματος των ελληνοκυπριακών περιουσιών στα κατεχόμενα.

Γεωργική και αγροτική ανάπτυξη. Όσον αφορά τη γεωργία, την αγροτική ανάπτυξη, την κτηνοτροφία, την αλιεία, το περιβάλλον και άλλα θέματα που αφορούν τον αγροτικό κόσμο, την υπαίθρο και γενικά που αφορούν όλο τον πληθυσμό, μόνο επιγραμματικά μπορούμε να αναφερθούμε σε λίγα αλλά σοβαρά, κατά τη γνώμη μας, θέματα που αφορούν τον πληθυσμό κυρίως της υπαίθρου και είναι καιρός να δώσουμε συνολικές λύσεις, οι οποίες θα αλλάξουν το αναπτυξιακό μοντέλο με στόχους υπέρ της διατήρησης ζωντανής και σφριγηλής υπαίθρου.

Πρώτον, εξοικονόμηση, μη σπατάλη, της εύφορης γεωργικής γης. Αυτό που γίνεται στην Κύπρο, με τη μαζική χρήση εύφορης καλλιεργήσιμης γης για άλλους τομείς της οικονομίας και για τη διάσπαρτη, κατακριτέα από πολλούς επιτέλους, άναρχη οικοδομική ανάπτυξη, δε γίνεται σε άλλες, σοβαρές, οργανωμένες και με προοπτικές στο μέλλον χώρες. Ο Υπουργός Εσωτερικών τι λέγει επ' αυτού; Μεταξύ άλλων η άναρχη οικοδομική ανάπτυξη δημιουργεί προβλήματα και προοπτικές για πλημμύρες. Ωσπου ασφαλτοστρώνουμε και τσιμεντώνουμε τη γη, θα έχουμε χωρίς αμφιβολία και άλλα προβλήματα, όπως αυτό το προχθεσινό, αν δε λάβουμε σοβαρά μέτρα ορθολογιστικής μελέτης για όλο το σύστημα.

Δεύτερον, μητρώο αγρωτών. Θα συμπληρωθεί με το νέο χρόνο η μελέτη του σχετικού νομοσχεδίου. Επαναλαμβάνουμε την άποψή μας, ότι δε βλέπουμε το μητρώο ως εργαλείο χορήγησης επιδοτήσεων και ως πηγή είσπραξης χρημάτων. Στο μητρώο πρέπει να εγγραφούν όλοι, μικροί και μεγάλοι γεωργοί, κτηνοτρόφοι, αλιείς, γεωργικά, αγροτικά και παρεμφερή παραδοσιακά επαγγέλματα. Η καταγραφή σε ξεχωριστές σελίδες του μητρώου όλων των ασχολουμένων με τη γεωργία, κτηνοτροφία, αλιεία θα δώσει και θα δίνει με τακτική επικαιροποίησή του επιτέλους κατευθυντήριες πληροφορίες για τη σωστή εφαρμογή της αγροτικής πολιτικής και τα μέτρα που χρειάζονται προς υλοποίησή της.

Τρίτον, κλιματικές αλλαγές. Δε βλέπουμε και δεν ακούμε και πολλές προσπάθειες από πλευράς της Κυπριακής Δημοκρατίας για την αντιμετώπισή τους ή και την προσαρμογή στις σταδιακά επερχόμενες νέες συνθήκες στο τόπο μας.

Τέταρτον, νερό. Η προστασία των υπόγειων υδάτων από την εισροή θαλάσσιου νερού και την υφαλμύριση του υπόγειου υδροστρώματος σε διάφορες περιοχές χρειάζεται μέτρα ριζοσπαστικά και όχι σπασμωδικά. Η υφαλμύριση προχωρεί με την άντληση ή και υπεράντληση και σε λίγα χρόνια θα φθάσει σε μη ανατρέψιμα επίπεδα. Πρέπει να γνωρίζετε, αγαπητοί μου, ότι εκεί που υφαλμυρίζει το υπόγειο νερό χρειάζονται

πενήντα χρόνια με σοβαρές συνεχείς βροχοπτώσεις, για να επανέλθει το υπόγειο νερό σε υποφερτά επίπεδα και να υποχωρήσει η θαλάσσια εισροή.

Πέμπτον, αλλαγή πορείας ως προς την παραγωγή προϊόντων. Μια χώρα με τριακόσιες είκοσι και πλέον μέρες το χρόνο ηλιοφάνεια, με όλα τα δεδομένα θετικά ως προς την παραγωγή προϊόντων, επιτρέπεται να εισαγάγει λουλούδια, φρούτα, λαχανικά, λεμόνια, άλλα εσπεριδοειδή και γεωργοκτηνοτροφικά προϊόντα από το εξωτερικό; Πώς τα κατάφερε η από πολλών ετών πολιτική του κράτους αυτού να εξαλείψει παραδείγματος χάριν τα αμπέλια και να εισάγουμε σταφύλια, κρασιά και άλλα οινοπνευματώδη; Ενώ οι παραγωγοί μας είναι άριστοι, οι εξαγωγές μας είναι μέτριες. Οι δε έμποροι μας όπως επίσης και οι υπεραγορές πρέπει να προσπαθήσουν να προωθούν περισσότερο την εμπορία κυπριακών προϊόντων και οι καταναλωτές πρέπει να προτιμούν τα κυπριακά προϊόντα. Είναι καλύτερα, ευγευστότερα, υγιεινότερα από παρόμοια εισαγόμενα.

Είναι καιρός, συνάδελφοι, να αφήσουμε τους ερασιτεχνισμούς και να στηρίξουμε τον αγροτικό κόσμο με προγράμματα αναδιάρθρωσης καλλιεργειών που να έχουν στόχο την παραγωγή εξαγωγίμων προϊόντων ποιότητας, αλλά και να οργανώσουμε τον τομέα των εξαγωγών, ώστε να είμαστε κατά το δυνατό πιο ανταγωνιστικοί. Να αντιμετωπίσουμε το εμπόριο εναντίον της Ρωσίας, που αυτό αναμένεται ότι θα συνεχίσει επί μακρόν, με νέα μέτρα, νέες καλλιέργειες. Αναφέρω παραδείγματος χάριν την περίπτωση αντικατάστασης της μαντόρας. Τι θα γίνει μετά από την παρέκκλιση λίγων ετών που μας δόθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση για αυτό το προϊόν;

Σε όλη την Ευρώπη τα βιολογικά προϊόντα έχουν ανοδική πορεία σε επίπεδο ζήτησης και παραγωγής και η κατανάλωση αυξάνεται ραγδαία. Αντίθετα, στην Κύπρο η παραγωγή χωλαίνει.

Το χαλλουμί ακόμη να κατοχυρωθεί. Και τότε θα ακούσουμε πρακτικά προγράμματα ενίσχυσης της αιγοπροβατοτροφίας με τα οποία θα αυξηθεί το αιγοπρόβειο γάλα, για να εκπληρωθούν σταδιακά οι όροι του προτύπου του χαλλουμιού;

Πότε θα ακούσουμε σοβαρά προγράμματα ενίσχυσης της αλιείας και των αποθεμάτων ψαριών στις θάλασσές μας; Παράλληλα, ούτε οι ψαράδες ούτε οι τράτες ούτε το γρι-γρι μπορούν να ψαρεύουν τη φθηνή μαρίδα, τη γόππα και άλλα αφρόψαρα λόγω των μέτρων και των όρων άδειας που τους παραχωρούνται.

Ο αγροτικός αναδασμός δεν πρέπει να σταματήσει να εφαρμόζεται. Δεν έκλεισε ο κύκλος του. Ο αγροτικός αναδασμός χρειάζεται και σ' άλλες περιοχές της Κύπρου, όπου δεν έγινε ακόμη. Επίσης, η εφαρμογή αστικού αναδασμού πρέπει να αρχίσει με την ψήφιση κατά πρώτον του σχετικού νομοσχεδίου, που είναι στα συρτάρια της Βουλής εδώ και λίγα χρόνια. Αντί να επιδιώκουν οι κοινότητες και οι πόλεις την επέκταση των οικιστικών τους ζωνών, είναι προτιμότερο σίγουρα να διευκολυνθεί ο διαχωρισμός των οικοπέδων σε περικόστους, ήδη καθορισμένες, οικιστικές περιοχές και αυτό θα γίνει μόνο με την εφαρμογή του αστικού αναδασμού.

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Οι κίνδυνοι για τις ιδιοκτησίες στα κατεχόμενα. Η νέα εγγραφή που έγινε από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας μετά το 1974 έγινε με πολλά λάθη από το Κτηματολόγιο όσον αφορά την επαρχία Κερύνειας και την Αμμόχωστο. Τα μητρώα της Λευκωσίας υπήρχαν. Το 5% των τεμαχίων και των ιδιοκτησιών είναι αδήλωτα ή και διπλοαπαιτούμενα, διαφιλονικούμενα, κατόπιν συμπλήρωσης των αιτήσεων πληροφόρησης από κοινοτάρχες, αγροφύλακες κ.λπ. Λόγω παράνομης αλλαγής στη χρήση γης από το ψευδοκράτος, τους εποίκους, τους Τουρκοκύπριους, τις εταιρείες, τον κατοχικό στρατό, αλλά και τους ξένους δεν μπορούν οι ιδιοκτήτες τώρα με τη διακίνηση να βρουν ή να αναγνωρίσουν τη γη τους, όταν επισκέπτονται τα χωριά τους.

Οι νέες γενιές δε γνωρίζουν τη γη των γονιών ή των συγγενών τους, δεν την αισθάνονται ή δεν υπάρχουν οι απαραίτητοι δεσμοί με τη γη τους, όπως έχουν οι παλιοί που την έζησαν και οι πιο παλιοί την καλλιεργήσαν και ίδρωσαν σε αυτή. Οι αλλαγές, οικοδομές κ.λπ. κάνουν πολλούς από τους νόμιμους ιδιοκτήτες να αποθαρρύνονται ως προς τις διεκδικήσεις τους για τα ανθρώπινα δικαιώματά τους και ειδικότερα για την πορεία των εθνικών μας θεμάτων. Απογοητεύονται επίσης από την πορεία λύσης του Κυπριακού και δεν υπολογίζουν σωστά τη σημασία και την αξία των ιδιοκτησιών τους.

Η διατήρηση της πλειοψηφίας και γενικά της ατομικής, οικογενειακής ιδιοκτησίας είναι μεγάλης σημασίας για την επιστροφή και την αποτροπή της αναγνώρισης του ψευδοκράτους από πολλές άλλες χώρες εκτός από την Τουρκία. Ένα κράτος, για να αναγνωριστεί, χρειάζεται λαό, οργάνωση κράτους, ασφάλεια, ίδια κατά το δυνατό γλώσσα, ίδια θρησκεία, αν είναι δυνατό, και κυρίως χρειάζεται έδαφος, ιδιοκτησία.

Οι μεταβιβάσεις των ιδιοκτησιών στα κατεχόμενα μεταξύ γονιών και παιδιών και μεταξύ συγγενών επιτρέπονται. Αλλά να προσέξουν όλοι πώς θα κάμνουν τις μεταβιβάσεις, όχι σε μερίδια, διότι εμπεριέχουν κινδύνους για τη διασφάλισή τους με τη λύση του Κυπριακού.

Πώληση γης στα κατεχόμενα λόγω δανείων. Αποτρέψαμε ως ολομέλεια της Βουλής με νομοθεσία -ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2014- την πώληση με εκποίηση της γης μας στα κατεχόμενα για όσους δεν πληρώνουν τις δόσεις τους και έχουν υποθήκη τη γη τους.

Η οικονομική κρίση αναγκάζει ολοένα και περισσότερους δεινοπαθούντες πρόσφυγες να αποτείνονται στη λεγόμενη “επιτροπή ακίνητου ιδιοκτησίας”, η οποία μοναδικό στόχο έχει να εξαγοράσει και να αποκτήσει και νομικά τον πλήρη έλεγχο της γης στα κατεχόμενα. Εδώ να σημειώσω ότι οι μεταβιβάσεις των ιδιοκτησιών των προσφύγων μεταφέρονται στην κυριότητα της τουρκικής κυβέρνησης, που σημειώνω ότι βάζει χέρι και στις τουρκοκυπριακές περιουσίες στις ελεύθερες περιοχές. Και όποιος θέλει να του το εξηγήσω πώς γίνεται.

Οι μέχρι τώρα πωλήσεις γης στα κατεχόμενα εμπεριέχουν τεράστιους κινδύνους ακόμα και στα πλαίσια λύσης. Θα υπάρχουν τριγμοί, διαφωνίες μεταξύ αδελφιών, συγγενών, γεινίαση με Τούρκους, εποίκους, με ξένους, ανασφάλεια, έλλειψη εμπιστοσύνης και άλλα. Υπονομεύεται δηλαδή και η επιθυμία επιστροφής όλων των υπολοίπων, αν οι συγγενείς ή οι γείτονες πουλήσουν τα σπίτια τους, τα ξενοδοχεία τους, τις ιδιοκτησίες τους στους Τούρκους, στη λεγόμενη “επιτροπή αποζημιώσεων”.

Αναφέρω τα στατιστικά στοιχεία της “επιτροπής αποζημιώσεων” μέχρι χθες. Υποβλήθηκαν 6 060 αιτήσεις από το 2006 μέχρι χθες, προχθές. Εξετάστηκαν μέχρι τώρα 745 αιτήσεις, οι οποίες καλύπτουν έκταση γης 19 450 δεκαρίων ή 14 542 σκαλών. Η γη που αγοράστηκε και αποζημιώθηκε από αυτή την έκταση αφορά τις 597 αιτήσεις και καλύπτει έκταση γης 12 687 δεκαρίων ή 9 486 σκαλών. Πληρώθηκε ποσό εκατόν ογδόντα πέντε εκατομμυρίων στερλινών. Από αυτά τα λεφτά ελάχιστα ήρθαν στην Κυπριακή Δημοκρατία. Σχεδόν όλα πάνε έξω.

Η έκταση που αποκαταστάθηκε είναι 455 δεκάρια μόνο ή 340 σκάλες. Η έκταση η οποία αφορά συνδυασμό αποζημίωσης και ανταλλαγής είναι 1 197 δεκάρια ή 895 σκάλες και 143 συμπατριώτες μας, όταν είδαν τις πολύ χαμηλές τιμές που τους δίνουν ή τον εξευτελισμό, απέσυραν τις αιτήσεις τους.

Έχω συμπληρώσει το χρόνο μου;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

(Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ)

Όχι, έχετε ακόμα δύο λεπτά.

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Υπάρχουν εισηγήσεις του Δημοκρατικού Κόμματος που έγιναν στα πλαίσια της διακομματικής επιτροπής μελέτης και χειρισμού του προβλήματος των μαζικών αιτήσεων προς την “επιτροπή ακίνητης ιδιοκτησίας”, που συστάθηκε μετά από απόφαση του Προέδρου της Δημοκρατίας, όπως έκαναν και όλα τα άλλα κόμματα αξιολογότερες προτάσεις, αλλά ουδεμία εφαρμόστηκε, μας είπε και προχθές ο υπουργός, λόγω έλλειψης, κατά τη γνώμη μου, μεγάλης πολιτικής θέλησης, αλλά και έλλειψης χρημάτων, όπως είπε ο υπουργός.

Εμείς υποβάλαμε δεκαοκτώ εισηγήσεις και σας διαβάζω τις κυριότερες:

- Ανάγκη επείγουσας θέσπισης νομοθεσίας για δημιουργία φορέα ή κηδεμόνα ελληνοκυπριακών περιουσιών στις κατεχόμενες περιοχές.
- Παροχή οικοπέδων. Να συνεχιστεί το πρόγραμμα διαχωρισμού και κατανομής οικοπέδων σύμφωνα με τα υφιστάμενα κριτήρια.
- Μείωση δόσεων και επιμήκυνση δανείων που δόθηκαν ή εγκρίθηκαν με κυβερνητική εγγύηση από τον Κεντρικό Φορέα Ισότητας Κατανομής Βαρών.
- Αναστολή δικαστικών μέτρων κατά προσφύγων. Προστασία στέγης. Όχι εκποίηση, όχι έξωση.
- Απαλλαγή πρώτης κατοικίας προσφύγων από το φόρο ακίνητης ιδιοκτησίας και απαλλαγή από μεταβιβαστικά τέλη.
- Απαίτηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση για ενίσχυση των προσφυγικών προγραμμάτων. Το έχουν πει πολλοί αυτό το πράγμα.
- Ίδρυση ταμείου στήριξης προσφύγων με έσοδα από διάφορες πηγές. Δεν είναι ανάγκη να τις αναλύσω. Έχουν υποβάλει και άλλοι συνάδελφοι πολλές πτυχές, και ο κ. Χατζηγιάννης και από την αριστερά και από παντού.
- Η μεταφορά συντελεστή δόμησης επήεν περίπατον, διότι δε δέχεται το κράτος, δε δέχεται η Πολεοδομία με χιλίες προφάσεις.
- Παραχώρηση στέγης στους 900 εγκεκριμένους πρόσφυγες με αγορά έτοιμων διαμερισμάτων ή παροχή ποσού ίσου με το μέσο κόστος ανέγερσης των κατοικιών/διαμερισμάτων για τα οποία είναι εγκριμένοι, με σκοπό να αγοράσουν οι ίδιοι παρά να περιμένουν.

Αυτά κόπηκαν από την τρόικα και κανένας δε μας λέει ποιος τα έκοψε και όλοι υποψιάζονται ότι είναι οι δικοί μας που τα έκοψαν και όχι η τρόικα!

- Ολοκλήρωση της εργασίας με εντατικότερους ρυθμούς για παροχή πιστοποιητικών μίσθωσης σε όσους ανήγειραν κατοικίες σε τουρκοκυπριακή γη.

- Σύνδεση ιδιοκτητών κατεχόμενης γης με τη γη τους με παραχώρηση μιας χαμηλής εκταρικής επιδότησης ή αλλιώς να δίδεται χορηγία ως μικρό, πολύ μικρό αντιστάθμισμα για την απώλεια χρήσης και εισοδήματος για σαράντα τόσα χρόνια.

Σας ευχαριστώ, αγαπητοί συνάδελφοι, και εύχομαι καλές γιορτές και πιο καλές προοπτικές το 2015!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστούμε, συνάδελφε.

Η συνάδελφος κ. Στέλλα Μισιαούλη Δημητρίου για τη δική της παρουσίαση.

ΣΤ. ΜΙΣΙΑΟΥΛΗ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Λαμβάνοντας υπόψη τον περιορισμένο χρόνο που έχουμε στη διάθεσή μας, για να μιλήσουμε για τον προϋπολογισμό του 2015, η δική μου ομιλία καταπιάνεται αποκλειστικά με το πολυσυζητημένο και πλέον επίκαιρο ζήτημα του Γενικού Συστήματος Υγείας. Δεν είναι τυχαίο που αυτό το θέμα απασχολεί όχι μόνο τα πολιτικά κόμματα αλλά και τον απλό πολίτη. Το τι περνούν καθημερινά στα δημόσια νοσηλευτήρια ο απλός πολίτης, αλλά και το ιατρικό και παραϊατρικό προσωπικό, καθώς και όλοι οι παροχείς υγείας είναι πολύ καλά γνωστό σε όλους μας και δε θα μπω σε λεπτομέρειες. Η κατάσταση έχει φτάσει στο απροχώρητο και δεν έχουμε καθόλου περιθώρια αναβολής της εφαρμογής του ΓΕΣΥ.

Κάτω από αυτή την ανάγκη, αλλά και την πίεση των καταστάσεων, εμείς ως ΑΚΕΛ δε θα κάνουμε καμία έκπτωση στις αρχές μας, βάσει των οποίων συζητούσαμε για τόσα χρόνια την εφαρμογή ενός ΓΕΣΥ. Οι αρχές μας παραμένουν διαχρονικά σταθερές από το 1948 μετά από συνεδριακή απόφαση του ΑΚΕΛ, που ζητούσε σχέδιο υγείας για τον κυπριακό λαό. Ζητούμε η παροχή υγείας να μην μετατραπεί σε εμπόρευμα, αλλά να παραμείνει ένα κοινωνικό αγαθό που πρέπει να παρέχεται στη βάση ενός συνολικού κοινωνικού σχεδιασμού. Αυτό συνεπάγεται καθολικότητα και ισότητα πρόσβασης στις υπηρεσίες φροντίδας υγείας και υψηλό επίπεδο ποιότητας υπηρεσιών φροντίδας υγείας για όλους και σ' αυτά δε θα κάνουμε καμία έκπτωση.

Σήμερα, κυρία Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, είμαστε σε θέση να δώσουμε τα πρώτα μας σχόλια για το προσχέδιο του νομοσχεδίου του ΓΕΣΥ και την αυτονόμηση των δημοσίων νοσηλευτηρίων, που μας δόθηκε πριν πέντε μέρες, και χρειάζεται να ολοκληρώσουμε τη συζήτηση και να ψηφιστεί μέχρι το τέλος Φεβρουαρίου 2015. Με λύπη μας εκφράζουμε την απογοήτευσή μας, διότι φαίνεται ότι ο Υπουργός Υγείας δεν έλαβε καθόλου υπόψη στους σχεδιασμούς του για τα νομοσχέδια τις αντιδράσεις όλων των κομμάτων της αντιπολίτευσης, των κοινωνικών εταίρων, του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας, του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου, των νοσηλευτών και πολλών άλλων, που δεν μπορώ να απαριθμήσω τώρα. Και αυτές οι αντιδράσεις εκφράστηκαν, παρακαλώ, επανειλημμένα στη διάρκεια του πολυδιαφημιζόμενου δημόσιου διαλόγου. Και δεν έλαβε καθόλου υπόψη του αυτές τις θέσεις ο κύριος υπουργός.

Για να γίνω πιο συγκεκριμένη, με βάση το προσχέδιο, φαίνεται ότι οι κυβερνώντες ανοίγουν το δρόμο για το πολυασφαλιστικό, αφού το νομοσχέδιο προβλέπει μεταξύ άλλων στις εξουσίες του υπουργού «να εξετάσει μέτρα μετεξέλιξης του ΓΕΣΥ σε μικτό σύστημα, το οποίο θα επιτρέπει πέραν του ενός ασφαλιστικού οργανισμού». Για να προλάβω πιθανή απάντηση ότι είναι μνημονιακή δέσμευση, θέλω να σας θυμίσω ότι η αρχική πρόνοια του μνημονίου που αφορούσε το ΓΕΣΥ προέβλεπε τη διεξαγωγή αναλογιστικής μελέτης, για να διαπιστωθεί η βιωσιμότητά του και κατά πόσο θα επέφερε επιπρόσθετες δαπάνες στον κρατικό προϋπολογισμό. Ακολούθως, η τρόικα υιοθέτησε τον υφιστάμενο σχεδιασμό και τα χρονοδιαγράμματα για την πλήρη εφαρμογή του ΓΕΣΥ μέχρι τα τέλη του 2015. Αλλά μετά από επανειλημμένες πιέσεις και παρεμβάσεις της κυβέρνησης αναβλήθηκε η πλήρης εφαρμογή του ΓΕΣΥ για τα μέσα του 2016 και υιοθετήθηκε η πρόνοια που επιτρέπει στην κυβέρνηση να κάνει νέα μελέτη για πιθανή εισαγωγή πολυασφαλιστικού συστήματος.

Αυτό το μοντέλο, το πολυασφαλιστικό, παρουσιάστηκε ενώπιον της τρόικας, του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, της Παγκόσμιας Τράπεζας, του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου και άλλων συμβούλων και κρίθηκε ως μη βιώσιμο και μη αποτελεσματικό για τα δεδομένα της Κύπρου. Και εμείς διερωτόμαστε: Πώς είναι δυνατό όλοι να αντιλαμβάνονται ότι δεν μπορούμε να μιλούμε για πολυασφαλιστικό και οι κυβερνώντες να επιμένουν με σχετική πρόνοια στο προσχέδιο του νομοσχεδίου; Μήπως με αυτή τους την επιμονή τροχοδρομούν το ξεπούλημα της υγείας, εξυπηρετώντας οικονομικά συμφέροντα ημετέρων; Ή περιμένουν την καταψήφισή του από τα κόμματα, εκτός του Δημοκρατικού Συναγερμού φυσικά; Να πω ότι ακόμα και το Ευρωπαϊκό Κόμμα, που συμμετέχει στην κυβέρνηση, εκφράστηκε δημόσια εναντίον του πολυασφαλιστικού μοντέλου. Άρα, θα πρέπει να μας προβληματίσει, αγαπητοί συνάδελφοι του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Ένα άλλο σημείο που μας βρίσκει κάθετα αντίθετους είναι η υποβάθμιση του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας σε μια δυσλειτουργική κρατική ασφαλιστική εταιρεία, χωρίς σαφείς και αποτελεσματικούς όρους εντολής και αρμοδιότητες. Καταργούν την ανεξαρτησία του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας, η οποία κατοχυρώνεται μέσα στον υφιστάμενο νόμο περί ΓΕΣΥ, και εισάγουν ανεξέλεγκτες υπερεξουσίες στον Υπουργό Υγείας, που εκδίδει διατάγματα και οδηγίες έξω από κοινοβουλευτικό, νομικό, κοινωνικό ή άλλο έλεγχο. Μέσα σε αυτό το προσχέδιο που έχουμε μπροστά μας, αγαπητοί συνάδελφοι, έχει δεκαπέντε σημεία που δικαιούται ο Υπουργός

Υγείας να εκδίδει διατάγματα! Και να αναφέρω παραδείγματα. Μπορεί να εκδώσει διάταγμα για τα ελάχιστα κριτήρια παρεχόμενων υπηρεσιών. Τι σημαίνει αυτό στην πράξη; Ότι το ποια θεραπεία και σε ποιο ασθενή θα καθορίζεται από το διάταγμα. Ή, ακόμα χειρότερα, να εκδίδει διάταγμα για τα ελάχιστα κριτήρια για τους παροχές υγείας που θα είναι συμβεβλημένοι με το ΓΕΣΥ. Εδώ λυπούμαι να παρατηρήσω ότι πιθανόν να χρειαστεί τακτοποίηση ημετέρων και μπαίνει αυτή η πρόνοια. Και υπάρχουν και πολλά άλλα, που δεν έχω το χρόνο να αναφέρω.

Με τον υφιστάμενο νόμο στο διοικητικό συμβούλιο του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας συμμετέχουν σήμερα όλοι οι κοινωνικοί φορείς, όπως το Υπουργείο Οικονομικών, το Υπουργείο Υγείας, συνδικαλιστικές και εργοδοτικές οργανώσεις, αυτοεργοδοτούμενοι κ.λπ. και είναι ένα εντεκαμελές σώμα. Στο προσχέδιο του νομοσχεδίου γίνεται λόγος για μείωση του διοικητικού συμβουλίου του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας σε εννέα άτομα με αντίστοιχη μείωση της εκπροσώπησης των κοινωνικών φορέων και δημιουργία πλειοψηφίας των εκπροσώπων της κυβέρνησης. Πού πάει η ανεξαρτησία του οργανισμού; Πώς διασφαλίζονται οι ισορροπίες μεταξύ όλων εκείνων που θα πληρώνουν για τη λειτουργία του ΓΕΣΥ;

Είναι πολλά τα σημεία στα οποία μπορούμε να αναφερθούμε, αλλά πιστεύω ότι αυτό θα γίνει στην επιτροπή Υγείας της Βουλής, όταν θα συζητούνται τα νομοσχέδια στη λεπτομέρειά τους.

Κυρία Πρόεδρε,

Θα κάνω τα πρώτα μας σχόλια για την αυτονόμηση των δημόσιων νοσηλευτηρίων και θα πω ότι σ' αυτό το προσχέδιο είναι εμφανές ότι ο Υπουργός Υγείας και η κυβέρνηση Αναστασιάδη κινούνται στην ίδια λογική, της αναλγησίας και της ιδιοτελούς θεώρησης των πραγμάτων. Η μετατροπή των κρατικών νοσηλευτηρίων σε ημικρατικούς οργανισμούς μάς ανησυχεί μήπως και έχουν την ίδια κατάληξη που έχουν σήμερα οι ημικρατικοί οργανισμοί, η Cyta, η ΑΗΚ, η Αρχή Λιμένων, οι οποίοι ιδιωτικοποιούνται ή να πω ξεπουλιούνται. Στο παρόν προσχέδιο δεν αναφέρονται τρόποι στελέχωσης, πρόσληψης, απολύσεων, προαγωγών. Δεν υπάρχει νομοθετική ρύθμιση για τους 5 500 χιλιάδες εργαζομένους στα δημόσια νοσηλευτήρια· είναι ανύπαρκτη. Θα βρεθούν στον αέρα, χωρίς διασφάλιση του μέλλοντός τους, αφού το εργασιακό τους καθεστώς θα ξεκαθαρίσει μετά την ψήφιση της νομοθεσίας. Επιπλέον, ενώ μιλά για μη κομματικοποίηση των διοικητικών συμβουλίων των νοσηλευτηρίων, δημιουργεί τον απόλυτο έλεγχο, ώστε η εκάστοτε κυβέρνηση να διορίζει τους εκλεκτούς της.

Η δική μας θέση όσον αφορά την αυτονόμηση των δημόσιων νοσηλευτηρίων βασίζεται στη δημιουργία ενός δημόσιου τομέα της υγείας που θα πρέπει να είναι ο ρυθμιστής της λειτουργίας του σχεδίου. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι η βελτίωση της ανταγωνιστικής ικανότητας των αυτόνομων μονάδων. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να υπάρχει ένα ξεκάθαρο και αυστηρό πλαίσιο συνεργασίας υπουργείου και νοσοκομείων, το οποίο πρέπει να προϋποθέτει μεταξύ άλλων σαφή διαχωρισμό και ταξινόμηση διοικητικών και επιστημονικών δομών, συνεργασία και συνέργεια μεταξύ των αυτοδιοικούμενων μονάδων για ορθολογιστική διαχείριση της υποδομής, ιδιαίτερα εκείνης που είναι υψηλού οικονομικού κόστους. Και απαραίτητα θα πρέπει η λειτουργία ιατρικής σχολής να ενσωματωθεί στο πλαίσιο λειτουργίας του δημόσιου τομέα της υγείας.

Γι' αυτό το νομοσχέδιο θα μπορούσαμε να πούμε πολύ περισσότερα, αλλά, όπως είπα και προηγουμένως, θα τα πούμε την ώρα που θα τα συζητούμε στη λεπτομέρειά τους στην επιτροπή Υγείας.

Κυρία Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Υπογραμμίζω ότι ως κόμμα θα μελετήσουμε τις επόμενες μέρες λεπτομερώς όλες τις πρόνοιες των νομοσχεδίων. Έχουμε πρόθεση να ανοίξουμε πραγματικό διάλογο με τους κοινωνικούς φορείς, τα κόμματα της αντιπολίτευσης, αλλά και με τους ίδιους τους πολίτες. Λαμβάνοντας υπόψη τα στενά χρονικά περιθώρια που έχουμε μπροστά μας, θα εργαστούμε άοκνα, για να διαμορφώσουμε ένα νομοσχέδιο που να ανταποκρίνεται στα συμφωνηθέντα, χωρίς να αντιστρατεύεται τις πιο πάνω αρχές μας. Εκείνο που πρέπει να είναι ξεκάθαρο στο μυαλό όλων μας είναι ότι το ΓΕΣΥ θα πρέπει να εξυπηρετεί όλη την κοινωνία και όχι κάποια μεμονωμένα συμφέροντα.

Θα ευχηθώ σε όλους καλές γιορτές, με την ευχή να δώσουμε λίγο χρόνο, για να ρίξουμε μια ζεστή ματιά στο γείτονά μας, να δώσουμε μια αγκαλιά στο συνάνθρωπό μας, για να νιώσουν και εκείνοι χαρά και ευτυχία τις μέρες των γιορτών!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστούμε, συνάδελφε.

Ο κ. Ρίκκος Ματπουριδής.

P. ΜΑΠΠΟΥΡΙΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι,

Ακούσαμε πάρα πολλά τα πρωί τα οποία μας προβλημάτισαν και είναι γεγονός ότι με προβληματισμό παρακολούθησαμε και τη μομφή με την οποία ξεκίνησε αυτή η συζήτηση, όταν παρουσιαζόταν η έκθεση της επιτροπής Οικονομικών, που προερχόταν από τα κόμματα της αντιπολίτευσης, ότι στον προϋπολογισμό υπάρχει έλλειψη αναπτυξιακής προοπτικής.

Πράγματι, αν τα κόμματα της αντιπολίτευσης εννοούν την ανάπτυξη με το κλασικό μοντέλο της πλήρους χρηματοδότησης της ανάπτυξης από κρατικούς πόρους όπως γινόταν στο παρελθόν, πράγμα που, κατά την άποψή μας, οδήγησε σε υπερδανεισμό, απρογραμμάτιστη κατανομή πόρων, άγονες επενδύσεις και τελικά δημοσιονομική στρέβλωση, τότε τα κόμματα της αντιπολίτευσης έχουν δίκαιο. Τέτοιος προϋπολογισμός δεν υπάρχει και ελπίζω να μην ξαναυπάρξει.

Θα πρέπει να σχεδιαστεί ένας νέος τρόπος προσέγγισης της αναπτυξιακής προοπτικής, βασισμένος σ' ένα συγκροτημένο σύστημα αποκρατικοποίησης, που να απορρέει από την παγκόσμια καταξιωμένη πλέον φιλελεύθερη ιδεολογία και να συνάδει με τις αρχές της ωφελιμότητας, της κοινωνικής ανάγκης και του πρακτικά εφικτού. Για την ευόδωση του νέου αυτού τρόπου ανάπτυξης η πολιτεία πρέπει να προσφέρει κίνητρα σε ιδιώτες να επενδύσουν σε αναπτυξιακά έργα, εισάγοντας νέες πλέον διατάξεις, που αφορούν τις συμπράξεις ιδιωτικού και δημόσιου τομέα για την παροχή βοήθειας προς τις αρχές σε πιθανά θέματα εφαρμογής τέτοιων αναπτυξιακών προγραμμάτων και για την απευθείας χρηματοδότηση καλά δομημένων επενδύσεων με σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα (private public partnerships). Οι ιδιώτες μπορούν με τη σειρά τους να προσφέρουν εργασία σε συμπολίτες μας, εισάγοντας φρέσκο χρήμα στην αγορά. Οι καινοτόμες προσεγγίσεις μακριά από ιδεολογικές αγκυλώσεις δεν ενδείκνυνται πλέον, αλλά επιβάλλονται.

Οι αναπτυξιακές δαπάνες στους προϋπολογισμούς παραμένουν δυστυχώς μειωμένες. Το κράτος δεν έχει την οικονομική ευχέρεια πλέον να αναλάβει το βάρος της ανάπτυξης και γι' αυτό όλες σχεδόν οι αποφάσεις για αναπτυξιακά έργα λαμβάνονται στη βάση συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και με κριτήριο το μηδενικό κόστος για το κράτος. Δημόσιος και ιδιωτικός τομέας μαζί! Μαζί μπορούν να συμπράξουν, για να προσφέρουν στον πολίτη καλύτερη ποιότητα υπηρεσιών και λιγότερο κόστος, τόσο για την κοινωνική προσφορά όσο και για τον κρατικό προϋπολογισμό.

Στόχος μας είναι να δημιουργηθεί ένα νέο θεσμικό πλαίσιο. Η Διεύθυνση Δημοσίων Συμβάσεων του Γενικού Λογιστηρίου έχει ήδη διεκπεραιώσει τη σχετική δημόσια διαβούλευση και το εναρμονιστικό νομοσχέδιο, το οποίο αναμένεται να μας προωθηθεί για ψήφιση εντός του 2015. Από ό,τι είδαμε είναι έτοιμο. Σημειώνεται ότι για τα έργα που θα εμπíπτουν στο συγκεκριμένο νομοθετικό πλαίσιο απαιτούνται διάφορες μελέτες και εγκρίσεις σε τεχνοκρατικό και πολιτικό κυρίως επίπεδο, προκειμένου να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα του έργου και η ένταξή του στον ευρύτερο αναπτυξιακό σχεδιασμό. Προς τούτο έχουμε ομόφωνα ψηφίσει το νόμο για τη δημοσιονομική ευθύνη, ένα νόμο που, κατά την άποψή μου, είναι σταθμός στη φιλελευθεροποίηση της ανάπτυξης.

Στόχος των δημόσιων αρχών μέσω των συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα είναι η βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τον πολίτη. Στόχος επίσης είναι η εξοικονόμηση πόρων για το δημόσιο και τους φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης για υλοποίηση πρόσθετων έργων και προγραμμάτων. Είδαμε για παράδειγμα τη δημιουργία τοπικών εταιρειών τουριστικής ανάπτυξης, οι οποίες ελπίζουμε σε κάποιο στάδιο να υποκαταστήσουν το δυσλειτουργικό ΚΟΤ, ο οποίος θα πρέπει να περιοριστεί μόνο σε ένα συντονιστικό πλαίσιο. Είναι απαράδεκτο κάθε χρόνο να έχουμε δημόσιους υπαλλήλους να κάνουν διαφημιστικές εκστρατείες.

Στόχος επίσης είναι η αξιοποίηση των πλεονεκτημάτων εμπειρίας, τεχνογνωσίας και μεθόδων λειτουργίας του ιδιωτικού τομέα. Στόχος είναι η δυνατότητα μείωσης του κόστους, του χρόνου παράδοσης των έργων και της βελτίωσης του λειτουργικού σχεδιασμού. Πρέπει με τη σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα να αποφευχθούν οι υπερβάσεις κόστους. Είναι γεγονός ότι το κράτος αδυνατεί να αναλάβει το κόστος ανέγερσης νέων φυλακών για παράδειγμα, που μπορεί να κυμαίνεται, όπως μας είπαν, από €80 εκατομ. μέχρι €200 εκατομ. Είναι αδύνατο να γίνει ένα τέτοιο μεγάλο έργο χωρίς τη σύμπραξη του ιδιωτικού τομέα. Και γι' αυτό θα πρέπει να γίνει αμέσως το θεσμικό πλαίσιο.

Άλλος ένας παράγοντας είναι οι υποδομές. Οι υποδομές που αφήνουν την ψηφιακή επανάσταση να τις προσπερνά πρέπει να αναπροσαρμοστούν. Γιατί; Γιατί απηρχαιωμένες δομές και συχνά χωρίς προοπτική ή στρατηγικό σχεδιασμό μάς έχουν καταπνίξει. Γι' αυτό έχει αποφασιστεί όπως προωθηθεί η ηλεκτρονική διαχείριση των αρχειακών δομών της δικαστικής υπηρεσίας με τη μέθοδο PPP. Και μη νομίζετε ότι αυτό είναι το αβγό του Κολόμβου. Είναι μια μέθοδος η οποία ξεκίνησε εδώ και σαράντα χρόνια και κλασικό παράδειγμα σπατάλης που θα μπορούσε να αποφευχθεί, αν εφαρμοζόταν έγκαιρα αυτή η μέθοδος στον τόπο μας, είναι το ότι, ενώ ο μέσος όρος για παράδειγμα μηχανημάτων μαγνητικών και αξονικών τομογράφων στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι 9,5 και 19,2 αντίστοιχα για κάθε ένα εκατομμύριο πληθυσμού, στην Κύπρο έχουμε ακριβώς τα διπλάσια. Είναι 16,5 τομογράφοι και 35,5 αξονικοί για κάθε ένα εκατομμύριο! Και αυτοί δυσλειτουργούν, επειδή ακριβώς έχουμε καταπνίγει από το ωράριο των ιατρικών υπηρεσιών.

Επειδή είμαι στα εννιά λεπτά και πρέπει να τελειώσω, θα σας πω μόνο τούτο: Θα πρέπει να προχωρήσουμε σε συγκροτημένες αποκρατικοποιήσεις. Αύξηση της ανάμειξης του ιδιωτικού τομέα στη διαχείριση και στην ανάπτυξη των υπηρεσιών προς τον πολίτη. Η ρύθμιση των κανόνων εφαρμογής του καπιταλιστικού συστήματος, έτσι ώστε να τονίζεται η κοινωνική του διάσταση, αποτελεί την πεμπτούσια της νέας

πολιτικής. Η παγκοσμιοποίηση και η μετατροπή του κράτους από κυρίαρχο δρώντα σε ρυθμιστή εκφράζεται επιτέλους στους προϋπολογισμούς μιας κυβέρνησης με στόχους, στρατηγική και καινοτόμα αντίληψη.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ.

Ο συνάδελφος Γιώργος Γεωργίου του ΑΚΕΛ στο βήμα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Οι επιτόπου επισκέψεις των κ. Άντρου Κυπριανού και Αβέρωφ Νεοφύτου στις πληγείσες περιοχές της Λάρνακας σε συνδυασμό και με την υπόσχεση του κ. Χάσικου ότι θα δοθούν αποζημιώσεις στους κατοίκους οι οποίοι επλήγησαν ελπίζω ότι θα αποδώσουν, για να κάνουμε το ελάχιστο που μπορούμε αυτές τις μέρες.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Απευθυνόμενος κυρίως, και με πολύ σεβασμό, στους εκ δεξιών λέω το εξής: Κάποτε ξεχνίστε και σας ξεφεύγει η αλήθεια! «Το μνημόνιο περιλαμβάνει αυτά που έπρεπε να είχαμε κάνει με δική μας πρωτοβουλία» και «αυτό που είναι καλό για την κοινωνία και ευεργετικό για την οικονομία μας δεν είναι πάντα δημοφιλές». Τάδε έφη Χάρης Γεωργιάδης. Πρόκειται για κλασική περίπτωση πληθυντικού της πολιτικής υποκρισίας. Ο υπουργός, άξιο τέκνο της σχολής του Σικάγο, λάτρης του αμερικανικού καπιταλισμού, μιλούσε βασικά σε σας και εννοούσε αυτά που έπρεπε εσείς να είχατε κάνει ως εκπρόσωποι της άρχουσας τάξης και του Δημοκρατικού Συναγερμού και που τώρα τα κάνετε τάχατες για το καλό της κοινωνίας και της οικονομίας!

Πιο απλά, και αν δεν υπήρχε το μνημόνιο, έπρεπε να το επινοήσετε, για να υπηρετήσετε τη νεοφιλελεύθερη, συντηρητική, έντονα ταξική φιλοσοφία σας. Τα υπόλοιπα είναι για τους αδαείς. Βιώνουμε έναν απροσχημάτιστο ταξικό πόλεμο και εσείς μας λέτε να επιδείξουμε σύνεση και να αποφεύγουμε ακραίες συμπεριφορές.

Χαρακτηρίζει ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, που τον ευχαριστώ που παρακάθηται, την αντιπολίτευση ως ανεύθυνη, επειδή ζητά επαναδιαπραγμάτευση κάποιων απεχθών όρων του μνημονίου. Διερωτώμαι αν ανάμεσα σ' αυτούς συμπεριλαμβάνει και το Νικόλα, που τώρα αμφισβητεί τις πολιτικές της τρόικας. Πάντως οι γέφυρες "έπεσαν", για να αναβιώσουν οι παλιές αγάπες. Ελπίζω πως όχι. «Μαζί προειδοποιούσαμε, αγαπητέ Νικόλα», αναφώνησε ψες ο Αβέρωφ Νεοφύτου.

Ακούστε τα "καλά για την κοινωνία" και "τα ευεργετικά για την οικονομία" που ευαγγελίζεται η κυβέρνηση. Έχουμε τη μεγαλύτερη μείωση μισθών στην Ευρώπη, τη μεγαλύτερη αύξηση της μακροχρόνιας ανεργίας και τη μεγαλύτερη μείωση της απασχόλησης. Τα παιδιά μας μεταναστεύουν. Όσοι μένουν εκλιπαρούν για €500. Έχουμε τα υψηλότερα δανειστικά επιτόκια. Τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια κινούνται ανεξέλεγκτα. Παραδώσατε τις τράπεζες σε ύποπτους ξένους -κάποιους τους κυνηγούν στα δικαστήρια- και επιτήδειους ντόπιους -σε ορισμένους καταλογίζουν έως και ποινικά αδικήματα- οι εκποιήσεις επέρχονται, η στεγαστική πολιτική φυλλοροεί, η φοροκαταιγίδα τσακίζει τα νοικοκυριά, ο δείκτης ευημερίας μας καθιστά τριτοκοσμική χώρα, το κράτος πρόνοιας διαλύεται κι εσείς μας λέτε ότι κάνετε επανάσταση με το ΕΕΕ. Κι ας ομολογείτε, κυνικά και ανάληγτα, πως μερικές χιλιάδες άνθρωποι θα μείνουν νησιτικοί γιορτάρες μέρες, γιατί δεν προλάβετε.

Κατά τα άλλα ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας μάς καθησυχάζει και μας παρηγορεί και λέει τα εξής: «Πάμε θαυμάσια. Βρισκόμαστε σε πορεία πλήρους ανάκαμψης. Αντέξτετε ακόμα λίγο. Τι απέμεινε να διαπραγματευτούμε;».

Άκουσε, αγαπητέ Πρόεδρε, απ' εκεί που βρίσκεσαι και μακάρι να γυρίσεις υγιέστατος, τι απέμεινε! Το ξεσπίτωμα των ανθρώπων που δόθηκαν προστατεύσαμε την πρώτη τους κατοικία μέσα από την αφερέγγυα φερεγγυότητα, οι ιδιωτικοποιήσεις που δε θα γίνονταν και τώρα εμφανίζονται ως "εξόχως διαρθρωτική αλλαγή", το ΓΕΣΥ που το δίνετε βορά στα δόντια των πολυασφαλιστικών, η στοχοποιημένη τοπική αυτοδιοίκηση και πολλά άλλα που ορέγονται οι σύμβουλοι και συνεργάτες σας.

Αποκαλυπτικά λέει ο κ. Μάριος Ζαχαριάδης, μέλος του Εθνικού Συμβουλίου Οικονομίας, το εξής: «Καταρχάς, δεν είναι αυτοσκοπός η έξοδος από το μνημόνιο. Με την έξοδο από το μνημόνιο λιγοστεύει η δυνατότητα και οι πιθανότητες να μπορέσει το κράτος να εφαρμόσει μεταρρυθμίσεις που αφορούν θεσμούς και ειδικά συμφέροντα» -ακούστε τα, έρχονται- «όπως συνταξιοδοτικό, εφάπαξ, μισθολογικές αυξήσεις, ωράρια δασκάλων και καθηγητών κ.ά., μεταρρυθμίσεις που θα είναι δυσκολότερο να γίνουν, αν έχουμε βγει από το μνημόνιο».

Αυτή είναι μια αλήθεια! Κατ' ακρίβεια, αυτή είναι η μόνη αλήθεια. Τα ίδια λέει και ο Ρέγκλιγκ του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Στήριξης: «Οι μεταρρυθμίσεις δε θα πρέπει να τελειώσουν με το τέλος του προγράμματος». Και δε θα τελειώσουν, αγαπητοί συνάδελφοι. Μέχρι να ξοφλήσουμε το 75% του δανείου, εδώ θα είναι και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και οι τρόικες καλοκαθισμένες στο σβέρκο του λαού μας ως το 2033.

Και εσείς βολεύεστε με το παραμύθιασμα για μια οικονομία που δήθεν ανακάμπτει, για την ανεργία που παραμένει απλώς στο 15,8 %, για ένα δημόσιο χρέος που περιορίστηκε μέσα από τις λογιστικές αλχημείες των φίλων σας, για τις τράπεζες που μετατράπηκαν σε ψυχρούς μηχανισμούς είσπραξης χρημάτων, για το αναιμικό αλλά αιματηρό πρωτογενές πλεόνασμα και την ευημερία των αριθμών.

Για τη δυστυχία και τον εξανδραποδισμό των ανθρώπων ούτε κουβέντα. Και ο Υπουργός των Οικονομικών βαυκαλίζεται με τις προβλέψεις των ανυπόληπτων οίκων για την ανάπτυξη που θα 'ρθει το 2015. Εκτός κι αν εννοεί την περεταίρω βίαιη ανακατανομή του πλούτου υπέρ των ολίγων. Διότι άλλη ανάπτυξη με τη συγκεκριμένη κυβερνητική φιλοσοφία, χωρίς δημόσιες δαπάνες και επεκτατική δημοσιονομική πολιτική, χωρίς τραπεζικές δανειοδοτήσεις, με τα δυσοίωνα μηνύματα για τον τουρισμό και την κατασκευαστική βιομηχανία να ευρίσκεται στον αναπνευστήρα, δεν υπάρχει.

Και σας παρακαλώ, σταματήστε επιτέλους να ζηλεύετε τη μοίρα της δυστυχούς Ελλάδας, της αποσπασμένης Πορτογαλίας και της μεταμνημονιακής Ιρλανδίας. Μία κοιλάδα θανάτου, ένα κινούμενο νεκροταφείο τις έχουν καταντήσει οι Ευρωπαίοι με επικεφαλής τη Μέρκελ.

Εκεί μας οδηγείτε κι σεις! Ο κ. Νεοφύτου μας είπε πως ο μνημονιακός δρόμος είναι μια ριζοσπαστική αλλαγή που αποτελεί εθνική αποστολή. Κι όμως ο Διονύσιος Σολωμός λέει, κύριε Σαμψών, ότι εθνικό είναι ό,τι είναι αληθινό και χρήσιμο και αυτό που ζούμε δεν είναι ούτε αληθινό ούτε χρήσιμο. Μάλλον τραγικό είναι!

Αγαπητοί συνάδελφοι, ιδίως του κυβερνώντος ΔΗΣΥ,

Εμάς μη μας ακούτε, αν δε θέλετε. Ακούστε κάποιους δικούς σας και σταματήστε αυτή την πορεία θανάτου. Ακούστε το νομπελίστα κι ας έφυγε στα ξένα. Λέει: «Το μέλλον της Ευρωζώνης διαγράφεται ζοφερό. Χρειάζεται επεκτατική νομισματική πολιτική, περισσότερες δημοσιονομικές μεταφορές προς τις αδύναμες χώρες του Νότου και αναδιάρθρωση του χρέους». Ακούστε και τον Κρούγκμαν που λέει: «Το ευρώ καταστρέφεται σε αργή κίνηση» ή το Πανεπιστήμιο Κύπρου, Πάμπο, «η λιτότητα και η μείωση των δαπανών μεγαλώνουν την ύφεση» και την Ντόρα Μπακογιάννη που λέει: «Οι εταίροι μας κάνουν παίγνια σε βάρος του ελληνικού λαού και το δράμα της Ελλάδας της κρίσης είναι ότι οι διαδοχικές κυβερνήσεις στις διαπραγματεύσεις τους με την τρόικα "παίζουν άμυνα". Έφτασε η ώρα της επίθεσης!».

Ίσως, έχει δίκαιο ο Χάρης Γεωργιάδης ότι χρειάζεται μία έντιμη συνεργασία απ' όλους, για να ξεπεράσουμε την κρίση. Σίγουρα, όχι ο Αβέρωφ που ψες κατάργησε τις τάξεις, τα κόμματα, τις ιδεολογίες. Τι ήταν αυτό, κύριε Αβέρωφ, ότι δεν υπάρχει αριστερά και δεξιά; Υπάρχει και δεξιά και αριστερά και κέντρο! Όντως λοιπόν χρειάζεται μία έντιμη συνεργασία χωρίς όμως το εναγώνιο ψάξιμο αποδιοπομπαίων τράγων μέσα από τις διαρροές των κατά παραγγελία ψευδοεκθέσεων, χωρίς το μακαρθικό κυνηγητό των πολιτικών αντιπάλων και την παράλληλη συγκάλυψη των σκανδαλοποιών και μεγαλοεγκληματιών, χωρίς τις υπερβολές και τα δόγματα της τροϊκανικής τυραννίας, την εξυπηρέτηση στενών ταξικών αλλά ακριβώς γι' αυτό αντιπατριωτικών πολιτικών. Οικονομικά θαύματα κάνει ένας λαός ελεύθερος κι εμείς είμαστε υπό ζυγό!

Έχει δίκαιο η Ντόρα: «Έφτασε η ώρα της επίθεσης». Όχι της στωικής αντιμετώπισης. Δεν πάει άλλο. Και ο Χάρης Γεωργιάδης έχει δίκαιο που μας είπε πως ήρθε η ώρα της ρήξης με τα κατεστημένα συμφέροντα. Δεν τα κατονόμασε. Εμείς όμως τα γνωρίζουμε και ο Χάρης το γνωρίζει καλύτερα από μας. Είναι δίπλα του. Είναι οι τραπεζίτες και όσοι πήραν δανεικά και αγύριστα. Είναι κάποια δικηγορικά και ελεγκτικά γραφεία. Είναι οι σύγχρονοι δουλκοκτῆτες που αφαιμάσσουν τους εργαζομένους. Και βεβαίως είναι και όσοι τους καλύπτουν πολιτικά για δεκαετίες. Τώρα λοιπόν εμείς ξέρουμε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ο συνάδελφος κ. Δίπλαρος από το ΔΗΣΥ.

ΕΥ. ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Πολλά έχουν ακουστεί από το βήμα αυτό και πολλά έπονται ακόμη ενόψει της ψήφισης του κρατικού προϋπολογισμού για το 2015. Κάποια ευσταθούν και κάποια παραμένουν ανυπόστατα. Ο δε συνάδελφος προηγουμένως φαίνεται να μην είναι υπέρ της αγάπης. Το δε Αβέρωφ Νεοφύτου φαίνεται όχι να τον αγαπά, αλλά να τον μισεί. Μακάρι να διδασκόταν από τον τρόπο που πολιτεύεται ο πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Αυτό όμως, κυρίες και κύριοι, που πρέπει όλοι να έχουμε υπόψη είναι ότι οι πολίτες πλέον μας κρίνουν αυστηρά και δεν κρίνουν ποια τις λεκτικές διακηρύξεις μας ή τις λεκτικές μας αντιπαραθέσεις, αλλά κρίνουν τις πράξεις μας και τα αποτελέσματα αυτών.

Δε θα ήθελα να επαναλάβω τα όσα δύσκολα βίωσε και βιώνει ακόμη ο Κύπριος πολίτης από το 2011, το 2012 και το 2013. Τα κοινωνικά παντοπωλεία, τα σχολικά συσσίτια και οι δείκτες της ανεργίας μαρτυρούν καθημερινά ότι η ύφεση και τα αποτελέσματα της οικονομικής καταστροφής δεν έχουν ακόμη ξεπεραστεί, αν και είμαστε πλέον στη σωστή πορεία.

Κάποιοι κατηγορούν την κυβέρνηση Αναστασιάδη για τα υπερβολικά μέτρα λιτότητας που επέβαλε, χωρίς ωστόσο να μπορούν να μας εξηγήσουν, ούτε τότε ούτε και σήμερα, πώς θα μπορούσαν αυτά να αποφευχθούν σε μία υπό κατάρρευση οικονομία. Γιατί δεν έπραξαν τα όσα οι ίδιοι εξαγγέλλουν σήμερα ως λύσεις, όταν είχαν την ευκαιρία να το πράξουν, προκειμένου να σταματήσουν την κατηφόρα των υποβαθμίσεων;

Και ξέρετε, αγαπητοί συνάδελφοι, αυτό δεν είναι ένα ρητορικό ερώτημα που θέτω μόνο εγώ, αλλά μία απορία, μία κατακραυγή ενάντια στη σειρά αντιπολίτευση. Μία κατακραυγή του κάθε Κύπριου πολίτη ο οποίος είδε τους κόπους μίας ζωής να εξανεμίζονται, γιατί επέλεξαν κάποιοι την πολιτική της αδράνειας ή μάλλον καθυστέρησαν να υλοποιήσουν τα όσα εκ των υστέρων εισηγούνται.

Η σημερινή όμως κυβέρνηση κάνει πράξεις, κάνει βήματα προς τα εμπρός, προσπαθώντας να ανατρέψει μία ολισθαίνουσα πορεία. Διά στόματος του ίδιου του Υπουργού Οικονομικών ακούσαμε απ' αυτό εδώ το βήμα χθες, και αυτό αποτελεί τιμή για τον ίδιο, αλλά και το πολιτικό του ανάστημα, τα εξής: «Η κυπριακή οικονομία εξακολουθεί να αντιμετωπίζει δυσκολίες και προκλήσεις. Ουδέποτε έχω παρουσιάσει την κατάσταση μέσα από το φακό της ωραιοποίησης και ούτε και σήμερα πρόκειται να επιχειρήσω κάτι ανάλογο. Η οικονομία μας παραμένει σε ύφεση και η ανεργία είναι σε απαράδεκτα υψηλά επίπεδα. Είναι όμως μία οικονομία που καταγράφει τον τελευταίο χρόνο μία συνεχή και αξιοσημείωτη διόρθωση. Τα δεδομένα και οι προοπτικές σήμερα είναι σαφώς βελτιωμένα σε σχέση με αυτά που είχαμε μπροστά μας πριν από ένα χρόνο, όταν συζητούσαμε τον προϋπολογισμό του 2014. Και είναι βεβαίως πολύ πιο καλή η κατάσταση σήμερα από αυτήν που η κυβέρνηση Αναστασιάδη παρέλαβε πριν από είκοσι με είκοσι ένα μήνες. Είχαμε, με λίγα λόγια, μία οικονομία υπό κατάρρευση. Σήμερα έχουμε μία οικονομία που ανακάμπτει. Η εφαρμογή του πολιτικά δύσκολου αλλά απολύτως αναγκαίου προγράμματος για τη μεταρρύθμιση και εξυγίανση της οικονομίας μας φέρνει αποτελέσματα».

Και σε αυτό ακριβώς το σημείο θέλω να σταθώ, ότι η εφαρμογή του πολιτικά δύσκολου αλλά αναγκαίου μός φέρνει σήμερα αποτελέσματα. Με τη συνεργασία όλων αλλά πρωτίστως με την επιμονή και υπομονή των Κυπρίων πολιτών καταφέραμε να οδηγήσουμε την κυπριακή οικονομία σε μία πορεία ανάκαμψης. Τα γεγονότα άλλωστε μαρτυρούν από μόνα τους. Τέσσερις αναβαθμίσεις πιστοληπτικής ικανότητας μετά από είκοσι δύο συνεχείς υποβαθμίσεις, τέσσερις διαδοχικές θετικές αξιολογήσεις από την τρόικα, επιτυχή έξοδο της Κύπρου στις διεθνείς αγορές μετά από τρία χρόνια, σταθεροποίηση του τραπεζικού συστήματος και των συνολικών καταθέσεων για πρώτη φορά μετά από το 2011, άρση όλων των τραπεζικών περιορισμών για το εσωτερικό και σταθεροποίηση και πρώτη μείωση της ανεργίας, η οποία τα προηγούμενα χρόνια ανήλθε από το 3% το 2008 στο 15% το 2013 και από το 15% στο 17,6%.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Το μόνο που θα μπορούσε να μας κάνει σήμερα να πισωγυρίσουμε είναι ο εφησυχασμός και η προσπάθεια ωραιοποίησης των σημερινών δεδομένων. Προκειμένου να είμαστε πολιτικά αρεστοί σε κάποιους, να συνεχίσουμε, όπως κάναμε στο παρελθόν, να μιλάμε με εύχητα συνθήματα, να λαϊκίζουμε, αντί να πράττουμε, φοβούμενοι το πολιτικό κόστος.

Με συναίσθηση της ευθύνης μας απέναντι στον κάθε Κύπριο πολίτη βλέπουμε την ωμή πραγματικότητα και επιχειρούμε μέσα από το διάλογο να βρούμε λύσεις σήμερα για ένα καλύτερο μέλλον. Το δικαιούνται άλλωστε οι νέοι άνθρωποι αυτού του τόπου, το δικαιούνται τα παιδιά μας.

Θα πρέπει να παραδεχθούμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πως έχουμε χρεοκοπήσει όχι μόνο στους θεσμούς και στις υπηρεσίες, αλλά η μεγάλη χρεοκοπία επήλθε, όταν αντικαταστήσαμε τις αξίες και τα ιδανικά με το χρήμα, τον αθέμιτο πλουτισμό, με το να περνάμε εμείς καλά χωρίς να μας νοιάζει ο δίπλα. Τα σκάνδαλα και η μπόχα που καθημερινά αναδύονται επιβεβαιώνουν ότι πρώτα πτωχεύσαμε ηθικά και πνευματικά και μετά οικονομικά.

Η οικονομική κρίση θα πρέπει να αποτελέσει για μας την ευκαιρία για αυτοκριτική και διόρθωση λαθών δεκαετιών. Και αυτό θα το επιτύχουμε όχι μόνο μέσα από την οικονομική σταθερότητα, αλλά ενισχύοντας και εκσυγχρονίζοντας την παιδεία μας, το θεμέλιο λίθο κάθε ευνομούμενης πολιτείας. Το όραμα και ο στόχος του Υπουργού Παιδείας μάς βρίσκει απολύτως σύμφωνους, γι' αυτό και θα στηρίξουμε μ' όλες μας τις δυνάμεις τις προσπάθειες για την υλοποίησή του.

Ως όραμά του το Υπουργείο Παιδείας έχει ορίσει τη διαμόρφωση εγγράμματων πολιτών με δεξιότητες, υπευθυνότητα, δημοκρατικό ήθος, ιστορική ταυτότητα, αλλά και σεβασμό στη διαφορετικότητα. Ένας προϋπολογισμός που, όπως παρουσιάστηκε στην επιτροπή Παιδείας, είναι αναπτυξιακός, όσον αφορά το Υπουργείο Παιδείας. Θα πρέπει, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να κάνουμε πολίτες με ολοκληρωμένη προσωπικότητα, ικανούς να συμβάλουν δημιουργικά στην ανάπτυξη της κοινωνίας και στην αντιμετώπιση των προκλήσεων του μέλλοντος, καθώς και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών μέσω της παιδείας και του πολιτισμού.

Ευχή λοιπόν όλων είναι όπως με την εφαρμογή συγκεκριμένων δράσεων και με τη συνεργασία και καλή θέληση όλων των εμπλεκόμενων φορέων να αναβαθμίσουμε ποιοτικά και να εκσυγχρονίσουμε την εκπαίδευση, την πολιτιστική δημιουργία, να ενδυναμώσουμε την αυτονομία και την ικανότητα της νεολαίας να συνεισφέρει στα κοινά. Τη νεολαία που διψά για προσφορά.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είμαι πεπεισμένος πως το 2015 εκτός από έτος ανάπτυξης θα αποτελέσει και το έτος των αλλαγών και των μεταρρυθμίσεων, που στόχο έχουν τον εκσυγχρονισμό ενός μοντέλου κράτους που έχει χρεοκοπήσει και ας το παραδεχτούμε. Είναι λοιπόν η ευκαιρία μας να αφουγκραστούμε αυτό που καθημερινά η κοινωνία των πολιτών μάς προτρέπει ή μάλλον καλύτερα η κοινωνία το απαιτεί, να κάνουμε εκείνες τις αλλαγές που έχει ανάγκη ο τόπος. Ας μην τους απογοητεύσουμε για άλλη μία φορά.

Ας στηρίξουμε όλοι μαζί τις προσπάθειες του Προέδρου Νίκου Αναστασιάδη για καλύτερες μέρες. Ας αφήσουμε έστω και για λίγο στην άκρη αυτά που μας χωρίζουν και ας βάλουμε μπροστά αυτά που μας ενώνουν και που είναι περισσότερα. Για το καλό της πατρίδας μας, για το καλό της Κύπρου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Καλά Χριστούγεννα κι ας ευχηθούμε το 2015 να είναι έτος ειρήνης, σταθερότητας, κοινωνικής συνοχής, αλλά και προσωπικής και οικογενειακής ευτυχίας!

Στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας Νίκο Αναστασιάδη ευχόμαστε καλή ανάρρωση και σύντομα γερός επί των επάλξεων! Τώρα, όσο ποτέ άλλοτε, η πατρίδα τον χρειάζεται.

Σας ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της αγόρευσης του κ. Ευθύμιου Δίπλαρου ο προεδρεύων της συνεδρίασης επανήλθε στην έδρα.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κι εμείς ευχαριστούμε, κύριε Δίπλαρε.

Παρακαλώ τώρα την κ. Ειρήνη Χαραλαμπίδου, βουλευτή Λευκωσίας του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, να προσέλθει στο βήμα.

ΕΙ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ομολογώ ότι, όταν άκουγα τον κ. Δίπλαρο, μπερδεύτηκα. Άρχισα να αναρωτιέμαι αν ζω στην Κύπρο ή στην Ελβετία!

Η κοινοβουλευτική διαδικασία ψήφισης του προϋπολογισμού φέρνει εμάς, τους εκλεγμένους αντιπροσώπους του λαού, ενώπιον μιας σημαντικής ευθύνης. Να σταθούμε αντάξιοι των νέων προκλήσεων, οικονομικών, κοινωνικών και πολιτικών. Είτε μας αρέσει είτε όχι, οι πολίτες στέκονται πολύ κριτικά απέναντί μας. Κάποιες φορές ισοπεδωτικά. Ανησυχούν για το μέλλον τους και πολύ δικαιολογημένα.

Ο τρόπος λειτουργίας των θεσμών και του κράτους θα καθορίσει εάν οι επόμενες γενιές θα έχουν την ευκαιρία να ζήσουν σε ένα κράτος ισονομίας και δικαιοσύνης. Άλλωστε, η ιστορία αυτού του τόπου είναι άμεσα συνυφασμένη με χρεοκοπίες. Χρεοκοπίες όχι κατ' ανάγκη οικονομικές. Σχεδόν πάντοτε όμως συνδεδεμένες με την ανεπαρκή λειτουργία των θεσμών.

Να ξεκινήσουμε από μας, από το κοινοβούλιο. Εμείς, οι εκπρόσωποι της λαϊκής κυριαρχίας, διασφαλίσαμε ότι τα νομοσχέδια που ψηφίζουμε δε δημιουργούν πλεονέκτημα στους λίγους και βάρη στους πολλούς; Καταφέραμε να κάνουμε πιο δίκαιους τους νόμους; Καταφέραμε να δημιουργήσουμε ένα πολιτικό σύστημα που να διέπεται από τις αξίες της ισότητας και της κοινωνικής δικαιοσύνης; Αντίθετα, γινόμαστε μάρτυρες πολιτικών συμπεριφορών που καθόλου δεν τιμούν ούτε τους θεσμούς και το κύρος τους ούτε τη δημοκρατία μας. Συμπεριφορών που υπηρετούν τα συμφέροντα μίας ολιγαρχίας οικονομικών παραγόντων και των τραπεζών αντί τα συμφέροντα του λαού.

Τους τελευταίους είκοσι μήνες παρατηρούμε μια ασύδοτη, αυταρχική, προκλητική συμπεριφορά. Θεσμούς να επιχειρούν εξόντωση άλλων θεσμών ή παράκαμψή τους. Διορισμούς από πλευράς της κυβέρνησης ατόμων που εκκρεμούν υποθέσεις σε βάρος τους και βρίσκονται υπό διερεύνηση. Διορισμούς εκτός νομιμότητας. Ο ίδιος ο Πρόεδρος επιλέγει ανεπαρκείς συνεργάτες, οι ενέργειες των οποίων εκθέτουν τη Δημοκρατία και τους θεσμούς της. Δεν είναι δικός μου ο χαρακτηρισμός περί ανεπάρκειας αλλά του ηγέτη του κυβερνώντος κόμματος του κ. Νεοφύτου. Κι αυτό γιατί πάνω από το συμφέρον του κυπριακού λαού είναι οι προεκλογικές δεσμεύσεις του Προέδρου σε εταίρους. Πού χάθηκε ο σεβασμός στη νομιμότητα, στο Γενικό Εισαγγελέα, στο κοινοβούλιο;

Τι κρύβεται τελικά πίσω από την ανελέητη αντιπαράθεση κυβέρνησης και διοικητών της Κεντρικής Τράπεζας; Επιδίωξαν ή όχι να ελέγξουν τις τράπεζες διορίζοντας στα συμβούλια άτομα της εμπιστοσύνης της κυβέρνησης και της Πινδάρου; Πιο πρόσφατη η υπόθεση της κ. Γιωρκάτζη. Να αφήσουμε τα πεπραγμένα επί Δημητριάδη. Ακούσαμε αλληλοκατηγορίες, παρακολουθήσαμε κατάθεση ψευδών στοιχείων, που όχι μόνο προσέβαλλαν τη νομιμοσύνη μας, αλλά αποτελούσαν και διεθνή πρωτοτυπία, αφού σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα μετά το διορισμό της διοικήτριας επήλθε καθολική σύγκρουση με αυτούς που τη διόρισαν. Και

αιωρείται το κρίσιμο ερώτημα: Τι και ποιους εννοούσε η κ. Γιωρκάτζη, όταν αναφέρθηκε σε «αθλιότητες και τρομακτικά συμφέροντα στον τραπεζικό τομέα» στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών;

Αποκορύφωμα αυτής της παρωδίας που ζήσαμε στο κοινοβούλιο ήταν η προσπάθεια αποπροσανατολισμού της κοινής γνώμης μέσω της έκθεσης του Προεδρικού για την οικονομία, την οποία αποκήρυξαν οι ίδιοι που τη συνέταξαν, αφού τελικά η δημοσίευσή της στους New York Times δε στάθηκε ικανή να εισπράξει τα πιστοποιητικά εγκυρότητας που επιθυμούσαν οι κυβερνώντες, για να επιρρίψουν για άλλη μία φορά το φταίξιμο στην προηγούμενη κυβέρνηση. Να μην ξεχνάμε και τον εξέχοντα ρόλο που έχουν σε αυτή την παράσταση οι συμπέθεροι, οι συνέταιροι, οι θυγατέρες και γενικότερα το στενό περιβάλλον του Προέδρου.

Και ενώ τέτοια σενάρια μόνο σε βραζιλιάνικη σαπουνόπερα παραπέμπουν, εδώ στην Κύπρο έχουν γίνει η καθημερινότητα που βιώνουμε τους τελευταίους είκοσι μήνες. Μακρύς ο κατάλογος. Από τις εκροές εκατομμυρίων στην εμπλοκή δικηγορικών γραφείων, στα των αεροπορικών εταιρειών, στο ξεπούλημα των ημικρατικών οργανισμών και τώρα με την κατάθεση των νομοσχεδίων για το Γενικό Σύστημα Υγείας στο ξεπούλημα και της δημόσιας υγείας.

Τελικά, είναι η κρίση που βρήκε ηγέτη ή το μεγάλο κεφάλαιο; Διότι αυτό που βιώνουμε δεν είναι τίποτα άλλο από το ξεπούλημα του δημόσιου πλούτου στους μεγαλοκαρχαρίες και στα διεθνούς εμβέλειας γεράκια της οικονομίας, που τρέφονται από την εξαθλίωση των λαών.

Μιλώντας για γεράκια να μην ξεχνάμε και αυτούς που αφαίμαξαν τις τράπεζές μας. Αυτούς που αφαίμαξαν δισεκατομμύρια των Κυπρίων καταθετών. Είναι για να απορεί κανείς γιατί οι αναφορές αυτής της κυβέρνησης στο σκάνδαλο της Λαϊκής Τράπεζας περιορίζονται μόνο στον ΕΛΑ. Ξεχάστηκαν τα δισεκατομμύρια δάνεια σε εφοπλιστές χωρίς επαρκείς εξασφαλίσεις! Τα MiGoδάνεια! Ο κ. Βγενόπουλος γιατί παραμένει στο απυρόβλητο από την κυβέρνηση Αναστασιάδη; Αληθεύουν τα περί εξωτερικών πιέσεων;

Το ίδιο το Προεδρικό ισχυρίστηκε στην περιβόητη έκθεσή του, αυτήν που διέρρευσαν στους New York Times, ότι η Λαϊκή Τράπεζα το Μάρτιο του 2011 ήταν αφερέγγυα. Πώς λοιπόν μία διοίκηση που κατέστησε μια τράπεζα αφερέγγυα μένει στο απυρόβλητο; Πώς ο κ. Ορφανίδης που δόθηκε δεν αντελήφθη, ως όφειλε, όλα αυτά που συνέβαιναν στη Λαϊκή Τράπεζα παραμένει στο απυρόβλητο; Μήπως για να μην εκτεθούν αυτοί που τον θωράκιζαν τότε, δηλαδή η ηγεσία της Πινδάρου;

Τα πολιτικά παιχνίδια και οι σκοπιμότητες πρέπει να σταματούν εκεί που διακυβεύεται η τιμωρία των ενόχων και δεν αρκείται ο κυπριακός λαός στην τιμωρία περιφερειακών σκανδάλων. Απαιτεί την τιμωρία αυτών που τον οδήγησαν στην οικονομική καταστροφή. Θέλει αυτούς που έκαναν πλάτες σε developers, τραπεζίτες και διοικητές τραπεζών να λογοδοτήσουν. Γνωρίζουμε πολύ καλά ποιοι κρύβονταν πίσω από όλα αυτά, ποιοι παρενέβαιναν, για να εξασφαλίσουν δάνεια εκατομμυρίων εκατομμυρίων σε κάποιους developers και μάλιστα χωρίς εξασφαλίσεις! Αν δεν οδηγήσει πουθενά η πορεία των ερευνών, η λαϊκή οργή θα είναι τέτοια που, όταν ξεσπάσει, δε θα αφήσει τίποτα όρθιο.

Από λόγια και διακηρύξεις χορτάσαμε! Για την ώρα ακούμε μόνο για τιμωρία. Και όταν οι συνάδελφοι του Δημοκρατικού Συναγερμού αναφέρονται στην τιμωρία των ενόχων, να θυμούνται ότι είναι η δική τους κυβέρνηση και ο δικός τους Υπουργός Δικαιοσύνης που διορίζουν ανακριτές και έχουν το γενικό πρόσταγμα, για να ολοκληρωθούν οι υποθέσεις και να τεθούν ενώπιον του Γενικού Εισαγγελέα, ούτως ώστε να ασκηθούν επιτέλους ποινικές διώξεις. Έχουν χάσει πολύ χρόνο. Στην πράξη τι κάνουν; Κρατώ την παραδοχή της προέδρου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ότι η μεγαλύτερη υπόθεση που εξετάζεται σε σχέση με το τραπεζικό σκάνδαλο είναι αυτή που εμείς ως ΑΚΕΛ αναδείξαμε σε σχέση με τα δομημένα ομόλογα της Commerzbank. Μα είναι δυνατόν;

Για την ώρα οι πολίτες βιώνουν αίσθημα αδικίας, γιατί είναι οι μόνοι που πληρώνουν τα σπασμένα της οικονομικής κρίσης. Μειώσεις μισθών, συντάξεων, περικοπές επιδομάτων, απολύσεις, εργασιακή επισφάλεια, συρρίκνωση του κοινωνικού κράτους, περικοπές στην υγεία και την παιδεία. Αυτά είναι τα αποτελέσματα των επενδύσεων που έκαναν οι “καλύτεροι τραπεζίτες”, κύριε Νεοφύτου, που είσαι απών αυτή τη στιγμή! Πάλι καλά που κάποιοι στο κυβερνητικό στρατόπεδο παραδέχονται δημόσια, έστω και με καθυστέρηση, ότι η κρίση στην Κύπρο δεν ήταν δημοσιονομική αλλά τραπεζική. Αυτό που παραδέχεται δηλαδή όλη η διεθνής κοινότητα.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Οι ανεξάρτητοι θεσμοί αντί να σωπαίνουν, όταν καλούνται στη Βουλή για κατάθεση στοιχείων, και έχουμε πρόσφατα παραδείγματα στην επιτροπή Ελέγχου, θα πρέπει να εξυπηρετούν τα συμφέροντα του τόπου και του λαού και όχι τα συμφέροντα αυτών που τους διορίζουν.

Οι στιγμές είναι κρίσιμες. Τα λόγια μας στους πολίτες μάλλον ακούγονται τετριμμένα. Δεν είμαστε όμως ξένο σώμα από την πραγματική κοινωνία. Και αυτό πρέπει να το αποδεικνύουμε καθημερινά σε όσους μας έδωσαν την εντολή να τους υπηρετούμε.

Κλείνω με μία τελευταία σκέψη. Βρισκόμαστε σε ένα κρίσιμο σταυροδρόμι. Δυο δρόμοι υπάρχουν. Ο ένας αυτός της κάθαρσης, της διαφάνειας και της δικαιοσύνης, που τον ακολουθούν όσοι δεν έχουν τίποτα να κρύψουν και δε φοβούνται κανέναν. Ο άλλος είναι ο δρόμος της ατιμωρησίας και της συγκάλυψης. Ας κάνει ο

καθένας τις επιλογές του. Για κάποιους βέβαια αυτά τα περιθώρια δεν υπάρχουν ποια. Είναι ήδη υπόλογοι στο λαό.

Σας ευχαριστώ.

Καλές γιορτές και με τη νέα χρονιά σοφότεροι όλοι μας!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε, κυρία Χαραλαμπίδου.

Παρακαλώ τώρα την κ. Ρούλα Μαυρονικόλα, πρώην Κοκκινίδου, του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ, βουλευτή Λευκωσίας, εκ Κηρυκείας ορμωμένη, να προσέλθει στο βήμα.

P. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Όπως πολύ ορθά είπε ο Πρόεδρος, δεν είμαι βουλευτής της Λάρνακας, είμαι βουλευτής της Λευκωσίας, ορμωμένη από την Κερύνεια αλλά καταγόμενη και από την Πεντάγυια. Όμως θα ήθελα να ενώσω τη φωνή μου με τους Λαρνακείς συναδέλφους και να παρακαλέσω τάχιιστα όλοι οι εμπλεκόμενοι να δώσουν άμεσες λύσεις στους πλημμορπαθείς συνανθρώπους μας, γιατί πλησιάζουν και Χριστούγεννα και θα ήταν κρίμα να μην έχουν μια στέγη πάνω από το κεφάλι τους.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Για τρίτη συνεχόμενη χρονιά η συζήτηση για τον κρατικό προϋπολογισμό πραγματοποιείται σε ένα ιδιότυπο περιβάλλον, το οποίο διαμορφώνεται από τα εκβιαστικά διλήμματα της τρόικας. Στην προσπάθεια νοικοκυρέματος και ανάκαμψης της οικονομίας βεβαίως και έχουν σημασία τόσο η ευημερία των αριθμών όσο και τα μέτρα λιτότητας, που μπορεί σε μερικές περιπτώσεις να είναι σκληρά. Και αυτός ο λαός ακόμα μια φορά έχει αρθεί στο ύψος των περιστάσεων, παρ' όλο το θυμό του και την αγωνία για το μέλλον της χώρας και των παιδιών του. Υπομένει και περιμένει. Δεν μπορούμε να αγνοούμε προκλητικά την ανάγκη ευημερίας αυτών των ανθρώπων.

Η πραγματική εικόνα στον τομέα της εργασίας δυστυχώς αποτυπώνεται στην παντελή έλλειψη νέων θέσεων εργοδότησης, έργων ανάπτυξης και βεβαίως στη μαζική μετανάστευση νέων ανθρώπων κυρίως προσοντούχων και πτυχιούχων. Έχουμε τελεσίδικα, αγαπητοί συνάδελφοι, χάσει μια γενιά νέων ανθρώπων είτε μας αρέσει είτε όχι. Έχουμε δημιουργήσει με τις πολιτικές και τις αποφάσεις αυτής της κυβέρνησης τη γενιά των €500. Εκείνοι οι λίγοι που είναι τυχεροί και βρίσκουν θέσεις εργασίας εργάζονται κυριολεκτικά πλέον για ένα πιάτο φαΐ.

Από την πρώτη στιγμή της κρίσης αναγνωρίσαμε την ανάγκη λήψης μέτρων, τα οποία σε μερικές περιπτώσεις πιθανόν να ήταν σκληρά. Την ίδια στιγμή όμως επισημάναμε την αναγκαιότητα προστασίας του κοινωνικού κράτους με την προώθηση στοιχειωδών μέτρων κοινωνικής πολιτικής. Χαιρέτισαμε τις κυβερνητικές προθέσεις για προώθηση του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος, διατυπώνοντας επιφυλάξεις ως προς τα χρονοδιαγράμματα και τη δυνατότητα χρηματοδότησης του μέτρου αυτού, επιφυλάξεις οι οποίες δυστυχώς παραμένουν. Θα θέλαμε να επαναλάβουμε ακόμα μια φορά ότι, παρ' όλες τις δυσκολίες που υπάρχουν, παρ' όλα τα προβλήματα που έχουν να αντιμετωπίσουν οι υπηρεσίες, η κυβέρνηση έχει την υποχρέωση και την ευθύνη να ανταποκριθεί εγκαίρως όσον αφορά τους δεκαεπτά χιλιάδες αιτητές συνανθρώπους μας, οι οποίοι μέχρι τώρα δε λάμβαναν κανένα επίδομα και καμιά στήριξη, αφού δεν καλύπτονταν από τη νομοθεσία για το δημόσιο βοήθημα. Μιλούμε, αγαπητοί συνάδελφοι, για συμπολίτες μας που είναι μακροχρόνια άνεργοι, έχουν χάσει τις δουλειές τους πριν από δύο και τρία χρόνια λόγω της οικονομικής κρίσης και δεν έχουν κανένα εισόδημα και βοήθεια.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Κύριε Πρόεδρε,

Την τελευταία διετία, σύμφωνα με επίσημα στατιστικά στοιχεία, έχουν χαθεί τουλάχιστον πενήντα χιλιάδες θέσεις εργασίας, οι μισθοί έχουν εξανεμιστεί, τη στιγμή που το κόστος όλων των αγαθών έχει καταστεί απλησίαστο. Οικογένειες κινδυνεύουν να μείνουν στους δρόμους. Περίπου διακόσιες σαράντα χιλιάδες συμπολίτες μας -και αυτούς τους αριθμούς δεν τους λέμε εμείς αλλά οι εκθέσεις της Στατιστικής Υπηρεσίας- βρίσκονται κοντά στον κίνδυνο της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού. Αυτά τα στοιχεία είδαν το φως της δημοσιότητας μόλις χθες. Γι' αυτό δυστυχώς για άλλη μια χρονιά τα κοινωνικά παντοπωλεία θα έχουν την τιμητική τους, αναλαμβάνοντας το δύσκολο έργο της ικανοποίησης ακόμη και στοιχειωδών αναγκών των χιλιάδων συμπολιτών μας.

Η παρατεταμένη οικονομική κρίση διευρύνει τα προβλήματα των πολιτών όχι μόνο σε οικονομικό επίπεδο, αλλά δυστυχώς και σε κοινωνικό επίπεδο με πολύπλευρες διαστάσεις. Και είναι ακριβώς γι' αυτό το λόγο που επιβάλλεται η αναδιάρθρωση του Τμήματος Κοινωνικών Υπηρεσιών, για να μπορέσει να ανταποκριθεί στον

αυξημένο και εξειδικευμένο ρόλο που επωμίζεται. Δυστυχώς, το κοινωνικό κράτος μέσα από τις κυβερνητικές επιλογές ή ακόμη και την αδυναμία των κυβερνώντων αφήνεται να καταρρέει με σοβαρές συνέπειες στους πολίτες, τον κοινωνικό ιστό, και σε μερικές περιπτώσεις σε ζητήματα που άπτονται του εθνικού μας θέματος. Στο πλαίσιο αυτό η κυβέρνηση προχωρεί στην αποκοπή ποσού €10 εκατομ. από την κοινωνική σύνταξη χωρίς οποιαδήποτε διαβούλευση και το χειρότερο χωρίς πρόταση για το τι μέλλει γενέσθαι.

Οι πρόσφυγες δεν αντιμετωπίστηκαν με τη δέουσα σοβαρότητα από την κυβέρνηση. Δυστυχώς, στις δύσκολες οικονομικές συνθήκες δε δόθηκαν κίνητρα και δεν ελήφθησαν πρακτικά μέτρα αποτροπής προσφυγής στη λεγόμενη “επιτροπή αποζημιώσεων” των κατεχομένων. Το θέμα αυτό είναι άμεσης προτεραιότητας. Επιβάλλεται η ενίσχυση των προσφύγων, για να αποτραπεί το ξεπούλημα των κατεχόμενων περιοχών. Αν αυτό δεν επιτευχθεί, δυστυχώς θα έχει δυσμενείς επιπτώσεις στην επίλυση του περιουσιακού σε μια μελλοντική λύση του Κυπριακού.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Οι απαντήσεις του Υπουργείου Οικονομικών για την παράταση των εξάμηνων συμβολαίων των εποχικών ωρομίσθιων εργατών ασφαλώς και δε μας έχουν αφήσει ικανοποιημένους. Ο τρόπος με τον οποίο το υπουργείο προσπαθεί να εκμεταλλευτεί μια πράξη αλληλεγγύης μεταξύ των εργαζομένων, με τη δικαιολογία ότι η παράταση των συμβάσεων συγκρούεται με μνημονιακή υποχρέωση για μείωση του προσωπικού, είναι τουλάχιστον απαράδεκτος. Όχι μόνο δεν υπάρχει κόστος για τα δημόσια ταμεία, αλλά, όπως προκύπτει από επίσημα στοιχεία του κράτους, το κράτος εξοικονομεί €6,5 εκατομ. λόγω ακριβώς των αποκοπών στους μισθούς των δημοσίων υπαλλήλων. Δεν μπορεί να γίνονται αποκοπές, εν μέσω μάλιστα οικονομικής κρίσης, για συγκεκριμένο σκοπό, αλλά να χρησιμοποιούνται για άλλους σκοπούς από εκείνους που αρχικά προορίζονταν. Ευχόμαστε ότι ο κοινωνικός διάλογος που βρίσκεται σε εξέλιξη θα λήξει προς όφελος των εργαζομένων. Αλλιώς, ως ΕΔΕΚ και σε συνεννόηση με άλλα κόμματα θα καταθέσουμε κοινή πρόταση νόμου, η οποία θα προνοεί ότι, εάν και εφόσον οι συμβάσεις των εποχικών εργαζομένων δεν παραταθούν, τότε αυτομάτως πρέπει να σταματήσουν και οι αποκοπές που γίνονται γι’ αυτό το σκοπό.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η Κύπρος για άλλη μια φορά βρίσκεται εκτεθειμένη σε σχέση με το θέμα των βασανιστηρίων, όπως προκύπτει και από την έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Πρόληψης Βασανιστηρίων. Δεν αμφισβητούμε τη λήψη μέτρων προς την ορθή κατεύθυνση. Ωστόσο, φαίνεται ότι το όλο σύστημα πάσχει, γι’ αυτό επιβάλλεται η πολιτεία, το κράτος και οι θεσμοί του να εγκύψουν με σοβαρότητα στο όλο θέμα. Και αυτό, όχι επειδή το ζητά η όποια επιτροπή, αλλά επειδή αυτό αποτελεί βασικό στοιχείο ενός σύγχρονου κράτους. Στο ίδιο πλαίσιο κινείται και η ανάγκη διατήρησης και ενίσχυσης των θεσμών και των συνθηκών ισότητας και ισοτιμίας των πολιτών. Δυστυχώς, το θέμα αυτό λόγω της κρίσης υπέστη σοβαρό πισωγύρισμα, γι’ αυτό και επιβάλλεται η λήψη των αναγκαίων μέτρων και ο σχεδιασμός της κατάλληλης στρατηγικής για αντιμετώπιση της κατάστασης. Η απόφαση της κυβέρνησης για σοβαρές περικοπές στην επιχορήγηση δραστηριοτήτων των γυναικείων και συνδικαλιστικών οργανώσεων δε συνάδει με το πνεύμα αυτό και με τον ευρύτερο στόχο. Σημειώνουμε στα θετικά το διορισμό της Επιτρόπου Ισότητας και την πρόσφατη κύρωση της Σύμβασης Λανζαρότε. Ακόμα μια σημαντική σύμβαση, αυτή της Κωνσταντινούπολης, πήρε σειρά και θα πρέπει να υπογραφεί σύντομα και στη συνέχεια να κυρωθεί από την Κυπριακή Δημοκρατία.

Το Γενικό Σύστημα Υγείας εξακολουθεί να παραμένει μια πονεμένη ιστορία και, παρά τις υποσχέσεις, ο Υπουργός Υγείας ακόμη να καταθέσει στη Βουλή των Αντιπροσώπων τα σχετικά νομοσχέδια. Αντί αυτού, δημοσιοποίησε τις προθέσεις του σε μια προσπάθεια να διασκεδάσει τις εντυπώσεις και να εξαλείψει τις δικαιολογημένες ανησυχίες. Δυστυχώς, πέτυχε το αντίθετο. Σε διάρκεια ενός μηνός θα πρέπει να γίνει διάλογος με τους κοινωνικούς φορείς, τους άμεσα ενδιαφερόμενους, να ετοιμαστούν τα νομοσχέδια, να συζητηθούν ενδελεχώς στη Βουλή και να ψηφιστούν πριν από την επίσκεψη της τρόικας στην Κύπρο. Ο Υπουργός Υγείας δείχνει να μην ανησυχεί και να μην προβληματίζεται για τα ασφυκτικά χρονοδιαγράμματα. Προφανώς, κινείται και αυτός στην πεπατημένη των εκβιαστικών διλημάτων και της δαμόκλειας σπάθης της τρόικας, δηλαδή την υστάτη θα κατατεθούν τα κυβερνητικά νομοσχέδια και εκβιαστικά η Βουλή θα κληθεί να τα εγκρίνει υπό το φόβο της μη παραχώρησης της δόσης από τους δανειστές μας. Μια τέτοια εξέλιξη η κυβέρνηση να την ξεχάσει. Οι δημοσιοποιηθείσες κυβερνητικές προθέσεις δε μας βρίσκουν σύμφωνους, γιατί πόρρω απέχουν από την εκφρασθείσα φιλοσοφία για το χαρακτήρα του ΓΕΣΥ. Ως ΕΔΕΚ, όπως έχουμε δηλώσει και στο παρελθόν, είμαστε ενάντια στην εισαγωγή ενός μικτού συστήματος υγείας, αφού, διαβλέποντας τους κινδύνους, δεν έχουμε πεισθεί ότι τα οφέλη από ένα τέτοιο σύστημα θα είναι τέτοια που θα επιτρέπουν τη βιωσιμότητα του ΓΕΣΥ και των αυτόνομων νοσοκομειακών μονάδων που θα δημιουργηθούν.

Επειδή λήγει η ώρα που είχα, τα δέκα λεπτά δηλαδή, θα προχωρήσω και θα πω ότι εμείς δε θα ψηφίσουμε τον προϋπολογισμό για όλους αυτούς τους λόγους τους οποίους έχω παραθέσει στην ομιλία μου. Θεωρούμε ότι είναι ένας προϋπολογισμός ο οποίος έχει αποφασιστεί 'πού άλλους, έχει σεβριστεί σε μας και εμείς, αγαπητοί συνάδελφοι, δε θα πάρουμε αυτό τον προϋπολογισμό.

Απλά, να μου δοθεί ο χρόνος να πω καλά Χριστούγεννα και χρόνια πολλά σε όλους τους συμπολίτες μας! Το 2015 θα είναι δύσκολο. Αυτός ο λαός όμως έχει αντέξει και χειρότερα. Καλή δύναμη σε όλους, για να αντέξουμε τα δύσκολα που έρχονται!

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε, κυρία Μαυρονικόλα.

Τώρα καλώ στο βήμα τον κ. Νίκο Νουρή, βουλευτή Λευκωσίας του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Ν. ΝΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Συζητώντας σήμερα το δεύτερο προϋπολογισμό δημοσιονομικής διόρθωσης στο πλαίσιο του προγράμματος διάσωσης της κυπριακής οικονομίας, αναπόφευκτα οφείλουμε να κάνουμε τη σύγκριση με τον αντίστοιχο περσινό, όταν η χώρα μας βρισκόταν ένα βήμα πριν από τη χρεοκοπία, με το κοινωνικό κράτος και τους πολίτες να δοκιμάζουν τις αντοχές τους. Παρά το γεγονός ότι για δεύτερη χρονιά βρισκόμαστε μπροστά στην πρόκληση μιας δραστικής πολιτικής δημοσιονομικής διόρθωσης, εντούτοις υπάρχει μια καθόλου ευκαταφρόνητη ειδοποιός διαφορά μεταξύ του φετινού και του περσινού προϋπολογισμού. Η μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος, η σταδιακή έξοδός μας από την ύφεση, η συγκράτηση της ανεργίας, η επιτυχής έκβαση των πανευρωπαϊκών ασκήσεων αντοχής των τραπεζών μας, αλλά και οι συνεχείς αναβαθμίσεις της οικονομίας είναι γεγονότα που αποτελούν πρόσθετη επιβεβαίωση της ορθότητας των ακολουθούμενων πολιτικών.

Αναμφίβολα, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η οικονομική κρίση έχει επηρεάσει όλες τις κατηγορίες του πληθυσμού και ιδιαίτερα τις ευάλωτες ομάδες. Η προσπάθεια συγκράτησης του δημόσιου χρέους και βελτίωσης της πιστοληπτικής ικανότητας της χώρας μας είναι η μια όψη του νομίσματος. Η άλλη αφορά στην εκμετάλλευση της κρίσης και στην προώθηση αναδιαρθρώσεων και τομών, ώστε να καταστεί η χώρα μας ένα φερέγγυο κράτος πρόνοιας και αποτελεσματικότητας. Επιβάλλεται εδώ και τώρα να προωθηθούν εκείνες οι σοβαρές διαρθρωτικές αλλαγές που για χρόνια αναβάλλαμε. Σε αυτή ακριβώς τη φιλοσοφία βασίζεται η ακολουθούμενη στρατηγική.

Η πρώτη απ' αυτές τις μεταρρυθμιστικές αλλαγές αφορά στη ριζική αναδιάρθρωση της κοινωνικής πολιτικής του κράτους με την εφαρμογή μιας ολιστικής πρότασης, που αφενός μεν εισηγείται μέτρα ένταξης των ανέργων στην αγορά εργασίας και αφετέρου μέτρα επιδοματικής πολιτικής για τη διασφάλιση της επάρκειας των εισοδημάτων και ενίσχυσης των απαραίτητων υπηρεσιών. Η στόχευση αφορά τη διασφάλιση για όλους τους πολίτες ενός αξιοπρεπούς βιοτικού επιπέδου στη βάση κριτηρίων που αφορούν το εισόδημα, την περιουσία, τη σύνθεση της οικογένειας και τυχόν εξειδικευμένες ανάγκες.

Το σχέδιο για πρώτη φορά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της αντιπολίτευσης, καλύπτει και τους μακροχρόνια άνεργους, τους χαμηλόμισθους, αλλά και τους χαμηλοσυνταξιούχους. Στόχος η κατοχύρωση σε κάθε άτομο και κάθε οικογένεια ενός ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος. Ακρογωνιαίος λίθος αυτής της πολιτικής η για επίσης πρώτη φορά δημιουργία μητρώου, ώστε να περιορίζεται η κακοδιαχείριση και η κατάχρηση, που δυστυχώς ήταν εκτεταμένες. Οι όποιες αχρείαστες και ατεκμηρίωτες αντιδράσεις καταγράφηκαν για την αναγκαιότητα ή μη της δημιουργίας μητρώου θεωρούμε ότι απαντήθηκαν είτε με τη μη υποβολή αιτήσεων από δώδεκα χιλιάδες μέχρι πρότινος δικαιούχους είτε με τα όσα καθημερινά βλέπουν το φως για απόκρυψη εισοδημάτων και περιουσιακών στοιχείων. Αυτή είναι η απάντηση του Δημοκρατικού Συναγερμού και της κυβέρνησής μας στο πώς ασκείται με διαφάνεια, σωστά και ορθολογιστικά η κοινωνική πολιτική ενός σύγχρονου κράτους.

Οφείλουμε να αποδώσουμε τα εύσημα στο Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την εξαιρετική δουλειά που έκανε, την τεράστια προσπάθεια που συνεχίζει να καταβάλλει για τη διεκπεραίωση των αιτήσεων, αλλά και για την πρωτοβουλία να καταθέσει τροποποιητικό νομοσχέδιο για αναδρομική καταβολή του επιδόματος από την 1^η Οκτωβρίου. Χαιρετίζουμε ακόμα την υπουργική εξαγγελία για παραχώρηση προεγκρίσεων, ώστε να μην παρατηρηθεί καθυστέρηση στην καταβολή των επιδομάτων, ιδιαίτερα για τους μακροχρόνια άνεργους. Αυτές οι χειροπιαστές πρωτοβουλίες δείχνουν έμπρακτα ότι ακολουθείται μια συγκροτημένη κοινωνική πολιτική που διαπνέεται από κοινωνική ευαισθησία. Δεν μπορεί επομένως να χαρακτηριστεί από την αντιπολίτευση ως απαράδεκτη η καθυστέρηση μερικών εβδομάδων που παρατηρείται στην καταβολή αυτών των επιδομάτων, όταν αυτή μάλιστα διορθώνεται με την αναδρομικότητα. Απαράδεκτη ήταν η εγκληματική καθυστέρηση που παρατηρήθηκε όλα τα προηγούμενα χρόνια και που επέτρεψε τη διαιώνιση πολλών αδικιών και καταχρήσεων.

Για να μην ξεχνιόμαστε, «να λέμε την αλήθεια», όπως σωστά είπε ο εξ αριστερών συνάδελφος κ. Γιώργος Γεωργίου, σχολιάζω τη σημερινή πρωινή δήλωση του επίσης συναδέλφου κ. Τζιοβάνη ότι αυτή η κυβέρνηση οφείλει απαντήσεις στους άνεργους. Χωρίς να διαφωνούμε, διερωτόμαστε αν η προηγούμενη κυβέρνηση, που

κατάφερε να παραλάβει ανεργία στο 4% και να την παραδώσει στο 12%, έκανε τουλάχιστον τη δική της αυτοκριτική.

Ο δεύτερος μεταρρυθμιστικός πυλώνας αφορά τον τομέα της υγείας. Από καταβολής της Δημοκρατίας συζητούμε και αναμασούμε την αναγκαιότητα εφαρμογής ενός γενικού σχεδίου υγείας, αναγνωρίζοντας την ανεπάρκεια του υφιστάμενου μοντέλου παροχής ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, το οποίο καθημερινά αναδεικνύει ανισότητες και ελλείμματα. Η αυτονόμηση των κρατικών νοσηλευτηρίων, η ριζική αναδιάρθρωση της δομής του Υπουργείου Υγείας, το οποίο επιτέλους καθίσταται Υπουργείο Υγείας τόσο για το δημόσιο όσο και για τον ιδιωτικό τομέα, η εφαρμογή της ηλεκτρονικής υγείας, η δυνατότητα πρόσβασης σε φτηνά αλλά ποιοτικά φάρμακα, η εισαγωγή μεθόδων και θεραπειών πρόληψης, η εξάλειψη των λιστών αναμονής, αλλά και η απρόσκοπτη ελεύθερη επιλογή γιατρού για τον κάθε ασθενή είναι έννοιες αδιαπραγμάτευτες και απόλυτα αναγκαίες για όλους τους πολίτες.

Εμείς χαιρετίζουμε την κατάθεση των δύο προσχεδίων των νομοσχεδίων, που αφορούν το μεν πρώτο την εφαρμογή ενός μόνο ασφαλιστικού Γενικού Συστήματος Υγείας, το δε δεύτερο την αυτονόμηση των κρατικών νοσηλευτηρίων. Με τη δημοσιοποίησή τους σηματοδοτείται η έναρξη ενός εντατικού διαλόγου, ώστε με την κατάθεση θέσεων και απόψεων να διαμορφωθεί η τελική πρόταση και να λήξει αισίως αυτό που η συνάδελφος κ. Μαυρονικόλα όρισε ως πονεμένη ιστορία.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός, όντας μακριά από δογματισμούς, δηλώνει έτοιμος για συμμετοχή σε έναν εποικοδομητικό αλλά όχι ατέρμονο διάλογο, ώστε να γίνει επιτέλους πραγματικότητα μια εξαγγελία δεκαετιών. Είναι γι' αυτό το λόγο που ξενίζει η δήλωση/έκκληση προς την κυβέρνηση από τα δύο κόμματα της αντιπολίτευσης για απόσυρση των δύο προσχεδίων, πριν καν αυτά συζητηθούν. Συναισθανόμενοι ότι αποτελεί κοινή επιδίωξη να αφήσουμε πίσω μας το σημερινό αναποτελεσματικό και χρεοκοπημένο μοντέλο, ευελπιστούμε ότι θα γίνουν δεύτερες σκέψεις, ώστε να καταλήξουμε στον κοινό στόχο. Και κρατώ στα θετικά τη σημερινή τοποθέτηση της συναδέλφου κ. Μισιαούλη, πως πρέπει εδώ και τώρα και χωρίς άλλη καθυστέρηση να προχωρήσουμε στην εφαρμογή ενός εθνικού συστήματος υγείας.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Τα όσα θλιβερά διαδραματίζονται το τελευταίο διάστημα στο χώρο της τοπικής αυτοδιοίκησης απλά επιβεβαιώνουν ότι είναι επιτακτική ανάγκη η άμεση ενασχόληση και με έναν τρίτο μεταρρυθμιστικό πυλώνα, αυτόν της τοπικής αυτοδιοίκησης. Ένας θεσμός που θεωρητικά έπρεπε να βρίσκεται πλησιέστερα προς τον πολίτη, προάγοντας την επικοινωνικότητα, πόρρω απέχει από αυτό που αρχικά οραματιστήκαμε. Υδροκέφαλες υπηρεσίες, αριθμητικά και ποσοτικά υπερμεγέθεις οργανισμοί, δυσανάλογα μεγάλες ανελαστικές δαπάνες, ελλειμματικοί προϋπολογισμοί και χαμηλότερη των προσδοκιών μας ποιότητα υπηρεσιών συνθέτουν τη σημερινή εικόνα. Η αναγκαιότητα αλλαγής του αυτοδιοικητικού μοντέλου σε μια οικονομικά ανεξάρτητη υπηρεσία με θεσμοθετημένες κεντρικές διοικητικές και ανεξάρτητες εποπτικές αρμοδιότητες, με ευέλικτες συμπλεγματοποιημένες υπηρεσίες χαμηλού κόστους, στο πλησιέστερο προς τον πολίτη επίπεδο φαντάζουν ως αδήριτη ανάγκη. Στόχος η δημιουργία ανθρωποκεντρικών και οικονομικά βιώσιμων μονάδων τοπικής αυτοδιοίκησης, με ταυτόχρονη βελτίωση της ποιότητας των προσφερόμενων υπηρεσιών προς τους πολίτες. Η υλοποίηση αυτού του στόχου προϋποθέτει γενναίες, τολμηρές και ριζοσπαστικές αποφάσεις. Εμείς στο Δημοκρατικό Συναγερμό δηλώνουμε παρόντες και έτοιμοι και για τη συγκεκριμένη πρόκληση.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ολοκληρώστε.

Ν. ΝΟΥΡΗΣ:

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ.

Μπορεί να ξεπεράσαμε το μέγιστο κίνδυνο, αυτό της χρεοκοπίας και της κατάρρευσης του κράτους και του χρηματοπιστωτικού μας συστήματος. Με οδηγό τα λάθη του παρελθόντος θα πρέπει να γίνει αντιληπτό πως η προσπάθεια για εξυγίανση, μεταρρυθμίσεις και ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας μας πρέπει να είναι διαρκής. Σε μια περίοδο στην οποία όχι άδικα κυριαρχεί η απαξίωση της πολιτικής και των πολιτικών και, παρά τους αναπόφευκτους περιορισμούς και τις περικοπές, δική μας εκτίμηση είναι πως κινούμαστε στη σωστή κατεύθυνση δημιουργίας ενός νέου, φερέγγυου και αξιόπιστου κράτους. Αβίαστα χαρακτηρίζουμε το φετινό προϋπολογισμό ως έναν προϋπολογισμό ελπίδας, που οδηγεί στην απαλλαγή από τα βαρίδια των διεθνών δανειστών μας. Είναι γι' αυτό το λόγο που ο Δημοκρατικός Συναγερμός, όντας μακριά από λαϊκίστικες προσεγγίσεις και αποφεύγοντας τις όποιες ανώφελες αντιπαραθέσεις, θα στηρίξει και βεβαίως θα υπερψηφίσει τον προϋπολογισμό του 2015.

Εύχομαι και εγώ με τη σειρά μου υγεία και κάθε προσωπική και οικογενειακή ευτυχία σε όλους τους συναδέλφους, σε ολόκληρο τον κυπριακό λαό και βεβαίως στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε, κύριε Νουρή.

Καλώ τώρα τον κ. Πάμπο Παπαγεωργίου, βουλευτή Κερύνειας του ΑΚΕΛ- Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Π. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η φετινή συζήτηση περί του προϋπολογισμού διεξάγεται κάτω από ιδιότυπες συνθήκες. Η κυβέρνηση προτείνει έναν περιοριστικό προϋπολογισμό. Ταυτόχρονα ισχυρίζεται ότι η κυπριακή οικονομία βρίσκεται σε τροχιά ανάκαμψης. Η πραγματικότητα όμως που βιώνουν οι πολίτες είναι εντελώς διαφορετική από την κυβερνητική ανάγνωση των οικονομικών μεγεθών. Είναι λοιπόν ένα πράγμα η σκληρή πραγματικότητα των πολιτών κι άλλο πράγμα η εικονική πραγματικότητα της κυβέρνησης.

Η οικονομία εξακολουθεί να καταγράφει αρνητικούς ρυθμούς ανάπτυξης, έστω και με τάση σταθεροποίησης στον πάτο. Η ανεργία δεν έχει μειωθεί. Υπάρχει μια μικρή μείωση στον αριθμό των ανέργων, όμως αυτό οφείλεται σε παράγοντες που δεν αναφέρονται στις κυβερνητικές διακηρύξεις. Οφείλεται η εμφανιζόμενη μείωση σε αυξημένη μετανάστευση, καθώς πολλοί Κύπριοι μεταναστεύουν στο εξωτερικό ή δεν επιστρέφουν μετά τις σπουδές τους. Φεύγουν επίσης αρκετοί κοινοτικοί και ξένοι εργάτες, ενώ πολλοί μακροχρόνια άνεργοι δεν εγγράφονται ως άνεργοι, αφού μετά τον πρώτο χρόνο ανεργίας δε βλέπουν κάποιο όφελος από την παραμονή τους στον κατάλογο των ανέργων. Δεν είναι τυχαίο ότι, αν εξετάσει κάποιος τις στατιστικές, θα δει ότι οι θέσεις εργασίας στην Κύπρο δεν έχουν αυξηθεί από το τέλος του δεύτερου εξαμήνου του προηγούμενου χρόνου, χρονικό σημείο που ήταν το χειρότερο από πλευράς ύφεσης και ανεργίας. Έχουν προστεθεί κάποιες θέσεις μερικής απασχόλησης, αλλά η οικονομία παρουσιάζει μείωση στις θέσεις πλήρους απασχόλησης. Άρα, ο πιο σημαντικός δείκτης της οικονομίας, εκείνος της απασχόλησης, παραμένει καθηλωμένος στο χειρότερό του σημείο μετά τα δραματικά γεγονότα του Μάρτη του 2013.

Η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας θα έπρεπε να ήταν ο πρώτιστος στόχος της οικονομικής πολιτικής της κυβέρνησης. Κάτι τέτοιο δεν είναι μια ακραία αριστερή θέση, είναι η πολιτική που ακολουθεί η κυβέρνηση των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής και η Ομοσπονδιακή Τράπεζα των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής. Το λέω αυτό, γιατί πριν από λίγες μέρες ο Υπουργός Οικονομικών έφερε ως παράδειγμα ανάκαμψης τις Ηνωμένες Πολιτείες. Οι Ηνωμένες Πολιτείες έχουν ανακάμψει όμως, διότι έκαναν ακριβώς το αντίθετο από εκείνο που μας συνταγογραφεί η τρόικα, για να έρθει μετά η κυβέρνηση να το υιοθετήσει ασμένως.

Η πρόθεσή μου, κύριε Πρόεδρε, δεν είναι να κάνω μια θεωρητική, ιδεολογική ομιλία. Θέλω να είμαι πρακτικός σε αυτά που θα αναφέρω και θα καταλήξω με κάποιες συγκεκριμένες προτάσεις με επίκεντρο την ανάκαμψη της οικονομίας. Θέλω επίσης να είμαι πρακτικός όσον αφορά την κριτική του κυβερνητικού προϋπολογισμού. Χρειάζεται όμως να αναφερθώ στις βασικές αρχές, στη λογική του μνημονίου και του προϋπολογισμού, γιατί πιστεύω ότι από εκεί ξεκινούν οι λάθος συνταγές για την οικονομία και τον απλό πολίτη.

Το μνημόνιο λοιπόν στη δική μου ανάγνωση στηρίζεται σε τρεις άξονες. Πρώτον, σύμφωνα με τη λογική του, χρειάζεται να υπάρξει λιτότητα, να περιοριστούν δηλαδή οι κρατικές δαπάνες. Δεύτερον, χρειάζεται απορρύθμιση της αγοράς εργασίας, ώστε να μειωθεί το εργατικό κόστος. Τρίτον, χρειάζονται θεσμικές αλλαγές με κυριότερη θεσμική αλλαγή τις ιδιωτικοποιήσεις. Αυτή είναι η φιλοσοφία του μνημονίου, την οποία υιοθετεί η κυβέρνηση. Μάλιστα, μερικές φορές η κυβέρνηση όχι μόνο συμφωνεί, αλλά και επαυξάνει. Στον περσινό προϋπολογισμό για παράδειγμα οι δαπάνες του κράτους είχαν μειωθεί κατά €230 με €250 εκατομ. περισσότερο από ό,τι απαιτούσε η τρόικα και το μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό πλαίσιο. Το ίδιο σε μικρότερο βαθμό συμβαίνει και στο φετινό προϋπολογισμό. Όμως όσο λάθος ήταν να τρέχουμε δημοσιονομικά ελλείμματα σε καιρούς υψηλής οικονομικής ανάπτυξης άλλο τόσο και ακόμα χειρότερο λάθος είναι να μηδενίζουμε το έλλειμμα σε καιρούς ύφεσης. Και τούτο, γιατί, όπως έδειξε πρόσφατη οικονομετρική μελέτη του Πανεπιστημίου Κύπρου, για κάθε μονάδα που αφαιρούμε από το έλλειμμα, η οικονομία συρρικνώνεται κατά μία μονάδα, τόσο μειώνονται επίσης και οι θέσεις εργασίας. Έτσι κι αλλιώς δε χρειάζεται επιστημονική μελέτη, για να δείξει το αυτονόητο, ότι δηλαδή η λιτότητα όχι μόνο δεν αμβλύνει την ύφεση, αλλά την επιτείνει.

Κάτι άλλο παρεμφερές. Για χρόνια ακούγαμε τον ισχυρισμό ότι η κρίση στην Κύπρο ήταν κυρίως δημοσιονομική. Τώρα που τα δημόσια οικονομικά παρουσιάζουν πρωτογενές πλεόνασμα, γιατί δεν έχουμε ανάπτυξη; Η Κύπρος είχε πάντοτε δημοσιονομικά προβλήματα, όμως δεν είναι αυτά που έριξαν την οικονομία σε βαθιά ύφεση. Η κρίση μας είναι κυρίως χρηματοοικονομική. Πολύ φοβάμαι ότι η κυβέρνηση δίνει τη λάθος απάντηση στη λάθος ερώτηση.

Οι πιο πολλοί συνάδελφοι απ' όλους τους πολιτικούς χώρους της αντιπολίτευσης έχουν χαρακτηρίσει τον προϋπολογισμό ως μη αναπτυξιακό. Δεν υπάρχουν παρά ελάχιστα νέα έργα στον προϋπολογισμό και αυτό είναι, κατά τη γνώμη μου, μεγάλο σφάλμα. Θα έπρεπε η κυβέρνηση να είχε επικεντρωθεί σε ένα πρόγραμμα επενδύσεων σε έργα υποδομής, στην ευρυζωνικότητα για παράδειγμα, σε νέες μορφές ενέργειας και στην ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας. Σε μικρά και μεγάλα έργα, τα οποία θα προσέλκυαν κεφάλαια και από τον ιδιωτικό τομέα, θα αξιοποιούσαν το πλούσιο ανθρώπινο δυναμικό της Κύπρου μας.

Πριν από την εμφάνιση της χρηματοοικονομικής κρίσης, για να δώσω ένα παράδειγμα, για τα μικρά αλλά σημαντικά έργα λειτουργούσαν δύο σχέδια, ένα για τη νεανική επιχειρηματικότητα και ένα για τη γυναικεία επιχειρηματικότητα. Τα σχέδια αυτά δημιούργησαν θέσεις εργασίας και βοήθησαν αρκετούς νέους και γυναίκες να δημιουργήσουν μια μικρή επιχείρηση. Η κυβέρνηση σωστά ενέταξε τα σχέδια αυτά στα συγχρηματοδοτούμενα έργα, θα έπρεπε όμως ταυτόχρονα να πολλαπλασιάσει τα σχετικά κονδύλια, τα οποία ανέρχονται γύρω στα €8 εκατομ. με €9 εκατομ. στο φετινό προϋπολογισμό. Θα πρέπει επίσης να μειώσει τη γραφειοκρατία που απαιτείται για τις σχετικές αιτήσεις και τούτο, γιατί πρόκειται για ένα μέτρο ενάντια στην κρίση και την ανεργία που αποδίδει άμεσα.

Η κυβέρνηση θα ήταν πιο πειστική στην αναζήτηση ξένων επενδυτών, αν η ίδια πρώτη έδειχνε εμπιστοσύνη προς την οικονομία μας, επενδύοντας περισσότερα σε υποδομές και ανθρώπους. Η απροθυμία για δημόσιες επενδύσεις, η πεποίθηση ότι ένας περιοριστικός προϋπολογισμός είναι ένας καλός προϋπολογισμός κάτω από οποιοσδήποτε συνθήκες είναι αντιλήψεις οι οποίες διατρέχουν και το Μνημόνιο Συναντίληψης της κυβέρνησης με την τρόικα. Το μνημόνιο δεν περιλαμβάνει πρόνοιες για τόνωση της οικονομίας. Αντιθέτως, περιλαμβάνει πρόνοιες που έχουν αντιαναπτυξιακό περιεχόμενο. Στην παράγραφο 1.11 της επικαιροποίησης του μνημονίου του Σεπτεμβρίου του 2014 αναφέρεται -μεταφράζω από τα αγγλικά- το εξής: «Οι κυπριακές αρχές δεσμεύονται ότι δε θα υιοθετήσουν νέα διοικητικά μέτρα, που θα παρεμβαίνουν στον καθορισμό των επιτοκίων. Ειδικότερα, δε θα επιβάλουν οροφή στο ύψος των δανειστικών επιτοκίων των τραπεζών». Ίσως να πρέπει να ξαναδιαβάσω το σχετικό απόσπασμα, για να αντιληφθούμε αν το μνημόνιο ωφελεί ή βλάπτει το μέσο Κύπριο, που πληρώνει τα πιο ακριβά επιτόκια στην Ευρώπη σε εποχή ύφεσης.

Το μνημόνιο προβλέπει ότι οι κυπριακές αρχές δε θα πάρουν φορολογικά μέτρα, όπως φορολογική αμνηστία, για όλη τη διάρκεια του προγράμματος. Αυτό σημαίνει ότι η κυπριακή κυβέρνηση έχει ουσιαστικά στερηθεί ενός σημαντικού αναπτυξιακού όπλου, εκείνου της φορολογικής πολιτικής. Σύμφωνα επίσης με το μνημόνιο, δεν μπορεί η κυβέρνηση να αυξήσει ή να επεκτείνει τον ελάχιστο μισθό χωρίς την πρότερη έγκριση της τρόικας. Δεν μπορεί δηλαδή να ασκήσει πολιτική τόνωσης της ζήτησης μέσω της αύξησης του διαθέσιμου εισοδήματος.

Ανέφερα, αγαπητοί συνάδελφοι, αυτές τις τρεις πολύ συγκεκριμένες πρόνοιες των μνημονίων, οι οποίες δένουν τα χέρια της κυβέρνησης, σε περίπτωση που θα επιδιώξει αναπτυξιακή πολιτική. Κι αυτό, γιατί πολλοί ρωτούν τι ακριβώς εννοούμε, όταν ασκούμε κριτική στο μνημόνιο. Κι αυτά δεν είναι παρά τρία μόνο παραδείγματα, τρεις τομείς για τους οποίους η κυβέρνηση όφειλε να επιμείνει, ώστε να μην της αποστερούνται όπλα αντιμετώπισης της ύφεσης. Δυστυχώς όμως, η διεκδικητικότητα απέναντι στις ακρότητες της τρόικας δε συγκαταλέγεται στις αρετές της παρούσας κυβέρνησης.

Θα τελειώσω την ομιλία μου με ένα θέμα που δεν εμπίπτει άμεσα στο περιεχόμενο των προϋπολογισμών, επηρεάζει όμως άμεσα και πολύ αρνητικά την κυπριακή οικονομία. Θα καταλήξω κάνοντας δύο σχετικές εισηγήσεις. Πρόκειται για το θέμα της ρευστότητας. Το Μάρτη του 2013 η τρόικα επέβαλε -και δυστυχώς η κυβέρνηση Αναστασιάδη αποδέχτηκε- να μην πληρώνονται οι ντόπιοι κάτοχοι κυπριακών κρατικών ομολόγων άμα τη λήξει τους, αλλά αυτά να μετακυλούνται. Αντίθετα, οι ξένοι, κυρίως σπεκουλαδόροι, πληρώθηκαν κατ' εντολή του μνημονίου στο εκατόν τοις εκατόν και στο χρόνο λήξης. Σήμερα όμως, επειδή υπάρχει το ποσό του €1 δις στη σύμβαση που δε θα χρησιμοποιήσει τελικά ο συνεργατισμός, η κυβέρνηση θα πρέπει να απαιτήσει την προεξόφληση αυτών των ομολόγων. Μια τέτοια ενέργεια δε θα αυξήσει το δημόσιο χρέος, ενώ θα προσθέσει ρευστότητα τουλάχιστον €500 δις στο κυπριακό χρηματοοικονομικό σύστημα άμεσα, εδώ και τώρα.

Η ρευστότητα όμως χάνεται και με τις αποπληρωμές του ELA. Πρόσφατα η Τράπεζα Κύπρου ανακοίνωσε τα ποσά που έδωσε ως νέα δάνεια και τα ποσά που εισέπραξε από τα παλαιά δάνεια. Εισέπραξε λοιπόν μερικά δισεκατομμύρια περισσότερα από όσα έδωσε, τα οποία ως επί το πλείστον πήγαν σε αποπληρωμή του ELA. Την ίδια χρήση είχαν σε μεγάλο βαθμό τα χρήματα που πήρε η τράπεζα με την αύξηση κεφαλαίου, αλλά και ένα μεγάλο μέρος του ποσού που άντλησε η Κυπριακή Δημοκρατία από τις ξένες αγορές και πληρώθηκε έναντι του ομολόγου της πρώην Λαϊκής. Πώς θα ορθοποδήσει λοιπόν η οικονομία, όταν στο όνομα του ELA μεταφέρονται μονίμως εκατοντάδες εκατομμύρια εκτός; Η κυβέρνηση θα πρέπει να διεκδικήσει είτε τη μετατροπή του ELA σε μια μορφή δανεισμού είτε το πάγωμα των πληρωμών για μερικά χρόνια.

Καταλήγω, κύριε Πρόεδρε, επιστρέφοντας στο θέμα του προϋπολογισμού. Είναι, νομίζω, φανερό ότι εμείς τον προϋπολογισμό θα τον καταψηφίσουμε. Θα τον καταψηφίσουμε, διότι δεν είναι η απάντηση στις απαιτήσεις της οικονομίας σήμερα. Αντίθετα, στο βαθμό που θα μπορούσε η δημοσιονομική πολιτική να συμβάλει στην έξοδο από την ύφεση και σε έναν πιο δίκαιο διαμοιρασμό των βαρών, δεν το κάνει. Θα πει κάποιος πως τα περιθώρια του προϋπολογισμού είναι στενά, καθώς αυτός πρέπει να συμμορφώνεται με τις επιταγές του μνημονίου. Αυτό είναι αλήθεια. Οφείλει όμως η κυβέρνηση να διεκδικήσει αλλαγές στο μνημόνιο, ειδικότερα για όσες πρόνοιες βλάπτουν την ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή κι όχι να είναι τρωικανότερη των τρωϊκανών! Η κυπριακή οικονομία μπορεί να βγει από το σημερινό αδιέξοδο. Για να γίνει όμως αυτό, χρειάζεται μια άλλη αντίληψη, διεκδικητικότητα απέναντι στην τρόικα, αντίληψη επικεντρωμένη στις επενδύσεις και στη δημιουργία θέσεων εργασίας, αντίληψη που θα έχει ως γνώμονα την ευημερία του Κυπρίου πολίτη.

Καλές γιορτές σε όλους!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε. Επίσης, κύριε Παπαγεωργίου.

Παρακαλώ τον κ. Σωτήρη Σαμψών, βουλευτή Αμμοχώστου του Δημοκρατικού Συναγερμού, να προσέλθει στο βήμα.

Σ. ΣΑΜΨΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Αγαπητέ κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Φίλε πρόεδρε του Δημοκρατικού Συναγερμού,

Σε καιρούς χαλεπούς και δύσκολους, όπως αυτούς που διανύουμε σήμερα, τα λόγια πρέπει να δίνουν τη θέση τους στα έργα, γι' αυτό και θα είμαι σύντομος και επιγραμματικός. Εξάλλου, αγαπητοί συνάδελφοι, αρνούμαι να μπω στη λογική της αντιπαράθεσης, λεκτικής ή άλλης. Όχι βεβαίως γιατί δεν μπορώ να αντεπεξέλθω, μια χαρά μπορώ, πιστέψτε με, και ο οποιοσδήποτε μπορεί, αλλά γιατί συνειδητά επιλέγω να μην το πράξω, γιατί τούτη την ώρα η αντιπαράθεση ως αυτοσκοπός μόνο ζημιογόνα μπορεί να είναι για την πατρίδα και το λαό μας. Δεν είναι εξάλλου ανάμεσά μας ο εχθρός. Ο εχθρός είναι εκεί έξω, βρίσκεται παντού και έχει όνομα. Φτώχεια, δυστυχία, διαπλοκή, διαφθορά και ανεργία.

Α. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Καπιταλισμός, βασικά.

Σ. ΣΑΜΨΩΝ:

Για να αντιμετωπίσουμε αυτό τον εχθρό, για να αντιμετωπίσουμε επίσης την τουρκική προκλητικότητα, την κατοχή, το Μπαρμπαρός στην ΑΟΖ μας, την επεκτατική πολιτική της Άγκυρας, επιβάλλεται και πρέπει να βρούμε τη δύναμη να σπάσουμε το φαύλο κύκλο της άγονης αντιπαράθεσης και της κομματικής περιχαράκωσης. Να βρούμε αυτά που μας ενώνουν και όχι εκείνα που μας χωρίζουν και να κτίσουμε σ' αυτά. Να δώσουμε επιτέλους το παράδειγμα στο λαό μας. Δεν είναι τώρα η ώρα για αποκόμιση κομματικών οφελών. Δεν είναι η ώρα για προώθηση μικροπολιτικών και μικροκομματικών συμφερόντων και επιδιώξεων. Δεν είναι η ώρα αλληλοεπιρριψής ευθυνών. Είναι όμως η ώρα για σύμπνοια. Είναι η ώρα για την ανάληψη συλλογικής ευθύνης. Είναι η ώρα για ενότητα, ενότητα πολιτικής ηγεσίας, ενότητα λαού. Μόνο έτσι θα σώσουμε την πατρίδα. Μόνο μ' αυτό τον τρόπο θα δει ο τόπος και ο λαός μας καλύτερες μέρες.

Μπορεί, κύριε Γιώργο Γεωργίου του ΑΚΕΛ, να υπάρχει δεξιά, αριστερά και κέντρο -και βεβαίως πρέπει να υπάρχει και κανένας δε θέλει να το καταργήσει- όμως ο εχθρός δε ξεχωρίζει την κομματική ταυτότητα, τον ιδεολογικό προσανατολισμό, τον πολιτικό χρωματισμό.

Και θέλω να πω πως είμαι περήφανος να δηλώσω πως στην επιτροπή Νομικών έχουμε πετύχει ακριβώς αυτό. Τη σύμπνοια, την ενότητα, την αλληλοκατανόηση και τον αλληλοσεβασμό, ένα ανθρώπινο πρόσωπο σε καιρούς που η κοινωνία την έχει απόλυτη ανάγκη την ανθρωπιά. Για αυτή την επιτυχία της επιτροπής Νομικών οφείλω καθηκόντως να ευχαριστήσω όλους τους συναδέλφους από όλα ανεξαιρέτως τα κόμματα. Συναδέλφους που πολλές φορές πλήρωσαν πολιτικό, κομματικό και προσωπικό κόστος σφυρηλατώντας αυτή την ενότητα. Και είναι γι' αυτό το λόγο που η επιτροπή Νομικών, μακριά από μεγαλόστομα λόγια, έχει παράξει σημαντικό έργο. Συλλογικό, σημαντικό έργο, ένα έργο που θωρακίζει τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη διαφάνεια, την προστασία του πολίτη και βεβαίως την προστασία του πλέον ευάλωτου, αν θέλετε, τμήματος του λαού μας, των παιδιών μας.

Είπα ότι θα είμαι σύντομος και το εννοούσα. Θα τελειώσω με το εξής: Στην αέναη μάχη φωτός και σκότους νικητής είναι πάντοτε το φως και το φως στην πατρίδα και στο λαό μας μόνο μαζί, όλοι ενωμένοι μπορούμε να το φέρουμε.

Σας ευχαριστώ.

Να 'στε καλά! Καλά Χριστούγεννα και ο Θεός μαζί μας!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε, κύριε Σαμψών.

Παρακαλώ τώρα την κ. Αθηνά Κυριακίδου, βουλευτή Λεμεσού του Δημοκρατικού Κόμματος, να προσέλθει στο βήμα.

Α. ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η συζήτηση και η ψήφιση του κρατικού προϋπολογισμού αποτελεί την κορυφαία νομοθετική πράξη της Βουλής των Αντιπροσώπων. Για ακόμη μια χρονιά παρακολουθούμε την κοινωνία μας να ταλαιπωρείται από την ανεργία, τη φτώχεια και την ανέχεια και να μαρτυρεί το ένα σκάνδαλο μετά το άλλο, επιζητώντας δικαιοσύνη. Τα όσα διαδραματίζονται τους τελευταίους μήνες στην Πάφο και στο ΤΕΠΑΚ αποτελούν δυστυχώς μια μικρογραφία της κατάστασης που επικρατούσε στην Κύπρο για πάρα πολλά χρόνια.

Από τη μέρα ίδρυσης της Κυπριακής Δημοκρατίας μάς κυβερνούσε ένα οικονομικό και πολιτικό κατεστημένο που λυμαινόταν τον πλούτο του λαού μας. Την ώρα που τα σκάνδαλα, η διαπλοκή και η διαφθορά οργιάζαν, το σύστημα τα συγκάλυπτε και τα αποσιωπούσε. Έτσι, αναπτύχθηκε η νοοτροπία της αρπαχτής και του εύκολου πλουτισμού. Το πάρτι συνεχιζόταν, μέχρι που δεν πήγαινε άλλο, μέχρι που ήρθε η κατάρρευση.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Μιας κρίσης σαν και αυτής που βιώνουμε σήμερα προηγείται κοινωνική παρακμή. Την ευθύνη της παρακμής δεν την έχουν οι πολίτες αλλά η εξουσία, είτε αυτή λέγεται εκτελεστική είτε νομοθετική είτε δικαστική είτε ακόμα και αν αυτή λέγεται εξουσία των μέσων μαζικής ενημέρωσης ή εξουσία του χρήματος. Την ευθύνη την έχουμε εμείς οι πολιτικοί και όχι οι πολίτες, γιατί ως πολιτικοί αποφασίζουμε, γιατί ως πολιτικοί πρέπει να καθοδηγούμε και γιατί ως πολιτικοί πρέπει να ανοίγουμε δρόμους που οι πολίτες ακολουθούν. Όλοι μας έχουμε ευθύνη, γιατί όλα, μα όλα τα κόμματα κυβερνήσαμε αυτό τον τόπο. Όλα, μα όλα τα κόμματα κάναμε τα ίδια εγκληματικά λάθη. Επιτρέψαμε τη διαπλοκή και την ατιμωρησία.

Να σας θυμίσω τη μεγάλη κλοπή του χρηματιστηρίου; Δυστυχώς, μάθαμε στην αποσιώπηση των σκανδάλων. Αυτή τη φορά ωστόσο δεν πρέπει να το επιτρέψουμε. Όλοι όσοι έχουν πλουτίσει υπερβαίνοντας τα εσκαμμένα πρέπει να οδηγηθούν ενώπιον της δικαιοσύνης, να τιμωρηθούν παραδειγματικά και να επιστρέψουν τα κλεμμένα. Σε διαφορετική περίπτωση, θα συνεχίσουμε να είμαστε εκτεθειμένοι ως πολιτικοί, ενώ το πάρτι για ορισμένους δε θα έχει κακό τέλος.

Την ίδια ώρα επιτρέψαμε την κακοδιαχείριση και την αναξιοκρατία μέσα από το πελαταιακό σύστημα που δημιουργήσαμε. Σπαταλούσαμε λεφτά απερίσκεπτα. Θέλαμε μέγαρα και δεν ικανοποιούμασταν με τα απλά και τα εφαρμόσιμα. Δεν επενδύσαμε στην παιδεία, στην ευγένεια, στη γνώση, στην ευθύνη και στο σεβασμό.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Το ερώτημα που πρέπει να απαντήσουμε είναι το τι κάνουμε σήμερα. Τι οφείλουμε να κάνουμε σήμερα ως το μεγαλύτερο μέρος του παζλ ανοικοδόμησης και επανίδρυσης του κράτους και των θεσμών του; Πρώτα από όλα πρέπει να αναλάβουμε πραγματικά τις ευθύνες μας και να σταματήσουμε να τις επιρρίπτουμε το ένα κόμμα στο άλλο. Να κάνουμε την αυτοκριτική μας, ώστε η κοινωνία να ανακτήσει την εμπιστοσύνη της προς το κράτος και τους θεσμούς. Προσοχή όμως! Δεν πρέπει να έχουμε απαίτηση από την κοινωνία να μας εμπιστευτεί τυφλά, αλλά πρέπει να κερδίσουμε την εμπιστοσύνη της. Για αυτό οι ενέργειές μας πρέπει να είναι άμεσες, ουσιαστικές και αποτελεσματικές.

Έχουμε υποχρέωση να αποβάλουμε από πάνω μας στοιχεία όπως η αναβλητικότητα και η έλλειψη ανάληψης πολιτικής ευθύνης και να στοχεύσουμε στη δημιουργία ενός νέου κράτους, που θα λειτουργεί πιο αποτελεσματικά, θα συμβάλλει ουσιαστικά στην ανάπτυξη της οικονομίας και της κοινωνίας, θα διασφαλίζει την ισονομία και την ισοπολιτεία και τη χρηστή διοίκηση.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Δε θα μιλήσω εκτεταμένα για τα Υπουργεία Υγείας, Παιδείας και Εργασίας, ως όφειλα. Θα περιοριστώ στο να αναφέρω πως όλα αυτά τα χρόνια δεν προχωρήσαμε σε ουσιαστικές αλλαγές στους τομείς αυτούς, γιατί φοβόμασταν το πολιτικό κόστος.

Στον τομέα της παιδείας, παρ' όλο που όλοι συμφωνούσαμε και συμφωνούμε ότι πρέπει να γίνουν αλλαγές στο σύστημα διορισμού στην εκπαίδευση και στο σύστημα αξιολόγησης των εκπαιδευτικών και του εκπαιδευτικού έργου, μείναμε στα λόγια, καθυστερούσαμε, σταματούσαμε. Γιατί; Γιατί φοβόμασταν το πολιτικό κόστος.

Η παιδεία αποτελεί συστατικό στοιχείο αυτής της προσπάθειας. Η επανίδρυση του κράτους δεν πρέπει να κτιστεί πάνω σε άμμο. Χρειάζεται αλλαγή αντιλήψεων και κουλτούρας. Πρέπει να δημιουργήσουμε ελεύθερα σκεπτόμενους και υπεύθυνους ανθρώπους. Σίγουρα, τα δύο αυτά ζητήματα από μόνα τους δεν αλλάζουν την κουλτούρα ευθύνης που πρέπει να δημιουργήσουμε, αποτελούν ωστόσο παράγοντες που μπορούν να οδηγήσουν προς αυτή την κατεύθυνση.

Το ίδιο ισχύει και για τον τομέα της υγείας. Ψηφίσαμε το νόμο του ΓΕΣΥ πριν από δεκατρία ολόκληρα χρόνια. Πέρασαν τρεις κυβερνήσεις, βρισκόμαστε στην τέταρτη και χρειάστηκε η τρόικα να μας επιβάλει πώς πρέπει να εφαρμόσουμε ένα καθολικό και δίκαιο σύστημα υγείας. Στο διάλογο που θα ακολουθήσει γύρω από το ΓΕΣΥ πρέπει να έχουμε ως οδοδείκτη το όφελος των συμπολιτών μας. Το σχέδιο που θα εφαρμοστεί πρέπει να επιτυγχάνει τη βελτίωση της ποιότητας των προσφερόμενων υπηρεσιών, την ίση μεταχείριση των πολιτών και την παροχή ίσων ευκαιριών πρόσβασης σε όλους. Παράλληλα, η μορφή ασφάλισης που θα δώσουμε στο σχέδιο πρέπει να είναι αποτέλεσμα ενδελχούς μελέτης που θα έχει ως γνώμονα τόσο τη βιωσιμότητα του σχεδίου όσο και το όφελος των πολιτών.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Άλλο ένα τρανό παράδειγμα που καταδεικνύει την ανάγκη για αλλαγή νοοτροπίας και τρόπου λειτουργίας των θεσμών αποτελεί η εφαρμογή της νομοθεσίας του ΕΕΕ. Παρά τα θετικά στοιχεία που εισάγει το νέο σύστημα, όπως ο εξορθολογισμός του συστήματος κοινωνικής πρόνοιας, η επέκταση της βάσης των δικαιούχων και η δημιουργία μητρώου, για άλλη μια φορά φανήκαμε ανέτοιμοι να ικανοποιήσουμε πλήρως τις προσδοκίες που από μόνοι μας δημιουργήσαμε στον κόσμο, απογοητεύοντάς τον για άλλη μια φορά.

Η κυβέρνηση έδειχνε βέβαιη για την άμεση εφαρμογή του σχεδίου και για την ικανότητα των υπηρεσιών να ανταποκριθούν στις ανάγκες που θα προέκυπταν. Δυστυχώς όμως, η πολύμηνη καθυστέρηση που παρατηρείται στην καταβολή των ποσών στους δικαιούχους δε θεραπεύεται από την αναδρομικότητα. Οι ανάγκες των συμπολιτών μας είναι άμεσες. Ειδικότερα, στις γιορτινές μέρες που διανύουμε, τις μέρες που οι σκέψεις όλων μας είναι στα αγαπημένα μας πρόσωπα, στους φίλους και στις οικογένειές μας, πρέπει να διασφαλίσουμε ότι καμιά οικογένεια δε θα μείνει χωρίς γιορτινό τραπέζι.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Ο τόπος μας περνά δύσκολες ώρες. Η κοινωνία είναι αντιμέτωπη με τις επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης, έχει χάσει την εμπιστοσύνη της προς το κράτος και τους θεσμούς και το κυπριακό πρόβλημα παραμένει άλυτο.

Ο τόπος μας χρειάζεται πραγματικό ηγέτη. Ηγέτη με όραμα, ηγέτη που να προηγείται, να πρωτοπορεί και να χαράζει δρόμους, ηγέτη που να μπορεί να αντιμετωπίζει και να υποτάσσει τις φοβίες του, ηγέτη που να μπορεί να αποφασίζει για τα δύσκολα, ώστε να αποφεύγει τα χειρότερα. Ηγέτη που να έχει ως φάρο το γενικό καλό, το μόνιμο και το σταθερό. Ο ηγέτης που εγώ οραματίζομαι πρέπει να μου πει πρακτικά με ποιο τρόπο θα λύσουμε το εθνικό μας πρόβλημα και να μην περιορίζεται σε αυτά που δε δεχόμαστε. Έχουμε ανάγκη από πρόταση και όχι απόρριψη. Έχουμε ανάγκη από θέσεις και όχι άρνηση. Προσωπικά, αυτό τον ηγέτη θα στηρίξω.

Σας ευχαριστώ.

Σας εύχομαι καλά Χριστούγεννα!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ.

Παρακαλώ τώρα τον κ. Χρίστο Μέση, βουλευτή Λεμεσού του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, να προσέλθει.

ΧΡ. ΜΕΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η παρούσα συζήτηση για τον κρατικό προϋπολογισμό βρίσκει ακόμη μια χρονιά την κυβέρνηση του Δημοκρατικού Συναγερμού, παρά την αποκαρδίωση του λαού μας και την εξάρθρωση του κοινωνικού ιστού, να συνεχίζει την ίδια ανάληψη αντιλαϊκή πολιτική.

Την ώρα που το ζητούμενο είναι η επανεκκίνηση της οικονομίας, αντί να επιδιώκεται από πλευράς του κράτους ώθηση στην ανάπτυξη με ένα φιλόδοξο αναπτυξιακό προϋπολογισμό, η κυβέρνηση κι ο Δημοκρατικός Συναγερμός προτείνουν έναν αναπτυξιακά φοβικό, θα έλεγα, προϋπολογισμό, που σε πολλές περιπτώσεις μάλιστα, όταν κανείς διεξέλθει με προσοχή τους αριθμούς, η φοβική αυτή νοοτροπία φτάνει στα όρια της πολιτικής μονομανίας.

Κλασική περίπτωση είναι τα κεφάλαια ανάπτυξης στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών, όπου, ενώ φαινομενικά καταγράφεται στις αναπτυξιακές δαπάνες μια σχετική αύξηση των οκτώ ποσοστιαίων μονάδων, στη συνέχεια ακολουθούν στο Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό Πλαίσιο δυο απανωτές κατακρεουργήσεις, μια για το 2016 και μια για το 2017, στο ύψος των δεκαπέντε μονάδων κάθε φορά, με αποτέλεσμα στο τέλος να αποδεικνύεται άνθρακας ο θησαυρός. Αποκαλύπτεται πως στην πραγματικότητα ο αναπτυξιακός σχεδιασμός του Υπουργείου Εσωτερικών, αντί σε αύξηση, υπόκειται στην τριετία σε συρρίκνωση είκοσι δύο ολόκληρων μονάδων. Μάλιστα, βάζοντας στο μικροσκόπιο τα αναπτυξιακά έργα, παρατηρεί κανείς ότι από τα μόλις €9,4 εκατομ. που προβλέπονται τα 7 εκατομ. είναι υφιστάμενα έργα. Μόνο €2 εκατομ. αποτελούν το ποσό για τα νέα έργα.

Αλλά και στη γενικότερή του δομή ο προϋπολογισμός του υπουργείου, με τη συγγνή πολιτική της λιτότητας και την επιδίωξη της ευημερίας των αριθμών, αναμφίβολα πλήττει τομείς και πολιτικές, ιδιαίτερα όσον αφορά την τοπική αυτοδιοίκηση. Πέρα από τη συνέχιση των κατάφωρων περικοπών που αφορούν τις τοπικές αρχές και ήδη ξεπερνούν το 40%, επιτέλους το μέγα πόνημα της κυβέρνησης για τη μεταρρύθμιση έχει έμμεσα αλλά με σαφήνεια αποσυρθεί, αφού επρόκειτο για μια πρόταση αδόκιμη και αυθαίρετη που στην πραγματικότητα οδηγούσε στη διάλυση και στην κατάργηση του θεσμού παρά στη μεταρρύθμισή του. Ενός θεσμού, αγαπητοί

συνάδελφοι, που δίχως άλλο αναμφίβολα υπηρέτησε όλα αυτά τα χρόνια τον πολίτη και τις τοπικές κοινωνίες, αλλά προπάντων συνέβαλε αποφασιστικά στο τεράστιο αναπτυξιακό έργο που επιτελέστηκε στη χώρα μας.

Σίγουρα, η τοπική αυτοδιοίκηση εδώ και αρκετά χρόνια επείγει μεταρρύθμιση. Κλειδί για έναν επιτυχημένο σχεδιασμό δεν είναι όμως ούτε η γεωγραφία ούτε τα πληθυσμιακά δεδομένα, όση σημασία και αν έχουν αυτά, αλλά ασφαλώς ούτε και ο αριθμός των τοπικών αρχών. Το κλειδί είναι να εντοπιστούν και να συνδυαστούν αρμονικά πόροι και αρμοδιότητες, έτσι ώστε, κτίζοντας πάνω σε ό,τι πετυχημένο υπάρχει και αλλάζοντας ό,τι προκαλεί στρέβλωση, να μετατρέψουμε την τοπική αυτοδιοίκηση σε έναν οικονομικά βιώσιμο και λειτουργικό θεσμό.

Βέβαια, με την κυβερνητική αστοχία και το πείσμα έχει χαθεί και πάλιν πολύτιμος χρόνος. Αυτό δεν πρέπει να μας εμποδίσει μέσα από ένα δημοκρατικό διάλογο να καταλήξουμε συλλογικά στη μορφή του εγχειρήματος, γιατί, αν το άλφα της μεταρρύθμισης της τοπικής αυτοδιοίκησης είναι η εναρμόνιση πόρων και αρμοδιοτήτων, το ωμέγα είναι η συναίνεση.

Κύριε Πρόεδρε,

Και στο ευρύτερο σκηνικό δυστυχώς προμηνύεται ότι τα χειρότερα έπονται. Παρά την περσινή αποτυχημένη προσπάθεια του Υπουργείου Εσωτερικών να επιβάλει μια ακόμη πιο επαχθή και άδικη φορολογία ακίνητης ιδιοκτησίας -το δείγμα της κυβερνητικής γραφής έχει αποτυπωθεί καλά- η επιβολή της οριζόντιας φορολόγησης, που εξισώνει τα βάρη αδιάκριτα μεταξύ του συνόλου του πληθυσμού, δε θα βρει ποτέ την αριστερά σύμφωνη, ιδιαίτερα σε μια περίοδο που οι ευάλωτες ομάδες βρίσκονται μόνιμα στο μάτι του κυκλώνα. Εμείς θα παραμείνουμε ανυποχώρητοι στην πάγιά μας και κοινωνικά δικαιότερη φοροθετική λογική της κλιμακωτής φορολόγησης.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Δυστυχώς, όσον αφορά στο μείζον πλέον θέμα της κυβερνητικής επανεκτίμησης των ακινήτων, για ακόμη μια φορά γίναμε μάρτυρες της προχειρότητας που χαρακτηρίζει συχνά την παρούσα κυβέρνηση. Δεκάδες χιλιάδες οι διορθώσεις των λαθών. Η αποτυχία της κυβέρνησης να παρουσιάσει μια αξιόπιστη επανεκτίμηση σίγουρα έχει σοβαρό αρνητικό αντίκτυπο στο λαό. Βέβαια, το σοβαρότερο θέμα που απασχόλησε και συνεχίζει ακόμη να απασχολεί το λαό είναι αυτό των εκποιήσεων της ενυπόθηκης κύριας κατοικίας και της μικρής επαγγελματικής στέγης.

Με την επίκληση της τρόικας και πάλιν η παρούσα κυβέρνηση αντιστέκεται σθεναρά, αφήνοντας εκτεθειμένους όλους εκείνους που βρέθηκαν ελέω κρίσης μπροστά στον κίνδυνο να μείνουν στο δρόμο. Λόγια και έργα αντικρούονται. Κυβέρνηση και ΔΗΣΥ από τη μια με αναπομπές και προσφυγές στο Ανώτατο Δικαστήριο απασυναρμολογούν το δίκτυ προστασίας που αποφάσισε η Βουλή και από την άλλη δηλώνουν ευθαρσώς ότι δήθεν το επιδιώκουν. Ταυτόχρονα, διατείνονται ότι οι τράπεζες δε θα προχωρήσουν σε εκποιήσεις της κύριας κατοικίας και της μικρής επαγγελματικής στέγης και για αυτό επιμένουν ότι το δίκτυ προστασίας είναι αχρείαστο. Την ίδια όμως στιγμή παραδέχονται και ισχυρίζονται ότι θα λάβουν στο πλαίσιο αφερεγγυότητας πρόνοιες για την -κατά τους ίδιους πάντα- αχρείαστη αυτή προστασία, εκπέμποντας έτσι ένα αλαλούμ αντιφάσεων και αντικρουόμενων θέσεων που επιτρέπουν και στον πιο καλόπιστο κριτή να αμφιβάλλει για προθέσεις και κίνητρα.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Έρχομαι τώρα στα του Υπουργείου Ενέργειας. Παρά το γεγονός ότι στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Ενέργειας καταγράφονται προβλέψεις και πρόνοιες για μελέτες και σχεδιασμούς, στο μείζον θέμα που αφορά στην αξιοποίηση και στην εκμετάλλευση του φυσικού αερίου τα πράγματα δε φαίνεται να εξελίσσονται καλά. Την ώρα που η Άγκυρα επιδιώκει να μας δημιουργήσει προβλήματα στα θέματα έρευνας και εξόρυξης, τη στιγμή που σαφώς η δυσβάσταχτη τιμή του ηλεκτρισμού απαιτεί την εισαγωγή φυσικού αερίου ως ενδιάμεσης λύσης, οι χειρισμοί των κυβερνώντων με την πρωτοφανή και αδικαιολόγητη αδράνεια και καθυστέρηση που παρουσίασαν όχι μόνο έχουν ανατρέψει τους προηγούμενους σχεδιασμούς, που ήταν αναμφίβολα ταχύτεροι, αλλά επιπλέον, με τις παγκόσμιες ραγδαίες ενεργειακές εξελίξεις, μας οδήγησαν σε μια πολύ δυσχερή θέση, θα έλεγα.

Το χρονικό ορόσημο για εξαγωγή φυσικού αερίου στις διεθνείς αγορές πριν από το 2020 δεν έγινε κατορθωτό να διασφαλιστεί. Βέβαια, αυτό πλήττει ήδη ανεπανόρθωτα το μείζον θέμα που αφορά τη διασφάλιση συμβολαίων στις αγορές της Ασίας και της Ανατολής, όπου, λόγω της επείγουσας ανάγκης για εγκατάλειψη του γαιάνθρακα και της πυρηνικής ενέργειας, έχουν προστρέξει ήδη και έχουν διασφαλίσει έγκαιρα και μακροπρόθεσμα τις ενεργειακές τους ανάγκες.

Αλλά και οι ευρύτερες εξελίξεις στον παγκόσμιο ενεργειακό χάρτη καθιστούν τις καθυστερήσεις και την αναβλητικότητα που έχει επιδειχθεί άκρως επικίνδυνες. Ποιος μπορεί να αντιπαρέλθει ή να διαψεύσει τις αρνητικές εξελίξεις, όταν χώρες όπως οι ΗΠΑ και όχι μόνο, που μέχρι χθες ήταν παραδοσιακοί εισαγωγείς, μετατρέπονται σήμερα εν μία νυκτί σε εξαγωγείς φυσικού αερίου και πετρελαίου με τη ραγδαία εξέλιξη της τεχνολογίας της εκμετάλλευσης του σχιστόλιθου;

Με τη μεταβολή των παγκόσμιων ενεργειακών δεδομένων μπορεί η υπερπροσφορά να οδηγεί στην ευχάριστη πτώση των τιμών, αλλά την ίδια ώρα αυτή επιδρά αρνητικά στους δικούς μας σχεδιασμούς, μιας και από σήμερα γίνεται πια γεγονός το ότι το ενδιαφέρον των εταιρειών για νέα κοιτάσματα και επενδύσεις οδηγείται δυστυχώς στο ναδίρ. Και, ενώ συμβαίνουν όλα αυτά, εμείς συμπεριφερόμαστε ως να μη μας αγγίζουν, με το κυβερνητικό αλαλούμ να μην έχει τελειωμό. Ποιον τελικά να πιστέψουμε; Ποιος εκφράζει την κυβερνητική πολιτική; Ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος, που δηλώνει ότι δεν υπάρχουν ικανοποιητικά κοιτάσματα και άρα εγκαταλείπεται ο χερσαίος τερματικός υγροποίησης, ή ο αρμόδιος υπουργός, που την ίδια στιγμή δηλώνει ότι αναμένει τα αποτελέσματα, για να διαφανεί αν οι ποσότητες μπορούν να υποστηρίξουν τη δημιουργία ενός τέτοιου σταθμού;

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι,

Δυστυχώς, φαίνεται να μην έγινε ποτέ κατανοητό από κάποιους ή έστω κάποιιοι να μη θέλουν να γίνει αντιληπτό πως ο χερσαίος τερματικός υγροποίησης φυσικού αερίου στην Κύπρο στρατηγικά είναι πιο σημαντικός και αναγκαίος ακόμη και από αυτή την ίδια την εξόρυξη του κυπριακού φυσικού αερίου. Ο τερματικός στο έδαφός μας δεν μπορεί παρά να μετατρέψει την Κύπρο σε περιφερειακό ενεργειακό κέντρο ολόκληρης της περιοχής της Μέσης Ανατολής, με αποτέλεσμα να αναβαθμιστεί η χώρα μας και να μετατραπεί σε χώρα κλειδί για τα ενεργειακά ζητήματα, διαδραματίζοντας έτσι ένα ρόλο που ξεπερνά κατά πολύ και το μέγεθος και το εκτόπισμά μας.

Σας ευχαριστώ και εύχομαι σε όλους καλές γιορτές!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε, κύριε Μέση.

Παρακαλώ τώρα την κ. Στέλλα Κυριακίδου, βουλευτή Λευκωσίας του Δημοκρατικού Συναγερμού, να ολοκληρώσει την πρωινή μας συνεδρία.

ΣΤ. ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα ήθελα πρώτα-πρώτα να χαιρετίσω και να συγχαρώ όλους τους συναδέλφους για την κύρωση φέτος της Σύμβασης Λανζαρότε ενάντια στη σεξουαλική κακοποίηση και εκμετάλλευση των παιδιών μας. Ταυτόχρονα όμως θα ήθελα να εκφράσω τις ανησυχίες μας για τα συμπεράσματα της πρόσφατης έκθεσης της Επιτροπής για την Πρόληψη των Βασανιστηρίων του Συμβουλίου της Ευρώπης. Τα ανθρώπινα δικαιώματα δε σηκώνουν εκπτώσεις και επιβάλλεται να κάνουμε πολύ περισσότερα.

Οι σκληρές οικονομικές πραγματικότητες στις οποίες ζούμε τα τελευταία χρόνια επιβάλλουν διαφορετικές προσεγγίσεις τόσο στις πολιτικές που πρέπει να σχεδιάζουμε όσο και στην ανταπόκρισή μας στα καθημερινά προβλήματα του πολίτη, προσεγγίσεις που οφείλουν να είναι επιστημονικά τεκμηριωμένες και ανθρωποκεντρικές.

Θα επικεντρωθώ σήμερα στον τομέα της υγείας και στο ΓΕΣΥ. Σ' ένα ευρωπαϊκό σύγχρονο κράτος, όπου τα ανθρώπινα δικαιώματα εννοούνται και δεν αμφισβητούνται και η ανάπτυξη ανθρωποκεντρικών υπηρεσιών πρέπει να είναι αυτονόητη, το να μην υπάρχει ένα σύστημα υγείας που να κατοχυρώνει ισάξια και ισόνομα ένα από τα πολυτιμότερα αγαθά και δικαιώματα του ανθρώπου, την υγεία, είναι ένα τεράστιο κενό. Είναι ένα κενό που βιώνει σε καθημερινή βάση ο Κύπριος ασθενής. Και σε αντίθεση με μια θέση που ακούσαμε όλοι χθες εδώ, ναι, είμαι βέβαιη ότι όλοι εμείς ξέρουμε και νιώθουμε τον πόνο και την ταλαιπωρία των συμπολιτών μας και των ασθενών. Ζούμε ένα σύστημα που έχει ξεπεράσει τα όρια αντοχής του. Η πολιτική υγείας χρειάζεται να έχει σωστούς, μελετημένους στόχους, αποφασιστικότητα και πολιτική βούληση. Χρειάζεται να λαμβάνονται τολμηρές αποφάσεις, να υπάρχει αξιοποίηση όλων. Η εποχή των εύκολων λύσεων και των μεγάλων υποσχέσεων έχει τελειώσει.

Εδώ θα πρέπει όμως να αναφέρω, παρ' όλες τις δυσκολίες του τελευταίου χρόνου, κάποιες σημαντικές ενέργειες που έγιναν από το Υπουργείο Υγείας. Λειτουργήσε μονάδα αυξημένης φροντίδας στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας και Πνευμονολογική Κλινική στο Γενικό Νοσοκομείο Λεμεσού. Ολοκληρώθηκε η Παιδοκαρδιολογική Κλινική στο Μακάρειο Νοσοκομείο και ολοκληρώθηκε και η στελέχωση της ενδονοσοκομειακής μονάδας για εφήβους με προβλήματα ψυχικής υγείας στο Μακάρειο. Και εγώ θέλω να σας ενημερώσω ότι, με τη λειτουργία αυτής της κλινικής, τον τελευταίο χρόνο δεν έχει σταλεί στο εξωτερικό για νοσηλεία ούτε ένα παιδί με πρόβλημα διατροφικών διαταραχών.

Έγινε προσπάθεια να μειωθούν οι λίστες αναμονής με την αγορά υπηρεσιών από τον ιδιωτικό τομέα, μια προσπάθεια με την οποία δυστυχώς δεν έχει αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά αυτό το πρόβλημα. Σημαντικό είναι να αναγνωρίσουμε και την ενίσχυση των Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας και Νοσηλευτικής στο Τμήμα Φυλακών, που επιτέλους ξεκίνησε η λειτουργία της πτέρυγας 10, στην οποία φιλοξενούνται κρατούμενοι που παρουσιάζουν ψυχικά προβλήματα.

Υπάρχουν και άλλες θετικές ενέργειες στις οποίες δε θα αναφερθώ λόγω του χρόνου, αλλά δε θα μπορούσα να μην αναφερθώ στην πρόσφατη απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για τη δημιουργία εξειδικευμένου κέντρου μαστού με συγκεκριμένα πια χρονοδιαγράμματα. Μετά από δέκα χρόνια υποσχέσεων, επιτέλους λήφθηκε η πολιτική απόφαση. Τώρα το στοίχημα είναι η υλοποίηση αυτού του στόχου, αλλά και της στρατηγικής για τον καρκίνο.

Αναθεωρήθηκε και η πολιτική για τα φάρμακα με την επικαιροποίηση των τιμών και από το Υπουργείο Υγείας, η οποία θα οδηγήσει σε μείωση των τιμών των φαρμάκων στις αρχές του 2015.

Την περασμένη βδομάδα το Υπουργείο Υγείας έδωσε στη δημοσιότητα τα προσχέδια των δύο νομοσχεδίων για την εισαγωγή του ΓΕΣΥ και για την αυτονόμηση των δημόσιων νοσηλευτηρίων. Τα δύο κείμενα δόθηκαν στη δημοσιότητα, για να ακολουθήσει ο απαραίτητος δημόσιος διάλογος, ώστε να δοθεί η δυνατότητα διαμόρφωσης κοινής βάσης, με στόχο τη μεγαλύτερη δυνατή συναίνεση, με πρόσκληση του Υπουργού Υγείας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το Γενικό Σύστημα Υγείας είναι ένα έργο που συζητείται εδώ και δεκαετίες. Όλοι ανεξαιρέτως, κόμματα, επαγγελματίες υγείας, σύνδεσμοι ασθενών, από χρόνια ζητούμε την εφαρμογή του. Οι τεράστιες κοινωνικές ανισότητες που υπάρχουν στην υγεία επιβάλλεται να διορθωθούν μέσα από ένα σύστημα που θα εγγυάται καθολική, ισότιμη πρόσβαση όλων των πολιτών σε ποιοτικές υπηρεσίες υγείας. Είναι σημαντικό να εξασφαλίσουμε στον Κύπριο πολίτη πρόσβαση στις υπηρεσίες υγείας, χωρίς διακρίσεις και για όλη του τη ζωή. Εξίσου σημαντικό όμως είναι και το να έχουμε να ψηφίσουμε νομοσχέδια που να είναι εφαρμόσιμα. Όλα τα σχέδια υγείας είναι πολύπλοκα, αλλά οφείλουμε συνειδητά να ξέρουμε την κάθε πτυχή εφαρμογής και αυτό πρέπει να το λάβουμε σοβαρά υπόψη.

Ταυτόχρονα, ιδιαίτερα σήμερα, μετά από όσα βιώνουμε τα τελευταία χρόνια, πρέπει να διαφυλάσσεται η οικονομική βιωσιμότητα του συστήματος. Έχουμε λοιπόν ενώπιόν μας για πρώτη φορά δύο προσχέδια, ένα που αφορά την αυτονόμηση των δημόσιων νοσηλευτηρίων και ένα που αφορά την εφαρμογή του ΓΕΣΥ. Προσχέδια, όχι νομοσχέδια. Με έχει προβληματίσει αν θα ήταν ιδιαίτερα χρήσιμο ή και εποικοδομητικό να μπω στη διαδικασία να απαντήσω σε όλα που έχουν θίξει οι αγαπητοί συνάδελφοι για τα προσχέδια του ΓΕΣΥ σήμερα. Ανησυχία για το πολυασφαλιστικό, παρ' όλο που ο νόμος αναφέρεται σε ένα μονοασφαλιστικό, με μελέτη της πιθανότητας μετεξέλιξης, που έτσι κι αλλιώς ενώπιόν μας θα έρθει μια τέτοια εισήγηση, ή για το ότι τα κρατικά νοσοκομεία θα μετατραπούν σε ημικρατικούς οργανισμούς, με στόχο την πλήρη ιδιωτικοποίησή τους, αγνοώντας ότι ο Γενικός Εισαγγελέας έχει γνωματεύσει ότι είναι η μόνη εφικτή νομική λύση υπό τις παρούσες συνθήκες. Ανησυχίες για τη σύνθεση του διαχειριστικού συμβουλίου, της συμβουλευτικής επιτροπής, πόσο ανεξάρτητοι θα είναι αυτοί οι θεσμοί, για το ρόλο του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας. Θα μπορούσαμε να συζητούμε για ώρες για το ποια είναι τα κίνητρα και να ακυρώνουμε κάθε προσπάθεια.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το Γενικό Σύστημα Υγείας ανήκει στους πολίτες. Δεν ανήκει ούτε στα κόμματα ούτε στις διαφορετικές ομάδες επαγγελματιών του χώρου της υγείας. Αφορά τον πολίτη. Και αυτό πρέπει να είναι το μοναδικό μας μέλημα. Βρισκόμαστε μπροστά σε μια πραγματικότητα. Μετά από δεκαετίες υποσχέσεων, όπου ξοδεύτηκαν εκατομμύρια σε σχεδιασμούς, μισθούς, μελέτες, έγινε ένα σημαντικό βήμα να κατατεθούν δύο προσχέδια. Είναι απόλυτα σεβαστή η αντίθετη άποψη και η ανησυχία και το αίτημα για πιθανές αλλαγές και βελτιώσεις. Όμως, αν νομίζουμε ότι οι αντιπαραθέσεις οδηγούν στο σωστό διάλογο, πιστεύω ότι είμαστε εντελώς λανθασμένοι. Και εγώ θα ήθελα να χαιρετίσω τη θέση που άκουσα από τη συνάδελφο τη Στέλλα τη Μισιαούλη του ΑΚΕΛ, ότι θα μελετήσουν προσεκτικά τα προσχέδια και θα επανέλθουν με συγκεκριμένες εισηγήσεις.

Ο πολίτης θέλει να υπάρχουν συγκεκριμένα βήματα που θα οδηγήσουν σε έξοδο από τα αδιέξοδα στο χώρο της υγείας. Κουράστηκε αφόρητα να ακούει στεγνή, ξύλινη αντιπαραθεση. Γι' αυτό ας σκεφτούμε όλοι την κοινωνική μας ευθύνη στο να εξασφαλίσουμε το μεγαλύτερο βαθμό συναίνεσης μέσα από γόνιμο διάλογο και συζήτηση, όχι ζητώντας απόσυρση των προσχεδίων, αλλά συζήτησή τους με συγκεκριμένες εισηγήσεις και θέσεις. Ας προσπαθήσουμε να μη βάλουμε και το μεγαλύτερο αγαθό, αυτό της υγείας, μπροστά σε νέα αδιέξοδα, γιατί τελικά ο μόνος που την πληρώνει είναι ο πολίτης.

Σας ευχαριστώ πολύ για την υπομονή σας και σας εύχομαι από καρδιάς καλές γιορτές, με υγεία!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε, κυρία Κυριακίδου.

Εδώ τελειώνει η πρωινή μας συνεδρία, αγαπητοί συνάδελφοι. Θα συνεχίσουμε αυτή τη συνεδρία -είναι συνεχιζόμενη- η ώρα 3.00 μ.μ. ακριβώς, με πρώτο ομιλητή τον κ. Γιαννάκη Γαβριήλ και δεύτερο τον κ. Αριστοτέλη Μισό.

Ευχαριστώ.

Καλό μεσημέρι!

(Ωρα διακοπής: 12.56 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

(Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ)

Πρώτος ομιλητής το απόγευμα είναι ο κ. Γιαννάκης Γαβριήλ του ΑΚΕΛ. Νομίζω μπορούμε να ξεκινήσουμε, παρ' όλον ότι είναι φτωχή η παρουσία μας, των συναδέλφων.

Γ. ΓΑΒΡΙΗΛ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Διανύουμε το δεύτερο χρόνο από την απaráδεκτη εκείνη απόφαση του Μαρτίου του 2013 που προκάλεσε και συνεχίζει να επιφέρει τόσα δεινά στον κυπριακό λαό.

Η αγροτική οικονομία διολισθαίνει συνεχώς. Η διάγνωση της κυβέρνησης για την αγροτική οικονομία, όπως τη διατύπωσε πρόσφατα ο Υπουργός Οικονομικών ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, είναι μια ωραιοποίηση της εικόνας ότι όλα περίπου βαίνουν καλώς. Η θέση αυτή της κυβέρνησης μας προκαλεί ακόμα μεγαλύτερη ανησυχία, μεγαλύτερη ακόμη και από αυτή που προκαλούν τα ίδια τα προβλήματα του αγροτικού κόσμου.

Εδώ και δύο χρόνια ακούμε συνεχώς από την κυβέρνηση ότι η επανεκκίνηση της οικονομίας περνά μέσα από τη στήριξη του πρωτογενούς τομέα. Δυστυχώς όμως, οι εξαγγελίες της κυβέρνησης πόρρω απέχουν από τη σκληρή πραγματικότητα και παραμένουν μέχρι σήμερα κενές περιεχομένου. Η απραξία όμως των κυβερνήτων εξηγείται απόλυτα από την πιο πάνω θέση του Υπουργείου Οικονομικών.

Για ποια αγροτική ανάπτυξη μπορούμε να μιλήσουμε, όταν οι εθνικοί πόροι του Σχεδίου Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013, που αποτελεί το κατεξοχήν εργαλείο εκσυγχρονισμού και ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας, έχουν κουτσουρευτεί κατά €50 εκατομ.; Για ποια αγροτική ανάπτυξη μπορούμε να μιλήσουμε, όταν την ώρα που το κόστος παραγωγής κτυπά κόκκινο και η ανταγωνιστικότητα των προϊόντων μας συνεχώς μειώνεται, οι γεωργοί βρίσκονται αντιμέτωποι με ένα νέο χαράτσι, αυτό του φόρου ακίνητης ιδιοκτησίας; Για ποια αγροτική ανάπτυξη μπορούμε να μιλήσουμε, όταν οι αγρότες μας δεν μπορούν να αντλήσουν ούτε την ελάχιστη ρευστότητα, όχι για να πραγματοποιήσουν νέες επενδύσεις, αλλά για να χρηματοδοτήσουν τις υφιστάμενες δραστηριότητές τους; Ενώ αναμένουμε ακόμα υλοποίηση της εξαγγελίας της κυβέρνησης για μείωση της τιμής και επέκταση της χρήσης του χρωματισμένου αγροτικού πετρελαίου και σε δραστηριότητες πέραν της στενής έννοιας της παραγωγής, κάτι που θα συμβάλει, έστω σε κάποιο βαθμό, στη μείωση του κόστους παραγωγής, μαθαίνουμε ότι επίκειται, αναδρομική μάλιστα, αύξηση του φόρου κατανάλωσης.

Η πρόσφατη σύμπλευση της κυβέρνησης υπέρ κυρώσεων εις βάρος της Ρωσίας ήρθε δυστυχώς να δώσει ακόμα ένα καίριο χτύπημα στην αγροτική οικονομία του τόπου. Τα αντίμετρα που ακολούθησαν εκ μέρους της Ρωσίας και το εμπάργκο εξαγωγής αγροτικών προϊόντων από την Ευρωπαϊκή Ένωση είχαν ως αποτέλεσμα να χάσουμε τη μεγαλύτερη αγορά κυπριακών προϊόντων, με κόστος €12 εκατομ., που αντιστοιχούν στο 12% των συνολικών εξαγωγών αγροτικών προϊόντων της Κύπρου. Είναι πραγματικά άξιο απορίας πώς η κυβέρνηση με τέτοιες αποφάσεις αντιλαμβάνεται την προάσπιση των συμφερόντων του κυπριακού λαού.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Στην Κύπρο λειτουργούσαν για δεκαετίες δομές και θεσμοί που παρά τα όποια προβλήματα και τις αδυναμίες τους βοήθησαν και εξακολουθούν να προσφέρουν τα μέγιστα στο αγροτικό εισόδημα και την ανάπτυξη του τόπου. Αποτέλεσαν για χρόνια τον εξισορορητικό ρυθμιστικό παράγοντα που προστάτευε τους Κυπρίους αγρότες από κερδοσκοπικά ιδιωτικά παιχνίδια.

Εν έτει 2014 και με τις αλλαγές στο οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον χρειάζονται σίγουρα εκσυγχρονισμός και επανατοποθέτηση στόχων. Αυτό όμως απέχει από τις αποφάσεις που δρομολογούνται για κλείσιμο οργανισμών με πρόφαση την εξοικονόμηση πόρων. Οι οποιοσδήποτε αποφάσεις πρέπει να λαμβάνονται μέσα από κοινωνικό διάλογο, συναίνεση και με μοναδικό γνώμονα τα καλώς νοούμενα συμφέροντα του αγροτικού κόσμου και της οικονομίας ευρύτερα και όχι εν κρυπτώ και με αδιαφάνεια, με τη δικαιολογία του περιορισμού των δαπανών. Αυτή η προσέγγιση είναι κοντόφθαλμη και θα αποβεί εις βάρος της αγροτικής οικονομίας σε βάθος χρόνου.

Εκφράζουμε την ανησυχία μας για οργανισμούς όπως ο ΚΟΑΠ, ο Οργανισμός Γεωργικής Ασφάλισης, η Επιτροπή Σιτηρών και το Συμβούλιο Εμπορίας Πατατών, για τους οποίους φαίνεται ότι δρομολογούνται λύσεις με την ίδια συνταγή λιτότητας και περικοπών. Η κυβέρνηση, υιοθετώντας τις εισηγήσεις της Παγκόσμιας Τράπεζας για την αναδιάρθρωση του υπουργείου, αποφάσισε ότι ο ΚΟΑΠ έχει υψηλό κόστος λειτουργίας και εξετάζεται ακόμη και η κατάργησή του και η ενσωμάτωσή του ως τμήμα του υπουργείου. Οι κατά καιρούς δηλώσεις των κυβερνήτων περί του αντιθέτου δε μας πείθουν. Το ιστορικό ίδρυσης του ΚΟΑΠ είναι πολύ καλά γνωστό σε όλους, όπως πολύ καλά γνωστό είναι το ότι το πλαίσιο λειτουργίας του ως ανεξάρτητου οργανισμού αποφασίστηκε ομόφωνα από τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατ' απαίτηση και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ώστε να διαχειρίζεται τα ευρωπαϊκά κονδύλια μακριά από πολιτικές σκοπιμότητες και παρεμβάσεις. Χαιρετίζουμε την

ομόφωνη θέση των κοινοβουλευτικών κομμάτων, ότι το πετυχημένο μοντέλο λειτουργίας του ΚΟΑΠ δεν πρέπει να αλλάξει, και καλούμε την κυβέρνηση να την αφογκραστεί.

Ο συνεργατισμός σε όλη του τη διαδρομή μέχρι σήμερα στήριξε όσο κανένας άλλος θεσμός την αγροτική οικογένεια και τα μικρομεσαία στρώματα του λαού ευρύτερα. Η συμφωνία της κυβέρνησης με την τρόικα για την αποξένωση του συνεργατισμού από κερδοφόρες εμπορικές δραστηριότητες πιθανότατα να αποτελέσει την ταφόπλακα της αγροτικής οικονομίας, μια συμφωνία ακατανόητη και έξω από κάθε λογική. Ήδη ο αγροτικός μας κόσμος βρίσκεται αντιμέτωπος με κερδοσκοπικά ιδιωτικά συμφέροντα που προωθούνται και στηρίζονται από την ιδεολογία της κυβέρνησης Δημοκρατικού Συναγερμού, που μοναδικό στόχο έχουν τη μεγιστοποίηση του κέρδους τους. Ο συνεργατισμός θα πρέπει να επανακτήσει τον ανθρωποκεντρικό του χαρακτήρα, θα πρέπει να σταθεί ξανά στο πλάι των ανθρώπων και όχι απέναντί τους.

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο αγροτικός μας κόσμος μέσα σε αυτές τις πολύ δύσκολες συνθήκες που βιώνει χρειάζεται τουλάχιστον τα αυτονόητα. Η άμεση επιστροφή του ΦΠΑ στους δικαιούχους, η καταβολή των εκταρικών επιδοτήσεων, που αποτελούν μάλιστα 100% ευρωπαϊκά κονδύλια, το συντομότερο και όχι το Μάρτιο, όπως ανακοίνωσε η κυβέρνηση, η καταβολή των αποζημιώσεων από τον ΟΓΑ πριν από το τέλος του χρόνου θα δώσουν κάποιες ανάσες ρευστότητας. Οφείλει επίσης η κυβέρνηση να πράττει θέτοντας τα συμφέροντα του κυπριακού λαού υπεράνω οποιωνδήποτε άλλων σκοπιμοτήτων και όχι όπως έπραξε δυστυχώς στο θέμα των κυρώσεων εις βάρος της Ρωσίας. Ο αγροτικός κόσμος χρειάζεται αναπτυξιακή πολιτική, χρειάζεται ρευστότητα μέσα από ένα προσιτό σχέδιο, για να χρηματοδοτήσει τις δραστηριότητές του. Χρειάζεται κονδύλια, για να πραγματοποιήσει νέες επενδύσεις, και όχι νέους φόρους.

Επειδή στόχος του ΑΚΕΛ δεν είναι η άσκηση ισοπεδωτικής κριτικής, οφείλουμε να σημειώσουμε την πρόοδο που επιτεύχθηκε στο θέμα της προμήθειας των κρατικών υπηρεσιών με ντόπια προϊόντα. Ένα ζήτημα που βρίσκεται ψηλά στην ατζέντα της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και μπορεί να δώσει σημαντικές ανάσες στους Κυπρίους παραγωγούς. Αναμένουμε επίσης την απόφαση σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά την κατοχύρωση του χαλλουμιού ως προϊόντος Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης, η οποία ευελπιστούμε να είναι θετική και να διανοίξει νέες ευκαιρίες για τον κτηνοτροφικό μας κόσμο, τη βιομηχανία και την κυπριακή οικονομία ευρύτερα. Αναμένουμε ωστόσο ακόμα τα μέτρα στήριξης προς τους κτηνοτρόφους για αύξηση της παραγωγής, όπως υποσχέθηκε η κυβέρνηση.

Για την επαρχία Αμμοχώστου, από την οποία προέρχομαι, με λύπη λέω μόνο τα εξής: Πρόκειται για μια επαρχία με τεράστια συμβολή στην ανάπτυξη του τόπου και την ευημερία του λαού, που αντιμετωπίζεται από την κυβέρνηση ως ο φτωχός συγγενής. Η Αμμόχωστος, χωρίς ίχνος υπερβολής, απουσιάζει παντελώς από τους προϋπολογισμούς. Ούτε ένα νέο έργο ανάπτυξης ούτε μια νέα θέση εργασίας.

Καταληκτικά, έχουμε ενώπιόν μας ακόμα έναν προϋπολογισμό σκληρής λιτότητας, της κυβέρνησης Αναστασιάδη, έντονα υφεσιακό, που βυθίζει περαιτέρω την κυπριακή κοινωνία στη φτώχεια και στην ανέχεια. Από πού να πιαστεί ο αγρότης, ο εργάτης και ο λαός, ποια ελπίδα και όραμα μπορεί να έχει, όταν, όπως κατ' επανάληψη έχει δηλώσει ο Υπουργός Οικονομικών, το μνημόνιο είναι το μανιφέστο της κυβέρνησης Αναστασιάδη;

Ελπίζουμε, τέλος, η αλλαγή στην ονομασία του υπουργείου να μην είναι το μοναδικό έργο που θα κληροδοτήσει αυτή η κυβέρνηση στον αγροτικό τομέα.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστούμε, συνάδελφε.

Παρακαλώ το συνάδελφο Αριστοτέλη Μισό του Δημοκρατικού Συναγερμού να προσέλθει στο βήμα.

A. ΜΙΣΟΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ως Λαρνακέας βουλευτής, θα ήταν παράλειψή μου να μην ευχηθώ στους πληγέντες από τις πλημμύρες του Σαββάτου υπομονή και κουράγιο. Καλούμε το αρμόδιο υπουργείο, τουλάχιστον μέχρι τα Χριστούγεννα, να αποκατασταθούν οι ζημιές όσων έχουν πληγεί.

Καλούμαστε σήμερα, είκοσι μήνες μετά από τις οδυνηρές για τον τόπο στιγμές των γεγονότων του Μάρτη του 2013, αλλά και τις τραγικές συνέπειες που ακολούθησαν, να ψηφίσουμε τον κρατικό προϋπολογισμό για το έτος 2015, μιας πραγματικά κρίσιμης και καθοριστικής για την ανάκαμψη χρονιάς.

Διανύουμε δύσκολους καιρούς, με την επιδείνωση στους αριθμούς που αφορούν την ανεργία, η οποία πλήττει την ελπίδα αυτού του τόπου, τους νέους, παρ' όλο που η κυβέρνηση κατάφερε τον Οκτώβριο να επιφέρει

την πρώτη μείωση, με τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, που είναι η ραχοκοκαλιά της κυπριακής οικονομίας, να προσπαθούν να επιβιώσουν και με το τραπεζικό μας σύστημα να έχει υποστεί ανεπανόρθωτη ζημία και να προσπαθεί να αποκαταστήσει την εμπιστοσύνη των αγορών.

Παρά ταύτα, με κάποιους σωστούς χειρισμούς που έγιναν από την κυβέρνηση, έχουμε αρχίσει να λαμβάνουμε τα πρώτα θετικά μηνύματα για την κυπριακή οικονομία, η οποία αργά αλλά σταθερά φαίνεται να ανακάμπτει, ενώ η εμπιστοσύνη στις αγορές και στο τραπεζικό σύστημα αποκαθίσταται, γεγονός που μας δίνει ελπίδα πως η ύφεση φαίνεται να διανύει τον κύκλο της. Ταυτόχρονα, μας δίνει ελπίδα και για μέρες ανάπτυξης, αλλά και εξόδου από το μνημόνιο.

Εντούτοις, η θετική αυτή εικόνα που εκπέμπει η Κύπρος δεν αναιρεί τις προκλήσεις για συνέχιση της δημοσιονομικής πειθαρχίας και της εισαγωγής των αναγκαίων δομικών και θεσμικών αλλαγών και καινοτομιών για εκσυγχρονισμό και ανάπτυξη της οικονομίας. Αυτό αναμένουμε ως αποτέλεσμα από τον υπό ψήφιση προϋπολογισμό για το 2015.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο των περιορισμένων δημοσιονομικών, αλλά ταυτόχρονα και με τις απaráδεκτες απειλές της Τουρκίας και την προκλητική αμφισβήτηση των κυριαρχικών δικαιωμάτων της Κυπριακής Δημοκρατίας εντός της ΑΟΖ, κύριο μέλημά μας θα πρέπει να αποτελεί η διατήρηση του υλικού, έμψυχου και άψυχου, της Εθνικής Φρουράς στον υψηλότερο δυνατό βαθμό ετοιμότητας.

Ο τόπος μας, πέρα από τις πραγματικά δύσκολες, τραγικές, θα έλεγα, οικονομικές συνθήκες που βιώνει, έχει να αντιμετωπίσει την τουρκική προκλητικότητα και επεκτατική πολιτική. Το γεγονός αυτό καθιστά εθνική αναγκαιότητα, παρά το μειωμένο προϋπολογισμό, άμεσα και στοχευμένα να επιδιωχθεί ο εκσυγχρονισμός των μέσων και η τεχνολογική αναβάθμιση της Εθνικής Φρουράς, ώστε να καταστεί μια τεχνολογικά και οργανωτικά σύγχρονη, ευέλικτη, αξιόμαχη και αξιόπιστη στρατιωτική δύναμη, με ενισχυμένη αποτρεπτική ικανότητα και έμφαση στην ορθολογική και αποτελεσματική αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων.

Σίγουρα κανείς μας δεν επιθυμεί στρατιωτική εμπλοκή. Η διατήρηση όμως της μαχητικής ικανότητας και της επιχειρησιακής ετοιμότητας της Εθνικής Φρουράς, καθώς επίσης και η ενίσχυση των δυνατοτήτων της στους τομείς επιτήρησης της ΑΟΖ, του FIR και της γραμμής κατάπαυσης του πυρός της Κυπριακής Δημοκρατίας, καθίστανται αδήριτη ανάγκη, γιατί οι προκλήσεις είναι εδώ και θα εντατικοποιηθούν όσο περισσότερο η Κυπριακή Δημοκρατία προχωρεί στην εκμετάλλευση των ενεργειακών προοπτικών της. Η εκ βάθρων αναδιοργάνωση της Εθνικής Φρουράς καθίσταται εκ των ων ουκ άνευ, προκειμένου να καταστούν οι ένοπλες δυνάμεις έτοιμες για την αντιμετώπιση οποιωνδήποτε προκλήσεων.

Ακούσαμε από τον Υπουργό Άμυνας, κατά την κατάθεση των προϋπολογισμών του υπουργείου του, ότι σύντομα θα τεθεί σε λειτουργία το Κέντρο Συντονισμού, Έρευνας και Διάσωσης, το Κέντρο Ελέγχου Αποστολών, καθώς επίσης και ότι θα υπάρχει σύνδεση με το δορυφορικό σταθμό MEOLUT, ο οποίος θα καλύπτει ολόκληρη την περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου σε ό,τι αφορά τη λήψη συναγερμών από πλοία και αεροσκάφη που βρίσκονται σε κίνδυνο. Επιτέλους, είναι καιρός η Κύπρος να πάρει το ρόλο που της ανήκει ως κύριος και καίριος περιφερειακός κόμβος στον τομέα της έρευνας και διάσωσης στην Ανατολική Μεσόγειο. Είναι καιρός επιτέλους να εκμεταλλευτούμε ακόμα ένα φυσικό πλεονέκτημα του τόπου μας, τη γεωγραφική μας θέση, και να καταστήσουμε παράγοντας-κλειδί στην Ευρώπη και όχι μόνο.

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Κλείνοντας, ως μέλος της Επιτροπής Παρακολούθησης Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών, δε θα μπορούσα, στα πλαίσια των όσων τελευταία γινόμαστε δέκτες, να μην αναφερθώ στην κάθαρση που πρέπει να επέλθει στον τόπο. Ο εχθρός δεν είναι μόνο εκτός των πυλών, αλλά και εντός. Η διαπλοκή και η σήψη είναι ο πραγματικός εχθρός της ανάπτυξης και της προόδου του τόπου. Ένας προϋπολογισμός από μόνος του, χωρίς ορθή και λελογισμένη αξιοποίησή του, δεν πρόκειται να οδηγήσει στην ανάπτυξη και σ' ένα ελπιδοφόρο μέλλον γι' αυτό τον τόπο, αν κατασπαταλείται και απομυζάται για εξυπηρέτηση των προσωπικών ωφελειών των εκάστοτε στην εξουσία.

Το μήνυμα είναι σαφές. Η διαφθορά και τα κυκλώματα θα μας βρουν αντιμέτωπους!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστούμε, συνάδελφε.

Να καλέσω το συνάδελφο Φειδία Σαρίκα του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ για τη δική του εισήγηση.

Φ. ΣΑΡΙΚΑΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Δυστυχώς, η συζήτηση και του φετινού προϋπολογισμού γίνεται υπό τη σκιά της συνεχιζόμενης πρωτοφανούς οικονομικής κρίσης και των πολυδιάστατων κοινωνικών επιπτώσεών της. Ζούμε πλέον στην Κύπρο της ανεργίας, της φτώχειας, της κοινωνικής εξαθλίωσης και των κοινωνικών παντοπωλείων. Ο Κύπριος πολίτης συνεχίζει να πληρώνει το τίμημα και δικαιολογημένα ανησυχεί και απογοητεύεται. Οι μέρες που διανύει είναι δύσκολες και το μέλλον του διαγράφεται αβέβαιο. Ο κρατικός προϋπολογισμός για το 2015 χαρακτηρίζεται από λιτότητα, χωρίς κανένα όραμα και χωρίς καμιά ελπίδα για μια καλύτερη χρονιά. Δικαιολογημένα ερμηνεύεται ως ένας συντηρητικός προϋπολογισμός, που μπορεί να ικανοποιεί τις απαιτήσεις της τρόικας αλλά όχι τον Κύπριο πολίτη, ο οποίος ανέμενε, όπως είχε υποσχεθεί η κυβέρνηση, ότι το 2015 θα περιελάμβανε νέες ιδέες και νέες πολιτικές, ικανές να κάνουν την ανατροπή, να στηρίξουν τις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού, να δημιουργήσουν ελπιδοφόρες προοπτικές, να πετύχουν την ανάκαμψη και να φέρουν την ανάπτυξη με τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Όπως δυστυχώς αποδείχτηκε, το 2014 ήταν τελικά χειρότερη χρονιά από το 2013, διαφεύδοντας τις προβλέψεις της κυβέρνησης και τις προσδοκίες των πολιτών, οι οποίοι συνέχισαν να ζουν τον εφιάλητη της καταστροφής και εξακολουθούν να βλέπουν την κυπριακή οικονομία να βρίσκεται ακόμη σε μια αδιέξοδη πορεία. Ο Κύπριος πολίτης βλέπει την τρόικα να καθορίζει πλέον την οικονομική πολιτική του κράτους με την εφαρμογή των προνοιών του απαράδεκτου αντιλαϊκού μνημονίου, την επιβολή περαιτέρω μέτρων λιτότητας, τη μείωση των μισθών -ιδιαίτερα στον ιδιωτικό τομέα- την αποψίλωση των κοινωνικών παροχών, τη συνεχή αύξηση της ανεργίας, το κλείσιμο τεράστιου αριθμού μικρομεσαίων επιχειρήσεων, τα πρωτοφανή αδιέξοδα στα οποία βρίσκονται τα νοικοκυριά, τους νέους που αναγκάζονται να διακόψουν τις σπουδές τους και την αύξηση των επισκεπτών στα κοινωνικά παντοπωλεία. Ο Κύπριος πολίτης βλέπει επίσης την ακρίβια να παίρνει την ανιούσα και τους δανειζόμενους να βρίσκονται στο έλεος των τραπεζών, με εμφανή τον κίνδυνο να χάσουν τις περιουσίες, ακόμη και τα σπίτια τους, με την εφαρμογή της νομοθεσίας για τις εκποιήσεις χωρίς το απαιτούμενο δίκτυο προστασίας για τις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού.

Η σημερινή κατάσταση στην οικονομία εμπεριέχει αναμφίβολα πολλούς κινδύνους. Κανένας δεν μπορεί πλέον να αμφισβητήσει ή να αγνοήσει το ενδεχόμενο μιας οικονομικής παράλυσης και μιας ανεξέλεγκτης διαρθρωτικής κρίσης, που θα διαρκέσει πολλά χρόνια. Ακόμα και αν υπάρξει ανάκαμψη, αυτή θα συνοδεύεται από κοινωνική δυστυχία, ύφεση και υψηλή ανεργία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η ανάγκη μιας νέας διεκδικητικής πολιτικής απέναντι στην τρόικα προβάλλει πλέον επιτακτική. Η κυβέρνηση οφείλει να αναζητήσει μέσα από μια συλλογική συνεννόηση τη θωράκιση της κοινωνίας απέναντι στην αντιλαϊκή συμπεριφορά των τρωϊκανών. Η ΕΔΕΚ προτείνει μια εθνική συμφωνία συλλογικής διαβούλευσης και εθνικής συνεννόησης για τα μεγάλα ζητήματα του μνημονίου, τις αποκρατικοποιήσεις, το ΓΕΣΥ και άλλα. Δυστυχώς, η κυβέρνηση δεν ανταποκρίνεται, επιλέγοντας τη δουλική υποταγή στην τρόικα. Έχουμε ευθύνη να χαράξουμε όλοι μαζί μια νέα πορεία, δίνοντας ελπίδα και προοπτική στον τόπο και το λαό. Η ΕΔΕΚ δεσμεύεται ότι θα εργαστεί προς την κατεύθυνση αυτή.

Στο σύντομο χρόνο που έχω στη διάθεσή μου δεν έχω τη δυνατότητα ούτε να αναφερθώ στα πολλά λάθη και τις μεγάλες παραλείψεις της κυβέρνησης ούτε να αναλύσω τις θέσεις της ΕΔΕΚ για σημαντικά προβλήματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν. Θα τονίσω μόνο την ανάγκη για χάραξη μιας νέας πολιτικής που θα δίνει άμεσες λύσεις στα σημαντικά και επίκαιρα θέματα, όπως η λειτουργία των θεσμών, η εφαρμογή της χρηστής διοίκησης, της διαφάνειας, η καταπολέμηση της διαφθοράς και της διαπλοκής και η μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ζούμε σε μια περίοδο έντονης αμφισβήτησης και πλήρους απαξίωσης των πολιτών προς την πολιτική και τους θεσμούς. Η οικονομική κρίση, η ανεργία και τα συνεπακόλουθα κοινωνικά προβλήματα έχουν δημιουργήσει ένα κλίμα προβληματισμού στην κοινωνία, σχετικά με τις διαχρονικές ευθύνες που οδήγησαν τον τόπο στη σημερινή άθλια κατάσταση. Δικαιολογημένα στο στόχαστρο βρίσκονται τα κόμματα, οι πολιτικοί, ο τρόπος λειτουργίας των θεσμών, η διαπλοκή, η διαφθορά, τα σκάνδαλα, η απουσία ελέγχου, η κακοδιαχείριση και γενικότερα το πολιτικό μας σύστημα.

Είναι πλέον προφανές ότι οι πολίτες χρειάζεται να ξαναμπούν στην πρώτη γραμμή και να ενεργούν ως θεματοφύλακες και εγγυητές του δημοσίου συμφέροντος. Για να γίνει όμως αυτό, θα πρέπει να διαμορφωθούν οι κατάλληλες συνθήκες μέσα από τον εκσυγχρονισμό του δημόσιου τομέα, με την πραγματική μεταρρύθμιση, την εύρυθμη λειτουργία των θεσμών και την πλήρη διαφάνεια. Μόνο έτσι θα αποκαταστήσουμε την εμπιστοσύνη των πολιτών.

Σήμερα η κοινωνία διαμαρτύρεται και απαιτεί να χυθεί άπλετο φως στη σήψη που υπάρχει στη δημόσια ζωή, στην οικονομία, στο τραπεζικό σύστημα, στους δήμους και στις κοινότητες, στα Συμβούλια Αποχτεύσεων και σε πολλούς θεσμούς που ασκούν εξουσία. Είναι απαίτηση της κοινωνίας, αλλά και επιτακτική ανάγκη η προσαγωγή όλων των υπαιτίων ενώπιον της δικαιοσύνης για την παραδειγματική τους τιμωρία.

Η επιτροπή Θεσμών στην έκθεσή της για την καταστροφή της κυπριακής οικονομίας καταγράφει σημαντικά στοιχεία και φωτογραφίζει τους ενόχους, μια έκθεση που είναι πολύ χρήσιμο εργαλείο για τους ανακριτές. Θα πρέπει τάχιστα οι ανακριτικές αρχές να ολοκληρώσουν τις έρευνές τους και να καταλογιστούν με τη δέουσα αυστηρότητα οι ευθύνες, όπου υπάρχουν, όσο ψηλά και εάν ανήκουν αυτοί που τις έχουν. Δυστυχώς, παρατηρούμε μια τάση ισοπέδωσης ευθυνών και υπευθύνων. Αυτή η τάση εξυπηρετεί στην πραγματικότητα τους ενόχους, αφού η διαφθορά εμφανίζεται να αφορά όλους, το σύνολο των κομμάτων και το σύνολο των πολιτικών. Είναι γι' αυτό που χρειάζεται επιτέλους η πλήρης διαφάνεια στη δημόσια ζωή. Τα κόμματα, οι πολιτειακοί αξιωματούχοι θα πρέπει να σταματήσουν να κρύβονται πίσω από τη νομοθεσία για την προστασία των προσωπικών δεδομένων και τις αδυναμίες των περί Πολιτικών Κομμάτων Νόμων. Πρέπει επιτέλους οι πολίτες να γνωρίζουν το πόθεν έσχες για όλους. Κυρίως όμως, πρέπει να υπάρξει πλήρης διαφάνεια στο θέμα των χρηματοδοτήσεων των κομμάτων, όπως είναι διαχρονικά η θέση της ΕΔΕΚ.

Καλούμε την κυβέρνηση να ολοκληρώσει το συντομότερο την επεξεργασία των σχετικών νομοθεσιών, ώστε να κατατεθούν στη Βουλή για ψήφιση, με την πλήρη προσαρμογή στις παρατηρήσεις της GRECO. Οι πολίτες δεν πρόκειται να ανεχθούν άλλο τη συσκότιση και τη συγκάλυψη. Η ΕΔΕΚ θα πρωτοστατήσει στις προσπάθειες για διασφάλιση της διαφάνειας, της χρηστής διοίκησης και της σωστής λειτουργίας των θεσμών.

Κυρία Πρόεδρε,

Στο χρόνο που μου απομένει θα ήθελα να εκφράσω τις απόψεις μου για το θεσμό της τοπικής αυτοδιοίκησης, που αποτελεί το κύτταρο της δημοκρατίας σε κάθε σύγχρονη κοινωνία. Με βάση τις συσσωρευμένες εμπειρίες από το 1986, που είχαμε την εκλογή των πρώτων αιρετών δημοτικών συμβουλίων, πιστεύω ότι ο καθένας μας μπορεί να εκφράσει ολοκληρωμένες απόψεις για τη λειτουργία του θεσμού. Διαπιστώνουμε ότι διαχρονικά υπήρξε απροθυμία και ατομία από τις διάφορες κυβερνήσεις να προχωρήσουν στην αναβάθμιση και στον εκσυγχρονισμό του θεσμού. Μεγάλη ευθύνη φέρουν και τα κόμματα, τα οποία ήθελαν να διατηρήσουν την επιρροή τους στις τοπικές κοινωνίες και να υπηρετήσουν τα στενά μικροκομματικά τους συμφέροντα, έχοντας πάντοτε ως κύριο στόχο την εκλογή όσο το δυνατόν μεγαλύτερου αριθμού δημάρχων και δημοτικών συμβούλων, καθώς και προέδρων και μελών κοινοτικών συμβουλίων. Πρέπει να αναγνωρίσουμε ωστόσο ότι οι τοπικές αρχές, παρ' όλες τις δυσκολίες και τις δυσμενείς συνθήκες, κατάφεραν να επιτελέσουν ένα σημαντικό και πολυδιάστατο έργο στην προσπάθειά τους να εξυπηρετήσουν τον πολίτη και να βελτιώσουν την ποιότητα ζωής του.

Δυστυχώς, σε πολλούς δήμους και κοινότητες παρατηρείται ακόμη ένα υδροκέφαλο σύστημα λειτουργίας, με αδικαιολόγητη γραφειοκρατία και εμφανή την κομματικοποίηση. Πολλές τοπικές αρχές είναι σήμερα καταχρεωμένες και βρίσκονται στα όρια της χρεοκοπίας, ως αποτέλεσμα της κακής διαχείρισης των οικονομικών τους ή και της έλλειψης των αναγκαίων πόρων. Οι συνταρακτικές αποκαλύψεις των τελευταίων ημερών φανερώνουν δυστυχώς σοβαρά κρούσματα διαπλοκής, διαφθοράς και διασπάθισης δημοσίου χρήματος, όπως είναι τα σκάνδαλα που βρίσκονται υπό διερεύνηση στο δήμο Πάφου. Τα φαινόμενα αυτά απογοητεύουν ακόμη περισσότερο τους πολίτες, οι οποίοι απαξιώνουν το θεσμό, απαιτώντας διαφάνεια και κάθαρση.

Κυρία Πρόεδρε,

Πιστεύω ότι επιβάλλεται ο εκσυγχρονισμός του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου. Είναι η ώρα να παραχωρηθούν οι απαιτούμενοι πόροι, τα μέσα, αλλά και οι ευθύνες, ώστε οι τοπικές αρχές να ασκήσουν αρμοδιότητες με ικανοποιητικότερο τρόπο, εξυπηρετώντας καλύτερα τον πολίτη και παρέχοντάς του υπηρεσίες άμεσα και αποτελεσματικά, με καλύτερη ποιότητα και με χαμηλότερο κόστος. Για να πετύχουν όμως αυτά, χρειάζεται να τολμήσουμε, χρειάζεται να προχωρήσουμε σε μια ουσιαστική μεταρρύθμιση του θεσμού, η οποία να περιλαμβάνει ουσιαστική μείωση των δήμων και των κοινοτήτων και συμπλεγματοποιήσεις υπηρεσιών. Οι τοπικές αρχές μόνο έτσι θα μπορέσουν να λειτουργήσουν πιο σωστά και πιο αποτελεσματικά στο νέο οικονομικό και εξαιρετικά δύσκολο περιβάλλον που ζούμε.

Δυστυχώς, η κυβέρνηση, παρά τις θετικές πρωτοβουλίες και προτάσεις του Υπουργού Εσωτερικών, δε φαίνεται διατεθειμένη να προχωρήσει σε ουσιαστική μεταρρύθμιση, όπως εξάλλου προτείνουν πολλές από τις μελέτες που έχουν εκπονηθεί, αφήνοντας στο περιθώριο τις μικροκομματικές σκοπιμότητες για εξυπηρέτηση των τοπικών φεουδαρχών, δημάρχων και προέδρων κοινοτικών συμβουλίων.

Καλούμε τον Υπουργό Εσωτερικών να επιταχύνει τη διαδικασία του διαλόγου με τα κόμματα και όλες τις εμπλεκόμενες αρχές, ώστε να καταλήξουμε το συντομότερο δυνατόν σε συγκεκριμένες αποφάσεις, που θα εξασφαλίζουν ένα ουσιαστικό αποτέλεσμα προς όφελος της τοπικής αυτοδιοίκησης και του συνόλου της κοινωνίας μας. Η ΕΔΕΚ θα πρωτοστατήσει στην προσπάθεια για ουσιαστική αναβάθμιση του θεσμού μέσα από τη μεταρρύθμιση και τον εκσυγχρονισμό. Αυτό επιβάλλουν οι συνθήκες οι σημερινές που περνά ο τόπος μας και αυτό απαιτούν οι πολίτες.

Θα τελειώσω ευχόμενος απλώς χρόνια πολλά και καλές γιορτές σε όλους, διότι ο χρόνος δε με παίρνει να ολοκληρώσω την ομιλία μου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, συνάδελφε.

Ο συνάδελφος Αδάμου Αδάμος του ΑΚΕΛ για τη δική του εισήγηση.

Α. ΑΔΑΜΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πριν να αρχίσω την ομιλία μου, γι' αυτό είπα και στο χρονομέτρη να με χρονομετρά 'πού την ώρα που εννά αρκέσω να διαβάζω την ομιλία μου, αυτό που γίνεται σ' αυτή τη Βουλή, όταν μιλούμε για τους προϋπολογισμούς, με τα χρονικά περιθώρια που μπαίνουν δηλαδή, είναι επιεικώς απαράδεκτο.

Είμαι πρόεδρος της επιτροπής Περιβάλλοντος, είμαι μέλος της επιτροπής Υγείας και θέλω να μιλήσω για πολλά πράγματα. Όμως μου λένε, «οκτώ λεπτά εννά μιλήσεις». Τι εννά πω σε οκτώ λεπτά; Τι εννά πω για το περιβάλλον οκτώ λεπτά εδώ, όταν από όλους τους προλαλήσαντες κανένας εν εμίλησεν για το περιβάλλον; Άρα, λοιπόν, παρακαλώ τους προέδρους ή εκπροσώπους των κομμάτων, όταν αποφασίζουν για τις ώρες... Γιατί κόψαμε τις τρεις ημέρες και εκάμαμέν τες δύο; Γιατί να μεν έχω είκοσι λεπτά, για να μιλήσω; Αυτό είναι παρατήρηση που κάνω και το εννοώ αυτό που λέω και σας παρακαλώ πάρα πολύ στον επόμενο προϋπολογισμό να έχουμε το απαραίτητο χρονικό διάστημα, για να μπορούμε να εκφράζουμε τις απόψεις μας. Παλιά ήταν τρεις οι μέρες. Γιατί δύο τώρα;

Λοιπόν, κύριε, μπορείς να αρχίσεις το χρονομέτρώ σου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Επιλλήσαμέν το ήδη.

Α. ΑΔΑΜΟΥ:

Εντάξει.

Λοιπόν, ο Υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος στη συζήτηση για τον προϋπολογισμό αναφέρθηκε σε πενήντα και πλέον στόχους που έχει προγραμματίσει για την επόμενη περίοδο. Ευγενείς στόχοι. Πενήντα στόχοι. Διερωτώμαι όμως με αυτό τον προϋπολογισμό πόσα μπορεί να επιτευχθούν, που είναι φανερά μειωμένος και χωρίς πρόνοιες για αναπτυξιακά έργα; Πιο ειδικά, σε ό,τι αφορά το Τμήμα Περιβάλλοντος, τι μπορούμε να περιμένουμε με έναν προϋπολογισμό ύψους €3 εκατομ. περίπου, ο οποίος είναι και μειωμένος σε σύγκριση με τον περσινό; Είναι πραγματικά λυπηρό να ξεκινούμε τη συζήτηση για τον προϋπολογισμό με αυτά τα δεδομένα.

Αβίαστα αντιλαμβανόμαστε όλοι την ελάχιστη βαρύτητα που δίνεται σε θέματα περιβάλλοντος. Και δεν το λέω τώρα, για να πληξω ή να θίξω την παρούσα κυβέρνηση. Διαχρονικά το λέω αυτό για τα θέματα του περιβάλλοντος. Τα πράγματα χειροτερεύουν στον τόπο μας, αξίες, θεσμοί και κρίσεις, και πρέπει να καταλάβουμε όλοι επιτέλους ότι, αν δε φροντίσουμε το περιβάλλον και αν δεν επενδύσουμε σε αυτό, η φύση σαν μπούμερανγκ θα έρθει να μας εκδικηθεί. Όπως λέει και μια ινδιάνικη παροιμία, «μόνο όταν θα έχετε κόψει και το τελευταίο δέντρο, μόνο όταν θα έχετε δηλητηριάσει και το τελευταίο ποτάμι, μόνο όταν θα έχετε ψαρέψει και το τελευταίο ψάρι, μόνο τότε θα καταλάβετε ότι τα λεφτά δεν τρώγονται». Για να μπορέσει ο άνθρωπος να προοδεύσει σε αυτό τον τόπο, θα πρέπει πρώτα να εξασφαλίσει μια καλή ποιότητα ζωής.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Ας μην κοροϊδεύουμε τους εαυτούς μας. Σας το είπα και προηγουμένως, στην αρχή, ότι με συζήτηση πέντε-δέκα λεπτών δε θα μπορούμε να θέσουμε ερωτήματα και να πάρουμε και απαντήσεις. Ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα που έχω να σημειώσω όμως -και αρχίζω με αυτό- είναι αυτό που αφορά τον προϋπολογισμό για το περιβάλλον του 2015, είναι η αποκοπή του κονδυλίου της ενίσχυσης της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών Οργανώσεων. Η κρατική χορηγία που δινόταν στην ομοσπονδία για λειτουργικά έξοδα και κυρίως για χρηματοδότηση των δράσεών της, αλλά και των οργανώσεων και κινημάτων που τη συνιστούν έχει αποκοπεί από το 2013. Η συνέχιση της αποκοπής της χορηγίας θα επιφέρει σταδιακά το κλείσιμο της ομοσπονδίας. Εμείς είχαμε θέσει το θέμα ενώπιον του Υπουργού Γεωργίας σε πρόσφατη συνάντηση, ενώ έχουμε προβεί σε διάβημα εγώ και άλλοι συνάδελφοι της επιτροπής Περιβάλλοντος. Ως πρόεδρος της επιτροπής Περιβάλλοντος ρώτησα τον υπουργό κατά τη συζήτηση του προϋπολογισμού. Τελικά, ύστερα από επικοινωνία που είχα ο ίδιος μόλις πριν από μερικές μέρες, αντιμετώπισε θετικά το θέμα και δεσμεύτηκε να δρομολογήσει διαδικασίες για επίλυσή του. Ελπίζω πως αυτό θα γίνει άμεσα.

Επίσης, διερωτώμαι πραγματικά σε ποιο στάδιο βρίσκεται το θέμα του στρατηγικού σχεδιασμού για τη διαχείριση των αποβλήτων. Ποια έργα προγραμματίζονται να γίνουν για την αποκατάσταση των χωματερών; Πότε θα εφαρμοστούν τα ΧΥΤΥ; Σε δήλωσή του στο ΚΥΠΕ ο Υπουργός Εσωτερικών είχε δηλώσει ότι μέχρι το Μάρτιο του 2014 θα έχουν έλθει απαντήσεις από τους ενδιαφερομένους, προκειμένου να προχωρήσουν στην κατακύρωση των έργων και αμέσως μετά θα προχωρούσε και το αντίστοιχο έργο, που αφορά την επαρχία Λευκωσίας. Πρόσφατα έτυχα ενημέρωσης από τον ημερήσιο τύπο ότι η προσφυγή εταιρειών εναντίον της απόφασης αδειοδότησης συγκεκριμένης εταιρείας για τη δημιουργία ΟΕΔΑ στο Πεντάκωμο Λεμεσού έχει

απορριφθεί από την αναθεωρητική αρχή προσφορών και έτσι αναμένουμε ότι το έργο θα προχωρήσει πια χωρίς εμπόδια στην ολοκλήρωσή του.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Είμαστε η μόνη χώρα στην Ευρώπη που διατηρούμε ακόμη χωματερές και μας έχουν επιβληθεί υπέρογκα πρόστιμα από την ΕΕ. Η τελευταία διορία που μας έχουν δώσει είναι το 2016. Ελπίζουμε μέχρι τότε να ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα, γιατί δε νομίζω μέσα σε αυτή την κρίση να έχουμε περίσσειμα, για να πληρώνουμε πρόστιμα. Ωστόσο, το περιβάλλον και η αποκατάσταση των χωματερών δε γίνεται πια να περιμένουν. Γινόμαστε καθημερινά δέκτες παραπόνων για τα προβλήματα που πηγάζουν από τις χωματερές. Σε αυτό να προστεθεί και η εισήγηση η δική μας και άλλων συναδέλφων, ώστε η διαχείριση των αποβλήτων να μπει κάτω από την ομπρέλα ενός υπουργείου, γιατί αποδεδειγμένα η διάσπαση υπηρεσιών που ασχολούνται με τον ίδιο τομέα μόνο γραφειοκρατία και χρονοτριβή προσφέρουν.

Από την άλλη, ως πρόεδρος της επιτροπής Περιβάλλοντος ζήτησα επανειλημμένα την έκθεση για το διαχειριστικό σχέδιο του Ακάμα. Πότε επιτέλους θα είναι έτοιμη να παρουσιαστεί στην επιτροπή Περιβάλλοντος της Βουλής; Δεν έχουμε ακόμη πληροφόρηση. Μας λυπεί το γεγονός ότι για τόσο σημαντικά περιβαλλοντικά ζητήματα πάμε από αναβολή σε αναβολή.

Επιπλέον, μέσα στους στόχους του Υπουργείου Γεωργίας εντάσσεται και η προστασία της φύσης και η ανάσχεση απώλειας της βιοποικιλότητας. Ας ελπίσουμε ότι η κυβέρνηση θα τηρήσει τις δεσμεύσεις της, γιατί γινόμαστε πολλές φορές θεατές στο ίδιο έργο. Η οικονομική ανάπτυξη έρχεται να θέσει σε δεύτερη μοίρα το περιβάλλον, αφού είδαμε σε αρκετές περιπτώσεις να προγραμματίζονται έργα για τα οποία δε λαμβάνεται υπόψη η βιοποικιλότητα και η προστασία της. Τι να πω για τους κροκόδειλους; Τέλος πάντων, να μην τους αναφέρω καθόλου.

Συμπληρώνοντας, τι γίνεται με τα πράσινα σημεία; Καμία αναφορά στις δαπάνες του προϋπολογισμού. Η διαδικασία έχει μείνει το ίδιο στάσιμη. Οι υποσχέσεις από την κυβέρνηση ότι μέχρι το Μάρτιο του 2015 θα λειτούργησουν και τα τριάντα τρία πράσινα σημεία παγκύπρια θα είναι χρονικά και οικονομικά ανέφικτες. Αμφιβάλλω και γι' αυτό. Στην υποομάδα δαπανών για τα κατασκευαστικά έργα περιλαμβάνονται πιστώσεις ύψους μόνο €50.000, όπου ολόκληρο το ποσό προορίζεται να καλύψει δαπάνες για την προστασία και διαχείριση των αλυκών της Λάρνακας.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Πολλοί με ρωτάνε γιατί αυξήθηκαν οι αρρώστιες, γιατί η υγεία μας κινδυνεύει, γιατί δεν υπάρχουν θεραπείες. Η απάντηση, αγαπητοί μου, είναι απλή και μπροστά στα μάτια μας. Ποιος αμφισβητεί τις κλιματικές αλλαγές που συμβαίνουν παγκόσμια, τα ακραία καιρικά φαινόμενα, μάρτυρες των οποίων γίναμε όλοι αυτές τις μέρες με αυτή την καταστροφή που έχει γίνει στη Λάρνακα, τον πολλαπλασιασμό των ασθενειών; Πώς περιμένουμε να σωθεί η ανθρωπότητα, από τη στιγμή που για σοβαρά ζητήματα δε γίνεται οποιαδήποτε μνεία στο περιβάλλον, ενώ όλα τα κονδύλια για περιβαλλοντική ανάπτυξη ή/και προστασία έχουν μηδενιστεί; Θα πω τελικά εκείνο που είπε ένας Πρόεδρος χώρας, της Λατινικής Αμερικής, ότι, αν το κλίμα ήταν τράπεζα, θα το είχαμε σώσει ήδη!

Θέλω να πω εδώ και να εκφράσω και μια, έτσι, συγκρατημένη αισιοδοξία για την απόφαση των εκατόν ενενήντα χωρών για το περιβάλλον, για την κλιματική αλλαγή που έγινε στη Λίμα του Περού, όπου έχουν καταλήξει ομόφωνα σε ένα σχέδιο, το οποίο περιμένουν να εγκριθεί και του οποίου θα είναι υποχρεωτική η εφαρμογή του του χρόνου, το 2015, στη σύσκεψη για την κλιματική αλλαγή, που θα γίνει στο Παρίσι. Η στρατηγική για την οικολογία προϋποθέτει την άσκηση μιας συνεπούς και αποτελεσματικής περιβαλλοντικής πολιτικής, που να συνδέεται στενά και με ζητήματα οικονομικής ανάπτυξης, τα οποία αποτελούν ένα σημαντικό πεδίο δράσης. Θεωρούμε ότι πρέπει ακόμη να γίνουν πολλά και απαραίτητα.

Στόχος μας πρέπει να είναι οι δίκαιες και αειφόρες παραγωγικές διαδικασίες και σχέσεις, με προέκταση βέβαια στην κοινωνικοοικονομική αλλαγή. Δυστυχώς όμως, όσοι έχουν ως βάση τους το κέρδος με οποιοδήποτε κόστος είναι ανάδοχοι της περιβαλλοντικής καταστροφής. Η προώθηση λύσεων στα περιβαλλοντικά ζητήματα που ταλανίζουν τη χώρα μας απαιτούν ατομική και συλλογική ευθύνη. Αναντίρρητα, δεν μπορεί να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα ανεξάρτητα από το οικονομικό πλαίσιο. Και εδώ ακριβώς είναι το πρόβλημα. Σε αυτές τις κρίσιμες εποχές για τον κυπριακό λαό απαιτείται η ενότητα όλων των πολιτικών δυνάμεων και η δημιουργία ενός εσωτερικού μετώπου, για να πετύχουμε τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα, και όχι η τυφλή υποταγή στις αποφάσεις της τρικόκας.

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Εμείς αξιολογούμε τον αγώνα για την αντιμετώπιση της οικολογικής και περιβαλλοντικής καταστροφής στην κορυφή της πολιτικής μας ατζέντας, καθώς πρόκειται για αγώνα για το αύριο, για μια καλύτερη ποιότητα ζωής. Αναμφίβολα, ουσιαστικό ρόλο στο να ανταποκριθεί η Κυπριακή Δημοκρατία στις δεσμεύσεις της θα διαδραματίσουν οι κυβερνητικές υπηρεσίες που διαχειρίζονται αυτά τα ζητήματα. Ο βαθμός οργάνωσης των

δυνάμεων που αντιστέκονται στην καταστροφική πορεία που ακολουθείται αναμένεται να κρίνει το μέλλον που θα βιώσουν οι επερχόμενες γενιές.

Είχα να πω άλλες τριάντα σελίδες. Δεν μπορώ να μιλήσω ούτε να πω οτιδήποτε περισσότερο. Θέλω να ευχηθώ σε όλους σας καλές γιορτές, να έχετε πάντα υγεία και καλή ανάρρωση στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας!

Ευχαριστώ.

(Στο σημείο αυτό την προεδρεύουσα αντικαθιστά στην έδρα ο κ. Αδάμος Αδάμου.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΑΔΑΜΟΥ)

Η κ. Μαρία Κυριακού του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα ήθελα πρώτα να ευχαριστήσω το προσωπικό της Βουλής, που πραγματικά μας άντεξαν κατά τη διάρκεια της συζήτησης των προϋπολογισμών και ιδιαίτερα την επιτροπή Οικονομικών. Η Τασούλα, ο Κωνσταντίνος, ο Αντώνης και η Σταυρούλα, όπως και οι στενογράφοι, πέρασαν δύσκολες στιγμές μαζί μας και ακόμη, νομίζω, περνούν και τους ευχαριστούμε πολύ.

Το 2010 οι οίκοι αξιολόγησης μας χτυπούσαν το καμπανάκι και μας προειδοποιούσαν ότι η κυπριακή οικονομία μπαίνει υπό επιτήρηση και ότι πολύ σύντομα θα κινδυνεύει να υποβαθμιστεί. Δυστυχώς, δε λάβαμε εγκαίρως τα μέτρα που έπρεπε να λαμβάναμε το 2010 και συνεχίσαμε να λειτουργούμε όπως ακριβώς λειτουργούσαμε και πριν, χωρίς να θεωρούμε ότι η διεθνής οικονομική κρίση θα μας αγγίξει. Αγνόησαμε πλήρως τις προειδοποιήσεις των διεθνών μας εταίρων. Ο ένας άρχισε να φταίει τον άλλο και οι ειδικοί, οι οποίοι κρατούσαν το πηδάλιο τότε, δεν μπορούσαν να πάρουν τις κατάλληλες αποφάσεις, συμβιβάζοντας συνεχώς τα συγκρουόμενα συμφέροντα, χωρίς να λαμβάνουν μέτρα, για να ανατρέψουμε την κρίση.

Το 2000, όταν γινόταν η προετοιμασία, για να μπούμε στην Ευρώπη, είχε γίνει μια εμπιστευτική μελέτη τότε που αφορούσε το προφίλ και τα χαρακτηριστικά της διοίκησης της δημόσιας υπηρεσίας. Ήταν μια δοκιμασία που την περάσαμε όλοι τότε όσοι ήμασταν διευθυντές στη δημόσια υπηρεσία. Η μελέτη είχε στόχο να αξιολογήσει αν η δημόσια υπηρεσία ήταν έτοιμη να δεχθεί τις αλλαγές τις οποίες ζητούσε η Ευρωπαϊκή Ένωση, τις νέες νομοθεσίες, τους νέους κανονισμούς, ούτως ώστε να μπορεί η διοίκηση του κράτους να φέρει ομαλά την ένταξη της Κύπρου στην Ευρώπη.

Η μελέτη αναφέρει χαρακτηριστικά ότι η Κύπρος είναι αντιμέτωπη με αλλαγές μαμούθ, μπαίνοντας στο νέο αιώνα σε μια διευρυμένη Ευρώπη, και ο εκσυγχρονισμός της διεύθυνσης της δημόσιας υπηρεσίας εξακολουθούσε να έχει ελλείψεις το 2000. Επισήμανε επίσης το 2000, πριν δεκατέσσερα χρόνια, ότι τα ανώτερα στελέχη της δημόσιας υπηρεσίας δεν αρέσκονται στην αλλαγή και προτιμούν να παραμείνουν στη ρουτίνα τους, προτιμούν να μην εκφέρουν γνώμη, για να μην έρθουν σε αντιπαράθεση, προτιμούν να εργάζονται σε προβλέψιμο περιβάλλον, χωρίς να μπορούν να αντιμετωπίσουν την αλλαγή σε περίπτωση ανάγκης. «Μπορείς να καθαρίσεις τη λάσπη, όταν στεγνώσει, και την επόμενη μέρα θα τα βλέπεις όλα διαφορετικά», είχε πει χαρακτηριστικά ένας από τους συναδέλφους μου τότε, όταν γινόταν η αξιολόγηση. Αυτό μπορεί να λειτουργήσει, όταν είναι καλές οι εποχές και επικρατεί ευημερία.

Δυστυχώς όμως, σήμερα η νοοτροπία του «περίμενε και τα πράγματα θα διορθωθούν από μόνα τους» έχει παρέλθει. Η οικονομική κρίση μάς υποχρεώνει να αλλάξουμε συνήθειες, να λάβουμε άμεσα μέτρα και να μην περιμένουμε να γίνουν όλα αργότερα και να διορθωθούν από μόνα τους. Η παθητική στάση δεν έφερε ανάπτυξη, δεν έφερε πρόοδο και η δημόσια υπηρεσία έχει να διαδραματίσει το σημαντικότερο ρόλο στην ανάκαμψη της οικονομίας της χώρας μας. Πρέπει να εκπαιδευτεί, ούτως ώστε να μάθει να βγαίνει από τη ζώνη ασφαλείας και να προχωρά μπροστά με πρωτοπόρες και καινοτόμες αποφάσεις, χωρίς να κρύβεται ο ένας πίσω από τον άλλο για το ποιος θα πάρει τις πιο γενναίες αποφάσεις. Ο νέος προϋπολογισμός του 2015 στόχο έχει ακριβώς να φέρει αυτή την αλλαγή, την αλλαγή στη νοοτροπία και ταυτόχρονα τη δημοσιονομική διόρθωση.

Δημιουργείται σήμερα μια σύγχρονη, ευέλικτη και αποφασιστική δημόσια υπηρεσία, χωρίς γραφειοκρατίες και παραπληροφόρηση, με διαφάνεια, ακεραιότητα, ήθος και επιμέλεια. Με αυτά τα βασικά χαρακτηριστικά μπορεί να προσελκύσει νέες ξένες επενδύσεις, να ενθαρρύνει την ανάπτυξη και να δημιουργήσει νέες θέσεις εργασίας, μειώνοντας την ανεργία και αυξάνοντας ταυτόχρονα την παραγωγικότητα της δημόσιας υπηρεσίας. Η Κύπρος, εκμεταλλευόμενη την καλή πλευρά του μνημονίου, ακολουθώντας το παράδειγμα της Ιρλανδίας και της Ισπανίας, θα μπορέσει να εκσυγχρονίσει τη δημόσια υπηρεσία, να σταθεροποιήσει το τραπεζικό μας σύστημα και να αναπτύξουμε τον ιδιωτικό τομέα, μειώνοντας την ανεργία. Η αναμενόμενη μείωση της ανεργίας το 2015 στο 14% έως 15% είναι ένδειξη της ανάκαμψης της οικονομίας μας, με θετικές επιπτώσεις στην κοινωνία.

Τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια είναι επίσης ένα από τα σοβαρότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο τραπεζικός τομέας και ευρύτερα η οικονομία μας. Με βάση τα τελευταία στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας, τα

δάνεια το μήνα Οκτώβριο ανήλθαν στα €48 δις και οι καταθέσεις στα €35 δις. Το ότι σήμερα τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια είναι το 50% των δανείων -και είναι το υψηλότερο ποσοστό στην Ευρώπη- δε δικαιολογείται με την αναλογία της ανεργίας και την κατανάλωση. Από στατιστικές μελέτες φαίνεται ότι το 20% έως 30% δυνατόν να είναι στρατηγικά μη εξυπηρετούμενα δάνεια και όχι πραγματικά. Για το λόγο αυτό θα πρέπει να γίνουν νέες ρυθμίσεις, ούτως ώστε να μειωθούν τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια με το σωστό τρόπο. Οι νέες νομοθεσίες της αφερεγγυότητας και της αναδιάρθρωσης και διάσωσης των επιχειρήσεων ακριβώς θα βοηθήσουν στην ορθότερη και δικαιότερη λύση του προβλήματος των υπεράριθμων μη εξυπηρετούμενων δανείων.

Έχουμε σημαντικές προκλήσεις μπροστά μας, όπως η μείωση της ανεργίας μέσω της ανάπτυξης, η μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων και η διάσωση των κυπριακών επιχειρήσεων μέσω ενός νέου νομοθετικού πλαισίου. Με σταθερά και σωστά βήματα κερδίζουμε το χαμένο έδαφος. Η σημαντικότερη εξέλιξη επιβεβαιώνεται με τις ορθές αποφάσεις σταθεροποίησης του τραπεζικού μας συστήματος και την επιτυχή έκβαση των stress tests και την ένταξη των μεγάλων τραπεζών μας κάτω από την άμεση εποπτεία της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Οι φειτοί προϋπολογισμοί είναι προϋπολογισμοί της αλλαγής και του εκσυγχρονισμού της δημόσιας υπηρεσίας, με τολμηρές και ριζοσπαστικές αλλαγές. Είναι η ώρα της αλλαγής σε δομές και διαδικασίες, σε ρυθμούς και αντιλήψεις. Είναι η ώρα κατάρριψης του κατεστημένου και πάταξης της διαφθοράς. Η κρίση έχει φέρει στο φως τις αδυναμίες τόσο του δημόσιου τομέα όσο και του ιδιωτικού. Η οικονομία μας παραμένει ακόμα σε ύφεση και η ανεργία, παρ' όλο ότι μειώνεται, εξακολουθεί να είναι σε υψηλά επίπεδα. Όμως είναι μια οικονομία που καταγράφει τον τελευταίο χρόνο μια συνεχή αξιοσημείωτη διόρθωση. Τα δεδομένα και οι προοπτικές σήμερα είναι σαφώς βελτιωμένα σε σχέση με αυτά που είχαμε στον προϋπολογισμό του 2014. Είχαμε μια οικονομία υπό κατάρρευση. Σήμερα όμως έχουμε μια οικονομία που ανακάμπτει και βελτιώνεται καθημερινά.

Η πιστή εφαρμογή του μνημονίου, την οποία ακολουθεί η κυβέρνηση, θα μας οδηγήσει ταχύτερα εκτός μνημονίου και σύντομα στη σταθερότητα και την ανάπτυξη. Η διασφάλιση της μακροοικονομικής σταθερότητας και βελτίωσης και βιώσιμης ανάπτυξης, της σωστής διαχείρισης των οικονομικών υποχρεώσεων του δημόσιου τομέα πρέπει και είναι προσπάθεια όλων μας στην πιο δύσκολη οικονομική ύφεση που περνά η χώρα μας. Μακριά από αντιπαραθέσεις θα πρέπει να δώσουμε στην επόμενη γενιά ασφάλεια και ευημερία. Είναι υποχρέωση όλων μας.

Με αυτά τα λίγα ήθελα να σας ευχηθώ καλά Χριστούγεννα κι ευτυχισμένο το 2015!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κυρία Κυριακού.

Ο κ. Γιώργος Προκοπίου του Δημοκρατικού Κόμματος.

(Στο σημείο αυτό η προεδρεύουσα κ. Μαρία Κυριακού επανέρχεται στην έδρα.)

Γ. ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Επιτρέψτε μου, προτού ξεκινήσω την ομιλία μου, να εκφράσω τη συμπαράστασή μας προς όλους του συμπολίτες μας Λαρνακείς που πλήγηκαν από τη θεομηνία και τις πλημμύρες. Χαιρετίζουμε επίσης την απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών για καταγραφή και αποκατάσταση των ζημιών. Τονίζουμε όμως ότι η αποκατάσταση και η στήριξή τους πρέπει να είναι άμεση, για να μπορέσουν να επιστρέψουν τάχιστα στα σπίτια τους, ιδιαίτερα αυτές τις άγιες μέρες. Ακολουθώντας, όλοι οι αρμόδιοι φορείς επιβάλλεται άμεσα να βρουν τις λύσεις, για να μην ξαναζήσει η Λάρνακα παρόμοια φαινόμενα.

Η διαδικασία συζήτησης και ψήφισης του κρατικού προϋπολογισμού αποτελεί για τη νομοθετική εξουσία την κορυφαία πράξη άσκησης κοινοβουλευτικού ελέγχου. Δυστυχώς όμως, τα περιθώρια της άσκησης του ελέγχου περιορίζονται, γιατί και ο φειτός κρατικός προϋπολογισμός για δεύτερη συνεχή χρονιά έχει δομηθεί βάσει των μνημονιακών υποχρεώσεων της χώρας μας. Χαρακτηριστικά του η λιτότητα, η δημοσιονομική πειθαρχία, η συγκράτηση των λειτουργικών και μη παραγωγικών δαπανών και η έλλειψη ανάπτυξης και οράματος. Συνεχίζουμε να εφαρμόζουμε με θρησκευτική ευλάβεια ένα μνημόνιο που συνεπάγεται όλα αυτά τα επώδυνα και αντιλαϊκά μέτρα της τρόικας, που συρρικνώνουν και πλήττουν το βιοτικό επίπεδο του λαού μας.

Σήμερα 240 000 συμπολίτες μας ζουν στο όριο της φτώχειας. Αναζητούν βοήθεια, για να ταΐσουν τις οικογένειές τους, στα κοινωνικά παντοπωλεία και συσσίτια των δήμων και της εκκλησίας. Οι άποροι μαθητές στα σχολεία αυξάνονται, οι περικοπές σε όλους τους τομείς, με όλες τις συνέπειες που συνεπάγονται, μας γυρίζουν πολλά χρόνια πίσω. Τα τελευταία στοιχεία της Eurostat δείχνουν ότι η ανεργία είναι σε υψηλά επίπεδα στον τόπο μας, ενώ θέσεις εργασίας χάνονται καθημερινά. Θεμελιώδες πρόβλημα της οικονομίας μας παραμένουν οι τράπεζες. Τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια έχουν φτάσει στα ύψη, τα κυπριακά νοικοκυριά είναι καταχρεωμένα και οι εκποιήσεις ακινήτων επικρέμανται ως δαμόκλειος σπάθη.

Όταν ο λαός μας βιώνει όλα αυτά τα επώδυνα μέτρα του μνημονίου, κάνοντας οδυνηρές θυσίες, δεν μπορεί να γίνεται ανεκτό την ίδια ώρα μερικοί μεγαλοεπιχειρηματίες να χρωστούν δισεκατομμύρια και να μην τα πληρώνουν, ενώ κάποιιοι άλλοι να ενέχονται σε σκάνδαλα και σε ένα φαγοπότι εκατομμυρίων, καθώς επίσης οι αίτιοι της οικονομικής τραγωδίας του τόπου μας να βρίσκονται ακόμη ελεύθεροι. Πρόκειται για έγκλημα οικονομικό και εθνικό, που πρέπει να τιμωρείται παραδειγματικά. Όσοι ενέχονται σε όλες αυτές τις υποθέσεις, είτε της διασπάθισης δημοσίου χρήματος είτε της οικονομικής τραγωδίας, που έφερε τον τόπο μας σε αυτή τη δεινή οικονομική κατάσταση, πρέπει να τιμωρηθούν παραδειγματικά, γιατί μόνο έτσι θα επέλθει η κάθαρση.

Ως Δημοκρατικό Κόμμα καταθέσαμε ολοκληρωμένες προτάσεις, που στοχεύουν στην ανάπτυξη, διότι έτσι πιστεύουμε θα αναχαιτισθεί η οικονομική ύφεση και οι συνέπειές της. Εμμένουμε στη θέση μας για επαναδιαπραγμάτευση και βελτίωση κάποιων όρων του μνημονίου για ανακούφιση του λαού μας. Στόχοι μας είναι η δημιουργία συνθηκών μακροοικονομικής σταθερότητας και ανάπτυξης, ο περιορισμός της ανεργίας και η ενίσχυση της απασχόλησης, η στήριξη των μικρών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων και της τουριστικής βιομηχανίας. Στηρίζουμε συλλογικές προσπάθειες και αναμένουμε μέτρα που θα ενισχύσουν και θα ανακουφίσουν τις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού μας. Η μεταρρύθμιση του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος κρίνεται μεν θετικά, αλλά ακόμα δεν έχει δώσει απτά αποτελέσματα, τη στιγμή που το κοινωνικό πρόσωπο του κράτους δεν είναι αυτό που όλοι θα θέλαμε.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Λόγω του περιορισμένου χρόνου που έχουμε στη διάθεσή μας, δε θα αναφερθώ περαιτέρω στα γενικότερα θέματα της οικονομίας. Θα επικεντρωθώ σε ορισμένα ζητήματα, που αφορούν τις κοινοβουλευτικές επιτροπές στις οποίες μετέχω, καθώς και σε θέματα που αφορούν την εκλογική μου περιφέρεια.

Αναφορικά με τα θέματα της άμυνας, υποστηρίζω ακράδαντα ότι πρέπει να διαφυλαχθούν ως κόρη οφθαλμού και δεν πρέπει να επιτρέψουμε την οποιαδήποτε παρέμβαση σ' αυτά. Δεν πρέπει να επιτρέψουμε να πληγεί η αμυντική και η επιχειρησιακή ετοιμότητα και ικανότητα των ενόπλων δυνάμεών μας. Οι προϋπολογισμοί για την άμυνα βρίσκονται περίπου στα ίδια τα περσινά επίπεδα. Αυτό δε μας ικανοποιεί. Η αμυντική θωράκιση της πατρίδας μας πρέπει να εξελιχτεί και να επεκταθεί, δεδομένων των συνθηκών κατοχής, άλλα και εσχάτως των πειρατικών ενεργειών της Τουρκίας εντός της ΑΟΖ της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Επισημαίνω λοιπόν ότι το Υπουργείο Άμυνας επιβάλλεται άμεσα να επισπεύσει τη διαδικασία για την κατάθεση κανονισμών που αφορούν τις κρίσεις, αποστρατείες, προαγωγές, για την περαιτέρω ανέλιξη των στελεχών, προκειμένου να δημιουργηθούν τα αναγκαία κίνητρα γι' αυτούς. Αποτελεί ύψιστο θέμα για την Εθνική Φρουρά και για το ηθικό του στρατεύματος. Επιβάλλεται το Υπουργείο Άμυνας να ετοιμάσει μια σωστή μελέτη και να προβεί στην πρόσληψη νέων Εθελοντών Πενταετούς Υποχρέωσης (ΕΠΥ) για επάνδρωση των κύριων οπλικών συστημάτων. Επιβάλλεται τέλος να προβεί στην αναβάθμιση και στον εκσυγχρονισμό των οπλικών συστημάτων και στην αγορά νέων για τις νέες ανάγκες που προέκυψαν μετά την ανεύρεση υδρογονανθράκων στην ΑΟΖ μας.

Τώρα για τα θέματα υγείας οφείλω να επισημάνω ότι αποτελεί κορυφαίο ζήτημα η εισαγωγή του ΓΕΣΥ που θα επιφέρει τομές και μια γενναία μεταρρύθμιση στον ευαίσθητο τομέα της υγείας. Η εφαρμογή του αποτελεί πλέον μνημονιακή υποχρέωσή μας εντός του έτους 2015. Επίσης, απαιτείται η αναδιοργάνωση των δημόσιων νοσηλευτηρίων, καθιστώντας τα αυτόνομα. Απαραίτητη ακόμα και η επέκταση της μηχανογράφησης και η αντιμετώπιση της γραφειοκρατίας.

Σε αυτό το σημείο εκφράζω την ικανοποίησή μου, γιατί το τεράστιας σημασίας έργο της επέκτασης και αναβάθμισης του Νοσοκομείου Λάρνακας, παρά τις πολύχρονες περιπέτειες, φαίνεται ότι τώρα προχωρεί προς υλοποίηση. Όμως καυτηριάζω τους ρυθμούς χελώνας με τους οποίους προχωρούν οι εργασίες από τον εργολάβο του έργου και πολύ φοβάμαι ότι αυτή η μεγάλη καθυστέρηση έθεσε σε κίνδυνο τα χρονοδιαγράμματα που είχαν τεθεί για παράδοσή του.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ως βουλευτής Λάρνακας θέλω να δηλώσω την απογοήτευσή μου, γιατί μια σειρά από έργα υποδομής, τα οποία μπορούσαν να υλοποιηθούν τα προηγούμενα χρόνια, παρά τις δεσμεύσεις διαχρονικά των κυβερνήσεων, παρέμειναν στα λόγια, με αποτέλεσμα σήμερα λόγω της οικονομικής ύφεσης να βρίσκονται παγωμένα. Παρ' όλα αυτά, καθηκόντως τα αναφέρω, γιατί αποτελούν πάγια αιτήματα της εκλογικής μου περιφέρειας, τα οποία και διεκδικούμε. Τα έργα υποδομής είναι τα ακόλουθα:

1. Ο ημιτελής παρακαμπτήριο δρόμος Αλέξανδρου Παναγούλη, ο οποίος θα ενωθεί με τον υπεραστικό δρόμο προς την Αγία Νάπα.
2. Οι δρόμοι στην επαρχία που συνδέουν τις κοινότητες και ιδίως ο επικίνδυνος δρόμος Κιτίου-Μαζωτού.
3. Η ενοποίηση του παραλιακού μετώπου που θα συνδέει την περιοχή "Μακένζυ" με την τουριστική ακτή Περβολιών μέχρι το φάρο Κιτίου.
4. Η ανέγερση του περιβαλλοντικού κέντρου αλυκών, για το οποίο έχουν ολοκληρωθεί οι μελέτες από το αρμόδιο Υπουργείο Γεωργίας.

Παράλληλα, θέλω να χαιρετίσω την απόφαση της κυβέρνησης για εγκατάσταση του Ινστιτούτου Υδρογονανθράκων, του Κέντρου Ωκεανογραφίας και του Τμήματος Χημικών Μηχανικών του Πανεπιστημίου Κύπρου στο χώρο του παλιού λεπτοκομείου στη Λάρνακα. Το πάγιο αίτημα της πόλης μας για λειτουργία πανεπιστημιακής σχολής φαίνεται ότι τώρα τροχοδρομείται και αναμένουμε να δούμε τις εξελίξεις προς αυτή την κατεύθυνση.

Η μεγάλη και συνεχιζόμενη καθυστέρηση που παρατηρείται στην έναρξη του μεγαλεπήβολου έργου πνοής, της ενιαίας ανάπτυξης του λιμανιού και της μαρίνας Λάρνακας, μας ανησυχεί ιδιαίτερα. Όμως τα τελευταία νέα που έχουμε, ότι η κοινοπραξία "Ζήνων" εξασφάλισε κεφάλαια, είναι ενθαρρυντικά και ευελπιστούμε όπως σύντομα προχωρήσει προς υλοποίηση. Η έναρξη των εργασιών πιστεύω ότι είναι και ο μόνος τρόπος, ώστε να οδηγηθεί η κυβέρνηση στη μη ανανέωση των αδειών των εταιρειών υδρογονανθράκων που χρησιμοποιούν σήμερα το λιμάνι για τις εργασίες τους, οι οποίες άδειες λήγουν όλες το 2016. Αναπόσπαστα συνδεδεμένο με αυτό το έργο είναι και η μετακίνηση των εγκαταστάσεων υγραερίου και των πετρελαιοδεξαμενών, που θα επιτρέψουν την ανάπτυξη και την ενοποίηση του παραλιακού μετώπου από το Μακένζι μέχρι τη Δεκέλεια. Αναμένουμε να εφαρμοστούν οι τελευταίες αποφάσεις της κυβέρνησης και να τηρηθούν τα χρονοδιαγράμματα τουλάχιστον αυτή τη φορά.

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Διαχρονική θέση του Δημοκρατικού Κόμματος για την οικονομία της πατρίδας μας ήταν πάντα ότι πρέπει να αντιμετωπίζεται ως εθνική υπόθεση από όλους. Αυτό επαναλαμβάνουμε και τώρα. Η κυβέρνηση πρωτίστως, αλλά και όλοι μας ως πολιτεία οφείλουμε περαιτέρω να μελετήσουμε μέτρα και τρόπους τόσο για δημιουργία συνθηκών ανάπτυξης όσο και για στοχευμένη στήριξη των ευπαθών ομάδων του πληθυσμού μας, των ανέργων, των προσφύγων, των παθόντων, των πολυτέκνων, των τριτέκνων, των χαμηλοσυνταξιούχων και όλων των άλλων χαμηλόμισθων, της μεσαίας και μικρομεσαίας εισοδηματικής τάξης.

Τέλος, με την ευκαιρία των γιορτών, εύχομαι σε εσάς και σε όλο τον κυπριακό λαό υγεία, ευτυχία και κάθε καλό! Εύχομαι επίσης ο νέος χρόνος να βρει την πατρίδα μας ελεύθερη και ευημερούσα!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, συνάδελφε.

Καλώ το συνάδελφο Άριστο Δαμιανού του ΑΚΕΛ για τη δική του παρουσίαση.

A. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είναι κατανοητό ότι σε μια περίοδο που το κράτος αντιμετωπίζει οικονομικές δυσκολίες μοιραία ο κρατικός προϋπολογισμός επηρεάζεται αρνητικά. Αυτό που δεν είναι κατανοητό είναι γιατί οι κυβερνώντες αρνούνται να δημιουργήσουν υποτυπώδεις έστω προϋποθέσεις ανάπτυξης. Αυτό που δεν είναι κατανοητό, αλλά ούτε και αποδεκτό από το ΑΚΕΛ είναι γιατί να επιμένουν σε πολιτικές στασιμότητας και σκληρής λιτότητας, την ώρα που η κοινωνική δυσπραγία επηρεάζει χιλιάδες συμπολιτών μας.

Είχε αναφερθεί και πέρσι ότι ο προϋπολογισμός του 2014 ήταν σκληρός. Όσον αφορά στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, ήταν υποβαθμισμένος. Αυτό ισχύει και φέτος, αφού ο προϋπολογισμός για το 2015 παρουσιάζεται στάσιμος. Υπάρχει μια αύξηση €1,7 εκατομ., η οποία οφείλεται αποκλειστικά σε συγχρηματοδοτούμενες δράσεις στον τομέα της αστυνομικής συνεργασίας.

Στην Πυροσβεστική Υπηρεσία δεν υπάρχει κανένα αναπτυξιακό έργο ούτε για το 2015, αλλά ούτε και για τα επόμενα χρόνια. Μια ματιά στους αριθμούς αποδεικνύει ότι ο προϋπολογισμός της υπηρεσίας φθίνει διαρκώς, ενώ συνεχίζουν να υπάρχουν 102 κενές θέσεις. Παραμένει η αναφορά ότι ο πυροσβεστικός σταθμός Βασιλικού είναι απόλυτα αναγκαίος, αλλά μόνο ως αναφορά.

Στην αστυνομία εμφανίζεται το ίδιο σκηνικό. Κανένα έργο, κενές θέσεις, παράπονα για υποστελέχωση σε μια περίοδο που το έγκλημα δυστυχώς είναι σε έξαρση. Δεν υλοποιήθηκε η δήλωση για μεταφορά πολιτικού προσωπικού στην αστυνομία, όπως είχε αναφερθεί το 2013. Μας έχει λεχθεί ότι ετοιμάστηκαν οι στρατηγικοί στόχοι της αστυνομίας, αλλά ούτε αναλύθηκαν ούτε βέβαια αντικατοπτρίζονται στον προϋπολογισμό. Ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως αποδεδειγμένα συνεχίζει δυστυχώς να παρεμβαίνει σε αρμοδιότητες του Αρχηγού Αστυνομίας, νυν και τέως, επιβάλλοντας ετσιθελικά διορισμούς και μεταθέσεις. Ανάλογη προσπάθεια κατέβαλε ως γνωστό και στα θέματα των αποσπάσεων στην ΚΥΠ.

Γενικότερες μειώσεις που έγιναν το 2014 συνεχίζονται και μάλιστα για κονδύλια που είναι μικρά, συμβολικά και δεν αποτελούν βάρος για τον προϋπολογισμό. Συμβολικά είναι και τα μηνύματα όμως που στέλλονται για τη σημασία που αποδίδει η κυβέρνηση Αναστασιάδη-Συναγερμού, διότι οι μειώσεις αφορούν στον

Εθνικό Μηχανισμό για τα Δικαιώματα της Γυναίκας, στο κονδύλι της αστυνομίας για πρόληψη και ενημέρωση για τα ναρκωτικά, που έχει διαγραφεί παντελώς, ενώ από άλλο υπουργείο, αυτό της Υγείας, έχει διακοπεί το πρόγραμμα “360 μοίρες”, που αφορούσε στους τοξικομανείς φυλακισμένους.

Δεν έχουμε πρόθεση, κύριε Πρόεδρε, να απαριθμήσουμε πολιτικές αποφάσεις και ενέργειες του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως με τις οποίες διαφωνήσαμε δημόσια, ασκήσαμε τεκμηριωμένη κριτική, ως και ολόκληρη σχεδόν η κοινωνία, πλην όμως σε ώτα μη ακουόντων. Απλώς, όταν αναφερόμαστε πλέον στην απαξίωση των θεσμών και των πολιτικών προσώπων, ο κ. Νικολάου με τις πολλαπλές αρνήσεις του να αναλάβει πολιτική ευθύνη, λυπούμαι να παρατηρήσω, έχει συνδράμει το φαινόμενο της απαξίωσης. Και βεβαίως εκεί και όπου δεν αναλαμβάνεται ευθύνη μεταφέρεται σε εκείνον που διορίζει.

Κύριε Πρόεδρε,

Στις 9 Δεκεμβρίου είχαμε την Παγκόσμια Ημέρα κατά της Διαφθοράς. Η κρίση έχει εξ αντικειμένου ξεσκεπάσει μέρος των κακώς εχόντων στην κυπριακή κοινωνία. Εμείς, ως ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, δεν έχουμε καμία διάθεση και, στο βαθμό που μας αναλογεί, δε θα επιτρέψουμε να συνεχίσει να διαιωνίζεται το σαθρό σύστημα που κτίστηκε τη δεκαετία του '60 ερήμην της αριστεράς και το οποίο συντηρείται από το βαθύ οικονομικό κατεστημένο. Όπου αποδεδειγμένα υπάρχει διαφθορά, όποιον και αν αυτή αφορά, όπου και αν ανήκει πολιτικά, πρέπει μέσα από σωστές διαδικασίες απονομής της δικαιοσύνης να τιμωρείται.

Οφείλουμε με αποφασιστικά βήματα να καταπολεμήσουμε τη διαπλοκή, να προωθήσουμε τη διαφάνεια και τη δημόσια λογοδοσία. Μακριά ωστόσο από διαδικασίες ισοπεδωτικής στοχοποίησης του πολιτικού προσωπικού, συκοφάντησης μέσω επιλεκτικών και επιτηδευμένων διαρροών και διαπόμπευσης τιμίων ανθρώπων. Αν και τον τελευταίο καιρό πλήττεται η αξιοπιστία των θεσμών από αυτούς που έχουν οριστεί ως θεματοφύλακες, από αυτούς που ευαγγελίζονται τη χρηστή διοίκηση και τη διαφάνεια.

Υπό αυτό το πρίσμα, κακίζουμε την έκδηλη σύγκρουση συμφερόντων, στην οποία εμπλέκεται ο θεσμός του Προέδρου της Δημοκρατίας, στις διαδικασίες εξεύρεσης στρατηγικού επενδυτή για τις Κυπριακές Αερογραμμές. Κακίζουμε τη στάση, τις σκοπιμότητες και την ανεπάρκεια της Προεδρίας στα ζητήματα που προέκυψαν με τα συμβόλαια, τις καταγγελίες και την ενδεχόμενη σύγκρουση συμφερόντων της Διοικητού της Κεντρικής Τράπεζας. Άστε που παραμένουν από το Μάρτιο του 2013 και άλλα αναπάντητα ερωτήματα, τα οποία επιτείνουν τη θεσμική απαξίωση. Για τα πολλά εκατομμύρια που έβγαλε η οικογένεια πριν το κούρεμα, για τη “βλακεία του κουρέματος”, όπως την αποκάλεσε υπουργός -και μετά κούρεψαν βέβαια την κοινωνία- για το σκοτεινό ρόλο κάποιων στο ξεπούλημα των υποκαταστημάτων των κυπριακών τραπεζών στην Ελλάδα και πολλά άλλα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ως ΑΚΕΛ, δίνουμε ιδιαίτερη έμφαση σε θέματα παιδείας. Επικεντρωνόμαστε στην ανάγκη αλλαγής νοοτροπιών και ειδικότερα για τις γενεές των νέων πολιτών, στην ανάγκη κτισίματος μιας νέας, ποιοτικά ανώτερης κουλτούρας και συνείδησης, της οποίας ασφαλώς κομμάτι είναι και η πρόληψη, είναι και η αποτροπή, αλλά και η τιμωρία. Και δυστυχώς, χωρίς να παραγνωρίζουμε τις όποιες πραγματικές δυσκολίες, παρατηρείται μια σοβαρή καθυστέρηση στην ολοκλήρωση των ποινικών ερευνών αναφορικά με το τραπεζικό σκάνδαλο. Ένα σκάνδαλο που οδήγησε την κυπριακή κοινωνία και οικονομία σε πραγματική δυσπραγία. Απαιτούμε επίστευση των διαδικασιών, αξιοποίηση του υλικού που γνωρίζουμε ότι κατέχουν οι δικαστικές αρχές και βεβαίως, με σεβασμό στο τεκμήριο της αθωότητας, δίωξη όσων ενέχονται με πράξεις και παραλείψεις στην οικονομική καταστροφή. Ειδάλως, οι κυβερνώντες θα είναι υπόλογοι στην κοινωνία για ακόμα ένα σοβαρό κρούσμα ατιμωρησίας οικονομικού εγκλήματος μετά από εκείνο του ΧΑΚ.

Βεβαίως, πέρα από την ανάλυση και τις διαπιστώσεις, θα σταχυολογήσω μόνο μερικές από τις πολιτικές προτάσεις του ΑΚΕΛ προς την κοινωνία για τα θέματα διαπλοκής και διαφθοράς και την καταπολέμησή τους: Εκσυγχρονισμό, αλλά και ουσιαστική εφαρμογή της νομοθεσίας που αφορά το ασυμβίβαστο και τη σύγκρουση συμφερόντων. Διεύρυνση του καταλόγου των ελεγχόμενων προσώπων για σκοπούς υποβολής δήλωσης πόθεν έσχες. Ως θέμα αρχής, το πόθεν έσχες, για να είναι αποτελεσματικό, πρέπει να αφορά όλους όσοι διαχειρίζονται δημόσιο χρήμα ή ασκούν εξουσία εκ μέρους της πολιτείας. Δυνατότητα διαφανούς ελέγχου όλων των προσφορών που κατακυρώνονται στο δημόσιο και ημιδημόσιο τομέα. Υποχρεωτική δήμευση περιουσίας αξιωματούχων και λειτουργών οι οποίοι καταδικάζονται για οικονομικά εγκλήματα. Βελτίωση της προσβασιμότητας του πολίτη στις αρχές, ειδικότερα σε θέματα εξασφάλισης δημοσίων εγγράφων, εξυπηρέτησης και διαφάνειας.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ανεξαρτήτως του ήπιου ύφους, και η φετινή ομιλία του προέδρου του κυβερνώντος κόμματος ήταν μεστή σκληρών μηνυμάτων. Το βασικότερο όλων είναι αυτό που με λιγότερο κομψό τρόπο διατύπωσε και ο Υπουργός Οικονομικών, ότι δηλαδή το μηνύονιο θα μπορούσε να είναι το μανιφέστο αυτής της κυβέρνησης, το πρόγραμμα διακυβέρνησής της. Αυτή η αλήθεια, συνοδευόμενη από την άρνηση του κ. Αναστασιάδη και του Συναγερμού να στηρίξουν το δίκτυ προστασίας που πλειοψηφικά ψήφισε η Βουλή κατά των εκποιήσεων, συνοδευόμενη από την αδυναμία τους να διαμορφώσουν έγκαιρα ένα σωστό και πλήρες πλαίσιο αφερεγγυότητας, συνοδευόμενη από

την απαράδεκτη δέσμευσή τους προς την τρόικα για ιδιωτικοποίηση κερδοφόρων ημικρατικών οργανισμών και μοιραία τον κίνδυνο περαιτέρω αύξησης της ανεργίας, συνοδευόμενη από σειρά άλλων αντιλαϊκών μέτρων, διαψεύδει την επικοινωνιακή προσπάθεια των κυβερνώντων να πείσουν ότι πάμε καλά. Δυστυχώς, δεν πάμε καλά. Ούτε σε αριθμούς ούτε σε ανθρώπους. Ρωτήστε τους πολίτες.

Αντιθέτως, η μονοδρομική προσήλωση στο μνημόνιο ούτε ανάκαμψη ούτε ανάπτυξη θα φέρει, γιατί η κρίση, που ακόμα ψάχνει "ηγέτη", εκπηγάξει από ένα κοινωνικό σύστημα και ένα μοντέλο το οποίο εσείς ασπάζεστε -και η τρόικα- και το οποίο κάθε μέρα που περνά οδηγεί σε περισσότερη φτωχοποίηση τα μεσαία στρώματα και σε ανακατανομή του εθνικού πλούτου. Υπό μία έννοια λοιπόν, τα καταφέρατε να φέρετε την "άνοιξη" στον κ. Ρος, στα επενδυτικά ταμεία, σε δύο-τρία δικηγορικά και ελεγκτικά γραφεία και σε κάποιους ημέτερους.

Κύριε Πρόεδρε,

(Αστειευόμενος)

Είχα πολλά άλλα να πω αναφορικά με το κυβερνών κόμμα και βεβαίως το Προεδρικό, αλλά πρέπει να πω ότι η πράσινη γραβάτα του κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, όπως και να το κάνουμε, με έχει αποπλίσσει μερικώς! Θα παραμείνω μέχρι εδώ και θα ευχηθώ κάθε καλό και χρόνια πολλά σε όλους!

(Κατά τη διάρκεια της αγόρευσης του κ. Άριστου Δαμιανού ο προεδρεύων της συνεδρίασης επανήλθε στην έδρα.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν είναι τέλεια πράσινη, κύριε Άριστε!

Ευχαριστούμε, κύριε Άριστε.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Παρακαλώ!

Ακολουθεί ο κ. Κώστας Κωνσταντίνου, βουλευτής Πάφου του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Σε καιρούς δύσκολους οικονομικά και κοινωνικά, με τα περιθώρια να στενεύουν, τις δυνατότητες να είναι περιορισμένες και τα χρονοδιαγράμματα να είναι πλέον ασφικτικά πρέπει όλοι μας να αρθούμε στο ύψος των περιστάσεων, να συμμετέχουμε με αίσθημα ευθύνης στο δημόσιο διάλογο για το ΓΕΣΥ και να αντιμετωπίσουμε τις προκλήσεις ως ευκαιρίες, προκειμένου να δώσουμε στον Κύπριο πολίτη αυτό που δικαιούται, την ισότιμη, καθολική και διά βίου πρόσβαση σε ποιοτικές υπηρεσίες υγείας.

Όπως ήδη γνωρίζετε, ο προϋπολογισμός του Υπουργείου Υγείας για το 2015 είναι ελαφρώς αυξημένος κατά 0,9% σε σχέση με το 2014, αλλά κυμαίνεται εντός των ορίων που θέτει το μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό πλαίσιο που έχει συμφωνηθεί με την τρόικα και το οποίο προνοεί μειωμένο προϋπολογισμό κατά 10% για την τριετία 2014-2016. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο και ως πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας, θα ήθελα να συγχαρώ το Υπουργείο Υγείας για τη σκληρή δουλειά που επιτελεί κάτω από αντίξοες συνθήκες, αλλά και να χαιρετίσω την κατάθεση των δύο νομοθετικών προσχεδίων που αφορούν την εφαρμογή του ΓΕΣΥ και την αυτονόμηση των δημόσιων νοσηλευτηρίων ως ένα σημαντικό βήμα για την υλοποίηση της μεγάλης αυτής διαρθρωτικής μεταρρύθμισης.

Η κατάσταση του συστήματος υγείας -και το γνωρίζουμε όλοι αυτό- έχει φτάσει στο απροχώρητο. Παρά τις θετικές παρεμβάσεις και τις κινήσεις προς τη σωστή κατεύθυνση εκ μέρους του Υπουργείου Υγείας, ο δημόσιος τομέας εξακολουθεί να ταλανίζεται από σοβαρά προβλήματα, όπως οι λίστες αναμονής, καθώς επιφορτίζεται με την αντιμετώπιση του 75% των περιστατικών, έχοντας όμως πραγματική δυνατότητα εξυπηρέτησης μόλις του 50%. Την ίδια ώρα ο ιδιωτικός τομέας αντιμετωπίζει τεράστιο πρόβλημα επιβίωσης, καταγράφοντας χαμηλή πληρότητα κλινών, σε αντίθεση με την υπερπληρότητα που παρατηρείται στο δημόσιο τομέα. Ως αποτέλεσμα αυτών των στρεβλώσεων, διατηρούμε το θλιβερό προνόμιο να είμαστε η δεύτερη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης μετά την Ελλάδα σε κοινωνικές ανισότητες στον τομέα της υγείας, ενώ παραμένουμε η μοναδική χώρα που δεν έχει ακόμα εθνικό σύστημα υγείας, η μοναδική χώρα όπου δεν έχουν όλοι οι πολίτες της ιατροφαρμακευτική κάλυψη και η μοναδική χώρα όπου το ήμισυ σχεδόν του κόστους των δαπανών υγείας το πληρώνουν οι ίδιοι οι πολίτες από την τσέπη τους.

Χρέος μας λοιπόν είναι να αντικαταστήσουμε επιτέλους το απηρχαιωμένο και κορεσμένο σύστημα υγείας, ένα σύστημα που έπαψε προ πολλού να ανταποκρίνεται στις ανάγκες του Κύπριου πολίτη, αλλά και ασθενή, με ένα σύγχρονο, λειτουργικό και οικονομικά βιώσιμο σύστημα υγείας, που να ικανοποιεί τις απαιτήσεις για ολοκληρωμένη κάλυψη. Ένα σύστημα που να περιλαμβάνει την πρόληψη, την περίθαλψη, τη διάγνωση, τη φαρμακευτική αγωγή, τη θεραπεία και την αποκατάσταση.

Οι δυσκολίες μπορεί να είναι μεγάλες, τα οφέλη όμως θα είναι πολλαπλά. Μέσα από την πορεία υλοποίησης και σταθεροποίησης του ΓΕΣΥ τα διαχρονικά προβλήματα του συστήματος υγείας στην Κύπρο θα τεθούν σε τροχιά επίλυσης. Συγκεκριμένα, αναμένεται να επιτευχθεί συγκράτηση των δαπανών υγείας, καλύτερος συντονισμός μεταξύ δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, καθολική και ολοκληρωμένη κάλυψη του πληθυσμού, ισότιμη και δικαιότερη μεταχείριση των ασθενών, ελευθερία επιλογής από το δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα και τέλος αποτελεσματικός έλεγχος στην ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών. Παράλληλα, η προώθηση της ηλεκτρονικής υγείας, η ανάδειξη της Κύπρου ως κέντρου ιατρικού τουρισμού μέσω της διασυνοριακής περίθαλψης, καθώς και η στήριξη της έρευνας και καινοτομίας πρέπει να αποτελέσουν στο εφεξής στόχους και προκλήσεις προς ενίσχυση του όλου εγχειρήματος.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Να μου επιτρέψετε σε αυτό το σημείο να ολοκληρώσω την αναφορά μου στον τομέα της υγείας ευχαριστώντας θερμά τις συναδέλφους και τους συναδέλφους της επιτροπής, αλλά και τη γραμματεία της επιτροπής για τη στήριξη στην επιτέλεση του καθήκοντός μας.

Να μου επιτρέψετε επίσης να αφιερώσω λίγο χρόνο για την πόλη μου, που τελευταία βρίσκεται στο επίκεντρο της δημόσιας συζήτησης, με αφορμή τα σκάνδαλα που ταλανίζουν το δήμο Πάφου. Χωρίς αμφιβολία, τα όσα βλέπουν το φως της δημοσιότητας είναι και θλιβερά, αλλά και απογοητευτικά, καθώς και επιβλαβή, ενόψει μάλιστα της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης για το 2017. Μίζες, διαπλοκή και διαφθορά συνθέτουν το σκηνικό των υπό αναφορά σκανδάλων, πλήττοντας καίρια την εικόνα της Πάφου τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό. Υπό αυτό το πρίσμα, οι δημότες και πολίτες έχουν κάθε δικαίωμα να αγανακτούν και να διαμαρτύρονται, να ζητούν την παραδειγματική τιμωρία των ενόχων, να απαιτούν κάθαρση. Άλλωστε, σε μια εποχή κοινωνικής κρίσης οι οικονομικά εξασθενημένοι δημότες, νοικοκυριά και επιχειρήσεις, ήταν αυτοί που κλήθηκαν να πληρώσουν το μάρμαρο των λανθασμένων χειρισμών, των παράνομων δοσοληψιών και των αδικαιολόγητων υπερχρεώσεων.

Η Πάφος όμως δεν είναι παρά μια μικρογραφία της Κύπρου και τα εκεί πεπραγμένα περιλήψη των όσων συνέβαιναν και ακόμα συμβαίνουν σε μεγαλύτερη κλίμακα σε ολόκληρο τον τόπο. Σε καθημερινή βάση αποκαλύπτονται σκάνδαλα ολκής στην κρατική μηχανή, τους ημικρατικούς οργανισμούς και την τοπική αυτοδιοίκηση, υποθέσεις που εκκρεμούν ή οδηγούνται πλέον ενώπιον της δικαιοσύνης, λάθη και παραλείψεις και συμπεριφορές ατόμων σε θέσεις-κλειδιά που στρέφονταν κατά της ηθικής και της νομιμότητας. Όλα αυτά τα κακώς έχοντα καταγράφονταν διαχρονικά στις ετήσιες εκθέσεις του Γενικού Ελεγκτή και υπενθυμίζω ότι τόσο προσωπικά, ως πρόεδρος τότε της επιτροπής Ελέγχου, όσο και ο Δημοκρατικός Συναγερμός τα είχαμε θίξει κατ' επανάληψη από το βήμα της Βουλής των Αντιπροσώπων απαιτώντας τη δημιουργία σύγχρονων και αποτελεσματικών ελεγκτικών μηχανισμών που θα κάλυπταν νομοθετικά κενά, ώστε οι υπεύθυνοι να λογοδοτούν ουσιαστικά για πράξεις ή παραλείψεις τους και η αποκατάσταση, επαναφορά να είναι άμεση.

Επαναλαμβάνω λοιπόν ότι το πρόβλημα δεν αφορά μόνο την Πάφο ως πόλη ή επαρχία, αλλά την Κύπρο ως χώρα και ως κράτος. Συνεπεία της κρίσης αρχών και αξιών που καταγράφεται τα τελευταία χρόνια, η εμπιστοσύνη των πολιτών προς το κράτος, τους θεσμούς και τα κόμματα έχει πληγεί ανεπανόρθωτα, γεγονός που οδηγεί με μαθηματική ακρίβεια στην απαξίωση της πολιτικής και των πολιτικών και εντέλει σε μια κοινωνία που αδιαφορεί για τα κοινά. Παράλληλα, μηδενιστικές θεωρίες κερδίζουν συνεχώς έδαφος τροφοδοτώντας την ψευδαίσθηση πως η αποχή και η μη συμμετοχή είναι μια αποδεκτή στάση ζωής και ένας θεμιτός τρόπος διαμαρτυρίας. Αυτό είναι το χειρότερο που μπορεί να συμβεί σε μια Δημοκρατία και γι' αυτό είναι καθήκον μας ως κόμματα, ως Βουλή και ως κυβέρνηση να κάνουμε την αυτοκριτική μας, ο καθένας στο μέτρο που του αναλογεί, και να επιδείξουμε μηδενική ανοχή απέναντι σε σκάνδαλα, φαινόμενα διαπλοκής και εν γένει συμπεριφορές που προκαλούν το δημόσιο αίσθημα. Οι υγιώς σκεπτόμενοι πολίτες και οι υγιείς δυνάμεις αυτού του τόπου απαιτούν πλήρη και εις βάθος κάθαρση και έχω τη βεβαιότητα ότι τόσο η κυβέρνηση όσο και η Γενική Εισαγγελία και η Ελεγκτική Υπηρεσία βρίσκονται στο σωστό δρόμο.

Εύχομαι σε όλους καλά Χριστούγεννα, καλό νέο έτος, προπαντός υγεία σε όλους!

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε, κύριε Κωνσταντίνου, για τις ευχές και για την ομιλία σας.

Παρακαλώ τώρα τον κ. Άγγελο Βότση, βουλευτή Λεμεσού του Δημοκρατικού Κόμματος, να προσέλθει.

A. ΒΟΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Συζητάμε σήμερα τον κρατικό προϋπολογισμό του 2015, το δεύτερο προϋπολογισμό μετά την καταστροφή της κυπριακής οικονομίας. Η δική μου εκτίμηση για τον προϋπολογισμό που συζητάμε είναι ότι πρόκειται για έναν προϋπολογισμό που κινείται προς τη σωστή κατεύθυνση. Κινείται προς την κατεύθυνση της

ανάκαμψης της κυπριακής οικονομίας, εντός των πλαισίων που έχουμε υπογράψει και συμφωνήσει με τους δανειστές μας, μάλιστα και με ακόμα καλύτερα αποτελέσματα, χωρίς αυτό βέβαια να σημαίνει ότι δε θα πρέπει να προσπαθούμε να βελτιώνουμε με σωστή διαπραγμάτευση στην κάθε τρίμηνη επαναξιολόγηση.

Το ότι βρισκόμαστε σε αυτή τη θέση, τη θετική για μένα υπό τις συνθήκες, το οφείλουμε πρώτα απ' όλα στον κυπριακό λαό, το λαό μας, που έχει δείξει με την υπομονή του, την ανοχή του, την εργατικότητα του και την επιμονή του ότι όλοι μαζί μπορούμε να τα καταφέρουμε.

Έπαινος σε όλους τους εμπλεκόμενους, όλες τις συντεχνίες, την ΠΑΣΥΔΥ, τη ΣΕΚ, την ΠΕΟ, τη ΔΕΟΚ, το ΚΕΒΕ, την ΟΕΒ, την ΠΟΒΕΚ, ιδιαίτερα στους εργαζόμενους του ιδιωτικού τομέα, που άντεξαν και που στήριξαν αυτή την προσπάθεια χωρίς κρίσεις και χωρίς αντιπαραθέσεις.

Έπαινος στις πιο αδύνατες και ευάλωτες τάξεις του πληθυσμού μας, που αναμένουν υπομονετικά την υλοποίηση της κοινωνικής πολιτικής αυτού του κράτους με την εφαρμογή του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος, που ελπίζω να μην καθυστερήσει άλλο, ώστε να έχουμε μέχρι το τέλος του χρόνου και τον τελευταίο δικαιούχο υπό την προστασία του κράτους.

Ιδιαίτερη μνεία θα πρέπει να γίνει στην τάξη των ανέργων και ειδικά των μακροχρόνια ανέργων, οι οποίοι είναι η πιο τραγική συνέπεια της οικονομικής κρίσης. Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να καλέσω για άλλη μια φορά την κυβέρνηση όπως αποδεχτεί την εισήγησή μας για επέκταση της περιόδου εργοδότησης των ωρομισθίων υπαλλήλων αντί της καταβολής ανεργιακού επιδόματος.

Έπαινος και στην πολιτική ηγεσία, είτε είναι κυβερνώντες είτε συγκυβερνώντες είτε αντιπολίτευση, γιατί ο καθένας από τη δική του σκοπιά φρόντισε, ώστε να μπορέσει αυτός ο τόπος να ξεφύγει από τον πραγματικό κίνδυνο και τη δίνη της χρεοκοπίας και να μπορεί να κοιτάξει μπροστά με αισιοδοξία.

Σήμερα μας ακούω όλους να συζητάμε με την κριτική μας διάθεση, με την ένταση ή με τον εποικοδομητικό τρόπο που λέγει ο καθένας και σκέφτομαι πού θα ήμασταν, αν δεν είχαν γίνει τόσα όσα έγιναν, για να μπορέσουμε να ξεπεράσουμε πράγματι τη χρεοκοπία και του τόπου και του χρηματοπιστωτικού συστήματος που συνέβη πριν δυο χρόνια. Έχουν γίνει πολλά. Έχει σταθεροποιηθεί το χρηματοπιστωτικό σύστημα, τουλάχιστον σε αρκετά ικανοποιητικό βαθμό. Μπήκαμε ως κράτος σε μια τροχιά που μπορούμε να αισιοδοξούμε ότι τα δημόσια οικονομικά είναι πλέον διαχειρίσιμα και εντός των υποχρεώσεών μας. Είναι όμως αυτό αρκετό; Βεβαίως όχι. Το στοίχημα δεν το κερδίσαμε ακόμη. Έγιναν τα βασικά, τα άκρως απαραίτητα. Έχουμε σε μεγάλο βαθμό πλέον τράπεζες, γιατί δεν είχαμε τράπεζες πριν λίγους μήνες, έχουμε ένα κράτος που δεν καταρρέει, γιατί δεν είχαμε και τους προηγούμενους χρόνους κράτος που δεν κατέρρεε.

Την ίδια ώρα όμως αυτοί που ευθύνονται για την κατάσταση που έφεραν τόσο την οικονομία όσο και τις τράπεζες, εδώ που βρεθήκαμε, θα πρέπει να τιμωρηθούν. Πρέπει να αποδοθεί δικαιοσύνη και να ικανοποιηθεί το περί δικαίου αίσθημα του λαού, διότι όλα όσα ανάφερα πιο πάνω για τον κυπριακό λαό και το πρωτόγνωρο αίσθημα ευθύνης που έχει επιδείξει θα είναι άνευ ουσίας. Αν δεν προσαχθούν ενώπιον της δικαιοσύνης και αν δεν επιστρέψουν τα κλεμμένα όλοι όσοι ευθύνονται για την καταστροφή της οικονομίας, τότε η οργή του λαού θα είναι δικαιολογημένα πολύ μεγάλη.

Θα πρέπει επιτέλους να ολοκληρωθεί η διερεύνηση του μείζονος θέματος της Λαϊκής Τράπεζας, που για κάποιους ήταν ένας μεγάλος κουμπαράς με πάρα πολλά χρήματα και μια ευκαιρία για ένα μεγάλο φαγοπότη. Είναι απαίτηση της κοινωνίας να αποκαλυφθεί το σκάνδαλο της Λαϊκής Τράπεζας από την αρχή μέχρι το τέλος και να δούμε και ιδιαίτερα τις ενέργειες και δραστηριότητες και του κ. Βγενόπουλου. Τι έγινε τελικά με την πώληση των κυπριακών παραρτημάτων στην Ελλάδα; Πότε θα μάθουμε επιτέλους ποιοι παραπλάνησαν, ποιοι έκρυψαν στοιχεία και δεν τα αποκάλυψαν; Ποιοι εμπλέκονται, ποιοι έχουν ευθύνη για την παραχώρηση του ELA χωρίς εξασφαλίσεις; Για όλα αυτά η Κεντρική Τράπεζα θα πρέπει να δώσει και τις δικές της απαντήσεις.

Επιπλέον, θα πρέπει επιτέλους να αντιμετωπιστεί το θέμα της φοροδιαφυγής. Μας ακούω όλους να το λέμε καθεχρονικά, όμως, αν δεν το αντιμετωπίσουμε, σίγουρα δεν μπορούμε να πείσουμε εκείνους τους πολίτες που είναι συνεπείς με τις φορολογικές τους υποχρεώσεις. Ελπίζω η ενοποίηση των τμημάτων του Φόρου Εισοδήματος μαζί με το ΦΠΑ να έχει θετικά αποτελέσματα σύντομα.

Όπως έχω αναφέρει όμως προηγουμένως, αρκετά έχουν γίνει, αλλά δεν έχει έρθει η πολυπόθητη ανάπτυξη, που θα δημιουργήσει νέες προοπτικές στον τόπο, θα αντιμετωπίσει το σοβαρότερο πρόβλημα που περνά η κοινωνία μας, την ανεργία και ιδιαίτερα την ανεργία των νέων επιστημόνων που μένουν στο εξωτερικό, αντί να επιλέγουν να 'ρθούν στον τόπο τους. Πώς όμως θα 'ρθεί η ανάπτυξη; Πρώτα πρώτα θα πρέπει οι τράπεζες να ξαναγίνουν τράπεζες και να μη βρίσκονται στο άλλο άκρο που έχουν πάει αυτή την ώρα, χωρίς να δανείζουν κανέναν. Και ταυτόχρονα, θα πρέπει το κράτος να γίνει κράτος. Όσον αφορά τις τράπεζες, θα πρέπει η φαλίδα μεταξύ των δανειστικών και καταθετικών επιτοκίων να μειωθεί και τα δανειστικά επιτόκια πρέπει να μειωθούν πάραυτα.

Φυσικά, μας έχω ακούσει όλους να λέμε ότι ο προϋπολογισμός είναι προϋπολογισμός λιτότητας, δεν περιέχει αναπτυξιακά κονδύλια. Βεβαίως δεν έχει αναπτυξιακά κονδύλια. Θα ρωτούσα όλους μας πού μπορούσαμε να βρούμε χρήματα γι' αυτά τα αναπτυξιακά κονδύλια, χωρίς να είμαστε εκτός των υποχρεώσεών μας. Θέλω να ρωτήσω πώς θα βρούμε αυτά τα χρήματα. Ένας τρόπος υπάρχει. Να προσελκύσουμε σήμερα ξένους επενδυτές σ' αυτό τον τόπο. Εφόσον δεν μπορούμε μέσα από έναν προϋπολογισμό, που είμαστε

υποχρεωμένοι να κρατήσουμε συγκεκριμένους αριθμούς-δείκτες -οι οποίοι δεν είναι μόνο πλέον δείκτες του μνημονίου, όπως λέμε, είναι δείκτες που μας υποχρεώνει πλέον το δημοσιονομικό πλαίσιο που η Βουλή ψήφισε και είμαστε υποχρεωμένοι πλέον να εφαρμόζουμε για τα επόμενα χρόνια ως χώρα της Ευρωζώνης- λέω λοιπόν ότι ο μόνος τρόπος σήμερα να μπορέσουμε να έχουμε κεφάλαια για επενδύσεις είναι να κερδίσουμε την εμπιστοσύνη και των ξένων, αλλά και των Κύπριων επενδυτών, να κάνουμε επιτέλους τράπεζες, που σε κάποιο βαθμό αρχίσαμε να έχουμε τράπεζες, για να μπορέσουμε να πείσουμε τον κάθε επενδυτή να 'ρθεί σ' αυτό τον τόπο να φέρει τα χρήματά του και να κάνει επενδύσεις, για να αντιμετωπίσουμε τα προβλήματα της ανεργίας και τα υπόλοιπα.

Ταυτόχρονα, θα πρέπει να έχουμε άμεση εμπλοκή, έχω πει, των ιδιωτών ή με συμπράξεις μαζί με το κράτος. Θυμίζω το καζίνο, που το αναμένουμε μετά από τόσα χρόνια επιτέλους να γίνει, για να σταματήσει και η αιμοδοσία των κατεχομένων και του εισβολέα γενικότερα και να βοηθήσουμε την κυπριακή οικονομία.

Η έρευνα πρέπει να ενισχυθεί. Και εδώ αναμένουμε το πολυπόθητο έργο στο Πεντάκωμο -τονίζω στο Πεντάκωμο και όχι πουθενά αλλού- για το οποίο ελπίζω ότι φέτος θα είναι η χρονιά που θα έχουμε κάτι να δούμε πιο συγκεκριμένο. Θα πρέπει οι παραδοσιακοί τομείς που έχουν στηρίξει την κυπριακή οικονομία, όπως η ναυτιλία, να ενισχυθούν ακόμη περισσότερο.

Όλα αυτά βέβαια θα φαίνονται πολύ μικρά, αν οι μετρήσεις στο Οικόπεδο 9 επιβεβαιώσουν τις προβλέψεις μας. Αυτό θα δώσει τη δυνατότητα κατασκευής του μεγαλύτερου αναπτυξιακού έργου στον τόπο μας, του τερματικού υδροποίησης φυσικού αερίου, που θα αποτελέσει την προμετωπίδα της οικονομικής ανάπτυξης, αλλά και την ενίσχυση των γεωστρατηγικών μας προοπτικών.

Φυσικά, οφείλω εδώ να σημειώσω ότι, όταν θα καταφέρουμε να βγούμε από το μνημόνιο -και θα τα καταφέρουμε να βγούμε από το μνημόνιο- αυτό σε καμία περίπτωση δε θα πρέπει να σημαίνει ότι θα συμπεριφερθούμε όπως προηγουμένως. Δε θα πρέπει να ξαναδούμε τράπεζες φούσκες, εποπτικές αρχές ανεπαρκείς, κράτος χρεοκοπημένο. Αντίθετα, θα πρέπει να συνεχίσουμε το δρόμο το δύσκολο, αλλά το συνετό, ώστε να διατηρήσουμε το κράτος μας σε επίπεδα αξιοπρεπών κρατών, τις τράπεζές μας σε σοβαρά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, που θα λειτουργούν σε ένα ισχυρό και αποτελεσματικό εποπτικό περιβάλλον. Έτσι, θα μπορέσουμε να βάλουμε λουκέτο στα κοινωνικά παντοπωλεία αντί στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, όπως κάνουμε σήμερα δυστυχώς, και να επαναφέρουμε την αξιοπρέπεια του λαού μας, που θα έχει μια σοβαρή και ισχυρή κοινωνική προστασία από το κράτος του.

Στα ενεργειακά θέματα που σχετίζονται με την ΑΟΖ μας σημειώνω με ικανοποίηση τη σωστή στρατηγική μας να δημιουργήσουμε τριμερή ή τετραμερή συνεργασία μεταξύ της Κύπρου ή και της Ελλάδας και των χωρών της περιοχής μας. Η Κύπρος μπορεί να αποτελέσει τον τρίτο πόλο, τη μια γωνιά του τριγώνου μεταξύ χωρών που μεταξύ τους θα δυσκολευτούν να συνεργαστούν. Σκεφτείτε παραδείγματα γειτονικών χωρών, Συρία-Λίβανος, Λίβανος-Ισραήλ, Ισραήλ-Παλαιστινιακή Αρχή και Ισραήλ-Αίγυπτος, χώρες που μεταξύ τους δε συνομιλούν. Μπορούν μέσω και της Κύπρου να δημιουργήσουν ένα τρίγωνο ασφάλειας και ειρήνης και κοινής συνεργασίας και στα ενεργειακά και όχι μόνο. Αυτό είναι που ενοχλεί τον Τούρκο πειρατή της περιοχής. Ο δικός μας στόχος και η δική μας απαίτηση είναι η απρόσκοπτη συνέχιση των εργασιών και των προσπαθειών μας και ταυτόχρονα η ξεκάθαρη θέση ότι την ώρα της πειρατείας ή και της υπό απειλή πειρατείας δε συνομιλούμε με τον πειρατή και τα φερέφωνά του. Παράλληλα, η ευρωπαϊκή πορεία της Τουρκίας αναστέλλεται όσο μας αφορά εμάς ως Κύπρο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ενότητα λοιπόν και στο εθνικό και στην οικονομία για το καλό αυτού του τόπου. Αυτός ο τόπος χρειάζεται όλες τις δυνάμεις του. Κανείς δεν μπορεί να πετύχει τους στόχους και τα σωστά αποτελέσματα από μόνος του. Χρειάζονται και οι κοινωνικές ευαισθησίες της αριστεράς και τα επενδυτικά εργαλεία της δεξιάς, αλλά και η ισορροπημένη ανθρωποκεντρική προσέγγιση του κέντρου. Μαζί ενωμένοι μέχρι την άγια μέρα της επιστροφής στα σπίτια, στις περιουσίες μας και τους τάφους των γονιών μας, μέχρι την άγια μέρα της απελευθέρωσης και της επιστροφής.

Σας εύχομαι καλές γιορτές και χρόνια πολλά!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε, κύριε Βότση.

Παρακαλώ τώρα τον κ. Ανδρέα Θεμιστοκλέους, βουλευτή Λεμεσού του Δημοκρατικού Συναγερμού.

A. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Από τότε που εγκαθιδρύθηκε η Δημοκρατία μας έως και σήμερα, κυβέρνησαν αυτό τον τόπο εφτά συνολικά Πρόεδροι και όλοι τους στον ένα ή στον άλλο βαθμό έζησαν δύσκολες μέρες, πέρασαν δύσκολες καταστάσεις και βρέθηκαν ενώπιον τραγικών διλημμάτων. Κανένας όμως δεν είχε την ατυχία του Νίκου Αναστασιάδη λίγες μόνο μέρες μετά την εκλογή του να βρεθεί αντιμέτωπος με τον εφιάλητη της χρεοκοπίας της

χώρας και της κατάρρευσης του κράτους, μέσα στις πλέον αντίξοες και δύσκολες συνθήκες, μέσα στα πλέον ασφυκτικά και δυσχερή χρονοδιαγράμματα. Στην τραγική αυτή κατάσταση, που όμοιά της ουδέποτε ξανάζησε η Κύπρος, μας περιήγαγαν προφανώς ο προκάτοχος του σημερινού Προέδρου και αυτοί που σήμερα μας κάνουν αντιπολίτευση, μαζί βεβαίως με το τραπεζικό και ελιτίστικο σύστημα της χώρας.

Βεβαίως, ο λαός δεν εξέλεξε τον Αναστασιάδη Πρόεδρο της Δημοκρατίας και δεν ανέδειξε το Συναγερμό στην εξουσία, για να του υπενθυμίζουμε καθημερινά ποιος τον οδήγησε σε αυτή την εφιαλτική κατάσταση που βιώνει καθημερινά. Ο λαός ανέδειξε το Νίκο Αναστασιάδη στην κυβέρνηση, για να κυβερνηθεί η χώρα, για να κυβερνηθεί ο τόπος, και έπρεπε ο Νίκος ο Αναστασιάδης να αντιμετωπίσει τραγικά διλήμματα και έπρεπε να πάρει δύσκολες αποφάσεις για το μέλλον της χώρας. Κάθε ηγέτης, κάθε πραγματικός ηγέτης κρίνεται από το πώς χειρίζεται μια δεδομένη κρίσιμη κατάσταση μέσα στα δεδομένα της και δεν κρίνεται κατά πόσο εκείνη την ώρα σκέφτηκε τους ψηφοφόρους, στους οποίους υποσχέθηκε οτιδήποτε.

Ακούσαμε κατά κόρον αυτές τις δύο μέρες για τους αριθμούς που άρχισαν να ευημερούν και τους ανθρώπους που εξακολουθούν να δυστυχούν. Και όσοι είπαν τα περί αριθμών και ανθρώπων ασφαλώς και έχουν δίκαιο, έχουν απόλυτο δικαίο. Και αυτή είναι η αλήθεια, αλλά δυστυχώς είναι μόνο η μισή αλήθεια. Η άλλη μισή αλήθεια είναι και η ωμή πραγματικότητα. Πρώτα δυστύχησαν οι αριθμοί και μετά δυστύχησαν οι άνθρωποι. Και αυτό είναι νόμος, είναι νόμος της οικονομίας. Όταν άρχισαν οι αριθμοί να δυστυχούν, αργά ή γρήγορα θα δυστυχήσουν και οι άνθρωποι. Όταν οι αριθμοί αρχίσουν και ευημερούν, αργά ή γρήγορα θα ευημερήσουν και οι άνθρωποι. Δείκτες και αριθμοί που δυστυχούν είναι σαν τους μήνες του φθινοπώρου που προμηνύουν τον ερχομό του χειμώνα. Δείκτες και αριθμοί που ευημερούν είναι σαν τους μήνες της άνοιξης που προμηνύουν τον ερχομό του καλοκαιριού.

Τώρα βρισκόμαστε στην έξοδο του χειμώνα. Αποφύγαμε τη χρεοκοπία, διασώσαμε τη χώρα και το κράτος, σταθεροποιήσαμε την κατάσταση, ανακτούμε σιγά σιγά τις δυνάμεις μας, στεκόμαστε πλέον στα δικά μας πόδια και αντικρίζουμε το μέλλον μας με ελπίδα, αισιοδοξία και αποφασιστικότητα. Είναι όμως αυτό αρκετό; Όχι, κατηγορηματικά όχι! Έχουμε μπροστά μας πολύ δρόμο ακόμα να διανύσουμε. Είναι οι μήνες της άνοιξης που μεσολαβούν ανάμεσα στο χειμώνα και το καλοκαίρι. Κάποιοι, υποτιμώντας τη νοημοσύνη της κοινωνίας, της τάζουν ότι μπορούν να την πάρουν απευθείας από το χειμώνα στην καρδιά του καλοκαιριού και στη ραστώνη του!

Χθες έγιναν αναφορές για τα ζητήματα ηθικής, έγιναν επίσης κατά κόρον αναφορές για κάτι φακέλους που χάθηκαν. Δυστυχώς, έχω την υποχρέωση να θυμίσω ότι για μια άλλη υπόθεση επί ημερών του κ. Χριστόφια που ανώτατος κρατικός αξιωματούχος εισέπραξε μερικές χιλιάδες ευρώ για τις οδοντοστοιχίες του και τα επέστρεψε πίσω, χωρίς ποτέ να λογοδοτήσει, χωρίς ποτέ να τιμωρηθεί. Εκεί δε σας ενόχλησαν οι φάκελοι, αγαπητοί συνάδελφοι του ΑΚΕΛ, που χάθηκαν, σας ενόχλησε ο φάκελος της ψηφιακής βιβλιοθήκης "Αριστοτέλης"!

ΕΙ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Ε, με εκείνο είχα ανάμειξη, κύριε συνάδελφε!

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Θα με αναγκάσετε να σας πω άλλη καμιά παροιμία, κυρία Χαραλαμπίδου!

(Γέλια)

Κατρακυλήσαμε, αγαπητοί συνάδελφοι και συναδέλφισσες, στον γκρεμό της καταστροφής, γιατί πήραμε λάθος δρόμο. Πήραμε λάθος δρόμο, γιατί χάσαμε τον προσανατολισμό μας. Χάσαμε τον προσανατολισμό μας, διότι συγχύσαμε την ταυτότητά μας, συγχύσαμε την ταυτότητά μας, γιατί καταστρέψαμε από μόνοι μας συλλογικά το δικό μας σύστημα αξιών. Σωριάσαμε κατά γης τη μία μετά την άλλη τις αρχές αυτού του λαού, αρχές που επί αιώνες κουβαλήθηκαν μέχρι τις μέρες μας.

Νομίσαμε ότι αυτό το σύστημα αξιών ήταν εμπόδιο στις επιδιώξεις μας και, για να είμαστε εξηγημένοι, για να μειωθεί το ποσοστό των μη εξυπηρετούμενων δανείων, πρέπει να μειωθεί η ανεργία και η τραπεζοκρατία. Για να μειωθεί το ποσοστό της ανεργίας, πρέπει να υπάρξει απασχόληση, πρέπει να υπάρξουν θέσεις εργασίας. Για να υπάρξουν θέσεις απασχόλησης, πρέπει να υπάρξει ανάπτυξη και, για να μειωθεί η τραπεζοαπληστία, πρέπει οι τράπεζες να αναγνωρίσουν τις δικές τους ευθύνες και να περιορίσουν τις παράνομες, παράλογες απαιτήσεις τους. Για να υπάρξει ανάπτυξη, πρέπει να υπάρξουν πηγές χρηματοδότησης φθηνού χρήματος και οι τράπεζες να μειώσουν, δραστικά να μειώσουν τα παράλογα υψηλά επιτόκιά τους. Για να υπάρξουν όμως πηγές χρηματοδότησης, πρέπει οι τράπεζες να φροντίσουν αυτά που έχουν να τα διοχετεύσουν στην πραγματική οικονομία.

Όμως, για να υπάρξει ανάπτυξη και πολιτική, χρειάζεται και πολιτική εξυγίανση. Για να υπάρξει πολιτική εξυγίανση, απαιτείται κάθαρση και τιμωρία, αλλά και ριζοσπαστικές αλλαγές και τομές. Για να υπάρξει κάθαρση και τιμωρία, προαπαιτούνται διώξεις, οι διώξεις των υπαιτίων, αλλά και πρέπει να υπάρξουν ριζοσπαστικές αλλαγές. Τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια είναι το μεγαλύτερο πρόβλημα των επόμενων μηνών.

Μέχρι τώρα, αγαπητές συναδέλφισσες και συνάδελφοι, εφαρμόστηκε το δόγμα Μακιαβέλι "ο σκοπός αγιάζει τα μέσα". Από τώρα και στο εξής όμως θα πρέπει να εφαρμοστεί το δόγμα Αλμπέρ Καμύ "είναι τα μέσα που θα αγιάσουν το σκοπό και όχι ο σκοπός τα μέσα". Μια κοινωνία στην οποία επιβάλλεται ένας νέος

μεταλλαγμένος μεσαίωνας και που η πλειοψηφία των μελών της αφήνεται να μετατραπεί σε κοινωνία δούλων λίγο, πολύ λίγο την ενδιαφέρει αν θα έρθει η επόμενη δόση, λίγο, πάρα πολύ λίγο την ενδιαφέρει τι γίνεται στο τραπεζοοικονομικό σύστημα της χώρας.

Και όσοι νομίζουν ότι κάνω λάθος, ας απαντήσουν ορισμένα ερωτήματα. Πόθεν έβγαιναν τα ψηλά επιτόκια που οι τράπεζες έδιναν στους μεγαλοκαταθέτες, ξένους και δικούς μας; Πόθεν έβγαιναν οι προκλητικοί μισθοί και τα εξόχως προκλητικά και αδικαιολόγητα φιλοδωρήματα των διευθυντικών στελεχών μέχρι και €1 εκατομ. το χρόνο για πολλούς από αυτούς; Πόθεν έβγαιναν οι χαμένοι τόκοι για τα δάνεια εκατοντάδων εκατομμυρίων με χαριστικά επιτόκια από 0% μέχρι και 3% που παραχωρούνταν στους εθνικούς “ευεργέτες”; Πόθεν έβγαιναν τα χαμένα εκατομμύρια από τες διαγραφές των δανείων; Και επιπρόσθετα, ποιοι αποφάσισαν την επέκταση στην Ελλάδα; Ποιοι αποφάσισαν την εξαγορά άλλων τραπεζών σε άλλους τόπους; Ποιοι αποφάσισαν την έκδοση αξιογράφων; Οι τράπεζες ή οι δανειολήπτες; Ποιοι αποφάσισαν την αγορά ομολόγων του ελληνικού δημοσίου; Οι τράπεζες ή οι δανειολήπτες; Ποια χώρα στον κόσμο επέτρεψε σε τράπεζά της να πάρει δάνειο που αντιστοιχούσε στο 130% του προϋπολογισμού της χώρας μέσα σε σαράντα πέντε μέρες; Όλα αυτά πρέπει να εξεταστούν και να εξεταστούν ενδελεχώς.

Να πούμε και δύο λόγια για το Κυπριακό. Ασφαλώς και με μία σωστή λύση του Κυπριακού η αξιοποίηση του φυσικού αερίου θα είναι ανεμπόδιση και θα έχει πολλαπλά οφέλη για όλες τις πλευρές, για τους Ελληνοκυπρίους, για τους Τουρκοκυπρίους και για την περιοχή. Όσοι παντρεύουν όμως τη λύση του Κυπριακού με την εξόρυξη του φυσικού αερίου δύο τινά μπορούν να πετύχουν, είτε μια λύση επαχθή, για να έχουμε το φυσικό αέριο και αυτή η λύση θα αντέξει μέχρι να ολοκληρωθεί η αξιοποίηση του φυσικού αερίου είτε, που είναι και το πιο λογικό, αν η δική μας πλευρά επιμένει σε μια λύση σωστή, τα επόμενα σαράντα, τα επόμενα ογδόντα, τα επόμενα τετρακόσια χρόνια να παραμείνει και το Κυπριακό άλυτο, να παραμείνει και το φυσικό αέριο στον υποθαλάσσιο χώρο της Κύπρου ανεκμετάλλευτο.

Στηρίζουμε τις επιλογές του Νίκου Αναστασιάδη και την πολιτική τη μεγάλη που έχει εγκαινιάσει με τον Αντώνη Σαμαρά. Αυτή η πολιτική είναι η μεγαλύτερη πολιτική μετά από την πολιτική εισδοχής της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αυτή η πολιτική είναι η μόνη πολιτική που μπορεί να επιφέρει εκ παραλλήλου επίλυση του Κυπριακού. Ακόμει πολλούς να λεν να χωρίσουμε τα ταμεία, να δώσουμε τα χρήματα από τώρα στους Τουρκοκυπρίους. Αυτοί θα πρέπει να μας απαντήσουν και ένα ερώτημα: Αν οι Τουρκοκύπριοι από τώρα χωρίς λύση του Κυπριακού πάρουν όλα τα ωφέληματα από το φυσικό αέριο, ποιο λόγο θα έχουν εις το μέλλον άραγε, για να επιζητήσουν και αυτοί, για να πιέσουν, για να λυθεί το Κυπριακό;

Καλά Χριστούγεννα και ο Θεός μεθ' ημών!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ει ο Θεός μεθ' ημών, ουδείς καθ' ημών!

Ευχαριστούμε, κύριε Θεμιστοκλέους.

Παρακαλώ τώρα την κ. Σκευή Κούτρα Κουκουμά, βουλευτή Αμμοχώστου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, να προσέλθει στο βήμα.

ΣΚ. ΚΟΥΤΡΑ ΚΟΥΚΟΥΜΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Σίγουρα θέλεις πολλή θετική ενέργεια, για να σχολιάσεις τα όσα έχει πει ο κ. Θεμιστοκλέους, όμως θα περιοριστώ στην ανάγκη για θετική ενέργεια για τον κόσμο της Λάρνακας που πνίγηκε την περασμένη Κυριακή και δυστυχώς δε βλέπουμε τα πράγματα να προχωρούν. Οι υπηρεσίες ακόμα δεν έχουν συντονιστεί μεταξύ τους, δεν έχουν καταγράψει ακόμα όλες τις ζημιές και ο κόσμος περιμένει, πλατσουρίζει στις λάσπες και στα βρεγμένα! Καλούμε την κυβέρνηση άμεσα να προχωρήσει στις διαδικασίες, για να μπορέσει να παράσχει στήριξη στους ανθρώπους αυτούς, για να εξασφαλίσουν τα στοιχειώδη της καθημερινότητάς τους. Σίγουρα θετική ενέργεια και θετική σκέψη ψάχνουμε για τα έργα που η κυβέρνηση και οι δήμοι Λάρνακας και Αραδίππου προχωρούν για το λιμάνι της Λάρνακας. Την ίδια θετική ενέργεια και σκέψη ψάχνουμε και για την ελεύθερη Αμμόχωστο, όπου δυστυχώς έργα ανάπτυξης μηδέν!

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Έχει περιγραφεί το σκηνικό μέσα στο οποίο συζητούμε το φετινό μνημονιακό προϋπολογισμό, έναν προϋπολογισμό που αποτελεί μια ολομέτωπη ταξική επίθεση σε βάρος των εργαζομένων, της νεολαίας, των κοινωνικών κατακτήσεων, έναν προϋπολογισμό που σφραγίζει τη συρρίκνωση και σχεδόν την κατάργηση της προσφυγικής πολιτικής. Σήμερα συντελείται από την κυβέρνηση του ΔΗΣΥ μια ολική ανατροπή, η οποία βέβαια δεν έχει να κάνει με μια καλώς νοούμενη αναθεώρηση και προσαρμογή της προσφυγικής πολιτικής στα σημερινά δεδομένα.

Η σημερινή κυβέρνηση και ο Υπουργός Εσωτερικών αντιμετωπίζουν τον προσφυγικό κόσμο ως να είναι ένα οικονομικό βαρίδι και την προσφυγική πολιτική ως να είναι φιλανθρωπία. Ακυρώθηκαν στεγαστικά σχέδια που αφορούσαν τους πιο φτωχούς εκτοπισμένους. Την ίδια ώρα παρατηρείται υποστελέχωση της Υπηρεσίας

Μέριμνας και καθυστέρηση στην εξέταση των αιτήσεων. Εμείς ανησυχούμε ότι αυτό προμηνύει περαιτέρω συρρίκνωση της προσφυγικής πολιτικής και ίσως και σε τερματισμό της λειτουργίας της Υπηρεσίας Μέριμνας. Πού είναι άραγε σήμερα οι συνάδελφοι του Συναγεμμού, αυτοί που ωρύνονταν ότι η προσφυγική πολιτική της προηγούμενης κυβέρνησης δεν ήταν αρκετή, παρ' όλο που ήταν εκείνη που αύξησε τις προσφυγικές χορηγίες και συνέχισε την ανέγερση κατοικιών και το διαχωρισμό οικοπέδων; Μέσα σε λίγους μήνες αναγκάστηκαν να υπερασπίζονται το σαρωτικό πετσόκομμα που έκανε ο κ. Χάσικος και να ισχυρίζονται ότι τα ψίχουλα φτάνουν και περισσεύουν!

Εμείς δεν πρόκειται να κάνουμε ούτε βήμα πίσω από τις διεκδικήσεις μας υπέρ του προσφυγικού κόσμου, ανεξάρτητα από τα όσα η κυβέρνηση και ο ΔΗΣΥ υποσχέθηκαν και δεσμεύτηκαν έναντι της τρόικας, γι' αυτό το λόγο διεκδικούμε να επανέλθουν τα στεγαστικά σχέδια που αφορούν διαχωρισμό κυβερνητικών οικοπέδων και ανέγερση κυβερνητικών οικισμών. Την ίδια στιγμή είναι αυτονόητο ότι θα πρέπει να προχωρήσει και να ολοκληρωθεί ο διαχωρισμός όλων των οικοπέδων που έχουν δοθεί, αλλά και η εγγύηση της φερεγγυότητας των προσφύγων για την παραχώρηση δανείων. Να επανέλθουν τα σχέδια που λειτουργούσε ο φορέας και να δημιουργηθεί νέο σχέδιο που να αφορά τους δυσπραγούντες εκτοπισμένους και ιδιοκτήτες γης στα κατεχόμενα, ώστε να αποτελέσει φραγμό της προσφυγής τους στην "επιτροπή αποζημιώσεων".

Επιτρέψτε μου να σταθώ εδώ και να αναφέρω ότι το θέμα αυτό θα πρέπει άμεσα να τύχει της προσοχής και της άμεσης παρέμβασης της πολιτείας. Η προσπάθεια που κάναμε το προηγούμενο διάστημα, για να αποτρέψουμε τις προσφυγές, δεν πέτυχε. Πώς όμως μπορούμε να πείσουμε ότι το κράτος θα είναι αργωγός, όταν δεν υπάρχει κανένας προγραμματισμός μέσα από τον προϋπολογισμό που να στηρίζει και να βοηθά αυτό τον κόσμο; Τα όσα δήλωσε ο Υπουργός Εσωτερικών σε πρόσφατη συζήτηση στην κοινοβουλευτική μας επιτροπή αποτελούν παυσίπονο, όπως είπε και ο ίδιος, αλλά δε μας είπε ποια άλλα μέτρα θα ληφθούν. Η έμπρακτη στήριξη των εγκλωβισμένων αποτελεί ευθύνη και καθήκον του κράτους. Αν και τα σχετικά κονδύλια παρουσιάζονται σταθερά σε σχέση με τους προηγούμενους προϋπολογισμούς, θα πρέπει να διασφαλίσουμε ότι τους προσφέρουμε όσο είναι δυνατόν πιο αξιοπρεπείς συνθήκες ζωής. Ξεχωριστή προσοχή θα πρέπει να δοθεί στα σχολεία που λειτουργούν υπό κατοχή και να διασφαλιστεί ότι και τα παιδιά και οι νέοι θα έχουν πραγματικά ίσες ευκαιρίες με όλα τα παιδιά της Κύπρου.

Παράλληλα, όσον αφορά την πολιτική πτυχή του ζητήματος των αγνοουμένων, η κυβέρνηση θα πρέπει να ασκήσει τις διπλωματικές πιέσεις σε κάθε μέτωπο, ώστε η Τουρκία να συνεργαστεί στη διακρίβωση της τύχης τους και να τερματίσει τα επικοινωνιακά τεχνάσματα. Αναφορικά με το ζήτημα των αγνοουμένων της Ασίας, η κυβέρνηση θα πρέπει να χειριστεί με ιδιαίτερο τρόπο τις περιπτώσεις μετακίνησης οστών και να καταγγεληθεί διεθνώς η πρακτική της Τουρκίας, που είχε στόχο να καλύψει τη βαρβαρότητα των μαζικών εκτελέσεων.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Κρίνουμε και επικρίνουμε την κυβέρνηση Αναστασιάδη, αφού η κοινωνικοοικονομική της πολιτική αντιστρατεύεται τα δικαιώματα και τις κατακτήσεις των γυναικών. Ο Πρόεδρος πρέπει να θυμάται αυτό που ανακάλυψε προεκλογικά, ότι δηλαδή οι γυναίκες σκέφτονται και ότι δεν πρόκειται να μείνουν απαθείς στο πτωχόκοσμο της κοινωνίας. Πότε επιτέλους η Κύπρος θα υπογράψει και θα κυρώσει τη σύμβαση της Κωνσταντινούπολης για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών; Πώς μπορούμε να εμπιστευτούμε τις υποσχέσεις του Υπουργού Δικαιοσύνης, όταν δε δέχεται να δεσμευτεί με χρονοδιάγραμμα για την υπογραφή της σύμβασης, ενώ είχαν γίνει μελέτες για το κόστος εφαρμογής από την προηγούμενη κυβέρνηση;

Τι να τα κάνουμε τα ευχολόγια και τις κυβερνητικές υποσχέσεις, όταν τα κυβερνητικά διατάγματα ελευθεροποιούν τα ωράρια των καταστημάτων; Πότε θα βλέπουν τα παιδιά τους και την οικογένειά τους οι εργαζόμενοι γονείς; Πώς θα αντεπεξέλθει η εργαζόμενη οικογένεια σε όλες τις ευθύνες που της έχει επιβάλει η κοινωνία, όταν οι κυβερνητικές πολιτικές κλείνουν παιδοκομικούς σταθμούς και στέγες ηλικιωμένων και το κόστος στα ιδιωτικά ή κοινοτικά κέντρα είναι τεράστιο για τα σημερινά δεδομένα; Πώς θα εφαρμοστούν οι πολιτικές για τη γυναίκα, όταν ο νεοσύστατος θεσμός της Επιτροπής Ισότητας έμεινε χωρίς στελέχωση και επαρκείς πόρους; Τι είδους δημογραφική και οικογενειακή πολιτική έχει αυτή η κυβέρνηση, όταν μόλις στες 30 του περασμένου Σεπτεμβρίου ψήφισε το σχέδιο δράσης για το 2014; Πότε πραγματικά θα ασχοληθούμε με το δημογραφικό πρόβλημα και την ανάγκη στήριξης της οικογένειας; Πώς θα διαπαιδαγωγηθούν τα παιδιά μας με τις αξίες της ισοτιμίας και του αλληλοσεβασμού των φύλων, αν δεν προχωρήσει η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση που υλοποιούσε προοδευτικά η προηγούμενη κυβέρνηση;

Πώς θα μιλούμε ως Κύπρος για την παρουσία γυναικών στα κέντρα λήψης αποφάσεων, όταν η κυβέρνηση Αναστασιάδη έθεσε την Κύπρο στον πάτο της Ευρώπης, διορίζοντας μόνο μία γυναίκα υπουργό και αυτή, αφού υπήρξε γενική κατακραυγή; Βέβαια, για μας δεν είναι αρκετό να είναι γυναίκα, για να νοιάζεσαι για τα δικαιώματα των γυναικών και αυτό το γνωρίζουμε από πρώτο χέρι. Δεν έφτασε η ώρα για τον εκσυγχρονισμό του νομικού καθεστώτος που διέπει τις αμβλύσεις σε συνδυασμό με την ενίσχυση της σεξουαλικής εκπαίδευσης στα σχολεία, ώστε από τη μια να είναι κατοχυρωμένα τα σεξουαλικά και αναπαραγωγικά δικαιώματα των γυναικών και από την άλλη να μειωθούν οι ανεπιθύμητες εγκυμοσύνες;

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Τα ανθρώπινα δικαιώματα, τα κοινωνικά και εργατικά δικαιώματα, τα δικαιώματα της γυναίκας, των ευάλωτων ομάδων, όπως οι πρόσφυγες, δεν είναι χατίρια που κάνει το κράτος, όταν βρίσκεται σε διάθεση φιλανθρωπίας. Αυτά είναι το μέτρο και το κριτήριο για την πρόοδο και την ευημερία κάθε κοινωνίας και όχι οι ορέξεις των αγορών, τα "θέλω" της τρόικας και των μεγαλοεπιχειρηματιών, γι' αυτό είναι διπλή ανάγκη να τα υπερασπιστούμε, γιατί η κρίση αργά ή γρήγορα θα κλείσει τον κύκλο της.

Με αυτό τον τρόπο λειτουργεί ο καπιταλισμός σε όλες τις χώρες. Γεννά τις κρίσεις του και τις ξεπερνά πάνω στις πλάτες των εργαζομένων. Φέρνει την ανάπτυξη, αφού πρώτα κατακλέψει το δημόσιο πλούτο και συμπίεσει τους μισθούς και το βιοτικό επίπεδο των εργαζομένων. Αν δεν υπάρξει αντίσταση οργανωμένη και δυναμική σε όλα τα επίπεδα, μέσα στη Βουλή αλλά προπαντός μέσα στην κοινωνία, τότε σύντομα ο λαός μας θα βρει τον εαυτό του να ζει σε μια εντελώς διαφορετική και χειρότερη κοινωνία, όπου τα αυτονόητα δικαιώματα θα χαθούν.

Ευχαριστώ.

Καλές γιορτές σε όλους!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Καλές γιορτές, κυρία Κουκουμά!

Παρακαλώ τώρα τον κ. Κυριάκο Χατζηγιάννη, βουλευτή Αμμοχώστου του Δημοκρατικού Συναγερμού, να προσέλθει στο βήμα.

Κ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα ήθελα να επαναλάβω και εγώ τις ευχές μου προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας για ταχεία ανάρρωση και επιστροφή στα καθήκοντά του, καθώς και να ευχηθώ δύναμη σε όλους εκείνους τους ανθρώπους που οι πρόσφατες πλημμύρες έχουν επηρεάσει σε βαθμό μάλιστα καταστροφικό. Και δε θα δεχόμουν την κριτική της συναδέλφου ότι ολιγώρησε είτε η κυβέρνηση είτε οι υπηρεσίες, που τις τελευταίες τρεις μέρες, νομίζω, μετά κόπου και μόχθου μαζί με τις εθελοντικές οργανώσεις βρίσκονται άπασες παρούσες, προκειμένου να αντιμετωπιστεί το θέμα.

Επίσης, θα ήθελα να πω και να υπενθυμίσω στην αριστερή πλευρά ότι δεν είμαστε εμείς που ετοιμάσαμε τον προϋπολογισμό του 2013 και από €120 εκατομ. έχουμε μειώσει τον προϋπολογισμό που αφορούσε τον προσφυγικό κόσμο στα €60 εκατομ. μόνο. Θα ήθελα να υπενθυμίσω στη συνάδελφο, καθώς επίσης και στην αριστερή πλευρά, όταν γίνεται κριτική απλώς με αυτό τον έντονο τρόπο, ότι ο κ. Σιαρλή, ο τραπεζίτης, δεν ήταν υπουργός του Δημοκρατικού Συναγερμού, ήταν υπουργός της δικής σας κυβέρνησης, που έστειλε επιστολή συγκεκριμένη -και την έχω καταθέσει από αυτό εδώ το βήμα- με την οποία καλούσε τον τερματισμό της παραχώρησης οικοπέδων, καθώς επίσης και των πλείστων προγραμμάτων του Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών. Αυτά για χάριν της αποκατάστασης της αλήθειας και για χάριν μιας δίκαιης τοποθέτησης!

Και επίσης δε θα δεχόμουν χωρίς οποιαδήποτε κριτική την αναφορά ότι ο κ. Χάσικος συμπεριφέρεται με τρόπο αδιάτακτο ή όπως προηγουμένως έχει χαρακτηριστεί. Πρώτη του σκέψη ήταν η ρύθμιση του θέματος της εκ μητρογονίας και θα πρέπει να το τονίσουμε αυτό, αγαπητοί συνάδελφοι. Φυσικά, δεν πήρατε εκείνες τις πρωτοβουλίες και γι' αυτό ενδεχομένως να μην το έχετε αναφέρει!

Επίσης, θα ήθελα να αναφέρω στην αγαπητή συνάδελφο ότι κάποιοι φερόντουσαν και περιφερόντουσαν στις ορεινές περιοχές, μοίραζαν χατιά και τίτλους χωρίς οποιοδήποτε αντίκρισμα, όπως το πράττει κάθε λαχειοπώλης, με ενδεχόμενο να υπάρξει τύχη και αντίκρισμα στην αξία αυτή, με οικόπεδα τα οποία καλείται αυτή η κυβέρνηση τώρα να δημιουργήσει. Και δε δόθηκε ένα οικόπεδο! Άρα λοιπόν, στην κριτική θα πρέπει να υπάρχουν και όρια.

Θα επανέλθω και στα θέματα των εγκλωβισμένων. Δεν είναι αυτή η κυβέρνηση που πήρε δύο φορές ΦΠΑ από νεαρούς γεωργούς εγκλωβισμένους μας!

Δυστυχώς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, άλλος ένας προϋπολογισμός χωρίς το κυπριακό πρόβλημα να είναι λυμένο. Η διακοπή των διαπραγματεύσεων μετά τις τουρκικές προκλήσεις και την επέκταση των τουρκικών διεκδικήσεων συνθέτουν το σημερινό τοπίο. Βεβήλωση της πολιτιστικής κληρονομιάς, καταπάτηση των ατομικών δικαιωμάτων των προσφύγων, συνέχιση της κατοχής, μη συνεργασία της Τουρκίας στην εξεύρεση των αγνοούμενων, καταπάτηση κάθε δικαιώματος των εγκλωβισμένων μας και τέλος την επέκταση στην επέμβαση στην ΑΟΖ.

Η Τουρκία διατηρεί ακόμη στρατιωτικά περικλειστη μια πόλη σαν την Αμμόχωστο. Αναπτύσσει αργά αλλά σταθερά την αυτάρκεια του ψευδοκράτους, με αποτέλεσμα να έχουμε ένα ανταγωνιστικό μάρφωμα στο ίδιο μας το έδαφος, ένα παράνομο νομικό μάρφωμα, άσυλο διεθνούς παρανομίας. Δυστυχώς, το εδαφικό κινδυνεύει να

λυθεί από μόνο του, αφού η “επιτροπή αποζημιώσεων” στα κατεχόμενα κατορθώνει να αποτελεί εκείνο το εργαλείο το οποίο προσφέρει ικανοποιητική και αποτελεσματική θεραπεία στους ιδιοκτήτες κατεχόμενης περιουσίας με βάση τους ισχυρισμούς της Τουρκίας. Αποδεχτήκαμε την “επιτροπή” και το έργο της, χωρίς να την αμφισβητήσουμε. Υπήρξαν και προηγούμενες, άλλες κυβερνήσεις. Σε αυτή την κατάντια μας οδήγησε η απουσία κράτους και θεσμών τις τελευταίες δύο δεκαετίες. Ενώ ήταν υπεύθυνη η διαχείριση της διακρατικής προσφυγής στο ΕΔΑΔ και η απόφαση ήταν άθλος, στη συνέχεια η εμπορευματοποίηση της εφαρμογής της απόφασης, αλλά και οι εξελίξεις που ακολούθησαν μας εξευτέλισαν.

Εδώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα πρέπει να προβληματιστούμε. Όπως πολύ σωστά έχει κάνει την περιγραφή ο συνάδελφος ο κ. Σοφοκλής Φυττής, θα πρέπει λοιπόν να προβληματιστούμε για το θέμα της προσφυγής στην “επιτροπή” της Τουρκίας στα κατεχόμενα. Δεν είναι αργά.

Θα ήθελα καταρχάς να τονίσω ότι για πρώτη φορά η παρούσα κυβέρνηση αντιμετώπισε το θέμα στα σοβαρά, αναζητώντας μια λύση. Μετατέθηκε το θέμα σε επίπεδο Εθνικού Συμβουλίου και διακομματική επιτροπή ανέλαβε να ετοιμάσει προτάσεις. Το αποτέλεσμα αυτής της διαδικασίας δυστυχώς μέχρι σήμερα δεν οδήγησε σε προτάσεις ουσιαστικές. Δε δημιουργήσε ακόμη αντικίνητρα, ώστε οι ιδιοκτήτες να μην προσφεύγουν. Την ευθύνη φέρει και πάλι το Εθνικό Συμβούλιο και το καλώ άμεσα να προχωρήσει στη μελέτη περαιτέρω μέτρων. Δεν υποτιμώ τις προσπάθειες Χάσικου με μέτρα της δικής του εμβέλειας ή της δικής του εξουσίας.

Η μικρή μας πατρίδα, το κομμάτι αυτό του ελληνισμού που για χιλιάδες χρόνια ανήκει στους Έλληνες, κινδυνεύει σήμερα να τουρκοποιηθεί. Είναι ιερό λοιπόν το καθήκον να ανταποκριθούμε με προτάσεις που να τερματίζουν την προσφυγή ιδιοκτητών στα κατεχόμενα. Χρειαζόμαστε μόνο €30 εκατομ. ετησίως, για να δοθεί ουσιαστική και αποτελεσματική αποτροπή έναντι της “επιτροπής”. Ο κρατικός προϋπολογισμός θα πρέπει να τα διασφαλίσει όχι μέσα από αύξηση των δαπανών αλλά μέσα από εξοικονόμηση.

Απαιτούμε μέρος των φορολογιών που πληρώνει ο προσφυγικός κόσμος να διατεθεί γι’ αυτό το σκοπό. Απαιτούμε δίκαιη ανακατανομή των φορολογικών εσόδων του προσφυγικού κόσμου. Απαιτούμε μέρος των εσόδων από τις φορολογίες του προσφυγικού κόσμου να χαρακτηριστούν έσοδα της ελληνικής κοινότητας. Αυτό το πατριωτικό βήμα θα πρέπει να το αποφασίσουμε με τόλμη, θα έλεγα.

Λυπάμαι, επειδή η ανοχή μας σ’ αυτή την εξέλιξη κλειδώνει την επίλυση του διζωνικού χαρακτήρα της λύσης εκτός πλαισίου πολιτικής διαπραγμάτευσης. Μάλιστα, αυτό επιτυγχάνεται σε βάρος της εδαφικής πτυχής. Συμφωνώ ότι δεν μπορούμε να στερήσουμε το ατομικό δικαίωμα κανενός ιδιοκτήτη και πιθανή παρεμπόδιση θα σήμαινε και την οριστική αφαίρεσή του. Η θεραπεία είναι η στροφή μας στον ιδιοκτήτη κατεχομένης περιουσίας, προσφέροντάς του μια εναλλακτική πρόταση. Μόνο τότε θα μπορέσουμε να επικαλεστούμε την ηθική και το πατριωτισμό.

Εναλλακτική λοιπόν πρόταση στο πλαίσιο πρόσθετου και στοχευμένου προγράμματος για τους ιδιοκτήτες και μόνο κατεχομένης περιουσίας. Η ελληνική κοινότητα στην Κύπρο θα πρέπει να διατηρήσει στα χέρια της τις περιουσίες και όχι η Κυπριακή Δημοκρατία. Η ελληνική κοινότητα θα πρέπει να λειτουργήσει αυτό το πρόγραμμα. Η ελληνική κοινότητα με τα δικά της χρήματα, που προέρχονται από την καθημερινή φορολόγηση του προσφυγικού κόσμου, θα πρέπει να το χρηματοδοτήσει. Οι προσφυγικοί δήμοι και κοινότητες -ζωντανοί οργανισμοί- έχουν κάθε δικαίωμα να αγοράζουν υπό τη μορφή εμπιστεύματος περιουσίες των Ελλήνων κατοίκων τους. Το πρόγραμμα αυτό θα πρέπει να αφορά μόνο τους ιδιοκτήτες και κανέναν άλλο, δηλαδή αυτούς που η Τουρκία στοχεύει εδώ και σαράντα ολόκληρα χρόνια.

Ο στόχος της επιστροφής στις κατεχόμενες περιοχές μας είναι σταθερός. Αμμόχωστος, Καρπασία, Μόρφου, Μεσαορία, Κέρυνεια και όλα τα κατειλημμένα υπό του Αττίλα εδάφη μας δεν επιδέχονται οιασδήποτε αμφισβήτησης. Η αξιοποίηση του φυσικού μας πλούτου προς επίτευξη του στόχου αυτού είναι εκ των ων ουκ άνευ και συνδέεται άμεσα με την καταληκτική μορφή λύσης.

Χαιρετίζω επίσης την απόφαση της κυβέρνησης να δημιουργήσει το μητρώο προσφύγων, δηλαδή να καταγραφούν τα ωφελήματα του κάθε πρόσφυγα, αλλά ταυτόχρονα και το τι έχει απολέσει.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα ήταν παράλειψή μου να μην υπογραμμίσω την αποτελεσματικότητα και τη διαφορετική προσέγγιση στο θέμα των αγνοουμένων, μια προσέγγιση η οποία είναι στα πρόθυρα, καθώς ο χρόνος εξαντλείται, και γίνεται έκκληση από όλους εμάς προς οποιονδήποτε κατέχει πληροφορίες για το θέμα των αγνοουμένων να τις παραθέσει. Ο χρόνος κυλά και θα είναι αργά, αν δεν το πράξουμε τώρα. Και καταδικάζω για μια ακόμη φορά το πρόσθετο τουρκικό έγκλημα της μετακόμισης των οστών όλων των ομαδικών τάφων, που στην περίπτωση της Ασίας το έγκλημα αυτό προκαλεί κάθε πολιτισμένο άνθρωπο.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Καλές γιορτές!

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θέλω να δηλώσω εκ προοιμίου ότι, τον καιρό που στερεωνόταν η δημοκρατία στην Πνύκα των Αθηνών, οι δημιουργοί της, ο Κλεισθένης, ο Εφιάλτης, ο Περικλής, επαρότρυναν τους πολίτες να ανεβούν επί του βήματος, για να ακουστούν τα επιχειρήματα και να πάρουν ανταπάντηση. Εδώ εις τη Βουλή μας, όταν επί χρηματιστηρίου αφαιρούντο, μάλλον εκλέφταν εκατομμύρια, ο χρόνος των βουλευτών ήταν είκοσι λεπτά· τώρα που μετακομίσαμε στα δισεκατομμύρια έγινε δέκα λεπτά, γι' αυτό θα παρακαλέσω το προεδρείο να έχει την ανοχή, να δώσει κάποιο λογικό χρόνο, για να μπορέσω να πω τα επιχειρήματά μου. Και δεν είμαι εξ εκείνων που θα καταχραστούν το χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κουλία...

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Μα, κύριε Πρόεδρε, για να μην αρχίσουμε να...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κουλία, κλείσ' το ρολόι να εξηγηθούμε πρώτα, πριν να...

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ε, έντζιε έχω κανένα ρολόι, Πρόεδρε...

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ!

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

...αλλά, αν θα αρχίσει η αντιδικία, Πρόεδρε, σου το λέω εκ προοιμίου, για να ξέρεις, για να κατεβώ από το έδρανο τούτο, θα σε παρακαλέσω να το βάλεις στην ολομέλεια, για να πάρουν όλοι το βάρος ότι ένα συνάδελφό τους δεν τον θέλουν να μιλήσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ...

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Εν νομίζω να έχω δυσκολία να χειριστώ το λόγο ή να πω τες απόψεις μου. Άρα λοιπόν, για να μετρήσουμε σωστά τα πράγματα, μπορεί να κάθεται το κονκλάβιο πάνω και να μοιράζει το χρόνο, αλλά εμένα εν με φώναξε κανένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ...

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Εδώ βλέπω μιλούν σαράντα λεπτά, είκοσι πέντε λεπτά, δέκα λεπτά. Αύριο εννά μας πείτε να μεν μιλούμε καθόλου! Δεν πρόκειται να κατεβώ από το βήμα, εκτός αν θέσεις θέμα στην ολομέλεια, και τότε πολύ ευχαρίστως να κατεβώ, αλλά την ευθύνη να την πάρετε ομαδικώς. Κοντός ψαλμός αλληλουία!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, άκου με, κύριε Ζαχαρία Κουλία!

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς δε φέρουμε καμία ένσταση στο να εκφραστεί ο κ. Κουlias.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Ελεύθερα!

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Χάνουμε χρόνο, κύριε Πρόεδρε!

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Όι, άφησ' τον να τον μετρήσει όπως θέλει!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Διέκοψα το χρόνο του συναδέλφου, για να εξηγηθούμε, πριν να παρεξηγηθούμε. Λοιπόν, θα σου δώσω, κύριε Ζαχαρία Κουλία, όσο χρόνο σου έδωσα πέρσι, αλλά τα είκοσι λεπτά ήταν πρόπερσι. Τώρα όλοι έχουν μία δημοκρατική αυτή, ότι δέχθηκαν τα δέκα λεπτά, άτε έντεκα, άτε δώδεκα, ανάλογα με το...

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σε παρακαλώ, να μην με κάμεις να παρεκτραπώ! Δεν έχεις κανένα δικαίωμα ως Πρόεδρος του σώματος να μου λες τέτοιες διαδικασίες. Εδώ υπάρχει η ολομέλεια του σώματος! Εκείνοι που αποφάσισαν και μοίρασαν το χρόνο δεν έχουν κανένα δικαίωμα. Η μοιρασιά να γίνει εδώ! Εδώ σας θέλω παλικάρια να αποφασίσετε. Θέλετε να κατεβώ από το βήμα; Ευχαρίστως! Αποφασίστε. Να μου δώσετε; Γιατί; Χρωστάς μου τίποτε και θα μου δώσεις; Κύριε ελέησον! Έτσι λειτουργεί η δημοκρατία; Άτε να σας δω!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η δημοκρατία απαιτεί να σέβεσαι και τους άλλους. Δεν μπορεί να γίνει αυτό το πράμα!

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Συγγνώμη, επήξαν οι δουλειές σας, κύριοι; Τι θα κάμετε δηλαδή;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν μπορεί οι άλλοι να έχουν δέκα λεπτά και εσύ να ζητάς είκοσι...

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Α, δηλαδή το πρόβλημα έν' το να μιλήσω...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

...και παραπάνω και απεριόριστο χρόνο!

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Συγγνώμη, κύριε Πρόεδρε, δηλαδή το πρόβλημα έν' το να μιλήσω πέντε λεπτά επιπλέον; Αυτό έν' το πρόβλημά σας;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου.

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Άτε να σας δω!

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Γινόμαστε ρεζίλι, ρε παιδικιά. Για όνομα του Θεού!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είπα να του δώσω...

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ναι, εννά δώσεις, γιατί έν' 'πού τζιένα που 'σιεις τζιαι εννά μου δώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα, δεν είναι ότι σου χρωστώ, επειδή...

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Συγγνώμη, κύριε Πρόεδρε, εδώ είμαι εκλελεγμένος βουλευτής...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η φασαρία αυτή άρχισε από έξω! Η φασαρία αυτή άρχισε από έξω!

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Συγγνώμη, είμαι εκλελεγμένος βουλευτής και δεν τελώ υπό την κηδεμονία του Προέδρου. Σε παρακαλώ πολύ δηλαδή! Για όνομα του Θεού! Έχει σύνταγμα και νόμους. Τι θέλετε να κάμουμεν; Πάμε σε δικτατορία δηλαδή; Πού εκαταλήξαμεν σε τούντον τόπο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποφάσισαν οι αρχηγοί και τα κόμματα δέκα λεπτά ο κάθε βουλευτής.

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Οι αρχηγοί! Άκου! Κύριε ελέησον!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγώ δεν μπορώ να σου δώσω απεριόριστο χρόνο.

Κύριε Αβέρωφ.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Για να με κατεβάσεις... Θα φέρεις βίντζιν να με κατεβάσεις 'πού δαπάνω! Έτσι όπως το ακούεις, α!

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ήδη με συζήτηση επί της διαδικασίας εφάμεν περισσότερο χρόνο από αυτόν που θα ήθελε έξτρα ο κ. Κουλίας. Ας αρχίσει την ομιλία του και βλέπουμε.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Όι, το "βλέπουμε" πίνει νερό, κύριε...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, ησυχία!

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε, συγγνώμη, με όλο το σεβασμό, θεωρώ ότι η ώρα που σπαταλήσαμε, αλλά τζιαι οι τηλεθεατές που παρακολουθούν αυτό το οποίο συμβαίνει τώρα στη Βουλή... Δεν είναι ορθό, δε μας τιμά. Ας ξεκινήσει ο κ. Κουλίας τζιαι είμαι βέβαιος ότι θα σταματήσει εκεί και όπου πρέπει.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Εντάξει, Πρόεδρε, να ξεκινήσω;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγώ για λόγους δικαιοσύνης και ίσης μεταχείρισης να δώσω κάποιο χρόνο περισσότερο, διότι είναι ανεξάρτητος βουλευτής, δεν υπόκειται στις κομματικές αποφάσεις πάνω, αλλά να μιλά απεριόριστα δεν μπορώ να το δεχτώ. Ας αρχίσει όμως, εφόσον το θέλετε.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Αν χρειαστεί, εννά τον σταματήσει η ολομέλεια, κύριε Πρόεδρε.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κύριοι!

Έχετε το λόγο, κύριε Κουλία.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Θέλω να πω ότι προειδοποίησα τον Πρόεδρο εκ προοιμίου ότι δεν είμαι κανένας που καταχράται το χρόνο ούτε κανένας που ήρτεν τωρά στη Βουλή και δεν ξέρει τι του γίνεται. Ξέρω πολλά καλά είνα μ' που μου γίνεται και τι λέει το ίδιο το σύνταγμα. Και την άλλη φορά έφερά σας και το ίδιο το σύνταγμα, που λέει ότι ο κάθε βουλευτής επί κρίσιμου ζητήματος μπορεί να τοποθετηθεί σε εύλογο χρόνο. Και αυτό προτίθεμαι να κάμω.

Το λοιπόν, κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Μετά από αυτή την ωραία, έτσι, τη συζήτηση περί εδραίωσης της δημοκρατίας, τέλεια πρώτα να πούμε εις τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, που ενδεχομένως να μας παρακολουθεί από την Αμερική -έχει διαδίκτυο- αυτά που θα πω να μην τα εκλάβει, να μην τα πάρει τοις μετρητοίς. Είναι σε ανάρρωση, έχει όλη τη συμπάθειά μας, αλλά ο Πρόεδρος, αντιλαμβάνομαι, είναι άνθρωπος που καταλαβαίνει ότι η αντιπολίτευση είναι το χρησιμότερο εργαλείο της δημοκρατίας. Εξάλλου, δε θα πω και τίποτε επικριτικό για τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Απλώς, θα αναφερθώ στα έργα του και θα θέσω τα ερωτήματα.

Διάγουμε το τεσσαρακοστό πρώτο έτος της κατοχής. Οι εγκλωβισμένοι, οι αγνοούμενοι και οι πρόσφυγές μας διάγουν βίο ακόμα δυσκολότερο από το '74. Σήμερα, εν έτει 2014, εκείνος που πληρώνει διπλό τίμημα είναι ο προσφυγικός κόσμος, ο οποίος είναι καταχρεωμένος στις τράπεζες. Όσον αφορά δε τους αγνοουμένους μας, φτάσαμε αισίως σε έναν αριθμό κάτω των τετρακοσίων να ταυτοποιηθούν, η Τουρκία παρεμβάλλει εκατόν

εμπόδια και σε αρκετές οικογένειες αγνοουμένων μας δίνονται ψήγματα οστών, για να γίνουν ταφές. Και οι Αρσινόες, προ τιμήν τους, δεν έχουν δεχτεί τέτοια διαδικασία. Και ένα άλλο θέμα που αφορά τους αγνοουμένους είναι τα πιστοποιητικά θανάτου που εκδίδονται, που περίπου είναι αγνώστου αιτιολογίας. Όταν επί των κρινών φέρουν τέσσερις-πέντε τρύπες από εκτέλεση, αυτή η πολιτεία δέχεται να δίδει πιστοποιητικά θανάτου αγνώστου αιτιολογίας. Ελπίζω ότι επέστη ο καιρός να εκδίδονται κανονικά πιστοποιητικά θανάτου, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Και, αν οι ιατροδικαστές δεν μπορούν να αποφανθούν ότι πρόκειται περί εγκληματικής πράξεως, τότε η υπόθεση να στέλλεται στο θανατικό ανακριτή, όπως προνοεί ο νόμος της Δημοκρατίας, και να αποφασίζει ο δικαστής ως θανατικός ανακριτής.

Το εθνικό μας θέμα. Εδώ αισίως αυτή η κυβέρνηση έχει τρέξει περίπου το 40% της θητείας της και... Θυμούμαι τότε που ήθελε να κάμει συνεργασία με το Δημοκρατικό Κόμμα, διότι η προηγούμενη προεδρία του Δημοκρατικού Κόμματος ευθύνεται για τους δύο Προέδρους που είχαμε, είναι η προεδρία η προηγούμενη που κατάφερε να εγκαταστήσει και τον κ. Χριστόφια και τον κ. Αναστασιάδη Προέδρους -εξαιρουμένου του κ. Νικόλα, που ανέλαβε τώρα πρόσφατα- και έδωσε διάφορες υποσχέσεις. Φυσικά, για να γίνουμε Πρόεδροι, υποσχέσεις όσες θέλεις. Στο τέλος είδαμε τον Πρόεδρο να αθετεί όλες τις υποσχέσεις του και, για να ισοφαρίσει τα κατορθώματα του κ. Χριστόφια, έκαμε το κοινό ανακoinωθέν του Φεβρουαρίου, όπου εκεί δυστυχώς, δυστυχέστατα εδέχτηκε ότι η κυριαρχία της Κυπριακής Δημοκρατίας εκπηγάει εξίσου, άκουσον, άκουσον, από τους Τουρκοκυπρίους και τους Ελληνοκυπρίους. Το 18% δηλαδή είναι ίσο με το 82%! Και ισοφάρισε, θα έλεγα, τον κ. Χριστόφια, που δέχτηκε το 2008, μόλις ανέλαβε και εκείνος, να κάμει τα συνιστώμενα κράτη και το συνεταιρισμό.

Σήμερα μας λέει ο Νταβούτογλου το εξής: «Επ, πού πάτε ρε κοπέλια; Θα βγάλετε πετρέλαιο; Θέλω το ένα βαρέλι. Θα βγάλετε αέριο; Θέλω το ένα κυβικό μέτρο». Μα, αυτά τα δικαιώματα δυστυχώς δεν του τα έδωσε κανένας άλλος. Ευτυχώς, ο κυπριακός λαός δεν του τα έδωσε, αλλά οι Πρόεδροί μας προέβησαν σε αυτές τις ενέργειες. Και μετά ο Πρόεδρος είπε «κύριε, για να πάμε στες συνομιλίες, θα ξεκαθαρίσει η βάση», έκαμε αυτό το περιβόητο σύμφωνο και πήγε στες συνομιλίες. Ε, το αποτέλεσμα αυτής της πολιτικής έφερε το Μπαρμπαρός εις τες θάλασσές μας. Και δικαίως ο Πρόεδρος εσηκώστην και έφυγε από τες συνομιλίες. Και μάλιστα συνήλθε και το Εθνικό Συμβούλιο και έβγαλε τριάντα δράσεις, σε περίπτωση που δε φεύγει το Μπαρμπαρός. Στο τέλος τι επάθαμε; Είδαμε να τρέχουμε δεξιά και αριστερά να παρακαλούμε τους Τούρκους να ταραξούν το πλοίο, για να πάμε πίσω. Αν είναι δυνατόν! Καλά, οι τριάντα δράσεις πού έγιναν; Αναδιπλωθήκαμε ανωμάλως και χάθηκαν και οι δράσεις μας; Επιπλέον, τώρα διερωτώμαι, γίνεται να κάμνεις μια σωστή πράξη και μετά να κάμνεις εκατό λάθη; Είπα, ήταν προτιμότερο να μην ταραξεί 'πού τες συνομιλίες. Καλά, έστω ότι φεύγει το Μπαρμπαρός... Επήρε μας όμως χαμπάρι ο κ. Ερντογάν και είπε «α, όι μόνο το Μπαρμπαρός δε φεύγει· θα πάρω και εξέδρα». Ε, αφού η προεδρεύουσα χώρα, σας παρακαλώ, η Ελλάς, ήταν... Αυτό είναι το άλλο απότοκο αυτής της πολιτικής μας εδώ, και εδώ και στην Ελλάδα. Πήγε ο κ. Νταβούτογλου και πήρε το περιβόητο έγγραφο των 105 σελίδων που έγραφε πάνω «η Κυπριακή Δημοκρατία είναι εκλιπούσα» και το παρέλαβε ολόχαρος και ολόπετος ο κ. Βενιζέλος και, όταν, ορθώς φερόμενη, η ευρωβουλευτής της Κύπρου διαμαρτυρήθηκε, τότε μας έστειλε ρηματική διακοίνωση. Εξανακούσετε;

Αυτά, αγαπητοί συνάδελφοι και κύριε Πρόεδρε, είναι τα σημεία των καιρών. Έτσι έγινε το 1974. Καμπόσοι ανόητοι εξεκίνησαν με τες τέχνες και με τες πόμπες και με τες ιστορίες. Και έλεγε ο Μακάριος «θα 'ρθούν οι Τούρκοι». Τώρα τα σημεία των καιρών τι λεν; Ήρταν οι Τούρκοι, είναι στη νότια θάλασσά μας! Λέει «είναι εκλιπούσα η Κυπριακή Δημοκρατία» και η Ελλάς περίπου κάμνει την αχάπαρην. Ξέρετε ποιο θα είναι το επόμενο βήμα; Και μετά τα διατρέξαντα στην οικονομία; Το επόμενο θα είναι η διάλυση της Κυπριακής Δημοκρατίας! Και ο καθένας από εμάς εδώ και όλοι οι συμπατριώτες μας θα μετατραπούμε σε Παλαιστίνιους, θα ψάχνουμε χώρα να μας δώσει διαβατήριο, για να βρούμε πατρίδα νέα, με τους τρόπους που βαδίζουμε και όπως προχωρούμε.

Φυσικά, αυτό είχε και άλλους... Και δεν είναι τυχαία που συμβαίνουν τούντα πράματα. Θυμούμαι το 2007 από αυτό το έδρανο, όταν ήταν ο προεκλογικός του 2007, ήταν ο Νίκος ο Κατσουρίδης, ο οποίος είναι παρών, είναι εκεί, μάρτυρας αψευδής, που έδωκεν τη θέση του να μιλήσει ο κ. Νίκος Αναστασιάδης. Ξέρετε, έχει και ώρα ακροαματικότητας τούτη η δουλειά. Και έκαμα την παρατήρηση «μα, έν' δυνατό ο Νίκος ο Κατσουρίδης, με τόσο νου, να παραχωρήσει τη θέση του εις τον κ. Αναστασιάδη;». Υπήρχε από τότε μια άτυπη συνεργασία, τουλάχιστον επί του εθνικού θέματος. Και ο στόχος ήταν να κατεβεί ο Τάσος και να πάει εκείνος που μπορούσε καλύτερα, ο κ. Χριστόφιας. Ε, και την άλλη φορά να πάει ο κ. Αναστασιάδης. Και τούτη η άτυπη, επί του εθνικού θέματος τουλάχιστον, συνεργασία αποτυπώθηκε προχτές πού; Είδα την εις την τηλεόραση, εις τον Άγιο Σωζόμενο. Εις τον Άγιο Σωζόμενο, επί των ερειπίων, πρώτος και καλύτερος ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του Δημοκρατικού Συναγερμού. Για να είμαι ειλικρινής, 'πού το ΑΚΕΛ δεν είδα κανέναν, αλλά μου είπε ο κ. Τορναρίτης ότι ήταν ο κ. Στεφάνου. Ο κ. Τορναρίτης μου το είπε. Αυτό αποτυπώνει... Και ακούστε τι εκάμαν. Εκάμαν, λέει, επί των ερειπίων του Αγίου Σωζομένου να μας υποδείξουν, να εύρουν τρόπο να λειτουργήσει η ομοσπονδία. Καλά, ρε αθεόφοβοι, ξέρετε καμιά ομοσπονδία του κόσμου που εφαρμόζεται σε λιλιπούτεια κράτη σαν το δικό μας, που είμαστε κάτω από ένα εκατομμύριο ψυχές; Σε ποια χώρα του κόσμου, σε ποιο σημείο της υδρογείου και της υψηλίου; Και επήγετε εκεί κουρδιστοί και λυγιστοί όλοι οι ανανισταί να μας εύρετε τρόπο για την ομοσπονδία; Συγγνώμη, και τούτα έχουν σημασία γιατί; Ξέρετε γιατί τα λέω; Διότι έν' τα μεγαλύτερα κόμματα. Αυτοί κατευθύνουν τες τύχες του τόπου. Και, αύριο που θα χαθεί η πατρίς, έθθα λέει κανένας «επήεν ο Τορναρίτης» ή «επήεν ο Κουλιός». Επήεν, επήεν! Θυμάται κανένας το κακό του '74; Και μου κάμνει εντύπωση δηλαδή. Άνθρωποι που εσπουδάσαν, που έχουν δοκτοράτα, που έχουν πτυχία. Καλά, ρε κύριοι, ξέρετε καμιά

ομοσπονδία που αφαιρούν τα σπύδικα των ανθρώπων, που τους αφαιρούν τα ανθρώπινα δικαιώματα, που τους αφαιρούν το δικαίωμα ψήφου, διακίνησης, εγκατάστασης, περιουσίας; Μα, τι είναι τούντα μασκαραλλίκια που γίνονται στη χώρα μας;

Φυσικά, έχει ένα σπουδαίο νέο, έγραψε ένα κομμάτι εις το Χάρβαρντ. Έφερά το εδώ να σας το διαβάσω. Να έχω την ανοχή σας μόνο. Και, κύριε Τορνάρη, έντζιε 'ν τίποτε προσωπικό για σένα, αλλά έχει ένα, «Κατά των δημογερόντων», που αναφέρεται στον Κολοκοτρώνη και λέει... Να σου πω ένα ωραίο κομμάτι που γράφει ο Κωστής Παλαμάς για το σπουδαίο αγαθό της ελευθερίας. Λέει εδώ το εξής: «Αυτό το λόγο θα σας πω, δεν έχω άλλο κανένα, μεθύστε με τ' αθάνατο κρασί του Εικοσιένα». Κωστής Παλαμάς. Φυσικά, έντζιε ήταν εθνικιστής ή ρατσιστής. Υμνεί τον Κολοκοτρώνη, ο οποίος εργάστηκε για την ελευθερία της πατρίδας μας. Εμείς έτσι κάμνουμεν;

Σε ένα άλλο σημείο... Να έχω την ανοχή σου, κύριε Πρόεδρε, τζιαι εννά το εύρω, εφωτοτύπησά το δηλαδή. Θα σας πω ποιος κύριος το έγραψε. Ευτυχώς, είναι ένας από τους λαμπρούς νέους που διαθέτει η Κυπριακή Δημοκρατία διάσπαρτους εις τα πέρατα της οικουμένης, διότι εμείς τους νέους μας, αντί να τους κρατούμε, ήβραμε τρόπο να τους διώχνουμε. Και λέει αυτός ο σπουδαίος νέος τα εξής: «Η παρακμή του πανελληνίου πολιτικού βίου ορατή. Ο ενδοτισμός γίνεται πατριωτισμός. Ο μέτριος πολιτικός αναδεικνύεται ηγέτης. Ο δικολάβος αυτοπροβάλλεται ως διεθνολόγος. Μια ολόκληρη κοινωνία πεθαίνει. Προσμένει ασθμαίνουσα την βιολογικήν ή πολιτικήν εξόντωση κομματάρχων και διαπλεκομένων. Λαός οσφυοκαμπτών. Λαός δούλων. Το ερώτημα προβάλλει αμείλικτον: Ποιοι θα φέρουν την ανάστασιν του Έθνους; Ποιοι θα αναστήσουν τον λαόν της Κύπρου;». Γράφει τζιαι 'πού κάτω πού ήταν. Χάρβαρντ. Βιβλιοθήκη του Χάρβαρντ, 2003. Αυτή είναι μια σπουδαία εργασία που έκαμε ένας κύριος ονόματι Ιάκωβος Καρεκλάς. Πιάστε το τούτο να το έχετε για την ιστορία.

(Στο σημείο αυτό ο κ. Ζαχαρίας Κουλιός καταθέτει στη γραμματεία το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο Αρχείο της Βουλής.)

Υπάρχει ακόμα ένα κείμενο που προβλέπει την καταστροφή του τόπου. Αυτά τα σπουδαία μυαλά όμως, τα οποία διαπρέπουν στο Κέιμπριτζ και στο Χάρβαρντ, εμείς τα εξαποστέλλουμε. Και ένας τέτοιος ήταν και ο Ορφανίδης, ο οποίος είναι καθηγητής στο MIT. Επισκαλίσασμέν τον να πάει στο καλό και να φέρουμε τους άλλους φωστήρες.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Μετά που μας έσωσε!

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ναι, εννά σου απαντήσω, κύριε, εσένα.

Αφού φύουμεν 'πού τον Άγιο Σωζόμενο και αυτά που βλέπουμε και ζούμε, να πάμε εις τα εσωτερικά τα δικά μας. Και μία παρηγοριά την οποία έχω στις δίσεκτες ημέρες είναι ότι εστράφηκα στες ρίζες μας. Και μου έστειλε ένας κύριος ένα πολύ ωραίο έγγραφο, το οποίο εννά καταθέσω, για να μας φωτίζει και να μας διαφωτίζει όλους και πολύ περισσότερο εμάς εδώ, τους πατέρες του έθνους. Είναι από τα «Πολιτικά» του Αριστοτέλη. «Επιδίωξη της τυραννίας είναι να πτωχεύσουν οι πολίτες, αφενός για να συντηρείται με τα χρήματά τους η φρουρά του καθεστώτος και αφετέρου για να είναι απασχολημένοι οι πολίτες και να μην τους μένει χρόνος για επιβουλές. Σε αυτό το αποτέλεσμα αποβλέπει τόσο η επιβολή μεγάλων φόρων [...]». Και ο Πλάτωνας γύρω στο 427 π.Χ. σε ένα άλλο κομμάτι λέει τα εξής: «Κάθε λαός είναι άγιος των ανθρώπων που τον κυβερνούν. [...] Κανείς δεν είναι πιο υποδουλωμένος από εκείνους που εσφαλμένα πιστεύουν πως είναι ελεύθεροι. [...] Όσοι αδιαφορούν για τα κοινά είναι καταδικασμένοι να εξουσιάζονται πάντα από ανθρώπους πολύ κατώτερους τους». Έν' για τούτους της αποχής, που τους καλλιεργούν μες στο μυαλό το «μεν ψηφίζετε». Α, ξέρετε τι ωραία είναι να μεν ψηφίζουν; Και τα μεγάλα κόμματα πήραν μεγάλα ποσοστά, διότι το 50% του λαού μας απέσχε. Αυτό. Χαιρετίσματα από τον Πλάτωνα.

Υπάρχει ακόμα ένα του Ισοκράτη που λέει τα εξής: «Η δημοκρατία μας αυτοκαταστρέφεται, διότι κατεχράσθη το δικαίωμα της ελευθερίας και της ισότητας, διότι έμαθε τους πολίτες να θεωρούν την αυθάδεια ως δικαίωμα, την παρανομία ως ελευθερία, την αναίδεια του λόγου ως ισότητα και την αναρχία ως ευδαιμονία». Πάρ' το τζιαι τούτο. Έχει και ένα πιο κάτω, διαβάστε το μόνοι σας.

(Στο σημείο αυτό ο κ. Ζαχαρίας Κουλιός καταθέτει στη γραμματεία το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο Αρχείο της Βουλής.)

Να πάμε στα εσωτερικά μας. Θέλω να θυμίσω, κύριοι -και αφορά εδώ κατά κύριο λόγο τες μεγάλες μας πολιτικές δυνάμεις, τες οποίες σεβόμεθα μεν, αλλά τα έργα έν' κάτω- τη Focus. Η Focus, κύριοι -θυμάστε την;- έδωσε, λέει, στα δύο μεγάλα κόμματα €2 εκατομ. Προς τιμήν του ο κ. Αβέρωφ -και χαιρετίζω τη στάση του και την εντιμότητα του ανδρός- είπε «κύριοι, εμείς πήραμε €500.000» και, νομίζω, αν δεν κάμνω λάθος, έδωσε τα €50.000 πίσω. Υπολείπονται τα €450.000. Η άλλη πλευρά, η ανατολική, η εξ αριστερών μου, ψάχνει σε ποια εταιρεία επήγαν και εχάθηκε μέσα στες εταιρείες. Τώρα ο μακαρίτης ο Μαρξ πού εσκέφτηκε να κάμει τόσες πολλές εταιρείες σε αριστερά κινήματα και να χάνονται τα χρήματα... Είμαι πολύ περιεργός δηλαδή αν αναπτύσσεται τέτοια θεωρία σε τούντα ζητήματα. Και τούτο έν' πολλά σοβαρό. Ξέρετε γιατί; Διότι, κύριοι,

τούντα λεφτά εδιακινήθηκαν ξέρετε από ποιους αετονύχηδες από το εξωτερικό. Και εδιακινήθηκαν την ώρα του προεκλογικού το 2007, για να κατεβεί ο Τάσος. Και είμαι πολλά περίεργος ο Γενικός Εισαγγελέας, ο οποίος ανέλαβε να κάμει τη δουλειά, να την καθαρίσει, πότε θα το κάμει τούτο. Και νομίζω, αγαπητοί συνάδελφοι, αυτό το ζήτημα άπτεται και της διαφθοράς, άπτεται και της δημοκρατίας, άπτεται και των σωστών ανθρώπων. Και δεν τα πήρε κανένας 'πού τη στράτα ή κανένας άσχετος. Επήραν τα τα πολιτικά κόμματα τα οποία είναι εδώ σε τούντη Βουλή και ψηφίζουν νόμους! Είναι αυτοί που επιάσαν την προεδρία της Δημοκρατίας! Την πρώτη φορά την επήρε ο κ. Χριστόφιας, τη δεύτερη ο κ. Αναστασιάδης. Είχε και άλλους διεκδικητές της προεδρίας. Είναι δηλαδή σαν να καταδεχόμαστε να πάμε σε έναν αγώνα να τρέξουμε, ο ένας να πάει ξυπόλητος στα αγκάθια και ο άλλος να πάει με παπούτσια Adidas. Είναι δημοκρατία τούτη; Και να καταδεχόμαστε να κάμνουμε έτσι δουλειές; Γιατί; Διερωτώμαι πότε θα απαντηθεί το ερώτημα.

Η απιμωρησία, δυστυχώς... Στη σελίδα 6 λέει τούτος ο νεαρός... Όχι... Εν πάση περιπτώσει, θα το εύρω εδώ. Το λοιπόν, λέει τα εξής: «Πάραυτα η υφιστάμενη και επιβεβλημένη διαφορά των [...]»... Να πάμε στο συγκεκριμένο κομμάτι, να μεν το διαβάσω όλο, διότι θα είναι πολύ και θα φωνάζει ο Πρόεδρος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όι, μίλα όσο σε αφήσουν οι συνάδελφοι. Εγώ δεν ενδιαφέρομαι πόσο θα μιλήσεις.

(Γέλια)

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Σημαίνει, κύριε Πρόεδρε, ότι εδιορθώθηκαν πολλά καλά. Ευχαριστώ πολύ για την κατανόηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Διατηρώ τις απόψεις μου, ότι παραβιάζει τη δημοκρατικότητα που αποφάσισε αυτό το σώμα, δέκα λεπτά ο καθένας.

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Μακάρι να ήταν τούτη η παραβίαση της δημοκρατικότητας σε τούντον τόπο τζιαι ήταν να περνούμε ούλλοι πολλά καλά!

«Απουσία σκληρής τιμωρίας των πραγματικών ενόχων και όχι των αποδιοπομπαίων τράγων και επιβολή σεισάχθειας ή επιστροφής χρημάτων εις όσους υπήρξαν θύματα καταδολιεύσεως. Νομιμοποιείται οποιασδήποτε μορφής επαναστατική πράξη εναντίον αυτών οι οποίοι αυταποδεικτως και πασιφανώς κατελήστευσαν αδαείς πολίτες. Μόνον κατ' αυτόν τον τρόπον ελεύεται η κάθαρις. Πόση αδικία χρειάζεται ακόμα, για να αφυπνισθεί η λαϊκή οργή;». Τούτα έγγραψεν τα ο νεαρός τούτος -και είναι στη βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου του Χάρβαρντ- το 2002, που έγινε το χρηματιστήριο. Και, επειδή δεν υπήρξε καμιά απολύτως τιμωρία μέχρι τότε, τότε εματακομίσαμε από την κλοπή των εκατομμυρίων εις την κλοπή των δισεκατομμυρίων.

Ποια χώρα, σας παρακαλώ πολύ, όταν πάει να δανειστεί €10 δις, χάννει €40 δις; Και ποια είναι τα €40 δις που χάσαμε; Το €1,8 δις της Λαϊκής με νόμο από τη Βουλή μάλιστα! Ήρθε εδώ με το πιστόλι ο κ. Σιαρλής και έπεισε το κοινοβούλιο, απειλώντας το ότι, αν δεν ψηφίσει το €1,8 δις, θα καταστραφεί η τράπεζα. Μετά πήγαμε στα €4,8 δις του κ. Χριστόφια, μετά πήγαμε στα €10 δις του ELA. Αυτά είναι €20 δις. Και μετά έχουμε το κούρεμα των καταθέσεων. Ρωτάς πόσα είναι. Άλλοι λένε €6 δις, άλλοι €8 δις, άλλοι €2 δις. Ό,τι θέλουν λεν! Μετά είναι ο μηδενισμός των μετοχών και τα αξιόγραφα. Άλλα €20 δις. €20 δις και €20 δις, €40 δις. Ποια χώρα πάει να δανειστεί €10 δις και χάννει €40 δις;

Επιπλέον, είπαν «ξέρετε, τούτα κάμνουμεν τα, για να σώσουμε την Τράπεζα τη Λαϊκή». Καλά, κύριοι, επικιάσετε τη Λαϊκή και την εφορτώσετε στην Τράπεζα Κύπρου που ήταν υγιής; Είχαμε μία κατεστραμμένη τράπεζα και καταστρέψαμε δύο τράπεζες; Και εν ονόματι της σωτηρίας των τραπεζών καταστρέψαμε τους ίδιους τους πολίτες;

Το μέγα ερώτημα είναι ο ELA. Θυμάστε τον κ. Δημητριάδη. Έκαμε δήλωση δημόσια και είπε «κύριοι, εγώ έβαλα τη Λαϊκή στον αναπνευστήρα, γιατί είχε εκλογές». Είχε τέτοια εξουσία και τέτοιο δικαίωμα ο κ. Δημητριάδης, να φορτώσει στον κυπριακό λαό €10 δις ELA και οι μετέπειτα να τα φορτώσουν στην Τράπεζα Κύπρου, τούτέστιν να τα φορτώσουν στους πολίτες;

Είπε ο κ. Θεμιστοκλέους προηγουμένως ότι ο κ. Αναστασιάδης ήταν άτυχος. Εγώ λέω ήταν πολλά τυχερός, διότι, την ώρα που εκληρονόμησε όλο αυτό το ναρκοπέδιο του κ. Χριστόφια, αντί να πει «κύριοι, να φωνάξετε τους ναρκαλιευτές», που έλεγε είχε τα μυαλά και τις γνώσεις, «να μαζέψουν τες νάρκες», μας έβαλε εμάς να μπούμε 'πού το ναρκοπέδιο, αλλά τους συμπεθέρους αφήκέν τους πόξω και μπήκαμε μόνοι μας στο ναρκοπέδιο. Τα αποτελέσματα είναι εδώ.

Ασφαλώς και οι δηλώσεις του Δημητριάδη τούτες από μόνες τους αποτελούν ποινικό αδίκημα. Δε νομίζω να χρειάζεται εξειδικευμένη γνώση ότι τούτο αποτελεί ποινικό αδίκημα. Και θα έλεγα, αγαπητοί συνάδελφοι, για να συντομεύω, να μη διαμαρτύρεται ούτε ο Πρόεδρος ούτε οι δύο εξουσίες, η κοινοβουλευτική και η εκτελεστική, το ελάχιστο, έτσι επεικώς, διότι έχουμε και εμείς τεράστιες ευθύνες που ψηφίσαμε νόμο του Δημητριάδη, να κάμνει ό,τι θέλει. Απ' εδω πέρασε ο νόμος. Εκείνοι που τον ψηφίσαν δηλαδή! Απέτυχαν παταγωδώς!

Και μας έμεινε μόνο μία. Είναι η πρώτη φορά που θα υποχρεωθώ να πω την άποψή μου για το Ανώτατο μας Δικαστήριο, την τρίτη εξουσία. Δεν όρθωσε ανάστημα απέναντι στα τρούκανά νομοσχέδια και με αποφάσεις περίπου της μιας παραγράφου αιτιολόγησε αυτά τα νομοσχέδια. Εγώ λέω ότι έπρεπε η δικαιοσύνη του Ανώτατου Δικαστηρίου να ανορθώσει ανάστημα και όχι να τηρήσει ποντιοπιλατική στάση. Φυσικά, ο Πόντιος Πιλάτος ήταν ένας, είχε και την άφεση αμαρτιών, γιατί ήταν μόνος του. Οι δικοί μας όμως ήταν δεκατρείς και θα μπορούσε να στηριχθεί ο ένας πάνω στον άλλο, να βγάλουν μίαν απόφαση. Και καλό παράδειγμα είναι η αμερικάνικη δικαιοσύνη και η αγγλική. Είδητε τι έγινε με τα βασανιστήρια προχθές. Είπαν του Τόνι Μπλερ και του Τζακ Στρο: «Κύριοι, θα πάτε δικαστήριο με τα εγκλήματα που κάνατε και βασανίζατε τους ανθρώπους, που δεν επιτρέπεται από το βρετανικό και το αμερικάνικο δίκαιο». Και μάλιστα -έτσι, να αναφέρω για την ιστορία- καμπίοσι διαμαρτύρονταν, όταν στις αρχές ο περισπούδαστος Τζακ Στρο επήγγε να δει τον Τάσσο και αυτός του είπε «δε σε βλέπω, κύριε, με τούτα που κάμνεις» και τον έστειλε απ' εκεί που ήρθε. Αυτό για την ιστορία δηλαδή.

Και θα καταλήξω, τελειώνοντας, με το εξής, με το θέμα του Γενικού Ελεγκτή και του Γενικού Εισαγγελέα μας. Εδώ αισίως επεράσαν δύο χρόνια. Ακούω συχνά πυκνά τον Εισαγγελέα να λέει: «Μα, κύριοι, ξέρετε, εν' πολλά δύσκολη η υπόθεση». Ε, καλά, εννά τις διαλέουμε τις υποθέσεις; Να κάμνουμε τις εύκολες; Τις δύσκολες ποιος θα τις κάμει; Θα φέρουμε κανένα εισαγγελέα από το εξωτερικό; Αλλά, λέω εγώ, δεν είναι καθόλου δύσκολες, διότι, όταν βάλεις την ταυτότητα του κ. Κουλία, τόσα, τόσα, τόσα, εννά εύρετε πού πήγαν τα λεφτά! Πήγαν πάνω μου και ούτω καθεξής. Η δυσκολία πού εν' που είναι; Και δε νομίζω ότι τα εκατομμύρια βρίσκονται στις παραλίες, στη Δρομολαξιά και εις την Πάφο. Εκεί εν' μετρημένα. Ήταν το αποχετευτικό, ας πούμε, €70 εκατομ., επήγγε €140 εκατομ. και οι Παφίτες εχρεωθήκαν αλλό €70 εκατομ. Δε λέω ότι δεν πρέπει να γίνει δίωξη. Δεν εννοώ αυτό, αλλά τα δισεκατομμύρια πότε θα ξεκινήσουν; Δεν είναι στις παράλιες πόλεις. Είναι στη Λευκωσία! Τούτα πότε εννά ξεκινήσουν; Και μας είπαν... Έκαναν και συνεδρίες και μάλιστα είπε και ο Πρόεδρος του Εισαγγελέα: «Άμα χρειαστείς δύναμη και χρήματα, εδώ είμαστε, κύριε, να σε βοηθήσουμε!». Ε, το μόνο που βλέπουμε είναι ότι εν' δύσκολη υπόθεση. Η αστυνομία δε συλλαμβάνει κανέναν, ο Γενικός Εισαγγελέας κάμνει δηλώσεις του είδους που σας είπα και περιμένουμε και αναμένουμε.

Και ακόμα κάτι. Η Γενική Ελέγκτρια, το γεγονός της Γενικής Ελέγκτριας... Ο Πρόεδρος έκαμε ένα σωστό λάθος. Αυτό μαρτυρεί πού έφθασε τούτος ο τόπος. Εγώ λέω έκαμε μία σωστή επιστολή ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας γι' αυτό που γράφτηκε για τη Διοικήτρια σήμερα στην επιτροπή Θεσμών και Αξιών. Επίεσαν την οι βουλευτές, τηλεφώνησε στον Πρόεδρο. Ο Πρόεδρος πήρε τα όρη πίσω του και τα βουνα μπροστά του και της έκαμε μία σωστή επιστολή! Και της είπε: «Κυρία μου, το και το και το». Τι έκαμε; Επήγγε διακοπές δκυο μέρες, έγραψέν τον στα παλαιότερα των υποδημάτων της, επέστρεψε πίσω και του είπε: «Εντάξει, κύριε, τι ανησυχείς! Θα αλλάξουμε το συμβόλαιο!». Έν' έτσι που γίνεται σε ευνομούμενο κράτος τούτη η δουλειά; Και έτσι, προς πληροφόρηση του σώματος, η Γενική Ελέγκτρια από το 2004... Ο έλεγχος της Κεντρικής Τραπέζης της Κύπρου επήγγε από το Υπουργείο Οικονομικών στη Γενική Ελέγκτρια του κράτους και είχε τον έλεγχο. Και το 2012, που έγινε ο χορός των δισεκατομμυρίων του ΕΛΑ, υπάρχει έκθεση της Γενικής Ελέγκτριας του 2013 που λέει ότι έκαμνεν τα πολλά καλά ο κ. Δημητριάδης. Ε, λυπούμαι, αλλά κάτι εν γωνιάζει στο όλο ιστορικό!

Και θα τελειώσω, κύριε Αβέρωφ, μαζί σας, επειδή άκουσά σας εχθές, έτσι, στο ακροτελεύτιο... Είπετε ότι το ρουσφέτι δεν αγγίζει το Δημοκρατικό Συναγερμό. Πράγματι, έχω εκτίμηση στο πρόσωπό σας. Δεν είδα να φεύγουν από το Δημοκρατικό Συναγερμό έγγραφα...

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Δεν είπα κάτι τέτοιο.

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Όχι, νομίζω είπετε ότι αυτή η κυβέρνηση σέβεται. Ε, το νόημα έπιασά το, νομίζω, αλλά το επιχείρημά μου εννά το πω, έντζιε γλυτώνετε δηλαδή. Εγώ σέβομαι το ότι δε σε αγγίζει, αλλά, επειδή υποστηρίζεις την κυβέρνηση, να σου πω ένα καλό παράδειγμα. Από το Δημοκρατικό Κόμμα όσοι ελιποτάκτησαν φαίνεται εννά είχαν σπουδαία μυαλά! Έγιναν επίτροποι, πρέσβεις, πήραν διάφορες θέσεις! Δηλαδή εν' που το 2008 που ξεκίνησε, για να κατεβάσουν τον Τάσσο, τούτη η δουλειά και, επειδή το έκαμαν οι άλλοι, το εκάμετε και εσείς. Άρα, και καμπίοσι που πήγαν στο Προεδρικό, καμπίοσι δημοσιογράφοι, είδετε... Λέει το έγγραφο της Ελέγκτριας -εδικάβαζά το 50 λεπτά εγώ- «δεν ξέρω», ο άλλος εν ηξέρει, αλλά η μούζη έμεινέ μας. Ε, τούτα πληρώνει τα ο κυπριακός λαός. Εγώ λέω να προσλάβετε όσους θέλετε, αλλά να τους πληρώνει η κυβέρνηση 'πού την τσέπη της, όχι από τους φορολογούμενους. Και τούτα είναι πασίδηλο ότι είναι ρουσφέτια από εδώ ως τον ουρανό! Και μη μου πείτε ότι θέλαμε τόσοις επιτρόπους και τόσοις στο Προεδρικό κάτω 'πού τούτες τις δύσκολες ώρες, που δυστυχεί ο τόπος. Το ρουσφέτι επήγγε καλά και στη δική σας την περίπτωση.

Ευχαριστώ πολύ.

Καλές γιορτές!

N. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, παρακαλώ.

N. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Επί προσωπικού και πάρα πολύ σύντομα. Θέλω να πω και σε εσάς, κύριε Πρόεδρε, και στη Βουλή, αλλά και στους συμπολίτες μας, που μας ακούνε αυτή την ώρα, ότι ο κ. Κουλίας είναι ο τελευταίος άνθρωπος που κατοικεί σε αυτό τον τόπο που εγώ προσωπικά θα ζητούσα την άδειά του, για να εκπροσωπήσω την τιμημένη παράταξή μου οπουδήποτε. Αυτό είναι το πρώτο που θέλω να πω και να το έχετε πολύ καλά υπόψη σας, κύριε Κουλία, γιατί εδώ πέρα δεν είναι μια συγκεκριμένη εκπομπή του ΡΙΚ. Εδώ πέρα είναι το κοινοβούλιο, το οποίο οφείλετε να σέβεστε!

Αυτό θέλω να σας πω και μόνο. Τα υπόλοιπα θα τα πούμε μετά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ τον κ. Φακοντή.

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ένα λεπτό να δώσω μian απάντηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, δε θα δώσετε απάντηση. Σας έκαμε ένα σχόλιο στα όσα έχετε πει. Δε θα σας δώσω το λόγο. Καθίστε, παρακαλώ, κάτω.

Ο κ. Φακοντής του ΑΚΕΛ-Αριστερά, βουλευτής Πάφου.

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Δε γίνεται να απαντούμε, κύριε Πρόεδρε, διαδικαστικά εδώ μέσα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Απάντα του μέσω των media!

(Γέλια)

A. ΦΑΚΟΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρία υπουργέ,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Βρισκόμαστε κοντά σε ένα νέο οικονομικό θαύμα; Η κατάσταση της οικονομίας εξελίσσεται θαυμάσια; Η κυβέρνηση σημείωσε επιτυχίες; Αυτά μας είπαν ο Υπουργός Οικονομικών και βουλευτές του ΔΗΣΥ απ' αυτό το βήμα.

Είναι όντως έτσι η κατάσταση; Τα όσα αναφέρουν απηχούν την αλήθεια ή οι επιτυχίες είναι πλασματικές; Ας ανατρέξουμε και να αναλύσουμε τις λεγόμενες επιτυχίες της κυβέρνησης Αναστασιάδη στους τομείς της ανάπτυξης, της ανεργίας και απασχόλησης, στις εργασιακές σχέσεις και στην κοινωνική πρόνοια.

Επιτυχία πρώτη: Η ανάπτυξη αποτελεί το μεγαλύτερο θύμα της νεοφιλελεύθερης πολιτικής της κυβέρνησης και της τυφλής υποταγής της στο μνημόνιο. Συνεχίζει να παραμένει καθηλωμένη για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά, ενώ οι αναφορές των κυβερνώντων ότι η οικονομία επανεκκινεί παραμένουν στα χαρτιά.

Την ίδια τάση σημειώνουν και οι αναπτυξιακές δαπάνες του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, του κατεχοχόν αναπτυξιακού υπουργείου, οι οποίες, συγκρινόμενες με αυτές του 2013, παρουσιάζουν μειώσεις που ξεπερνούν το 30%. Κανένα νέο μεγάλο έργο δεν περιλαμβάνεται στους προϋπολογισμούς του 2015. Και εύλογα διερωτάται κανείς: Ποια η προοπτική προσέλκυσης ξένων επενδύσεων, όταν το ίδιο το κράτος, ο βασικότερος επενδυτής για αναπτύξεις στην Κύπρο, παγώνει τα αναπτυξιακά του κονδύλια;

Δυστυχώς, η κυβέρνηση Αναστασιάδη επιχειρεί να επιτύχει την ανάπτυξη και την επανεκκίνηση της οικονομίας μέσω του ξεπουλήματος κρατικής γης και της ιδιωτικοποίησης των κερδοφόρων ημικρατικών οργανισμών, καθώς και της καταστροφής του παραγωγικού δυναμικού. Όπως έχουμε κατ' επανάληψη τονίσει ως ΑΚΕΛ, το κλειδί για έξοδο από την οικονομική κρίση είναι η προώθηση της ανάπτυξης και η δημιουργία θέσεων εργασίας και όχι οι αυστηρές πολιτικές λιτότητας. Ανάπτυξη η οποία θα έχει ως βασικό της άξονα το δικαιότερο επιμερισμό της ευημερίας που θα παραχθεί.

Επιτυχία δεύτερη: Η ανεργία παραμένει στα τρομακτικά επίπεδα του 16% περίπου, έχοντας για μεγάλο διάστημα το μεγαλύτερο ρυθμό αύξησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Επιτυχία τρίτη: Ένας στους δύο νέους μας είναι άνεργος και απελπισμένος.

Επιτυχία τέταρτη: Η Κύπρος είναι αρνητική πρωταθλήτρια στην Ευρώπη στη μετανάστευση. Το ποσοστό των νέων και των πολιτών που μεταναστεύουν αυξάνεται με δραματικούς ρυθμούς.

Επιτυχία πέμπτη: Η μακροχρόνια ανεργία εξελίσσεται σε κοινωνική μάστιγα και αποτελεί ένα από τα βασικότερα διαρθρωτικά προβλήματα της κυπριακής οικονομίας. Πέραν του 70% των ανέργων είναι άνεργοι για πάνω από έξι μήνες.

Επιτυχία έκτη: Η απασχόληση στην Κύπρο σημείωσε τη μεγαλύτερη μείωση στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Στην τριετία 2012-2014 έχουν χαθεί 50 000 θέσεις εργασίας. Το 30% των εργαζομένων εργάζεται με μερική απασχόληση. Αν προσθέσουμε σ' αυτούς και τους άνεργους, τότε διαπιστώνεται ότι ο ένας στους δύο εργαζόμενους δεν έχει δουλειά ή δεν έχει ασφαλή, μόνιμη εργασία.

Η τραγική αυτή κατάσταση είναι σαράκι που τρώει το κορμί της Κύπρου μας. Δυστυχώς, η οριακή μείωση της ανεργίας που παρουσιάζεται τον τελευταίο καιρό δεν οφείλεται στην αύξηση της απασχόλησης λόγω των μέτρων που πήρε η κυβέρνηση, όπως η ίδια διατείνεται, αλλά στον τραγικό εξαναγκασμό των νέων και των εργαζομένων μας που μεταναστεύουν. Τα τραγικά δεδομένα για την ανεργία και την απασχόληση καταδεικνύουν την ανυπαρξία στρατηγικού σχεδιασμού.

Ως ΑΚΕΛ καλούμε την κυβέρνηση να εκπονήσει ένα ολοκληρωμένο στρατηγικό σχέδιο που να στοχεύει στην ανάπτυξη και τη δημιουργία σταθερών και ποιοτικών θέσεων εργασίας, με σωστούς όρους απασχόλησης, ώστε να αυξηθεί η απασχόληση και να μειωθεί η ανεργία.

Επιτυχία έβδομη: Απορρύθμιση των εργασιακών σχέσεων και καταστρατήγηση των δικαιωμάτων των εργαζομένων.

Επιτυχία όγδοη: Οι μισθοί στην Κύπρο παρουσιάζουν τη μεγαλύτερη μείωση στην Ευρωπαϊκή Ένωση κατεβάζοντας την αγοραστική τους δύναμη στα επίπεδα του 1995. Από το 2012 μέχρι το τέλος του 2015 η αγοραστική δύναμη των μισθών στην Κύπρο θα έχει μειωθεί σωρευτικά κατά 25%. Η αμοιβή από εργασία είχε μέχρι σήμερα απώλεια €1,6 δις, ενώ τα κέρδη αυξήθηκαν κατά €500 εκατομ.

Οι δραματικές πιέσεις που δέχονται τα εργασιακά δικαιώματα αποτελούν βαρύτατο πλήγμα για την κοινωνική σταθερότητα. Το κεφάλαιο, εκμεταλλευόμενο την ανάγκη των εργαζομένων για δουλειά, αλλά και το υψηλό ποσοστό ανεργίας, εντείνει την εκμετάλλευση με όρους που δε συνάδουν με τις συμφωνημένες συλλογικές συμβάσεις, οι οποίες παραβιάζονται, ενώ η σταθερή μισθωτή απασχόληση υποσκάπτεται και προωθείται η φθηνή, ευέλικτη και απροστάτευτη εργασία.

Παράλληλα, η κυβέρνηση, με την απόφασή της για επέκταση του ωραρίου λειτουργίας των καταστημάτων, αλλά και τα προγράμματα των €500 το μήνα, μας οδηγεί σιγά-σιγά σε συνθήκες εργασιακού Μεσαίωνα. Με τα προγράμματα των €500 δεν επιλύεται φυσικά το πρόβλημα της ανεργίας, απλά συμμετέχει στο να εφοδιάζονται οι εργοδότες με φτηνό εργατικό δυναμικό, πιέζοντας έτσι ακόμη περισσότερο το επίπεδο των μισθών και αυξάνοντας σημαντικά τα κέρδη των επιχειρήσεων.

Ως ΑΚΕΛ διαφωνούμε κάθετα με τέτοιες πολιτικές και γι' αυτό διεκδικούμε τις αναγκαίες θεσμικές και νομοθετικές βελτιώσεις που θα συμβάλουν στην προστασία της εργασίας και των εργασιακών σχέσεων, καθώς και στην αποκατάσταση της ισορροπίας στην αγορά εργασίας.

Επιτυχία ένατη: Συρρίκνωση του κοινωνικού κράτους. Ενώ παρουσιάζεται ισχνή αύξηση των δαπανών για κοινωνικές παροχές το 2015, αυτές εξακολουθούν να παραμένουν κατά €88 εκατομ. λιγότερες σε σύγκριση με το 2013, τη στιγμή που αυξάνονται ραγδαία τα νοικοκυριά που χρειάζονται τη στήριξη της πολιτείας.

Επιτυχία δέκατη: Τα εισοδήματα των συνταξιούχων μας υπέστησαν μείωση κατά 30%, ενώ μείωση υπέστησαν και τα εισοδήματα των αναπήρων μας.

Επιτυχία ενδέκατη: Ένας στους δύο Κυπρίους ζουν ή είναι πολύ κοντά στο να ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού.

Στη χώρα των δήθεν επιτυχιών και του "οικονομικού θαύματος" 240 000 άνθρωποι βρίσκονται σε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού, 139 000 άνθρωποι βιώνουν συνθήκες σοβαρής υλικής στέρησης, 50 000 περίπου άνθρωποι ζουν από τα κοινωνικά παντοπωλεία και 15 000 παιδιά έχουν ανάγκη το σχολικό συσσίτιο.

Επιτυχία δωδέκατη: Το πολυδιαφημιζόμενο ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα αποτελεί το όχημα για περαιτέρω περικοπές.

Η λεγόμενη επαναστατική μεταρρύθμιση στην κοινωνική πρόνοια με την εισαγωγή του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος, η οποία θα παρείχε ελάχιστο δίκτυο προστασίας για τις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού, όπως πομπωδώς υποστήριξε η κυβέρνηση, τείνει να εξελιχθεί σε δούρειο ίππο για περιορισμό και αποκοπή ωφελημάτων και κοινωνικών παροχών.

Οι δεσμεύσεις της κυβέρνησης Νίκου Αναστασιάδη ότι καμιά οικογένεια δε θα μείνει χωρίς επίδομα μέχρι το τέλος του χρόνου παραμένουν έπτα περόντα. Ως ΑΚΕΛ καλούμε την κυβέρνηση να μελετήσει ξανά το ενδεχόμενο, αφού υπάρχουν τα απαιτούμενα κονδύλια, να παραχωρήσει σε όλους τους αιτητές το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα, ώστε καμιά οικογένεια να μη μείνει χωρίς εισόδημα τα Χριστούγεννα.

Δυστυχώς, το φερέγγυο κράτος πρόνοιας που κτίστηκε από την κυβέρνηση Δημήτρη Χριστόφια αποτελεί άλλο ένα θύμα της νεοφιλελεύθερης αντιλαϊκής πολιτικής των μνημονίων, των περικοπών και της λιτότητας της

κυβέρνησης Νίκου Αναστασιάδη, αγαπητέ φίλε και συνάδελφε Νίκο Νουρή. Ως ΑΚΕΛ ζητούμε για ακόμη μια φορά από την κυβέρνηση να ενισχύσει την κοινωνική της πολιτική και να στηρίξει ουσιαστικά τις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Μέσα από το δωδεκάλογο των λεγόμενων "επιτυχιών", ως τις έχω αναλύσει πιο πάνω, φαίνεται ξεκάθαρα ότι δεν πάμε θαυμάσια ούτε σημειώνουμε επιτυχίες ούτε φυσικά προϋπολογισμός ελπίδας είναι ο προϋπολογισμός του 2015, όπως σας ανέφερε ο συνάδελφος ο Νουρής. Είναι προϋπολογισμός στασιμότητας, περικοπών και λιτότητας που μας οδηγεί από το κακό στο χειρότερο.

Καλούμε λοιπόν την κυβέρνηση ΔΗΣΥ-Αναστασιάδη να σταματήσει να ωραιοποιεί την κατάσταση. Να σταματήσει να παίζει με τους αριθμούς και τα νούμερα και να τερματίσει την αυστηρή πολιτική λιτότητας και την τυφλή υποταγή στο μνημόνιο και να δώσει χώρο και ρόλο στην ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή, ώστε να αντιμετωπιστεί η ανεργία, να στηριχθούν οι ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού και οι εργαζόμενοι, ώστε να ανατείλουν καλύτερες μέρες για την Κύπρο μας και το λαό μας.

Σας ευχαριστώ.

Εύχομαι καλές γιορτές σε όλους!

(Κατά τη διάρκεια της αγόρευσης του κ. Αντρέα Φακοντή τον προεδρεύοντα της συνεδρίασης αντικατέστησε στην έδρα ο κ. Αδάμος Αδάμου.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΑΔΑΜΟΥ)

Ευχαριστώ, κύριε Φακοντή.

Επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Μάριος Μαυρίδης του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Κύριε Μαυρίδη, έχετε το λόγο.

Μ. ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Κυκλοφορεί ένα φυλλάδιο το οποίο θα το χρησιμοποιήσουμε κατά τη διάρκεια της ομιλίας.

Ο κ. Φακοντής έχει περιγράψει με γλαφυρότητα τις επιτυχίες της προηγούμενης κυβέρνησης, διότι όλα αυτά είναι επιτεύγματα και απότοκο της πολύ καλής διαχείρισης που έκανε η προηγούμενη κυβέρνηση, κύριε Φακοντή! Να μην μπω στις λεπτομέρειες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο ισοσκελισμένος προϋπολογισμός είναι μονόδρομος. Επειδή σήμερα είναι μέρα για τον προϋπολογισμό, θα μιλήσω για τον προϋπολογισμό.

Με προβλεπόμενες δαπάνες ύψους €6,7 δις και προβλεπόμενα έσοδα €5,9 δις, ο προϋπολογισμός του 2015 παρουσιάζει έλλειμμα ύψους €800 εκατομ. Νόμιζα ήταν πιο λίγα, αλλά τελικά φαίνεται να είναι πάνω στα €800 εκατομ. Τα προηγούμενα χρόνια τα ελλείμματα ήταν μεγαλύτερα και, αν δεν ακολουθούσαμε μνημόνιο, τα ελλείμματα θα ήταν ακόμα μεγαλύτερα, με μια προϋπόθεση, ότι θα μπορούσαμε να βρούμε να μας δανείσουν. Δυστυχώς ή ευτυχώς οι αγορές δανεισμού είναι διεθνείς και δε δανείζουν κράτη που δεν είναι νοικοκυρεμένα. Είτε μας αρέσει είτε όχι, αν θέλουμε τις αγορές να μας δανείζουν με χαμηλό επιτόκιο ή έστω να μας δανείζουν, πρέπει πρώτα να είμαστε νοικοκυρεμένοι, να διατηρούμε ισοσκελισμένο προϋπολογισμό και να έχουμε ανάπτυξη, ούτως ώστε το δημόσιο χρέος να μειώνεται ως ποσοστό του ΑΕΠ.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Την Ουκρανία, που τη δανείζουν, εν' καλά.

Μ. ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Ποιος τη δανείζει την Ουκρανία;

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Μ. ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Ακολουθεί μνημόνιο η Ουκρανία.

Ο ισοσκελισμένος προϋπολογισμός δεν είναι επιλογή...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Νίκο Κατσοουρίδη)

Δέκα λεπτά έχω, κύριε Κατσοουρίδη. Έχω απαντήσει σε αυτά τα θέματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, παρακαλώ! Μην κάνετε διάλογο!

Κύριε Μαυρίδη, συνεχίστε.

Μ. ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Ο ισοσκελισμένος προϋπολογισμός δεν είναι επιλογή αλλά αναγκαιότητα και απαραίτητη προϋπόθεση, προκειμένου να μας δανείζουν οι αγορές. Το δημόσιο χρέος της κυβέρνησης ανέρχεται στα €18 δις περίπου ή περίπου 118% του ΑΕΠ και αποτελείται από ομόλογα που λήγουν σε διαφορετικές ημερομηνίες. Κάθε φορά που ένα ομόλογο λήγει, πρέπει να αναχρηματοδοτείται από τις αγορές. Αν οι αγορές δεν είναι διατεθειμένες να μας δανείσουν, τότε αυτόματα πάμε σε στάση πληρωμών.

Μπορούμε να δούμε το διάγραμμα που σας έχω ετοιμάσει, για να δείτε ακριβώς από πού ξεκίνησε η αύξηση των δαπανών. Βασικά είναι από το 2003 που έχει ξεκινήσει. Αυξάνονταν τα έσοδα, αλλά αυξάνονταν και οι δαπάνες και, αν προσέξετε τα δύο-τρία χρόνια στα οποία υπήρχε δημοσιονομικό πλεόνασμα...

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Θα ήταν καλά να μας δείξεις και τα προηγούμενα χρόνια πώς πήγε.

Μ. ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Να σας πω, μπορούσα να πάω και πιο πίσω, αλλά δε λέω ότι ήταν καλύτερα τα προηγούμενα χρόνια. Πάντοτε υπήρχε αυτή η νοοτροπία της σπατάλης του δημόσιου χρήματος, διότι οι πολιτικοί, κύριε Κυπριανού, δεν έχουν μάθει να σέβονται το δημόσιο χρήμα, δυστυχώς. Και το βλέπουμε και καθημερινά στις επιτροπές, ιδιαίτερα στην επιτροπή Οικονομικών. Όχι μόνο δεν το σέβονται, ακόμα το κατασπαταλούν! Και αυτό το έχουμε αποδείξει την προηγούμενη βδομάδα, όταν ψηφίσαμε για το συμπληρωματικό προϋπολογισμό του ΡΙΚ. Ψηφίσαμε για την κακοδιαχείριση του Ταμείου Συντάξεως του ΡΙΚ και τους έχουμε προσφέρει ακόμα €1,1 εκατομ., επειδή έχουν χάσει τα χρήματα στα αξιόγραφα ή επειδή δεν τα έβαζαν στα ταμεία, όταν έπρεπε να τα βάλουν. Και εμείς το ψηφίσαμε και μπράβο μας!

Λοιπόν. Και να δείτε τώρα την ψαλίδα που ανοίγει μετά το 2008. Διότι τα δύο χρόνια, όταν είχαμε δημοσιονομικό πλεόνασμα, ήταν λόγω της πλασματικής ανάπτυξης, λόγω του δανεισμού. Αυτά βασικά, αυτά τα δύο χρόνια, ήταν τα χρόνια που δημιουργήθηκε ο μεγαλύτερος δανεισμός στην Κύπρο, με 30% και 35% αύξηση στα δάνεια. Μετά, όταν ανέλαβε η προηγούμενη κυβέρνηση, χωρίς να έχω τίποτα εναντίον της, έχει αυξηθεί κατά πολύ το χάσμα μεταξύ εσόδων και εξόδων. Και, ενώ τα έσοδα μειώνονταν, οι δαπάνες αυξάνονταν. Δηλαδή, όταν μειώνονται τα έσοδά σου, τι κάνεις; Προσπαθείς να μειώσεις και τα έξοδά σου. Αντί αυτού, αυξάνονταν και έχουν φθάσει σε προϋπολογισμό €8,5 δις! €8,5 δις! Ε, βεβαίως, στη συνέχεια έπρεπε να ληφθούν μέτρα και, από τη στιγμή που άρχισαν να λαμβάνονται μέτρα, το χάσμα αρχίζει να μειώνεται.

Πάμε πίσω τώρα, στο κείμενο.

Οι ισορροπίες είναι πολύ λεπτές και πρέπει να είμαστε πολύ προσεκτικοί. Τη μια μέρα οι αγορές σε δανείζουν και την επομένη δε σε δανείζουν. Παράδειγμα η Ελλάδα, όπου, πριν από δύο μήνες περίπου, το επιτόκιο δανεισμού στις διεθνείς αγορές υποχώρησε κάτω από το 5%, ενώ σήμερα είναι πάνω από 9%, επειδή η κυβέρνηση αρνείται να λάβει επιπρόσθετα δημοσιονομικά μέτρα.

Ο ισοσκελισμένος προϋπολογισμός είναι μονόδρομος. Όταν ένα κράτος ακολουθεί τον κανόνα του ισοσκελισμένου προϋπολογισμού, δεν υπάρχει περίπτωση να χρεοκοπήσει. Ισοσκελισμένος προϋπολογισμός σημαίνει ότι το κράτος ξοδεύει όσα εισπράττει ή και λιγότερα και ως αποτέλεσμα δε δημιουργεί χρέη, τα οποία θα επωμίζονται οι επόμενες γενεές, εάν μας ενδιαφέρουν πραγματικά οι επόμενες γενεές, διότι έχουμε αποδείξει ότι δε μας ενδιαφέρουν και τόσο. Γι' αυτό και οι νέοι μας μεταναστεύουν, κύριε Φακοντή.

Ένας ισοσκελισμένος προϋπολογισμός έχει σημαντικά πλεονεκτήματα. Πρώτα απ' όλα δεν επιτρέπει στην εκάστοτε κυβέρνηση να δανείζεται και να φορτώνει χρέη στις επόμενες γενεές. Το κράτος μαθαίνει να λειτουργεί με αυτά που εισπράττει και, αν θέλει να ξοδέψει περισσότερα χρήματα, π.χ. για κοινωνικές παροχές ή κρατικό μισθολόγιο, τότε θα πρέπει να περικόψει από αλλού ή να επιβάλει φορολογίες. Η κυβέρνηση θα είναι όμως υπόλογη στους πολίτες. Αν η κυβέρνηση κάνει καλή διαχείριση των χρημάτων των φορολογουμένων, τότε οι πολίτες θα την επιβραβεύσουν. Μέχρι σήμερα στην Κύπρο συμβαίνει ακριβώς το αντίθετο. Όταν η κυβέρνηση ξοδεύει περισσότερα, κερδίζει την εμπιστοσύνη των πολιτών, με αποτέλεσμα να συνεχίζεται η κακοδιαχείριση, η οποία πλέον μετατρέπεται σε νοοτροπία. Βλέπουμε άλλωστε και τις τελευταίες εξελίξεις.

Ο ισοσκελισμένος προϋπολογισμός είναι λοιπόν ένα εργαλείο που παρέχει στους πολίτες την ευκαιρία να αξιολογούν ορθολογιστικά αυτούς που τους κυβερνούν. Κατά κάποιον τρόπο ο ισοσκελισμένος προϋπολογισμός συμβάλλει στην καλύτερη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος. Ο ισοσκελισμένος προϋπολογισμός είναι επίσης ένα εργαλείο που αναγκάζει την κυβέρνηση να νοικοκυρευτεί, είτε το θέλει είτε όχι. Από τη στιγμή που μια

κυβέρνηση γνωρίζει εκ των προτέρων ότι δεν μπορεί να ξοδέψει περισσότερα από αυτά που εισπράττει, θα αναγκαστεί να κάνει νοικοκυρεμένη πολιτική. Αν τα έσοδα που εισπράττει δεν είναι αρκετά, θα αναγκάζεται να κάνει περικοπές, που σε διαφορετική περίπτωση δε θα τολμούσε να κάνει, λόγω ανάληψης πολιτικού κόστους. Η ανάγκη για ισοσκελισμένο προϋπολογισμό θα αναγκάζει την κυβέρνηση να περικόπτει περιττές δαπάνες και να περιορίζει το σπάταλο κράτος. Ακόμα, ο ισοσκελισμένος προϋπολογισμός αναγκάζει την κυβέρνηση να ιεραρχήσει τις προτεραιότητές της και να μειώσει το μεγάλο κράτος σε βιώσιμα επίπεδα. Όταν ο κρατικός προϋπολογισμός είναι ισοσκελισμένος ή πλεονασματικός, τότε η κυβέρνηση θα μπορεί να στηρίζει την οικονομία και την κοινωνία σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης, όπως είναι οι σημερινές μέρες. Αυτό άλλωστε επιτρέπεται και από τη Συνθήκη για τη Σταθερότητα, το Συντονισμό και τη Διακυβέρνηση, την οποία προσυπέγραψε και η Κύπρος το 2012.

Σε περιόδους οικονομικής ύφεσης το κράτος θα μπορεί να αυξάνει τις δαπάνες του και να μειώνει τις φορολογίες, για να στηρίζει την οικονομία. Με τα σημερινά όμως δεδομένα η κυβέρνηση όχι μόνο δεν μπορεί να ξοδέψει περισσότερα, αλλά πρέπει να μειώσει τις δαπάνες της ακόμα περισσότερο, όχι επειδή το θέλει, αλλά επειδή πρέπει, διαφορετικά δε θα μπορεί να δανειστεί από τις αγορές, για να αναχρηματοδοτήσει το υφιστάμενο δημόσιο χρέος.

Ακόμα ένα σημαντικό πλεονέκτημα του ισοσκελισμένου ή πλεονασματικού προϋπολογισμού είναι το ότι η Κυπριακή Δημοκρατία θα αξιολογείται με υψηλές βαθμολογίες από τους οίκους αξιολόγησης, επιτρέποντας έτσι στην κυβέρνηση να δανείζεται με χαμηλό κόστος δανεισμού από τις διεθνείς αγορές για αναχρηματοδότηση του υφιστάμενου δημόσιου χρέους.

Πολλές φορές δεχόμαστε κριτική, επειδή λέμε την αλήθεια. Η κριτική είναι αποδεκτή και καλοδεχούμενη. Η αλήθεια μπορεί να ενοχλεί, διότι επηρεάζονται συμφέροντα. Ποτέ όμως δεν πρέπει να σταματήσουμε να λέμε την αλήθεια, διότι η αλήθεια μαζί με τη διαφάνεια, τη λογοδοσία, την ανάληψη ευθύνης, την αξιοκρατία και άλλες αξίες αποτελούν βασικούς πυλώνες της δημοκρατίας. Ακόμα και αν όλα καταρρεύσουν, οι αρχές της δημοκρατίας θα πρέπει να παραμείνουν ανέπαφες, για να μπορέσουμε να ξεκινήσουμε και πάλι από την αρχή. Οι αλήθειες θα πρέπει να λέγονται, όσο πικρές και αν είναι, και οι πραγματικότητες θα πρέπει να αναγνωρίζονται, όσο ωμές και αν είναι. Μια πικρή αλήθεια είναι πάντοτε καλύτερη από ένα γλυκό ψέμα. Και μια πικρή αλήθεια είναι ότι χρεοκοπήσαμε και, αν δεν το έχουμε καταλάβει, τότε έχουμε πρόβλημα. Χρεοκόπησαν οι τράπεζες λόγω κακής διαχείρισης, χρεοκόπησε το δημόσιο λόγω κακής διαχείρισης, χρεοκόπησαν πολλά νοικοκυριά και επιχειρήσεις, χρεοκόπησε το πολιτικό μας σύστημα, χρεοκόπησε και το σύστημα διακυβέρνησης. Και, ενώ όλα αυτά συνέβαιναν, εμείς χαμπάρι δεν πήραμε. Μπήκαν στην πόλη οι οχτροί και εμείς γελούσαμε και τραγουδούσαμε και χορεύαμε, διότι ζούσαμε μέσα στη μέθη της ευμάρειας που μας πρόσφερε το άφθονο χρήμα, ο υπερβολικός δανεισμός και η πλασματική ανάπτυξη. Όλα αυτά τα χρόνια ζούσαμε με δανεικά.

Το κράτος δανειζόταν και ακόμα δανείζεται, για να συντηρήσει ένα σπάταλο και υδροκέφαλο κράτος. Οι επιχειρήσεις δανειζόνταν, για να δημιουργήσουν και να αναπτύξουν τις επιχειρήσεις τους. Τα νοικοκυριά δανειζόνταν, για να αγοράζουν κατοικίες, εξοχικά, αυτοκίνητα και να κάνουν διακοπές χειμώνα καλοκαίρι. Για χρόνια το κράτος δανειζόταν €600 εκατομ. περίπου από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, χωρίς επιστροφή, άλλα €600 εκατομ. από τις αγορές, κυρίως τις εγχώριες αγορές. Τα νούμερα είναι εκεί, ψυχρά και αδιάψευστα. Και λοιπά και λοιπά και λοιπά.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Χρόνια πολλά και καλά Χριστούγεννα!

Θα καταθέσω και το σχεδιάγραμμα.

(Στο σημείο αυτό ο κ. Μάριος Μαυρίδης καταθέτει στη γραμματεία το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο Αρχείο της Βουλής.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Μαυρίδη.

Επόμενος ομιλητής ο Γιώργος Λουκαΐδης από το ΑΚΕΛ.

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Μισή κουβέντα για τους ισοσκελισμένους προϋπολογισμούς. Οι ΗΠΑ, τις οποίες επικαλέστηκε ο Υπουργός Οικονομικών στην ομιλία του, καθόλου ισοσκελισμένους προϋπολογισμούς δεν είχαν, όταν επιχειρούσαν να αντιμετωπίσουν την κρίση, αλλά είχαν πλεονασματικούς προϋπολογισμούς, τους οποίους διατηρούν μέχρι και σήμερα.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση, προτού επιβληθεί η πολιτική της κ. Μέρκελ -σε σχέση με το πρώτο σχεδιάγραμμα- θέλω να θυμίσω ότι ευνοούσε και ευλογούσε την επεκτατική δημοσιονομική πολιτική που ακολούθησε η

προηγούμενη κυβέρνηση. Και αυτό καταγράφεται σε ντοκουμέντα και δεν είναι θεωρία. Μετά ήρθε η πολιτική σκληρής λιτότητας.

Σε ό,τι αφορά το χρέος, το δημόσιο χρέος, ήταν καλά να έχουμε και την κατάσταση για τις υπόλοιπες χώρες στην Ευρωζώνη και την Ευρωπαϊκή Ένωση, για να διαπιστώσει ο φίλος Μαυρίδης ότι το δημόσιο χρέος της Κύπρου αυξήθηκε σε πολύ μικρότερο βαθμό και έκταση από αυτό της Ευρωζώνης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, γιατί αντιμετωπίζαμε όλοι μια παγκόσμια καπιταλιστική κρίση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο προϋπολογισμός για το 2015 λαμβάνει χώρα σε μια περίοδο που η Κύπρος συνεχίζει να μαστίζεται από μια πολύπλευρη κρίση. Στην καρδιά της κρίσης συνεχίζει να βρίσκεται από το 2010 και εντεύθεν ο τραπεζικός τομέας.

Σε ολόκληρη την περίοδο της κρίσης μέχρι και σήμερα, μάλλον και για πολλά χρόνια ακόμη, θα συνεχίζεται η δημόσια συζήτηση για τις πραγματικές αιτίες της οικονομικής καταστροφής. Δεν κομίζω γλαύκας εις Αθήνας, αν υπογραμμίσω ότι η ορθή διάγνωση των αιτίων οποιουδήποτε προβλήματος είναι καθοριστικής σημασίας για τη θεραπεία που πρέπει να παρασχεθεί. Επειδή όμως η μορφή θεραπείας ήταν και είναι απολύτως συνδεδεμένη με τεράστια οικονομικά συμφέροντα, με ιδεολογικές αγκυλώσεις και με κομματικές και προσωπικές ατζέντες, αυτό εξηγεί γιατί η δημόσια αντιπαράθεση για τα αίτια θα μείνει για πολύ καιρό ακόμη.

Αν για την οικονομική καταστροφή την ευθύνη φέρει το σπάταλο κράτος, τα υπερδανεισμένα νοικοκυριά, οι απολαβές και τα δικαιώματα των εργαζομένων στον ιδιωτικό και το δημόσιο τομέα, οι υπερβολικές παροχές στις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού, οι αδικαιολόγητα υψηλές δαπάνες στην παιδεία, την υγεία, τη στεγαστική πολιτική, τότε, ναι, ορθά η τρόικα, η κυβέρνηση και ο ΔΗΣΥ επιβάλλουν τη συλλογική τιμωρία σε βάρος της συντριπτικής πλειοψηφίας του λαού μας. Αν όμως, από την άλλη, την οικονομική καταστροφή την έφεραν οι κατά το ΔΗΣΥ καλύτεροι τραπεζίτες στον κόσμο και ο αναντικατάστατος τότε Κεντρικός Τραπεζίτης, που "ήταν ευλογία για τον τόπο", αν την καταστροφή την έφερε η μερίδα εκείνη της μεγαλοαστικής τάξης που έλεγχε και διοικούσε το τραπεζικό σύστημα, αν τον όλεθρο τον έφερε η ναυαρχίδα του ιδιωτικού τομέα μέσα από μια άνευ προηγουμένου τραπεζική ληστεία των τουλάχιστον €19 δις, αν τη χαριστική βολή στην οικονομία την έδωσε η Ευρωπαϊκή Ένωση και οι προεκλογικά πολυδιαφημισμένοι Ευρωπαίοι φίλοι του κ. Αναστασιάδη με το χειρότερο με διαφορά μνημόνιο που επιβλήθηκε στην Ένωση, τότε τα πράγματα αλλάζουν άρδην. Αλλάζουν όχι μόνο ως προς τις ασήκωτες πολιτικές, αλλά και τις ποινικές ευθύνες για την καταστροφή που βιώνει ο τόπος μας. Διαφοροποιούνται κυρίως και πρωτίστως ως προς τη θεραπεία που πρέπει να παρασχεθεί και ειδικότερα ως προς το ποιος θα πληρώσει τα σπασμένα της τραπεζικής κρίσης.

Αυτό ήταν και παραμένει το πλέον κρίσιμο ζήτημα σε ολόκληρη την περίοδο της τραπεζικής και οικονομικής κρίσης και γύρω απ' αυτό το ζήτημα είναι που συγκρούονται δύο εντελώς διαφορετικές φιλοσοφίες και εξελίσσεται μια αδυσώπητη ταξική μάχη. Από τη μια, βρίσκεται η σταθερή, διαχρονική προσπάθεια του ΑΚΕΛ να υπάρξει μια δίκαιη και ισορροπημένη κατανομή των βαρών, ώστε το βάρος να επιμεριστεί σε αυτούς που έχουν την οικονομική επιφάνεια να το αντέξουν. Από την άλλη, βρίσκεται το οικονομικό και πολιτικό κατεστημένο -ο ΔΗΣΥ, η κυβέρνηση και η τρόικα- με τη συνέργεια, πρέπει να πούμε, της πλειοψηφίας των μέσων μαζικής ενημέρωσης.

Είναι αλήθεια ότι σ' αυτή τη σύγκρουση ο κόσμος της εργασίας είναι ο μεγάλος χαμένος. Ο κόσμος της εργασίας είδε τα πραγματικά του εισοδήματα να μειώνονται στα επίπεδα του 1995. Από την άλλη, στα χρόνια της κορύφωσης της κρίσης ένας πολύ μικρός αριθμός επιχειρήσεων είδαν τα κέρδη τους να εκτοξεύονται κατά πεντακόσια τόσα εκατομμύρια ευρώ.

Κατά συνέπεια, όταν ο Υπουργός Οικονομικών, ο πρόεδρος και οι συνάδελφοι του ΔΗΣΥ μιλούν για ρήξη με τα κατεστημένα και για ριζοσπαστικές μεταρρυθμίσεις, μάλλον υποτιμούν τη νοημοσύνη των πολιτών, γιατί προφανώς, όταν οι κυβερνώντες αναφέρονται σε ριζοσπαστικές μεταρρυθμίσεις, εννοούν αντιδραστικές απορρυθμίσεις των εργασιακών σχέσεων, του κοινωνικού κράτους και των δημοσίων οργανισμών κοινής ωφελείας. Όταν από την άλλη αναφέρονται σε ρήξη με τα κατεστημένα, εννοούν τους εργαζόμενους και τις οργανώσεις τους και όχι τη ρήξη με τα πανίσχυρα ιδιωτικά συμφέροντα και το οικονομικό κατεστημένο. Ο ριζοσπαστισμός του ΔΗΣΥ και της κυβέρνησης και η σύγκρουση με τα κατεστημένα στην πράξη εξαντλούνται στη μεταφορά του βάρους της φορολογίας ακίνητης ιδιοκτησίας στους ώμους των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού, ώστε να εξυπηρετηθούν οι μεγαλοϊδιοκτήτες ακινήτων. Εξαντλούνται στην καταχρηστική ελευθεροποίηση του ωραρίου των καταστημάτων, ώστε να εξυπηρετηθεί και πάλι μια χούφτα μεγάλων επιχειρήσεων, στο χώρο του λιανικού εμπορίου αυτή τη φορά. Κυβέρνηση και ΔΗΣΥ θεωρούν ως σύγκρουση με το κατεστημένο το ξεπούλημα του δημοσίου πλούτου, των κερδοφόρων ημικρατικών οργανισμών και την παράδοσή τους σε ιδιωτικά πολυεθνικά μονοπώλια. Αποτελεί, κατ' αυτούς, ριζοσπαστισμό η ολοκληρωτική ανατροπή του σχεδιασμού για το Γενικό Σύστημα Υγείας, ώστε να εξυπηρετηθεί και πάλι ένας πολύ μικρός αριθμός ασφαλιστικών εταιρειών. Όπως ριζοσπαστισμό αποτελεί και η απαγόρευση στο επικαιροποιημένο μνημόνιο του Νοέμβρη του 2013 της όποιας νομοθετικής πρωτοβουλίας για μείωση των δανειστικών επιτοκίων και για προστασία των μικροοφειλών θυμάτων της τραπεζικής κρίσης. Και στη συνέχεια η διαμόρφωση ενός νομοθετικού πλαισίου που προβλέπει διαδικασίες εξπρές για μαζικές και χωρίς διάκριση εκποιήσεις, ώστε να εξυπηρετηθεί και αυτή τη φορά η ασυδοσία των τραπεζών.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Η προσπάθεια να καλλιεργηθεί η εικόνα ότι βιώνουμε ένα νέο οικονομικό θαύμα, όπως ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δήλωσε δημόσια, και ότι πάμε περίφημα συνιστά επίσης πρόκληση για τη συντριπτική πλειοψηφία του λαού μας, ο οποίος αυτό που αισθάνεται στο πετσί του είναι ότι πάμε από το κακό στο χειρότερο.

Οι συνάδελφοί μου βουλευτές του ΑΚΕΛ, όπως και χθες ο γενικός γραμματέας του κόμματός μου, έχουν καταλήξει με στοιχεία και τεκμήρια στο ότι ούτε οι άνθρωποι, αλλά ούτε και οι αριθμοί ευημερούν, γι' αυτό και δεν πρόκειται να επεκταθώ. Θα αρκεστώ να πω ότι το "success story" της κυβέρνησης δεν πρόκειται να πείσει κανέναν, αφού συγκρούεται με τα ίδια τα βιώματα των πολιτών.

Μάταιη, σε αυτή τουλάχιστον την περίπτωση, είναι η αγωνιώδης προσπάθεια που καταβάλλουν προς αυτή την κατεύθυνση και τα φιλοκυβερνητικά μέσα μαζικής ενημέρωσης, που όλως αιφνιδίως, μετά την αλλαγή της κυβέρνησης εννοείται, δε φτιάχνουν πλέον δραματικά ρεπορτάζ για τις ουρές των πολιτών στα κοινωνικά παντοπωλεία και των ανέργων στα γραφεία εργασίας ούτε προβάλλουν πλέον τα άδεια καταστήματα που ενοικιάζονται. Προφανώς, για τα φιλοκυβερνητικά μέσα μαζικής ενημέρωσης δεν υπάρχουν πλέον ούτε άνεργοι ούτε άνθρωποι συμπολίτες μας που σιτίζονται στα κοινωνικά παντοπωλεία ούτε καταστήματα που ενοικιάζονται, γιατί δεν τα βλέπουμε πλέον ούτε σε πρωτοσέλιδα, αλλά ούτε και ως πρώτα θέματα στα δελτία ειδήσεων.

Είναι όμως αλήθεια ότι όντως έχουν βελτιωθεί τα δημόσια οικονομικά, με την κυβέρνηση να φτιάχνει δημοσιονομικά πλεονάσματα! Την απάντηση γιατί δε διοχετεύονται αυτά τα πλεονάσματα στην ανάπτυξη και τη στήριξη των θυμάτων της τραπεζικής κρίσης, αλλά αντίθετα η κυβέρνηση προχωρεί σε επιπρόσθετες περικοπές εκατοντάδων εκατομμυρίων ευρώ πέραν των απαιτήσεων της τρόικας, τη δίνουν οι ίδιοι οι κυβερνώντες. Όχι μόνο δηλώνουν ότι δε διαφωνούν με την πολιτική σκληρής λιτότητας του αποικιοκρατικού χαρακτήρα μνημονίου, αλλά για αυτούς αποτελεί το μανιφέστο τους, το οποίο θα έπρεπε μάλιστα να εφαρμόζαμε ανεξαρτήτως της εδώ παρουσίας της τρόικας! Είναι εμφανές ότι κυβέρνηση και ΔΗΣΥ διακρίνονται για το νεοφιλελεύθερο φονταμενταλισμό τους. Μόνο έτσι εξηγείται το γεγονός ότι δε συνειδητοποιούν ότι τα δημοσιονομικά πλεονάσματά τους φτιάχνονται από τα δυσβάστακτα ελλείμματα στα εισοδήματα των πολιτών, αφού αυτά αφαιρούνται από τις τσέπες των εργαζομένων, των νοικοκυριών, των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού, των μικρών επιχειρήσεων, όσων, εννοείται, οι τσέπες δεν έχουν αδειάσει πλήρως ακόμη.

Σ' αυτό το αντιλαϊκό νεοφιλελεύθερο πλαίσιο κινείται και ο προϋπολογισμός του 2015, που είναι προϋπολογισμός στασιμότητας, προϋπολογισμός υφεσιακός, αντιαναπτυξιακός, χωρίς κοινωνική ευαισθησία. Γι' αυτό και ως ΑΚΕΛ θα τον καταψηφίσουμε, απορρίπτοντας ταυτόχρονα και την εν γένει οικονομική φιλοσοφία των κυβερνώντων.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Είχα αναφερθεί στην αρχή της ομιλίας μου σε πολύπλευρη κρίση που διέρχεται ο τόπος μας. Οι τουρκοί τυχοδιωκτισμοί έχουν προκαλέσει κρίση στη διαπραγματευτική διαδικασία για λύση του Κυπριακού, προκαλώντας αναστολή της διαδικασίας και επιβαρύνοντας περαιτέρω το αρνητικό κλίμα της προϋπάρχουσας εικόνας στασιμότητας και αδιεξόδου. Επειδή οι εξελίξεις έχουν αναλυθεί επίσης από το σύντροφο Άντρο Κυπριανού, θα περιοριστώ σε μια κριτική αποτίμηση των κυβερνητικών χειρισμών.

Αναγνωρίζοντας τις αδιαμφισβήτητες τουρκικές ευθύνες για τις αρνητικές εξελίξεις σε Κυπριακό και αποκλειστική οικονομική ζώνη της Κύπρου, το ερώτημα που πρέπει να απαντήσουμε είναι κατά πόσο η πολιτική της πλευράς μας διευκολύνει ή δυσχεραίνει τους τουρκικούς τυχοδιωκτισμούς. Η απάντηση είναι ότι δυστυχώς διευκολύνει τους τουρκικούς σχεδιασμούς και τυχοδιωκτισμούς. Ειδικότερα, η κατ' εξαίρεση υλοποίηση της προεκλογικής δέσμευσης για ενταφιασμό των συγκλίσεων Χριστόφια-Ταλάτ φαίνεται δυστυχώς να ενταφιάζει και τις προοπτικές λύσης του Κυπριακού. Οδήγησε σε έναρξη των διαπραγματεύσεων με μια συμφωνία που υπολείπεται των συγκλίσεων Χριστόφια-Ταλάτ. Ιδιαίτερα στο ζήτημα της μιας και μόνης κυριαρχίας επέφερε σημαντική διεύρυνση του χάσματος στις θέσεις των μερών, με τις συνομιλίες να σχοινοβατούν μεταξύ στασιμότητας και αδιεξόδου. Κυρίως όμως, στα μάτια της διεθνούς κοινότητας χρεωθήκαμε τουλάχιστον με συνυπευθυνότητα για τις αρνητικές εξελίξεις, αφού είναι η δική μας πλευρά, σε αντίθεση με τη θέση των Ηνωμένων Εθνών, που επέλεξε να αδειάσει το τραπέζι των διαπραγματεύσεων από τις συγκλίσεις. Ο Έρογλου, εκμεταλλευόμενος τη στάση της πλευράς μας, έκανε στροφή εκατόν ογδόντα μοιρών και από φανατικός πολέμιος των συγκλίσεων έκτοτε παρουσιάζεται ως δήθεν θιασώτης τους.

Η θέση για ρεαλισμό στην πολιτική μας και για την ανάγκη να είμαστε ωφέλιμοι παρά αρεστοί, που συχνά επικαλείται ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, φαίνεται ότι, έως αυτή την ώρα τουλάχιστον, αντικαθίσταται από το λαϊκισμό, τις μικροπολιτικές σκοπιμότητες, τις αντιφάσεις και τους επικίνδυνους ακροβατισμούς. Το αποτέλεσμα των κυβερνητικών χειρισμών στο Κυπριακό το μετράμε ήδη σε κόστος ως προς τη διεθνή μας αξιοπιστία.

Αντίστοιχα, οι επιλογές μας στην εξωτερική πολιτική της χώρας μας, παρά τα διαχρονικά διδάγματα της ιστορίας, αντί να καθοδηγούνται από ρεαλισμό, καθοδηγούνται από ψευδαισθήσεις και ιδεολογικές αγκυλώσεις. Δεν εξηγείται αλλιώς η εμμονή της κυβέρνησης και του ΔΗΣΥ να βάζουν όλα τα αυγά στο καλάθι των αμερικανονατοϊκών, προκαλώντας ταυτόχρονα ρήγματα στις σχέσεις μας με φιλικές χώρες, όπως η Ρωσική Ομοσπονδία, που παραδοσιακά στηρίζουν την Κυπριακή Δημοκρατία ποικιλότροπα.

Ακούσαμε ξανά από τα χείλη των κυβερνώντων ότι η Κύπρος είναι προκεχωρημένο φυλάκιο της Δύσης, ότι πρέπει να πάψουμε να διατηρούμε ισορροπίες πατώντας σε διαφορετικές βάρκες. Μας επανέλαβαν ότι η Κύπρος ανήκει στη Δύση. Με την ελπίδα ότι θα αποβάλουν επιτέλους τις ιδεολογικές παρωπίδες, ξαναλέμε στους κυβερνώντες ότι η Κύπρος ανήκει στον κυπριακό λαό και ότι είναι τα συμφέροντα της Κύπρου που πρέπει να καθορίζουν την εξωτερική μας πολιτική και όχι αυτά των δυτικών αμερικανονατοϊκών.

Αν η σύγχρονη ιστορία της Κύπρου δεν τους έχει διδάξει τίποτα, ας αντλήσουν τουλάχιστον συμπεράσματα από το γεγονός ότι οι "στρατηγικοί εταίροι" τους, όπως τους αποκαλούν, μας γύρισαν ουσιαστικά την πλάτη, όταν η Τουρκία προχωρούσε τον περασμένο Οκτώβριο στα χειρότερα τελεωμένα από την ανακήρυξη του ψευδοκράτους και εντεύθεν. Ξεκαθαρίζουμε ότι δεν εισηγούμαστε τη διάρρηξη των σχέσεών μας με τις ΗΠΑ ή τη Βρετανία. Αυτό που εισηγούμαστε είναι την επαναφορά του πολυδιάστατου χαρακτήρα στην εξωτερική μας πολιτική.

Κρίνοντας από το ίδιο το αποτέλεσμα της, η πολυδιάστατη εξωτερική πολιτική που ακολούθησε η κυβέρνηση Δημήτρη Χριστόφια, σε συνδυασμό πάντοτε με τους ορθούς χειρισμούς στο Κυπριακό, θωράκισε πολιτικά την Κυπριακή Δημοκρατία και αναβάθμισε τη διεθνή της αξιοπιστία. Αυτός ήταν και ο λόγος που, σε αντίθεση με σήμερα, οι προκλήσεις της Τουρκίας το 2011 στην κυπριακή αποκλειστική οικονομική ζώνη απέτυχαν πλήρως, αφού συνάντησαν τη σύσσωμη αποφασιστική αντίδραση της διεθνούς κοινότητας. Αυτός επίσης είναι και ο βασικός λόγος που η Κυπριακή Δημοκρατία μπόρεσε, ουσιαστικά ανενόχλητη, να θέσει βέτο σε έξι πρόσθετα ενταξιακά κεφάλαια της Τουρκίας, χωρίς ταυτόχρονα στη συνέχεια να δεχτεί πιέσεις για άνοιγμα οποιωνδήποτε κεφαλαίων, σε αντίθεση με τη σημερινή πραγματικότητα που δυστυχώς η κυβέρνηση δέχεται τεράστιες πιέσεις προς αυτή την κατεύθυνση.

Ενώσω εγράφετο αυτή η ομιλία και διεξήγετο το Συμβούλιο Υπουργών Εξωτερικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, φαντάζομαι ότι ενημερωθήκατε ότι δυστυχώς η Κύπρος βρέθηκε απομονωμένη, με τη μόνη στήριξη στην άρνηση για άνοιγμα των δύο ενταξιακών Κεφαλαίων 23 και 24 να προέρχεται από την Ελλάδα και πέραν της Ελλάδας την Αυστρία. Αυτή είναι η κατάσταση πραγμάτων που βιώνουμε σήμερα. Και αυτά δε γίνονται τυχαία.

Έχει ολοκληρωθεί ο χρόνος μου, οπότε να μην κάμω τον επίλογο.

Καλές γιορτές σε όλους!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Λουκαΐδη.

Ο κ. Ανδρέας Μιχαηλίδης του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Α. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Μετά από τις εκκλήσεις των συναδέλφων από τη Λάρνακα κι ένας Λεμεσιανός ενώνει τη φωνή του για άμεση βοήθεια προς τους πληγέντες συνανθρώπους μας απ' τις πλημμύρες. Μπράβο στην κυβέρνηση που αντέδρασε αμέσως, κυρία Κουκουμά, και πήρε αποφάσεις! Η φύση δυστυχώς τιμωρεί κι εμείς προκαλέσαμε την τύχη μας. Κτίζαμε πάνω σε ποταμούς, κλείναμε ρυάκια κι οχετούς, αδιαφορούσαμε για τη νομιμότητα. Ανέλαβε έτσι η φύση την τιμωρία μας!

ΣΚ. ΚΟΥΤΡΑ ΚΟΥΚΟΥΜΑ:

Εγώ πάω επιτόπου.

Α. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Προτού ξεκινήσω την ομιλία μου για τον προϋπολογισμό του 2015, θα ήθελα να ευχαριστήσω τη γενική διευθύντρια της Βουλής, την αναπληρώτρια διευθύντρια της Υπηρεσίας Κοινοβουλευτικών Επιτροπών, τις γραμματείες όλων των επιτροπών και όλο το προσωπικό για τη βοήθεια και στήριξη που μας παρέχουν, ειδικά τα τελευταία δύσκολα χρόνια, και να τους συγχαρώ για το έργο που επιτελούν.

Επειδή έχουμε μαζί μας την υπουργίνα μας, από χθες μας παρακολουθεί, και επειδή έχουν λεχθεί πάρα πολλά για το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα, θεωρώ εντίμως ότι αυτή η καινοτομία της κυβέρνησης Αναστασιάδη σε κάποιο χρονικό διάστημα πιθανότατα θα αναδειχθεί ως η καλύτερη πολιτική απόφαση που έχει παρθεί. Είναι γεγονός ότι υπήρξε μια καθυστέρηση, γιατί θα πρέπει να γίνει ορθολογιστικά αυτή η νέα μεταρρύθμιση και να παύσουν οι παλιές κακές πρακτικές.

Επιπρόσθετα, για την ανησυχία του κ. Λουκαΐδη -ο οποίος δεν είναι εδώ- για τις σχέσεις μας με τη Ρωσία, είμαι βέβαιος ότι θα τη συζητήσει πολύ σύντομα ο Πρόεδρος Αναστασιάδης, όταν επιστρέψει, με τον Πρόεδρο Πούτιν στη Μόσχα, στην επικείμενή τους συνάντηση.

Σε αυτές τις δύσκολες συνθήκες η κυβέρνηση έθεσε ως πρωταρχικό στόχο, πέραν των ενεργειακών μας ζητημάτων, την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας, την εξεύρεση νέων επενδύσεων και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, λαμβάνοντας πάντοτε υπόψη τόσο την προστασία των καταναλωτών όσο και την καταπολέμηση της ανεργίας.

Πάρα πολύ σημαντική η στήριξη από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων στα πλαίσια του Σχεδίου Παραχώρησης Κυβερνητικών Εγγυήσεων ύψους €300 εκατομ. προς τις κυπριακές τράπεζες, με στόχο τη δανειοδότηση μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην Κύπρο, και η έγκριση μηχανισμού ύψους €150 εκατομ. για τη στήριξη των διεθνών εμπορικών δραστηριοτήτων τους. Υλοποιείται η δημιουργία Ταμείου Επιχειρηματικότητας, που θα παρέχει δάνεια προς επιλέξιμες μικρομεσαίες επιχειρήσεις μέσω των τραπεζών με χαμηλότερο κόστος χρηματοδότησης, μεγαλύτερη διάρκεια αποπληρωμής και βελτιωμένους όρους στις επιχειρήσεις, δεδομένου βέβαια ότι πληρούν συγκεκριμένα κριτήρια. Επιπλέον, το ταμείο που θα δημιουργηθεί θα χρηματοδοτεί και το Ταμείο κατά της Ανεργίας των Νέων. Η προ μηνών υπογραφή νέων δανείων ύψους €85 εκατομ. με πρόσθετες τραπεζικές πιστώσεις €28,5 εκατομ. αποτελεί αναμφίβολα το πρώτο βήμα στη μεγάλη προσπάθεια για επαναφορά της οικονομίας μας σε πορεία ανάπτυξης, θέτοντας τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις στο επίκεντρο αυτής της προσπάθειας. Θα δοθεί επιτέλους η ευκαιρία να επικεντρωθούμε και στο θέμα των αναδιαρθρώσεων των δανείων, που θα οδηγήσουν σε μείωση των επιτοκίων και κατ' επέκταση σε μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων.

Είναι με τέτοιες πρωτοβουλίες που δημιουργείται η ελπίδα ότι, παρά τις δυσμενείς συνθήκες, θα επιτευχθεί η αναστροφή του σημερινού αρνητικού κλίματος στον τομέα. Εξαιρετης σημασίας αποτελεί και το γεγονός ότι αυτά τα νέα δάνεια της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων περιλαμβάνουν ένα σκέλος που αφορά ειδικά την αντιμετώπιση της ανεργίας των νέων. Οι υγιείς πλέον και επαρκώς κεφαλαιοποιημένες τράπεζες θα είναι σε θέση να χρηματοδοτούν μικρομεσαίες επιχειρήσεις, που αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της οικονομίας του τόπου.

Όλες οι οικονομίες σήμερα στηρίζονται στην έρευνα, στην καινοτομία και στην παραγωγή νέων προϊόντων και υπηρεσιών για γρήγορη ανάπτυξη και αύξηση του βιοτικού μας επιπέδου. Μέσα στα πλαίσια αυτής της στρατηγικής προωθείται και η δημιουργία του Επιστημονικού Τεχνολογικού Πάρκου, έστω κι αν απαιτείται η εξεύρεση στρατηγικού επενδυτή, για να επιτευχθεί η υλοποίησή του. Δεν κάνουμε έκκληση, απαιτούμε από την κυβέρνηση να μη διαφοροποιηθεί ο αρχικός σχεδιασμός για υλοποίηση του έργου στο Πεντάκωμο, αφού πλέον δεν τίθεται ζήτημα καταβολής αποζημιώσεων για απαλλοτριώσεις. Δεν είμαστε διατεθειμένοι να πετάξουμε στον κάλαθο των αχρήστων δέκα χρόνια σκληρής προσπάθειας για υλοποίηση του έργου και επιπρόσθετα και μερικών έργων υποδομής. Ενός έργου μέγιστης σημασίας για την προαγωγή της εφαρμοσμένης έρευνας και της υψηλής τεχνολογίας στην Κύπρο, το οποίο θα αποτελέσει ένα σημαντικό εργαλείο για την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας, της έξυπνης εξειδίκευσης και της υλοποίησης της ψηφιακής στρατηγικής στη χώρα μας.

Σχέδια υπάρχουν πολλά. Το ζητούμενο όμως είναι η υλοποίησή τους. Οφείλουμε επιτέλους να επιλύσουμε τα προβλήματα της γραφειοκρατίας, που αποτελούν τροχοπέδη στις όποιες προσπάθειες γίνονται για επανεκκίνηση της οικονομίας μας, ενώ πολλές φορές χάνονται και σημαντικές επενδύσεις χωρίς να υπάρχει καμία πολυτέλεια για κάτι τέτοιο. Απαιτείται επίστευση, προώθηση και απογραφειοκρατικοποίηση των διαδικασιών για τα μεγάλα αναπτυξιακά έργα, που θα προσελκύσουν ξένες επενδύσεις, θα δημιουργήσουν νέες θέσεις εργασίας και θα δημιουργήσουν ανάπτυξη και προοπτική για την κυπριακή οικονομία! Πρόσφατα ενημερωθήκαμε στην επιτροπή Εμπορίου ότι το κόστος της γραφειοκρατίας για την κυπριακή οικονομία ανέρχεται στο €1 δις το χρόνο! Καλούμε την παρούσα κυβέρνηση, τη δική μας κυβέρνηση, να εντείνει τις προσπάθειες για ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και βελτίωση της αποδοτικότητας των υπηρεσιών των αρμόδιων υπουργείων. Να κάνει τα λόγια πράξεις. Εισηγούμαστε τη δημιουργία Κέντρων Εξυπηρέτησης Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων σε όλες τις επαρχίες της Κύπρου.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ένας μπορεί να πει πολλά για τον τρόπο αντιπολίτευσης των πλείστων πολιτικών δυνάμεων στη συζήτηση αυτή του προϋπολογισμού, θα ακολουθήσω όμως το παράδειγμα του προέδρου της παράταξής μου ο οποίος συνεχώς επιζητεί τη συναίνεση. Αυτό είναι που θέλει ο λαός μας τώρα. Επιθυμεί μια πολιτική ηγεσία η οποία να αναζητεί και να βρίσκει κοινό έδαφος και λύσεις των πολλών προβλημάτων που αντιμετωπίζει τώρα ο τόπος μας. Κάνω λοιπόν έκκληση σ' όλους να αφήσουμε κατά μέρος αυτά που μας χωρίζουν και να δουλέψουμε πάνω σ' αυτά που μας ενώνουν. Ας ενώσουμε δυνάμεις για το καλό της χώρας μας!

Ακόμα κι οι φίλοι του ΑΚΕΛ, αριστερά μας, οι οποίοι αισθάνονται την ανάγκη να αντιπολιτεύονται συνεχώς για το καθετί, έχουν πολλά να προσφέρουν στην προσπάθεια εκσυγχρονισμού και δημιουργίας ενός κράτους με ουσιαστικές τομές και μεταρρυθμίσεις. Ο ΔΗΣΥ ψήφισε ως αντιπολίτευση τριάντα τόσα μνημονιακά νομοσχέδια της προηγούμενης κυβέρνησης, συμβάλλοντας στην προσπάθεια ανάκαμψης της οικονομίας μας. Ας φυλάξουμε τις δυνάμεις κι ορέξεις μας για αργότερα. Προέχει η σωτηρία της πατρίδας!

Η κυβέρνηση του Νίκου Αναστασιάδη έκανε τόσα πολλά στον τομέα της οικονομίας, είτε κάποιος το παραδέχεται είτε όχι. Κι οι αριθμοί το φωνάζουν. Φυσικά, η πραγματική οικονομία αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα, ενώ η ανεργία, ειδικά στους νέους, είναι πολύ υψηλή. Πώς όμως θα ευημερήσει ο λαός, αν δε

διορθωθούν οι αριθμοί; Πώς θα δημιουργηθούν νέες θέσεις εργασίας, αν δεν κερδηθεί ξανά η εμπιστοσύνη των αγορών, νέων επενδυτών; Πώς θα ανακάμψουν οι επιχειρήσεις, αν δεν υπάρξει ρευστό στην αγορά;

Εγώ, κυρίες και κύριοι, θα υπερψηφίσω τον κρατικό προϋπολογισμό του 2015, συμβάλλοντας έτσι με την απλή μου ψήφο στην έντονη προσπάθεια για ανάκαμψη της οικονομίας κι ευημερία του λαού μας! Πισωγυρίσματα δε χωρούν, κύριε Γεωργίου!

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Οι προκλήσεις παραμένουν. Με συλλογική προσπάθεια και σκληρή δουλειά θα τα καταφέρουμε.

Καλά Χριστούγεννα κι είθε το 2015 να μας βρει υγιείς και πιο νούσιμους!

Ευχές στο Νίκο Αναστασιάδη για γρήγορη ανάρρωση! Να γυρίσει πίσω γερός και δυνατός, με φρέσκες ιδέες και πολλή υπομονή, μια καινούρια καρδιά ούτως ή άλλως, για το καλό της πατρίδας μας!

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Μιχαηλίδη.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Ανδρέα, προσπαθούμε να σας αντιγράψουμε στο πώς λειτουργήσατε, αλλά πρέπει να παραδεχτούμε ότι είμαστε ερασιτέχνες και είσαστε επαγγελματίες!

A. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Εννά μάθετε στη δεύτερη πενταετία, πιστεύω!

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Μιχαηλίδη, πάρ' τη θέση σου, για να συνεχίσουμε!

A. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Συγγνώμη, συγγνώμη!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όι, οι διάλογοι απαγορεύονται, το ξέρεις.

A. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Ε, μα έν' φιλικόί με το γενικό... Σεβασμός απόλυτος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το λόγο έχει ο κ. Μάριος Καρογιάν του Δημοκρατικού Κόμματος.

M. ΚΑΡΟΓΙΑΝ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Κυρία υπουργέ,

Θα αρχίσω με τη γνωστή κοινοτυπία. Η επί του προϋπολογισμού συζήτηση και έγκριση της Βουλής των Αντιπροσώπων αποτελεί την κορυφαία στιγμή της κοινοβουλευτικής διαδικασίας, πράγμα το οποίο επιβάλλει σε όλους μας να χρησιμοποιούμε αυτό το βήμα με υπευθυνότητα και σωφροσύνη, όταν μάλιστα οι περιστάσεις παραμένουν ιδιαίτερα κρίσιμες. Η στιγμή και η περίπτωση μας επιβάλλουν να μιλήσουμε τη γλώσσα της αλήθειας και του ρεαλισμού, χωρίς κομματικές σκοπιμότητες και πολιτικές υστεροβουλίες. Κυρίως, χωρίς δημαγωγίες και φθηνούς τακτικισμούς.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πάνω από την περσινή συζήτηση του προϋπολογισμού πλανιόταν, όπως όλοι θα θυμόσατε, το φάσμα της αβεβαιότητας για την πορεία της πατρίδας μας. Το φάσμα της απογοήτευσης από το χθες, του φόβου για το αύριο. Οι παράδοξες, για να μη χρησιμοποιήσω άλλο χαρακτηρισμό, αποφάσεις που πήρε το Ευροgroup ακύρωσαν κατακτήσεις ετών του χρηματοπιστωτικού μας συστήματος, πολύχρονους μόχθους και κόπους του λαού μας.

Συζητούσαμε για τον προϋπολογισμό του 2014 υπό το κράτος των πιο δυσοίωνων προβλέψεων. Γνωρίζω ότι η αναφορά σε αριθμούς είναι κουραστική, θα την κάνω όμως, διότι μας επιτρέπει να αξιολογήσουμε όχι μόνο τον προς ψήφιση προϋπολογισμό, αλλά και τη στάση μας, τη στάση όλων μας, απέναντι στα εθνικά διακυβέματα.

Πρέπει να σημειώσουμε με ικανοποίηση ότι, ενώ η ύφεση για το 2013 προβλεπόταν στο 8,7%, έκλεισε τελικά στο 5,4%. Το δημοσιονομικό έλλειμμα από 8,3%, όπως αρχικά προβλεπόταν, περιορίστηκε στο 5%, ενώ το δημόσιο χρέος από 114% μειώθηκε οριακά στο 112%.

Σύμφωνα με τον αρμόδιο Υπουργό των Οικονομικών, για το 2014 η εικόνα είναι ακόμα πιο ενθαρρυντική, αφού η ύφεση περιορίζεται αισθητά, το δημοσιονομικό έλλειμμα εκτιμάται ότι θα μειωθεί κάτω από το 3%, ο ρυθμός αύξησης της ανεργίας των τελευταίων ετών φαίνεται να ανακόπτεται και να σημειώνει κάποια μείωση, ενώ το δημόσιο χρέος καθίσταται βιώσιμο.

Μπορούμε λοιπόν να θεωρήσουμε ότι ο προϋπολογισμός για το 2015 είναι τουλάχιστον σταθεροποιητικός. Υπό κάποιες προϋποθέσεις ανοίγει μία θετική προοπτική για το μέλλον.

Βεβαίως, σύμφωνα με τις διαπιστώσεις της Eurostat, ένα μέρος των βελτιώσεων που έχουν επιτευχθεί οφείλεται στη στατιστική διόρθωση του ΑΕΠ. Ακόμα όμως και έτσι, γεγονός παραμένει ότι οι αποδόσεις των κυπριακών ομολόγων, από 16,46% το 2012, τον περασμένο Ιούλιο μειώθηκαν στο 4,75%. Χάρης σε αυτή τη θετική εξέλιξη η χώρα μας μπόρεσε να επιστρέψει, έστω και μερικώς, στις διεθνείς αγορές για πρώτη φορά μετά το 2011.

Δεν είναι πρόθεσή μου να ωραιοποιήσω την κατάσταση. Από την άλλη όμως μεριά, δεν μπορώ να δεχθώ τους ισχυρισμούς πως η κατάσταση δεν έχει βελτιωθεί. Δεν είμαι εδώ σήμερα, για να υπερασπιστώ τον προϋπολογισμό της κυβέρνησης. Άλλωστε, το κόμμα μου αποφάσισε να ταχθεί στην αντιπολίτευση. Ούτε και είμαι εδώ, για να συνταχθώ με όσους κάνουν ότι δε βλέπουν την όποια πρόοδο έχει επιτευχθεί αυτό το διάστημα. Μου προκαλεί μεγάλη αγανάκτηση το γεγονός ότι αναπτύσσεται ένας πολιτικός μηδενισμός προσβλητικός για τον κυπριακό λαό, γιατί μηδενίζει ακριβώς όλες αυτές τις οδυνηρές θυσίες που υπέστη και τα οικονομικά βάρη που σήκωσε στους ώμους του, για να επιτευχθεί αυτή η βελτίωση.

Αντί λοιπόν να απαξιώνουμε τις θυσίες αυτού του λαού, θα έπρεπε να τον ευγνωμονούμε. Όπως θα έπρεπε επίσης να ευχαριστούμε τους κοινωνικούς εταίρους για τη συναντίληψη που επιδεικνύουν. Αυτό δε σημαίνει ότι πρέπει να εφησυχάσουμε. Σημαίνει όμως ότι μπορούμε να νιώθουμε περισσότερη αυτοπεποίθηση. Μπορούμε να ισχυριστούμε ότι, από το βάραθρο της άτακτης χρεοκοπίας όπου βρεθήκαμε, η οικονομία μας βρίσκεται σήμερα σε μια κατάσταση που αποδεικνύει την ανθεκτικότητά της, αλλά και τη θέληση του κυπριακού λαού να γυρίσει σελίδα και να ξαναδημιουργήσει τις προϋποθέσεις για ένα ελπιδοφόρο μέλλον, όπως του αξίζει.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Παρά το γεγονός ότι έγιναν και γίνονται αρκετά βήματα προς τη σωστή κατεύθυνση, ο δρόμος ακόμη παραμένει μακρύς και δύσκολος. Παρά τη βελτίωση βασικών δημοσιονομικών δεικτών, η πραγματική οικονομία ακόμα υποφέρει.

Παρά τη μείωση του ποσοστού ανεργίας, χιλιάδες είναι οι συμπατριώτες μας που παραμένουν άνεργοι. Χιλιάδες είναι ακόμα και εκείνοι που βρίσκονται κοντά στο όριο της φτώχειας. Η δανειστική δυνατότητα των τραπεζών παραμένει ακόμα ιδιαίτερα περιορισμένη. Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις εξακολουθούν να κλείνουν.

Σε αυτό το σημείο θέλω να καλέσω τις ηγεσίες των τραπεζικών οργανισμών να ανταποδώσουν στον κυπριακό λαό τα όσα οδυνηρά υπέστη, καταβάλλοντας το τίμημα των δικών τους, σε μεγάλο βαθμό, ευθυνών για την κατάρρευση του χρηματοπιστωτικού μας συστήματος.

Η πρόσφατη επιτυχία των κυπριακών τραπεζών να περάσουν τα τεστ αντοχής και να ενταχθούν στον ενιαίο Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Εποπτείας έχει δώσει σε όλους μας μεγάλη ανακούφιση και ικανοποίηση. Τώρα όμως αναμένουμε, όπως και η ίδια η Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας δήλωσε, πως μετά τα τεστ αντοχής θα υλοποιήσει τη δέσμευσή της και θα επικεντρωθεί στη μείωση των επιτοκίων και στη διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων, κάτι που θα ωθήσει την ανάπτυξη.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Όλοι μας θέλουμε και συμφωνούμε να απεμπλακούμε το συντομότερο δυνατό από το μνημόνιο. Όμως η κοινή μας επιθυμία θα πραγματοποιηθεί, μόνο εάν όλοι συνεχίσουμε τη δύσκολη προσπάθεια που έχουμε ξεκινήσει με αποφασιστικότητα, πειθαρχία και ανιδιοτέλεια. Εκείνο όμως που πρωτεύει περισσότερο από οτιδήποτε άλλο είναι να αποφύγουμε τα πιασμένα.

Μου προκαλεί μεγάλη έκπληξη η συμπεριφορά εκείνων που κάνουν ότι δεν καταλαβαίνουν ότι η συνέχιση της εθνικής προσπάθειας είναι η μόνη που μπορεί να παραγάγει αποτελέσματα που θα δικαιώσουν το λαό μας, γιατί τα επιτεύγματα παραμένουν δυστυχώς ακόμη εύθραυστα.

Ήρθε ο καιρός να μιλήσουμε με τη γλώσσα της αλήθειας και να δράσουμε με πράξεις απόλυτου ρεαλισμού. Ούτε ψευδαισθήσεις ούτε απερισκεψίες χωρούν. Πρέπει όλοι με υψηλό αίσθημα ευθύνης, με σύνεση και ρεαλισμό να συμβάλουμε στην έξοδο το ταχύτερο δυνατό της κυπριακής οικονομίας από το βάραθρο στο οποίο έχει βρεθεί. Δεν έχουμε άλλη επιλογή, εκτός και αν για ακόμα μια φορά αποφασίσουμε να καταστούμε αυτόχειρες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Κλείνοντας το κεφάλαιο οικονομία, επιτρέψτε μου να πω δύο λόγια για την κάθαρση και παραδειγματική τιμωρία όσων συνέβαλαν στην καταστροφή της κυπριακής οικονομίας. Το έχω ξαναπεί και το επαναλαμβάνω: Δεν μπορεί να υπάρξει νέα αρχή χωρίς προηγουμένως να υπάρξει κάθαρση. Η κάθαρση αποτελεί παλλαϊκό αίτημα, αλλά και επιτακτική ανάγκη. Αναγνωρίζω ότι δεν πρόκειται για απλές υποθέσεις. Ότι οποιεσδήποτε κατηγορίες πρέπει να είναι άρτια τεκμηριωμένες. Ότι δεν μπορούμε να αποδυθούμε σε ένα κυνήγι μαγισσών, μόνο και μόνο για να χαϊδέψουμε τα αφτιά της κοινής γνώμης. Δεν μπορούμε όμως να αφήνουμε το χρόνο να περνάει δημιουργώντας αμφιβολίες και υπόνοιες για συγκάλυψη και κουκούλωμα.

Ένα από τα πιο σοβαρά ζητήματα, το οποίο επανέρχεται κατά καιρούς στην επικαιρότητα, είναι αυτό με τον ELA. Πρόκειται για ένα θέμα το οποίο κρύβει πολλά μυστικά. Κρύβει πολλά μυστικά, αλλά κυρίως κρύβει πολλούς φταίχτες και υπαίτιους. Ακόμα και στην ίδια την έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών υπάρχουν πολλά κενά για το συγκεκριμένο θέμα, που το καθιστούν ακόμα πιο μυστηριώδες. Στην έκθεση όμως υπάρχουν συγκεκριμένες ομολογίες ότι το πρόβλημα υφίστατο από το 2008, με το κενό να εκτιμάται στα €6 δις, γεγονός που επιβεβαιώθηκε και από τα τεστ αντοχής στο τέλος του 2011. Το θέμα του ELA δεν περιορίζεται μόνο στο ότι φορτώθηκαν €11 δις στην Τράπεζα Κύπρου. Για μένα προσωπικά πρώτιστη σημασία έχει το ότι κάποιιοι δολίως και σκοπίμως φόρτωσαν στους ώμους του κράτους και κατ' επέκταση στους ώμους του κυπριακού λαού την τότε Λαϊκή, με αποτέλεσμα να εξαναγκασθεί το κράτος να υπαχθεί σε ένα ταπεινωτικό μνημόνιο.

Στις 18 Μαΐου 2012, όταν συνεδρίασε η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών της Βουλής για την κρατικοποίηση της Λαϊκής Τράπεζας, ο ELA δεν ήταν μηδενικός. Ο ELA, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ήταν ήδη €7,2 δις. Είναι για αυτό που λέω ότι είναι αρκετοί εκείνοι που ήξεραν για την κακή οικονομική κατάσταση της Λαϊκής, αλλά και για τον περίφημο ELA. Είναι αρκετοί εκείνοι που γνώριζαν για τις μετέπειτα τραγικές συνέπειες, αλλά τις απέκρυψαν. Να υποθέσω δηλαδή ότι το διοικητικό συμβούλιο της Λαϊκής Τράπεζας, οι ελεγκτές και η διοίκηση της Λαϊκής Τράπεζας, καθώς και ο πρώην Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας, αλλά και ο τότε αρμόδιος υπουργός που σύνταξε το σχετικό νομοθέτημα δεν είχαν ιδέα για τον ELA και τις επιπτώσεις του;

Ένα πάντως είναι σίγουρο, ότι εκείνο το μοιραίο βράδυ κάποιιοι συμμετείχαν σε μια ανήθικη συμπαιγνία σε βάρος του κυπριακού λαού. Αυτή η συμπαιγνία λοιπόν πρέπει να αποκαλυφθεί. Και η αποκάλυψη αυτή είναι καθήκον της Γενικής Εισαγγελίας, όπως και για πολλά άλλα φαινόμενα που ταλάνισαν τον τόπο μας, τουλάχιστον τις τελευταίες δυο δεκαετίες. Έχει καθήκον να οδηγήσει στη δικαιοσύνη αυτούς που το βράδυ της καταστροφής γνώριζαν πολλά, αλλά σιώπησαν για όλα. Είναι αυτοί που έσπρωξαν τον τόπο μας στο βάραθρο της χρεοκοπίας.

Η νέα αρχή που όλοι μας πρέπει να κάνουμε έχει μία προϋπόθεση: Καμιά σκιά να μη συγκαλύψει την αλήθεια, κανένα οικονομικό έγκλημα να μη μείνει αιμώρητο. Πρέπει να πολεμήσουμε με όλες μας τις δυνάμεις τη διαπλοκή και τη διαφθορά και να βοηθήσουμε όσο μπορούμε, ώστε όσοι ενέχονται σε αυτό το έγκλημα που συντελέστηκε σε βάρος του λαού μας να οδηγηθούν ενώπιον της δικαιοσύνης.

Θέλω όμως να προσθέσω και κάτι άλλο. Με ανησυχεί σε μεγάλο βαθμό η δυσώδης ατμόσφαιρα μέσα στην οποία κυβέρνηση, κόμματα και κυπριακός λαός καλούνται να ανασυνταχθούν, να ανασκουμπωθούν και να επιχειρήσουν με τις προσπάθειές τους τη μεγάλη έξοδο από το μνημόνιο. Δεν είναι δυνατόν η δημόσια ζωή, η ιδιωτική πρωτοβουλία, η κοινή προσπάθεια να δηλητηριάζονται καθημερινά από την ακατάσχετη σκανδαλολογία που έχει γίνει πια μέρος της καθημερινότητάς μας.

Σε καμία περίπτωση δεν εννοώ ότι η πραγματικότητα πρέπει να αποσιωπηθεί, προκειμένου να αποφευχθεί η μόλυνση που παραλύει τους παραγωγικούς μας μηχανισμούς και βυθίζει τον κόσμο στην απογοήτευση. Εννοώ αντιθέτως ότι πρέπει να ριχθεί άπλετο φως στην αδιαφάνεια και τη διαπλοκή που επέτρεψαν στην ανομία να γίνει κανόνας ιδιωτικής συναλλαγής με τους δημόσιους φορείς και τους λειτουργούς τους. Αιρετούς και μη.

Όμως, για να επιτευχθεί ο στόχος της κάθαρσης, η δικαιοσύνη πρέπει να αφεθεί και να ενθαρρυνθεί να επιτελέσει το έργο της. Κανείς άλλος δεν μπορεί να την υποκαταστήσει. Κανείς άλλος δεν μπορεί να παριστάνει τον τιμητή των πάντων, κυρίως όταν το κάνει, για να λασπολογεί τους πάντες και τα πάντα. Για να ανορθώσουμε τη Δημοκρατία μας, πρέπει να σεβαστούμε τους κανόνες της, αλλά και να προστατεύσουμε τους θεσμούς της.

Κύριε Πρόεδρε,

Η Κύπρος βρίσκεται στην κρισιμότερη καμπή στην ιστορία της μετά την τραγωδία του 1974. Το γνωρίζουμε όλοι. Ουδείς κατά συνέπεια μπορεί να αγνοεί τις επιπτώσεις πολιτικών αποφάσεων και προσωπικών συμπεριφορών που δε συνάδουν με τη σοβαρότητα των προβλημάτων προ των οποίων βρισκόμαστε.

Για να διανύσουμε με ασφάλεια και επιτυχία την απόσταση που μας χωρίζει από την εθνική δικαίωση και την οικονομική ανάκαμψη, πρέπει πρωτίστως -και το υπογραμμίζω- πρωτίστως, να διαμορφώσουμε συνθήκες εθνικής συνεννόησης, αλλά και κοινωνικής συναίνεσης. Να κάνουμε μια ρεαλιστική εκτίμηση των δεδομένων. Να διασφαλίσουμε την πολυπόθητη πολιτική σταθερότητα, που είναι η προϋπόθεση της εξόδου από την κρίση. Εδώ ακριβώς είναι και οι μεγάλες ευθύνες του πολιτικού συστήματος. Σε μια περίοδο ιδιαίτερα που ο τόπος και ο λαός αντιμετωπίζουν ιδιαίτερα προβλήματα και η κοινωνία δικαιολογημένα αγανακτεί και οργίζεται για αρκετά πεπραγμένα του πολιτικού συστήματος, οφείλουμε με πράξεις ευθύνης να ξανακερδίσουμε την αξιοπιστία της πολιτικής και των πολιτικών.

Είναι η ώρα λοιπόν της συλλογικής αυτογνωσίας, της συλλογικής ευθύνης, της συναίνεσης. Για να έρθουν καλύτερες μέρες σε αυτό τον τόπο, πρέπει όλες οι δυνάμεις συντεταγμένα, συνετά και αποφασιστικά να δώσουμε από κοινού τις μικρές και τις μεγάλες μάχες που μας αναμένουν.

Σε αυτή την κοινή πορεία, σε αυτή την εθνική στρατηγική το Δημοκρατικό Κόμμα, ως η μεγάλη πολιτική δύναμη του κέντρου, της ευθύνης και της συναίνεσης, οφείλει να συνεχίσει το ρόλο του σταθεροποιητικού παράγοντα, όποιο και αν είναι το τίμημα, όποιο και αν είναι το κόστος. Εμείς του ΔΗΚΟ ξέρουμε πολύ καλά ότι οφείλουμε να προτάξουμε ξανά το καλό του τόπου και του λαού μας.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είμαι σίγουρος ότι η κοινωνία δεν έχει σήμερα στραμμένη την προσοχή της στη σημερινή κορυφαία ετήσια συνεδρία της Βουλής των Αντιπροσώπων. Δυστυχώς -και όχι αδικαιολόγητα- ο λαός μάς έχει γυρίσει την πλάτη. Για να ξανακερδίσουμε την εμπιστοσύνη του λαού λοιπόν, πρέπει να σταθούμε επιτέλους στο ύψος των περιστάσεων και στο ύψος της μεγάλης μας ευθύνης.

Αν σήμερα αποδειχθούμε κατώτεροι των περιστάσεων, αν αποποιηθούμε την ευθύνη μας και οδηγήσουμε στον πολυκερματισμό και τον κατατεμαχισμό το λαό μας και μετατρέψουμε σε αρένα το διάλογο των πολιτικών δυνάμεων του τόπου, μύρια κακά μάς αναμένουν. Και πελώριες και ασήκωτες θα είναι οι ευθύνες που θα μας αποδώσουν οι τωρινοί, αλλά και οι αγέννητοι συμπατριώτες μας.

Ναι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πρέπει να συνέλθουμε. Το δίκαιο, το μέτρο και η αντικειμενική λογική των πραγμάτων πρέπει να θεμελιώσουν το αύριο. Είναι η ώρα για μια εθνική συμφωνία. Μια συμφωνία τιμής και αγώνα με μόνο γνώμονα το καλό της Κύπρου και του λαού της, που θα προσφέρει όραμα και προοπτική και θα ξαναζωντανέψει τα όνειρα και τις προσδοκίες της νέας γενιάς και των πιο ευπαθών και ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού, που βιώνουν κατά δραματικό τρόπο τις συνέπειες της οικονομικής τραγωδίας.

Όλοι μαζί πρέπει να διαμοιραστούμε τις ιστορικές ευθύνες και το εθνικό καθήκον που οι σημερινοί δύσκολοι καιροί επιτάσσουν. Όχι με λόγια. Όχι με συνθήματα. Όχι με ευσεβοποθισμούς και αυταπάτες. Όχι με ανέξοδους λαϊκισμούς. Με σύνεση και σχέδιο. Με στρατηγική και όραμα. Κυρίως, με πίστη και αισιοδοξία.

Εύχομαι σε όλους καλά Χριστούγεννα, κάθε καλό, χρόνια πολλά!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τον κ. Καρογιάν.

Ο επόμενος ομιλητής, ο κ. Σταύρος Ευαγόρου από το ΑΚΕΛ.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Να μου επιτραπεί να ξεκινήσω με ένα σχόλιο πάνω στην ομιλία του φίλου προέδρου του Δημοκρατικού Συναγερμού -με τη δική του την άδεια το κάνω αυτό το σχόλιο- που αφορά στη συναίνεση.

Συναίνεση, ναι. Την έχει ο τόπος ανάγκη τη συναίνεση, όχι όμως στα λόγια. Συναίνεση δεν είναι κάτι το αόριστο. Για να έχει υπόσταση, για να γίνει πραγματικότητα, πρέπει να συνοδεύεται με διάλογο, συνδιαβούλευση, αλληλοσεβασμό και άλλα πρακτικά μέτρα. Μακριά από αυθαίρετες αποφάσεις, μακριά από ετσιθελισμό, αναξιοκρατία. Μακριά από το κυνηγητό του πολιτικού αντιπάλου. Μόνο έτσι μπορούμε να φτάσουμε στη συναίνεση μέσα σ' αυτό το πλαίσιο, διαφορετικά οποιεσδήποτε αναφορές είναι λόγια κενά περιεχομένου.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Εδώ και είκοσι μήνες αναμένουμε την περιβόητη επανεκκίνηση της οικονομίας. Αδίκως περιμένουμε, γιατί απλώς δε γίνεται επανεκκίνηση χωρίς καύσιμο.

(Στο σημείο αυτό ο προεδρεύων της συνεδρίασης επανέρχεται στην έδρα.)

Και το καύσιμο για την οικονομία είναι τα κονδύλια για την ανάπτυξη, τα οποία δυστυχώς απουσιάζουν από το σημερινό προϋπολογισμό. «Πού θα βρούμε κονδύλια για την ανάπτυξη;» λέει ο συνάδελφος ο Άγγελος Βότσης. Θα μπορούσαμε, ας πούμε, να συζητήσουμε όλα τα πολιτικά κόμματα και να καταθέσουμε ιδέες, θα μπορούσαμε τις περικοπές από τις σπατάλες και τις όποιες περικοπές κάνουμε απόψε να τις διοχετεύσουμε, αν δεσμεύεται η κυβέρνηση, στην ανάπτυξη. Θα μπορούσαμε τα μαξιλάρια του Υπουργού των Οικονομικών -ένα €50 εκατομ. απόψε θα κληθούμε να το ψηφίσουμε- να διοχετευθούν στην ανάπτυξη. Θα μπορούσαμε σίγουρα τα €1 δις που δε χρειάστηκαν τελικά οι τράπεζές μας να διοχετευθούν -δε λέω όλα, μέρος αυτών- στην ανάπτυξη και θα μπορούσε σίγουρα να δοθούν φορολογικά κίνητρα τα οποία να στηρίζουν την ανάπτυξη.

Ακόμα ένα πρόσθετο σχόλιο σε σχέση με την ομιλία του φίλου του Μάριου του Μαυρίδη, από το δεύτερο διάγραμμα που έχει καταθέσει. Απουσιάζει δηλαδή από το διάγραμμα για το δημόσιο χρέος η αναφορά -δε λέω ότι είναι σκόπιμο- στη μεθοδολογία. Η αλλαγή στη μεθοδολογία υπολογισμού του ΑΕΠ, η στατιστική διόρθωση, όπως έχει αναφερθεί, ενώ αριθμητικά, σε απόλυτους αριθμούς, το χρέος έχει αυξηθεί.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Όντως, η συζήτηση του κρατικού προϋπολογισμού είναι ή θα έπρεπε να ήταν η κορυφαία συζήτηση στο κοινοβούλιο της χώρας μας. Όσον αφορά στον ίδιο τον προϋπολογισμό, άλλο είναι τι οραματιζόμαστε -και θα καταθέσω το δικό μας το όραμα- και άλλο τι έχουμε μπροστά μας.

Ως ΑΚΕΛ οραματιζόμαστε έναν προϋπολογισμό ο οποίος σίγουρα πρέπει να είναι νοικοκυρεμένος, χωρίς σπατάλες, χωρίς προκλητικά προνόμια ή και αχρείαστες και μη αιτιολογημένες δαπάνες. Οραματιζόμαστε έναν προϋπολογισμό που να προωθεί την ανάπτυξη. Ιδιαίτερα εν μέσω ύφεσης και έχοντας κατά νουν τα προβλήματα που παρουσιάζει ακόμα ο τραπεζικός τομέας, θα έπρεπε σίγουρα να μετατρέψουμε την Κύπρο σ' ένα απέραντο εργοτάξιο. Έναν προϋπολογισμό που να ενισχύει την κοινωνική συνοχή. Προϋπολογισμός που δεν ενισχύει την κοινωνική συνοχή εν μέσω συνεχιζόμενης ύφεσης σίγουρα είναι ανάλητος. Έναν προϋπολογισμό που να αναβαθμίζει τους κοινωνικούς τομείς της παιδείας και της υγείας και να προάγει τον πολιτισμό.

Μέσω του προϋπολογισμού τα κράτη οφείλουν να επενδύουν στην ανάπτυξη και να στηρίζουν παράλληλα τους αδύνατους. Δυστυχώς, αυτός ο κρατικός προϋπολογισμός δεν αντιμετωπίζει τις σημερινές προκλήσεις στον αναπτυξιακό, αλλά και στον κοινωνικό τομέα. Πρόκειται για έναν προϋπολογισμό αιματηρής λιτότητας και περικοπών. Αυτός ο προϋπολογισμός αποτελεί συνέχεια του περσινού μνημονιακού προϋπολογισμού, αφού περιστρέφεται περίπου στα ίδια επίπεδα. Κατ' επέκταση, συνεχίζει να εγκλωβίζει τη χώρα στο φαύλο κύκλο της λιτότητας-ύφεσης παραγνωρίζοντας την ανάπτυξη και δεν μπορεί εκ των πραγμάτων να αποτελέσει την απάντηση για έξοδο από την ύφεση.

Όταν, κύριε Υπουργέ των Οικονομικών -που δεν είναι παρών στη συζήτησή μας- μια χώρα δεν επενδύει στην ανάπτυξη, πώς αναμένουμε από τους ξένους να έλθουν να επενδύσουν στη χώρα μας;

Ενώπιόν μας λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, βρίσκεται ένα εργαλείο του μανιφέστου της κυβέρνησης που είναι το μνημόνιο, όπως η ίδια ομολογεί. Ας μην ξεγελιόμαστε. Το μνημόνιο, ανεξαρτήτως επαλείψεων και χρωματισμών, είναι το πρόγραμμα της κυβέρνησης και η κυβέρνηση δε διαφέρει από την τρόικα. Είναι το ίδιο σκληρή, το ίδιο αντιλαϊκή, απλά είναι πιο άτσαλη. Ας μην τρέφουμε λοιπόν αυταπάτες ότι η κυβέρνηση θα επαναδιαπραγματευθεί οτιδήποτε με την τρόικα. Αν το πράξει, θα είναι προς το χειρότερο, όπως έπραξε και με το ΓΕΣΥ.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ωρες ώρες έχω την εντύπωση ότι η κυβέρνησή μας ζει σε μια άλλη πραγματικότητα, έναν κόσμο διαφορετικό, που είναι σίγουρα μακριά και πέρα από την καθημερινή απτή πραγματικότητα που ζει ο μέσος Κύπριος πολίτης.

Από τη μια, έχουμε μία κυβέρνηση να ισχυρίζεται ότι πάμε καλά, ότι βγαίνουμε από την ύφεση, ότι πάμε για ανάπτυξη, ότι βγήκαμε στις αγορές, ότι η ανεργία σταθεροποιήθηκε, ότι οι τράπεζές μας ανακεφαλαιοποιήθηκαν και πέρασαν και τα τεστ αντοχής. Τώρα το ερώτημα είναι αν ο κόσμος, ο απλός εργαζόμενος ή ο άνεργος, μπορεί να αντέξει τα τεστ αντοχής.

Από την άλλη, είναι η πραγματικότητα την οποία ζει καθημερινά ο λαός: 240 000 συμπατριώτες μας που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας. 60 000 περίπου συμπατριώτες μας είναι άνεργοι. Από αυτούς 17 500 μακροχρόνια άνεργοι, 42 500 συνάνθρωποί μας σιτίζονται στα κοινωνικά παντοπωλεία. Η ύφεση περιορίστηκε στο 3% το 2014 από το 5,4% που ήταν το 2013. Γιατί το τονίζω; Σάμπως και άμα είσαι τρία μέτρα κάτω από την επιφάνεια του νερού αντί 5,4 μέτρα κάνει διαφορά! Πάλι δεν αναπνέεις! Το Ενιαίο Στεγαστικό Σχέδιο εγκαταλείπεται, ενώ τα προσφυγικά στεγαστικά σχέδια τα πετσόκοψαν κατά το ήμισυ και πλέον. Οι τράπεζες κυνηγούν καθημερινά τον κόσμο. Οι νέοι μας και άλλοι εργαζόμενοι μεταναστεύουν. Τα παιδιά μας εγκαταλείπουν τα πανεπιστήμια, γιατί δεν έχουν να πληρώσουν τα διδάκτρα τους και στα πρατήρια βάζουν €5

και €10 βενζίνη, φίλε πρόεδρε του Δημοκρατικού Συναγερμού. Απλά θυμήθηκα εκείνη την παράσταση στο βενζινάδικο.

Αυτή είναι, κύριε Πρόεδρε η σημερινή σκληρή καθημερινή πραγματικότητα, όχι η άλλη που οι κυβερνώντες επιχειρούν να παρουσιάσουν. Άκουσα μάλιστα σήμερα το φίλο και συνάδελφο Νίκο Νουρή να λέει ότι η κυβέρνηση δημιούργησε νέες θέσεις εργασίας. Πού; Πότε; Ποιος;

Κύριε Πρόεδρε,

Έχω κρατήσει μια πολύ επιτυχημένη αναφορά του φίλου Νικόλα Παπαδόπουλου, προέδρου του Δημοκρατικού Κόμματος. Είπε: «Σε άλλες χώρες διέσωσαν τις τράπεζες, για να σωθούν οι καταθέσεις του κόσμου. Στην Κύπρο πήραν τις καταθέσεις του κόσμου, για να σώσουν τις τράπεζες». Αυτό είναι γεγονός. Είναι αλήθεια ότι οι τράπεζες σώθηκαν, ανακεφαλαιοποιήθηκαν και πέρασαν και τις ασκήσεις αντοχής. Μας έλεγαν οι κυβερνώντες: «Περιμένετε να ανακεφαλαιοποιηθούν οι τράπεζες και θα δώσουν δάνεια για την ανάπτυξη». Πούντα; Δεν τα είδαμε ακόμα! Άστε να περάσουν τα τεστ αντοχής και να δείτε ότι θα διοχετεύσουν χρήμα στην αγορά». Πέρασαν και τα τεστ αντοχής και η οικονομία ακόμα περιμένει. Το μόνο που είδαμε ήταν μία τράπεζα να χορηγεί κάποια γεύματα σε παιδιά, πολύ φοβούμαι δίκην συγγνώμης.

Είναι λοιπόν απορίας άξιον, φίλε Υπουργέ των Οικονομικών, πώς θα φτάσουμε στην ανάπτυξη και στην πολυπόθητη έξοδο από την ύφεση, όταν ο δημόσιος τομέας αρνείται να χρηματοδοτήσει την ανάπτυξη -δεν υπάρχουν νέα έργα στον προϋπολογισμό- όταν ο χρηματοπιστωτικός τομέας όχι μόνο δε χορηγεί νέα δάνεια στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, αλλά μετατρέπεται αποκλειστικά σε εισπράκτορα δανείων! Αναφέρθηκε από άλλους συναδέλφους και απλά το επαναλαμβάνω: Έχουμε τα υψηλότερα επιχειρηματικά και στεγαστικά επιτόκια σ' ολόκληρη την Ευρώπη και δυστυχώς οι αναδιαρθρώσεις δανείων, που είναι και το ζητούμενο, δε γίνονται.

Αν στα πιο πάνω προσθέσουμε τον καταποντισμό του ρουβλιού με τις αρνητικές επιπτώσεις στον τουρισμό μας, το συγκρουσιακό περιβάλλον στην περιοχή μας και τα σύννεφα που άρχισαν να μαζεύονται ξανά πάνω από την Ελλάδα, δεν μπορώ να συμμεριστώ την αισιοδοξία του Υπουργού Οικονομικών για έξοδο από την ύφεση το 2015. Μακάρι, εύχομαι πραγματικά, ειλικρινά να διαψευστώ και θα το χαιρετίσω!

Μας είπε ο Υπουργός των Οικονομικών στη δική του ομιλία για τον προϋπολογισμό, -σελίδα 2 στο τέλος- ότι: «Σήμερα έχουμε μια οικονομία που ανακάμπτει». Πούντην; Πραγματικά, πού την είδε; Πώς γίνεται να μην το αντιλήφθηκε ο κόσμος; Το επαναλαμβάνω ως ανέκδοτο της κατηγορίας "Δεσμεύομαι", κύριε Πρόεδρε, γι' αυτό και δεν πρόκειται να το σχολιάσω περαιτέρω.

Μας είπε ακόμη ότι μειώθηκε το δημόσιο χρέος γύρω στο 100% του ΑΕΠ. Παρέλειψε όμως να μας αναφέρει ότι το δημόσιο χρέος σε απόλυτους αριθμούς είναι αυξημένο και αφού ούτε το πραγματικό ΑΕΠ έχει αυξηθεί, κάτι άλλο πρέπει να συνέβη, ότι απλώς έχει αλλάξει η μεθοδολογία υπολογισμού του ΑΕΠ.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Έρχομαι τώρα στα της φορολογίας, σημειώνοντας με ανακούφιση, πρέπει να πω, τη δήλωση του υπουργού ότι δε θα μας βάλει άλλη. Εύχομαι να έχει συνειδητοποιήσει ότι εκείνη που μας έβαλε τους τελευταίους είκοσι μήνες ήταν εξοντωτική. Αναφέρω το φόρο ακίνητης ιδιοκτησίας, την αύξηση του ΦΠΑ στο 19%, τους έμμεσους φόρους στα καύσιμα, τα ποτά και τα καπνά, τα τέλη στα νοσοκομεία, τις αυξήσεις στα κόμιστρα και τα τέλη κυκλοφορίας, τη φορολόγηση των τόκων και την αύξηση του εταιρικού φόρου.

Αν η κυβέρνηση είχε τη διάθεση και το σθένος να επαναδιαπραγματευθεί με την τρόικα, κατά την άποψή μου, το πρώτο ζήτημα που έπρεπε να θέσει είναι η ανάγκη μιας ριζικής φορολογικής μεταρρύθμισης η οποία να εισαγάγει κίνητρα, ελαφρύνσεις, μειώσεις, αλλά και κατάργηση των φορολογιών.

Κύριε Πρόεδρε, κλείνω την παρέμβασή μου λέγοντας ότι η Κύπρος, ο πολίτης, η οικονομία δεν αντέχει άλλη φορολογία.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε, κύριε Σταύρο Ευαγόρου.

Παρακαλώ τώρα τον κ. Πρόδρομο Προδρόμου, βουλευτή Λευκωσίας του Δημοκρατικού Συναγερμού.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Λένε ότι είναι υφειακός ο προϋπολογισμός. Μα, ύφεση είχαμε όλα αυτά τα χρόνια, από το 2011. Το 2015 είναι η πρώτη χρονιά που δε θα υπάρξει ύφεση. Τώρα βαφτίσαμε τον προϋπολογισμό υφειακό;

Λένε ακόμα πως είναι προϋπολογισμός λιτότητας. Στον προϋπολογισμό αυτό οι δαπάνες είναι περισσότερες από τα έσοδα. Αυτό είναι λιτότητα; Γιατί κάποτε πρέπει να εξηγούμε τι εννοούμε με τις λέξεις που χρησιμοποιούμε. Τουλάχιστον μέχρι τώρα δεν ξέραμε ότι το να δαπανάς περισσότερα από όσα είναι τα έσοδα

σου είναι λιτότητα. Κριτική μπορεί να ασκηθεί. Αλλά θα πρέπει, πιστεύω, και θα είναι χρησιμότερο να είναι πιο ακριβής.

Ακούμε να λένε ότι δεν είναι αναπτυξιακός αυτός ο προϋπολογισμός. Μα, ποιος είπε ότι είναι αναπτυξιακός; Είναι ένας προϋπολογισμός διόρθωσης και εξισορρόπησης. Για να αναπτυχθεί η οικονομία, πρέπει πρώτα να διορθωθεί. Η χώρα, από ελλείμματα της τάξης του 6% στα χρόνια εκείνα που έφεραν την τρικόικα εδώ, θα έχει του χρόνου έλλειμμα μικρότερο, κάτω από 2%. Η δημοσιονομική ισορροπία δεν είναι ανάπτυξη· είναι όμως προϋπόθεση για την ανάπτυξη.

Από το 2015 θα υπάρξει ξανά κάποια ανάπτυξη. Μετά από τρία-τέσσερα χρόνια ύφεσης το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν της χώρας αυξάνεται ξανά με ισχνό ρυθμό· 0,4% ήταν μέχρι πρόσφατα η πρόβλεψη, η νεότερη φαίνεται να είναι πλησιέστερα στο 1%, 0,8%. Αυτό δεν είναι βέβαια αρκετό. Χρειάζεται σίγουρα περισσότερο. Είναι όμως η αρχή. Εκείνο που έχει σημασία είναι ότι η οικονομία φαίνεται να μπαίνει σε τροχιά ανάπτυξης.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αν μου το επιτρέπετε, για ένα λεπτό, να πάμε ογδόντα δύο χρόνια πίσω, στην Αθήνα, 30 Μαρτίου 1932. Εκείνη τη μέρα ακούστηκε από το βήμα της Βουλής των Ελλήνων ότι «[...] το έργο της οικονομικής ανασυγκροτήσεως θα διευκολύνετο μεγάλως, εάν όλος ο πολιτικός κόσμος απεφάσιζεν ηνωμένος ν' αντιμετωπίσει την κατάσταση». Αυτό έλεγε ο Πρωθυπουργός Ελευθέριος Βενιζέλος.

Η τότε κατάσταση της Ελλάδας προσομοιάζει με αυτά που ζούμε τα τελευταία χρόνια στην Κύπρο. Μετά την οξυτάτη διεθνή κρίση που είχε ξεκινήσει με το κραχ του 1929 στις Ηνωμένες Πολιτείες η Ελλάδα είχε φτάσει σε πτώχευση. Επιβίωσε χάρη στην “εκ του εξωτερικού επικουρία”. Έτσι το έλεγαν τότε. Βρέθηκε όμως κάτω από τον έλεγχο της λεγόμενης Δημοσιονομικής Επιτροπής της Κοινωνίας των Εθνών, η οποία Κοινωνία των Εθνών ήταν ο προκάτοχος των Ηνωμένων Εθνών.

Γιατί όμως εκείνος ο μεγάλος εθνικός ηγέτης επιζητούσε την ενότητα του πολιτικού κόσμου για την αντιμετώπιση της κρίσης και της έκτακτης κατάστασης; «Διότι», όπως προσέθετε ο ίδιος ο Βενιζέλος, «τοιουτοτρόπως και τα προς αντιμετώπισιν της καταστάσεως έκτακτα μέτρα, τα οποία δεν είναι δυνατόν παρά να θίγουν τα συμφέροντα μεγάλου μέρους του πληθυσμού, θα εγίνοντο προθυμότερον δεκτά υπό της κοινής γνώμης και η ψυχολογική ατμόσφαιρα άνευ της οποίας τοιούτοι αγώνες είναι δύσκολον να ευδοκιμήσουν θα εδημιουργείτο».

Τον ίδιο αγώνα, εκείνο τον αγώνα για τον οποίο μιλούσε ο Βενιζέλος, έχει να δώσει και δίνει σήμερα η Κύπρος. Και θα ήταν πράγματι ευχής έργον, αν μπορούσαμε, χωρίς επ' ουδενί να αποκρύψουμε ή να μηδενίσουμε τις πολιτικές διαφορές, αν μπορούσαμε παρ' όλα αυτά να συνεργαστούμε. Ο καθένας με τη συμβολή του, έστω και την κριτική του, αλλά στην ίδια κατεύθυνση, στην κατεύθυνση της ανοικοδόμησης της κυπριακής οικονομίας. Χωρίς συνθήματα και εύκολες λαϊκότροπες, αλλά κάποτε απατηλές, νομίζω, εξάρσεις, να κάνουμε ξανά την οικονομία της Κύπρου εκείνο που ξέρουμε ότι μπορεί να είναι. Με αυτό ακριβώς το πνεύμα μίλησε χτες και ο πρόεδρος του κόμματός μας και αυτή τη διάθεση έχουμε από την πλευρά του Δημοκρατικού Συναγερμού, παρά τα όσα πληθωρικά, επικριτικά ακούγονται από αυτό το βήμα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ακούμε συναδέλφους να προτάσσουν τις δυσκολίες που πράγματι υπάρχουν στην οικονομία, τα τεράστια προβλήματα που αντιμετωπίζει η κοινωνία, ανεργία, στερήσεις, φαινόμενα φτώχειας, για να απορρίψουν τον προϋπολογισμό. Δυσκολίες υπάρχουν -στον ίδιο τόπο, στην ίδια κοινωνία ζούμε και τα γνωρίζουμε- πολύ μεγάλες δυσκολίες. Συμπολίτες μας υποφέρουν, αλλά αυτά συμβαίνουν, επειδή η κατάσταση της οικονομίας είναι άσχημη -είχε φτάσει στα πρόθυρα, αν όχι στην ίδια την κατάρρευση- επειδή έγινε άσχημη η κατάσταση τα τελευταία αυτά χρόνια και ιδιαίτερα μετά τη διεθνή κρίση του 2008. Ήταν άσχημη από το 2009 και μετά και το 2012 και το 2013 ακόμα και το 2014 βεβαίως, αλλά γι' αυτό και χρειάζεται διόρθωση. Είμαστε στη φάση της διόρθωσης.

Στον προϋπολογισμό του 2015, παρά το γεγονός ότι προβλέπεται έλλειμμα μικρότερο από δύο μονάδες, υπάρχει ακόμα έλλειμμα. Οι δαπάνες που προϋπολογίζουν για το 2015 η κυβέρνηση και ο υπουργός Οικονομικών είναι μεγαλύτερες από τα έσοδα. Το κράτος θα ξοδέψει το 2015 €291 εκατομ. περισσότερα από όσα θα εισπράξει. Όταν όμως οι δαπάνες είναι μεγαλύτερες από τα έσοδα, τότε θα πρέπει να προβληματιστούμε και για το μέγεθος του ελλείμματος που μπορεί να δημιουργηθεί.

Η λογική που μέχρι πρότινος έλεγε «δώστε μισθούς και αυξήσεις, φορτώστε επιδόματα, μοιράστε παντού χορηγίες» έχει πια τελειώσει. Πρέπει να το συνειδητοποιήσουμε. Έπρεπε να τελειώσει. Όταν ένα κράτος ξοδεύει διαρκώς περισσότερα από όσα είναι τα έσοδά του, δε χρειάζεται μεγάλη σοφία, για να ξέρουμε ότι θα πρέπει να δανειστεί. Και, όπως ξέρουμε όλοι πολύ καλά, αυτό το κράτος δεν μπορούσε πια να δανειστεί. Από το 2011, αρκετά προτού η Κύπρος μπει σε πρόγραμμα! Γι' αυτό εξάλλου η τότε κυβέρνηση κατέφυγε στο πρόγραμμα, γι' αυτό και ήρθε εδώ η τρικόικα. Χρειάζεται να το θυμίζουμε διαρκώς; Ε, δε χρειάζεται! Γι' αυτό ας εγκαταλείψουμε τη ρητορική περί πολιτικής λιτότητας. Μπορούμε να συζητήσουμε άλλες επικρίσεις, παρατηρήσεις, αλλά όποιος θέλει να συνεχίσει να αγοράζει άκοπα περί λιτότητας θα πρέπει πρώτα με απλά

λόγια να εξηγήσει ποια άλλα χρήματα θα ήθελε να δαπανηθούν. Εδώ ακούσαμε πριν από λίγο -μαξιλαράκι το ονομάζουν- για το ένα δισεκατομμύριο που δεν έχει δοθεί δανεικά στο τραπεζικό σύστημα της Κύπρου. Δηλαδή, θεωρούμε ότι θα πρέπει αυτά τα χρήματα τα οποία προορίζονταν υπολογισμένα για το τραπεζικό σύστημα και ευτυχώς δε χρειάστηκαν, πέρα από τα χίλια πεντακόσια εκατομμύρια, με τα οποία κρατικοποιήθηκε υποχρεωτικά ο συνεργατισμός, θεωρούμε ότι θα ήταν μια διέξοδος, αν μας τα έδιναν, να τα πάρουμε δανεικά. Η λογική αυτή της επέκτασης του δανεισμού χωρίς τη διόρθωση της λειτουργίας του κράτους και του δημόσιου τομέα είναι ακριβώς η λογική η οποία μας είχε οδηγήσει εκεί όπου ξέραμε και φτάσαμε.

Μετά όμως πρέπει να γίνει και μια αξιολόγηση του θεωρήματος, της ιδέας που λέει «δαπάνες του κράτους, για να έχουμε ανάπτυξη». Ανάμεσα στο 2007 και το 2012, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι δαπάνες του κράτους είχαν αυξηθεί κατά €1.816 εκατομ., €1.816 εκατομ., δηλαδή 26%. Πληθώρα δαπανών! Μεταξύ αυτών αυξήθηκαν βέβαια και οι λεγόμενες, αυτές που ονομάζουμε “αναπτυξιακές δαπάνες”. Αυτή η αύξηση των δαπανών έφερε ανάπτυξη στην οικονομία; Ανάμεσα στο 2009 και το 2012 υπήρξε ανάπτυξη στην οικονομία; Μα, η οικονομία βυθίστηκε σε βαθιά ύφεση! Μηδενική αύξηση το 2011, πλην 2,4% το 2012 και πλην 5,4% το 2013 ή διορθωμένο μπορεί να είναι κάτι κοντά στο 5%. Άρα λοιπόν, αυτός ο αυτοματισμός στη σκέψη ότι δαπάνες του δημοσίου σημαίνει “ανάπτυξη” θα πρέπει να εγκαταλειφθεί, όχι για να είμαστε απλώς σωστοί, αλλά για να προβληματιστούμε κιόλας ποια είναι η κύρια ατμομηχανή και ποιες είναι οι προϋποθέσεις της πραγματικής ανάπτυξης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αυτός είναι ο τρίτος προϋπολογισμός από την ώρα που η Κυπριακή Δημοκρατία, μέσω της τότε κυβέρνησης, έκανε έκκληση για βοήθεια στον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό, τον Ιούνιο του 2012. Είναι κατά κάποιον τρόπο ο τρίτος μνημονιακός προϋπολογισμός. Κατ’ ακρίβειαν, ο πρώτος μνημονιακός υιοθετήθηκε το 2012 χωρίς να έχει συμφωνηθεί μνημόνιο. Είναι στην πραγματικότητα ο δεύτερος προϋπολογισμός στα πλαίσια του μνημονίου, που τυγχάνει να είναι και ο δεύτερος της κυβέρνησης του Νίκου Αναστασιάδη.

Είναι γεγονός, για να δούμε τα γεγονότα πρώτα, ότι με το δεύτερο αυτό προϋπολογισμό της σημερινής κυβέρνησης τα δημόσια οικονομικά έχουν ήδη σχεδόν εξισορροπηθεί! Σχεδόν! Από φέτος, νωρίτερα από ό,τι θα περίμενε κανείς, υπήρξε πρωτογενές πλεόνασμα, ενώ το δημοσιονομικό έλλειμμα του 2014 θα είναι περίπου 2,5% και για το 2015 υπολογίζεται στο 1,6%, 1,7%. Το δημόσιο χρέος, ως ποσοστό του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος, θα μειωθεί. Έχει μεγαλώσει ως μέγεθος βέβαια, γιατί ζούμε με τα δανεικά της τρόικας. Γνωστό. Αλλά θα μειωθεί ως ποσοστό του προϊόντος της χώρας όπως είναι ο δείκτης που αξιολογείται και μας επηρεάζει η αξιολόγηση αυτή από 105% το 2014 σε 103% το 2015, ενώ το 2016 θα πέσει κάτω από το ψυχολογικό όριο του 100%. Σε αυτό βοήθησε αρκετά η στατιστική αναπροσαρμογή της Eurostat. Βεβαίως! Αλλά βοήθησε και η πολιτική της κυβέρνησης για διόρθωση.

Η οικονομία επιστρέφει σε ανάπτυξη, το έχουμε πει. Με την πρώτη μεγέθυνση του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος μέσα στον επόμενο χρόνο, μετά από τέσσερις χρονιές ύφεσης. Η ανεργία έχει ήδη σταματήσει να αυξάνεται, αφού πρώτα, από λιγότερο από 4% το 2008, είχε εκτοξευθεί το 2012 στο 15%. Τότε ήταν που δυστυχώς η Κύπρος βυθίστηκε στην ανεργία. Από το 2012 έβαλε άλλη μια μονάδα και πέρασε πάνω από 16%, αλλά τώρα, από τον Οκτώβριο, φαίνεται ότι συγκρατείται. Μειώθηκε για πρώτη φορά στο 15% ξανά και στο εξής, εφόσον επιτύχουμε να υπάρχει οικονομική δραστηριότητα που θα αυξάνεται, αναμένουμε ότι σταδιακά θα εκλείψει αυτή η κοινωνική μάστιγα, γιατί βεβαίως δεν είναι ούτε ικανοποίηση ούτε αυταρέσκεια να σημειώσουμε ότι η ανεργία αναχαιτίζεται στο 15%. Για την κυπριακή κοινωνία και την κυπριακή οικονομική ιστορία είναι πέρα από απαράδεκτο.

Κάποιοι λένε ότι αυτά είναι αριθμοί και κάποιοι άλλοι κάνουν άλλο ένα βήμα και θέλουν τους αριθμούς να μη λένε την αλήθεια. Ναι, αλλά, αν δεν υπάρχουν τέτοιοι αριθμοί, όλα όσα μπορεί να λέμε εδώ μεταξύ μας θα είναι στο τέλος λόγια του αέρα· λόγια φτηνά, ίσως από εκείνα που άλλοτε έφεραν τη χώρα στην καταστροφή, χωρίς καλά καλά να το καταλάβουμε και τώρα όλοι ψάχνουν το λάθος. Με αυτά τα δεδομένα, με την κυπριακή οικονομία να έχει διαψεύσει τις δυσμενείς προβλέψεις παρουσιάζοντας και το 2013 και το 2014 μικρότερη, από όση όλοι φοβόντουσαν, ύφεση, από το 2015 βγαίνουμε ξανά έξω από το κόκκινο. Η κυπριακή οικονομία βγαίνει επιτέλους στην επιφάνεια και αρχίζει να ανασαίνει. Οφείλουμε να στηρίξουμε αυτή την κίνηση, να την προστατεύσουμε και να την ενισχύσουμε.

Θα πρέπει όμως να το πούμε ξανά, για να μην ξεχνιόμαστε: Όλα αυτά τα θετικά και τα αξιοσημείωτα μας ικανοποιούν; Όχι, βέβαια! Οι συνθήκες στην πραγματική οικονομία, όπως λέμε, είναι ακόμα εξαιρετικά δύσκολες. Υπάρχει μεγάλη ανεργία. Πολλά νοικοκυριά δεν μπορούν να ανταπεξέλθουν στις υποχρεώσεις τους, είτε αυτές είναι οι δαπάνες για μια αξιοπρεπή ζωή είτε είναι οι δόσεις συσσωρευμένων δανείων είτε είναι οι φορολογίες, που μοιραία αυξήθηκαν από το 2011, 2012. Υπάρχει ακόμα και η πραγματική φτώχεια δίπλα μας, το βλέπουμε. Υπάρχουν ακόμα και οι δυσκολίες στους επαγγελματίες, τεράστιες δυσκολίες, στις επιχειρήσεις, στις εταιρείες, στον παραγωγικό καμβά της οικονομίας και της χώρας που δε θέλουμε να τον χάσουμε φυσικά. Γι’ αυτό όμως, αναμένοντας να βελτιωθεί η κατάσταση και να δημιουργηθούν αρκετές θέσεις εργασίας, η κυβέρνηση ανέπτυξε μια νέα κοινωνική πολιτική που θα λειτουργεί ως δίκτυο κοινωνικής ασφάλειας και θα δώσει κάλυψη σε όλους όσοι τη χρειάζονται. Με την πολιτική του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος για όλους αντιμετωπίζεται προσωρινά η δύσκολη κατάσταση, η οποία δεν έχει τελειώσει ακόμα.

Στον προϋπολογισμό του 2015, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρά τη μεγάλη προσπάθεια διόρθωσης και εξισορρόπησης, οι δαπάνες για κοινωνικές παροχές αυξάνονται. Είναι αυξημένες κατά €44 εκατομ., από €836 εκατομ. το 2014 σε €880 εκατομ. το 2015. Αυτό είναι 5,3% πάνω. Είναι μόνο αριθμοί αυτά; Όχι, είναι σαράντα τέσσερα εκατομμύρια περισσότερα. Θα το επαναλάβω: Μακάρι να μπορούσε να ήταν διαθέσιμα περισσότερα. Το στοίχημα που αντιμετωπίζει αυτή η κυβέρνηση σε αυτό τον προϋπολογισμό είναι μια ισοσταθμισμένη, ζυγοσταθμισμένη, ανάλογα με προτεραιότητες, κατανομή των πολύ περιορισμένων πόρων.

Εντούτοις, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το επαναλαμβάνω, δε δηλώνουμε ικανοποίηση, δε ζούμε σε άλλο πλανήτη. Υπάρχουν μεγάλες δυσκολίες και χρειάζεται να συνεχίσουμε στην ίδια πορεία βελτίωσης. Χρειάζεται να συνεχίσει η οικονομία να διαψεύδει θετικά τις προβλέψεις. Χρειάζεται το κράτος να μπορέσει να βγει και στις διεθνείς αγορές, να αποκτήσουμε πόρους χρηματοδότησης και πρέπει να ξέρετε και να ξέρουμε όλοι ότι αυτός είναι ο τρόπος να απεξαρτηθούμε από τα δανεικά της τρόικας.

Η χώρα όμως επίσης χρειάζεται επενδύσεις, ξένες επενδύσεις, όπως είναι τα πράγματα. Η οικονομία χρειάζεται σταδιακά να βρει χρηματοδότηση και από το τραπεζικό σύστημα. Χρηματοδότηση με λογικούς όρους, δηλαδή μείωση των επιτοκίων. Θα πρέπει στα επόμενα δυο-τρία χρόνια να πετύχουμε ρυθμούς ανάπτυξης ακόμα πιο γρήγορους. Για να φτάσουμε στο 2% και το 3% και, γιατί όχι, το 4% και για να επαναφέρουμε την κυπριακή οικονομία εκεί που για δεκαετίες ξέραμε ότι μπορεί να είναι.

Υπάρχει όμως τέλος και το άλλο ερώτημα. Όλες αυτές τις θετικές εξελίξεις τις πιστώνουμε μόνο στις σωστές πολιτικές της κυβέρνησης και στον υπουργό Οικονομικών, που ομολογουμένως κάνει μια σταθερή και στιβαρή διαχείριση; Όχι! Αν η κυβέρνηση μπορεί και κάνει τέτοιο απολογισμό, αυτό το οφείλουμε πρώτα απ' όλα στους πολίτες, στη φιλοτιμία και στην υπομονή τους. Το οφείλουμε στις τεράστιες οικονομικές προσπάθειες και στις θυσίες ακόμα των πολιτών. Αυτό είναι που επέτρεψε στην Κύπρο να διαψεύσει θετικά τις προβλέψεις και να είναι από τώρα μέχρι το τέλος του επόμενου έτους σε θέση να απεξαρτηθεί από τα δανεικά της τρόικας. Γιατί το ξέρουμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ή θα πρέπει να το ξέρουμε και να το θυμόμαστε, όταν ψηφίζουμε για προϋπολογισμό, ότι και ο προϋπολογισμός του 2013 εξαρτάτο και του 2014 εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τα δανεικά του προγράμματος διάσωσης. Από τα περίπου €17.200 εκατομ., που ήταν οι δαπάνες που έκανε η κυβέρνηση τα δύο αυτά χρόνια, 2013 και 2014, σχεδόν €5,5 δις, δηλαδή 34%, είναι από τη βοήθεια, δηλαδή το μακροπρόθεσμο δάνειο με χαμηλό επιτόκιο της τρόικας. Άρα λοιπόν, όταν κρίνουμε τις πολιτικές μας και όταν εξαγγέλλουμε τα "πρέπει" και τα "να κάνετε", θα πρέπει να έχουμε υπόψη μας αυτούς τους περιορισμούς.

Πρέπει όμως αυτή τη στιγμή, ανεξάρτητα από τις πολιτικές διαφορές μας, όλοι μαζί, με θετική συμβολή και εισηγήσεις, να συμβάλουμε και σε ένα νέο μοντέλο ανάπτυξης για την οικονομία, γιατί αυτό, μαζί με την κάθαρση για την οποία όλοι μιλάμε και τη δικαιοσύνη, είναι το αντίδωρο και η υποχρέωσή μας στις τεράστιες θυσίες που κάνει αυτός ο λαός. Να φροντίσουμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να μην πάνε χαμένες οι τεράστιες προσπάθειες και οι θυσίες ακόμα του λαού μας. Στο πνεύμα εκείνο που μιλούσε και ο Ελευθέριος Βενιζέλος, στην κατεύθυνση των θετικών αποτελεσμάτων που δίνει ήδη η υπερπροσπάθεια της χώρας μας.

Για άλλη μια χρονιά θα ήταν παράλειψη να μην ευχαριστήσουμε τη γραμματεία της επιτροπής, όλα τα στελέχη της επιτροπής Οικονομικών, εννοώ, όλα τα στελέχη για την ακούραστη και τόσο πολύτιμη συνδρομή τους στο έργο μας. Ευχαριστίες και στους συναδέλφους μέλη της επιτροπής Οικονομικών για τη συνεργασία.

Σας εύχομαι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, καλή ψήφο και καλά Χριστούγεννα!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε πάρα πολύ, κύριε Προδρόμου.

Ακολουθεί ο κ. Νίκος Νικολαΐδης, βουλευτής Λεμεσού της ΕΔΕΚ.

Ν. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Φίλε υπουργέ,

Φτάνουμε στο τέλος της συζήτησης του δεύτερου προϋπολογισμού της χώρας μας μετά την υπογραφή της δανειακής σύμβασης και του μνημονίου τον Απρίλιο του 2013, ενός μνημονίου που με το ένα χέρι μάς δίνει το απαραίτητο ρευστό, το οξυγόνο, που τόσο αλόγιστα και εγκληματικά εμείς οι ίδιοι σπαταλήσαμε τα τελευταία χρόνια, και με το άλλο χέρι, με τις απαράδεκτες πρόνοιες και τους εκβιασμούς που εμπεριέχει, μας αφαιρεί αυτό το οξυγόνο, πνίγοντας κάθε προοπτική γρήγορης εξόδου του τόπου μας από την οικονομική κρίση και την κοινωνική δυσπραγία.

Η Κύπρος εξακολουθεί να υφίσταται τις σκληρές συνέπειες της οικονομικής κρίσης, αλλά και τις σκληρές επιπτώσεις των προνοιών του μνημονίου. Τα προβλήματα της κυπριακής οικονομίας παραμένουν τεράστια και το ίδιο τεράστια παραμένουν και τα αδιέξοδα της κυπριακής κοινωνίας.

Εν μέσω αυτής της συνεχιζόμενης πολύπλευρης κρίσης, οι κυβερνώντες, καταθέτοντας έναν προϋπολογισμό που, πέρα από το να τον κοσμούν με διάφορα κοσμητικά επίθετα, όπως προϋπολογισμός

διόρθωσης, εξισορρόπησης, μόλις ακούσαμε, για να κρύψουν προφανώς τις αδυναμίες του, επικεντρώνονται και υπερτονίζουν ένα πράγμα, ότι οι στόχοι του μνημονίου πετυχαίνονται και ότι οι δημοσιονομικοί δείκτες είναι ολιγότερον κακοί από ό,τι προβλέπονταν. Επιλέγουν να αγνοούν τις αιματηρές θυσίες και το βαρύτατο κόστος που πληρώνουν οι πολίτες για αυτούς τους δείκτες. Επιλέγουν να αγνοούν το ότι αυτή η ευημερία των αριθμών δε διαφοροποιεί και δεν αναιρεί την ουσία των τεράστιων προβλημάτων της κυπριακής οικονομίας. Δεν αναιρεί την ανεργία και δε βοηθά τις εβδομήντα χιλιάδες ανέργους να βρουν δουλειά. Δεν αναιρεί την έλλειψη ρευστότητας και το υψηλό κόστος του χρήματος, τα αδιέξοδα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων που εξακολουθούν να κλείνουν η μία μετά την άλλη, το ογκώσιμο πρόβλημα των μη εξυπηρετούμενων δανείων, τα προβλήματα επιβίωσης που πολλοί συμπολίτες μας αντιμετωπίζουν. Δεν αναιρεί το φόβο απώλειας των κατοικιών των ευάλωτων κυπριακών οικογενειών. Δεν αναιρεί την απαισιοδοξία του κυπριακού λαού για το μέλλον.

Ο υπό συζήτηση προτεινόμενος προϋπολογισμός του 2015, όπως και κάθε κρατικός προϋπολογισμός, εκφράζει και υλοποιεί την ευρύτερη οικονομική πολιτική της κυβέρνησης και ταυτόχρονα αποτελεί το εργαλείο προώθησης της δημοσιονομικής πολιτικής, αλλά και αντιμετώπισης των ευρύτερων προβλημάτων της κοινωνίας.

Ο κατατεθείς προϋπολογισμός δεν έχει τις δυνατότητες να συμβάλει αποτελεσματικά στην αντιμετώπιση των υπαρκτών προβλημάτων της κυπριακής οικονομίας. Αντ' αυτού, ο προτεινόμενος προϋπολογισμός εξυπηρετεί έναν πρωταρχικό στόχο της οικονομικής πολιτικής της κυβέρνησης, που είναι να ικανοποιήσει τις πρόνοιες του μνημονίου. Ικανοποιείται μεν με αυτό τον τρόπο η τρόικα, δεν ικανοποιείται όμως η ανάγκη αντιμετώπισης των πολλαπλών προβλημάτων της πραγματικής οικονομίας του τόπου. Αντί η πολυδιαφημιζόμενη από την κυβέρνηση βελτίωση των οικονομικών δεικτών να αξιοποιηθεί ως μια ευκαιρία για ένα διαφορετικό φέτος προϋπολογισμό, η κυβέρνηση επέλεξε ακόμη ένα μνημονιακό προϋπολογισμό, που κινείται στην ίδια φιλοσοφία με τον περσινό.

Είναι χαρακτηριστικό ότι στον προϋπολογισμό που συζητούμε απουσιάζουν παντελώς έργα αναπτυξιακού χαρακτήρα, που θα μπορούσαν να είχαν πολλαπλασιαστικό όφελος για την κυπριακή οικονομία. Προτάσσεται ασφαλώς ότι η ανάπτυξη θα γίνει με τον κρατικό προϋπολογισμό και αυτό είναι σωστό. Εκείνο όμως που αναμένεται από ένα σωστό προϋπολογισμό είναι να δώσει μια κατεύθυνση αναπτυξιακή. Αντί να το κάνει αυτό, ο κατατεθείς προϋπολογισμός κατευθύνει την οικονομία και τις ιδιωτικές επενδύσεις προς τη στασιμότητα και την ύφεση. Η καθήλωση των αναπτυξιακών δαπανών σε έναν κρατικό προϋπολογισμό σε περίοδο ύφεσης -και η Κύπρος περνά τη χειρότερη ύφεση που αντιμετώπισε ποτέ- είναι ένα τεράστιο λάθος. Σε μια περίοδο σοβαρής έλλειψης ρευστότητας στην αγορά, η συρρίκνωση των κρατικών αναπτυξιακών δαπανών σκοτώνει τελείως την προοπτική της ανάπτυξης.

Είναι επίσης κατανοητή η αντικειμενική έλλειψη διαθεσιμότητας τεράστιων κονδυλίων για έργα. Επίσης κατανοητή είναι η αναστολή και η επιβράδυνση μεγάλων έργων των πολλών δεκάδων ή/και εκατοντάδων εκατομμυρίων. Αυτή όμως η εξέλιξη ταυτόχρονα δημιουργεί και τις προϋποθέσεις για δρομολόγηση έργων, έργων μερικών εκατοντάδων, αλλά και λίγων εκατομμυρίων ευρώ, κυρίως σε περιφερειακό επίπεδο, με τεράστιο αναπτυξιακό όφελος και κυρίως πολλαπλασιαστικό κοινωνικό όφελος, κάτι που θα μπορούσε να αποτελέσει και μια απάντηση στην κραυγή αγωνίας της κυπριακής υπαίθρου πριν η κρίση τής δώσει τη χαριστική βολή.

Ένα δεύτερο αρνητικό χαρακτηριστικό του προϋπολογισμού του 2015 είναι η υποβάθμιση των μέτρων κοινωνικής συνοχής και η μείωση του κοινωνικού κράτους. Δεν υπάρχει καμιά διορθωτική κίνηση στο πλήγμα που δέχτηκε η κρατική κοινωνική πολιτική με την κατακόρυφη περσινή μείωση των €126,5 εκατομ. στον περσινό προϋπολογισμό. Ειδικότερα, η ανυπαρξία ουσιαστικής στεγαστικής πολιτικής της κυβέρνησης, αναφορικά ιδίως με τους μη βιώσιμους δανειολήπτες, που δεν καλύπτονται από το πλαίσιο της αφερεγγυότητας στην εποχή των εκπονήσεων, είναι ένα φαινόμενο εξαιρετικά ανησυχητικό.

Είναι γεγονός ότι η κυβέρνηση επένδυσε όλες τις προσπάθειές της για κοινωνική πολιτική στο ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα, το οποίο εμείς χαιρέτισαμε ως θεσμό. Το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα όμως, όπως εξελίσσεται, κινδυνεύει να παραμείνει μια μεγάλη εξαγγελία που γέμισε τον κόσμο με μεγάλες προσδοκίες, αλλά μπορεί να εξελιχθεί σε ένα μεγάλο φιάσκο. Εμείς ελπίζουμε, ειλικρινά ελπίζουμε να μη συμβεί αυτό.

Τα δύο βασικά χαρακτηριστικά που χαρακτηρίζουν τον προϋπολογισμό του 2015 είναι ότι είναι ένας προϋπολογισμός ύφεσης και ότι είναι ένας προϋπολογισμός μειωμένης κοινωνικής ευαισθησίας. Αλλά και πέρα από αυτό, πέρα από αυτά τα δύο θεμελιώδη χαρακτηριστικά, αυτός ο προϋπολογισμός δεν εκφράζει και δε διασυνδέεται με μια προσπάθεια λήψης διαρθρωτικών μέτρων που θα εκσυγχρόνιζαν και θα βελτίωναν και θα βοηθούσαν την οικονομία. Ο εκσυγχρονισμός και η μεταρρύθμιση του κράτους παραμένουν ένα σύνθημα χωρίς ουσιαστικό περιεχόμενο.

Εδώ και δυο σχεδόν χρόνια από την κυβέρνηση και τους επιτρόπους μεταρρύθμισης, που αλλάζουν ο ένας μετά τον άλλο, ακούμε μόνο βαρύγδουπες εξαγγελίες. Στην πράξη η περιβόητη μεταρρύθμιση εξαντλείται στην προσπάθεια περισσότερου κυβερνητικού ελέγχου της δημόσιας υπηρεσίας και των ημικρατικών οργανισμών. Αρχικά ήταν η πρόταση για αύξηση των μελών της ΕΔΥ από πέντε σε επτά, προφανώς λόγω αδημονίας να ελεγχθεί άμεσα η ΕΔΥ που διορίστηκε από άλλη κυβέρνηση. Μετά ήρθε, μόλις πρόσφατα, το νομοσχέδιο της κυβέρνησης, που ξάφνιασε ακόμα και τους βουλευτές του κυβερνώντος κόμματος, για πλήρη

υπαγωγή των διοικητικών συμβουλίων των ημικρατικών οργανισμών στον Υπουργό Οικονομικών. Αντί εκσυγχρονισμός δηλαδή, επιστροφή στην εποχή του κρατισμού. Μπέρδεψε, φαίνεται, η κυβέρνηση τις ιδεολογίες και επιχειρεί να αναστήσει πρακτικές άλλων εποχών και άλλων καθεστώτων.

Αναφορικά με τους τρεις μεγάλους ημικρατικούς οργανισμούς, το 2015 είναι η χρονιά που θα επιχειρηθούν οι μεγάλες αλλαγές σ' αυτούς, αλλαγές όμως που κινούνται απόλυτα στις κατευθύνσεις που επιβάλλει η τρόικα και όχι στις κατευθύνσεις που επιβάλλει το δημόσιο και το εθνικό συμφέρον. Αντί κάθε οργανισμός να εξεταστεί στη βάση του πόσο απαραίτητος είναι για τη στρατηγική ανάπτυξη του τόπου, του πόσο συμβάλλει στην εθνική ασφάλεια στο ημικατεχόμενο και απειλούμενο από την Τουρκία νησί μας, του πόσο συμβάλλει στη διασφάλιση των απαραίτητων βασικών αγαθών στις πλατιές μάζες του πληθυσμού και, στη βάση αυτής της αξιολόγησης, να αποφασιστεί με ποιους τρόπους θα αλλάξουν αυτοί οι οργανισμοί, να γίνουν πιο αποδοτικοί, να γίνουν κερδοφόροι, να μπορέσουν να διαδραματίσουν τον κοινωνικό τους ρόλο, όσοι έχουν να διαδραματίσουν έναν κοινωνικό ρόλο, αντί να ακολουθηθεί αυτή η προσέγγιση, ακολουθείται η ισοπεδωτική προσέγγιση που επιτάσσει η τρόικα! Άκριτη ιδιωτικοποίησή τους και απορρύθμιση βασικών τομέων της οικονομίας! Και αυτό με την πρόφαση της εξασφάλισης ενός ποσού που αυτοί οι οργανισμοί, με μια καλύτερη οργάνωση, θα μπορούσαν να αποδώσουν στο κράτος σε μερικά μόνο χρόνια. Ο πραγματικός φυσικά λόγος των ιδιωτικοποιήσεων έχει να κάνει με τη συγκεκριμένη νεοφιλελεύθερη προσέγγιση της ελεύθερης αγοράς, που ασπάζεται και η τρόικα και η κυβέρνησή μας, μια ιδεολογία που κατέρρευσε κυριολεκτικά, που έχει συνθλιβεί με την τρέχουσα παγκόσμια οικονομική κρίση, η οποία οφείλεται κατά κύριο λόγο στον ελλειμματικό έλεγχο των τραπεζών και των αγορών.

Η κυβέρνηση στη σπουδή της να καταργήσει κάθε ημικρατικό οργανισμό προχώρησε στη διάλυση μιας σειράς από μικρότερους οργανισμούς, καίγοντας όμως μαζί με τα ξερά και κάμποσα χλωρά. Κατάργησε για παράδειγμα το Συμβούλιο Αμπελοοινικών Προϊόντων, έναν ημικρατικό οργανισμό που ασχολείται με έναν τομέα που θα μπορούσε να αποτελέσει μια πολύ ελπιδοφόρα προοπτική για την οικονομία του τόπου σήμερα. Κανένας από όσους ξέρουν από αυτά τα πράγματα, με πρώτους ασφαλώς τους οινοποιούς, δε συμφώνησε με αυτή την εξέλιξη και όλοι διερωτώνται για ποιους λόγους καταργήθηκε το ΣΑΠ. Προφανώς, η κυβέρνηση διαθέτει μεγαλύτερη οινοτεχνογνωσία και από την ΚΕΟ και από την ΕΤΚΟ και από το ΣΟΔΑΠ και τη ΛΟΕΛ και δεκάδες άλλα περιφερειακά οινοποιεία, που, αντί να στηριχτούν από το κράτος, εγκαταλείπονται στο βωμό των ιδιωτικοποιήσεων.

Ακόμα και θετικές εκσυγχρονιστικές ιδέες, όπως η δημιουργία υφυπουργείων, την οποία εμείς στηρίξαμε, χάθηκαν στο δρόμο και κανένας δεν ξέρει πού βρίσκονται. Αντί να ενισχύσουμε βασικούς τομείς της οικονομίας μας, όπως ο τομέας της εμπορικής ναυτιλίας, που θα μπορούσαν να βοηθήσουν τη χώρα μας σε μια προσπάθεια εξόδου από την κρίση ακόμα περισσότερο, με την αναποφασιστικότητά μας τους κόβουμε τα φτερά τους και τους αφήνουμε ουσιαστικά ακέφαλους και τεχνοκρατικά και πολιτικά.

Η κατάθεση του ετήσιου προϋπολογισμού είναι μια ευκαιρία να συζητηθούν και όλα τα σημαντικά ζητήματα που αφορούν την οικονομία μας, η έλλειψη ρευστότητας, τα υψηλά επιτόκια, η αναδιάρθρωση της οικονομίας, οι νέοι τομείς οικονομικής δραστηριότητας, η ενέργεια, ο πρωτογενής τομέας της οικονομίας, ο τομέας των υπηρεσιών, ο τουρισμός, η εμπορική ναυτιλία και τέλος ο στρατηγικός σχεδιασμός για έξοδο από το μνημόνιο και την οικονομική κρίση.

Ο τελικός στόχος του όποιου προϋπολογισμού, της όποιας οικονομικής πολιτικής, της όποιας κυβέρνησης δεν μπορεί να μην είναι η έξοδος από την κρίση για μια χώρα που βρίσκεται βαθιά στην κρίση. Η πρώτη μας έγνοια δεν μπορεί να είναι η ικανοποίηση της τρόικας. Η πρώτη μας έγνοια πρέπει να είναι να συζητήσουμε και να αντιμετωπίσουμε τα μεγάλα ζητήματα του τόπου σοβαρά και υπεύθυνα και να πάρουμε αποφάσεις. Δεν έχουν γίνει δυστυχώς ακόμα αυτά. Ακόμα μιλούμε για την ανάγκη επανεκκίνησης της οικονομίας μας και ασφαλώς η οικονομία μας δεν πρόκειται να επανεκκινήσει με λόγια. Χρειάζονται αποφάσεις, χρειάζονται έργα.

Η ΕΔΕΚ κατέθεσε εδώ και αρκετό καιρό ολοκληρωμένες προτάσεις που θα βοηθούσαν αυτή την προσπάθεια για έξοδο από την κρίση και δηλώνουμε ακόμα και σήμερα ότι είμαστε έτοιμοι να συμβάλουμε σ' αυτό που εισηγηθήκαμε, δηλαδή ταυτόχρονα με την υποβολή αυτών των προτάσεων, σε μια συλλογική σε εθνικό επίπεδο διαχείριση αυτών των κορυφαίων ζητημάτων, όπως αποδείξαμε έμπρακτα με τη συμμετοχή μας στη συζήτηση για το πλαίσιο αφερεγγυότητας. Εκείνο όμως που φαίνεται ότι λείπει είναι αποφάσεις και πολιτική βούληση και μια κυβέρνηση που να πάρει αυτές τις αποφάσεις. Γιατί, αντί να ασχολείται η κυβέρνηση με αυτά τα κεφαλαιώδους σημασίας ζητήματα, ασχολείται με άλλα θέματα. Εδώ και μήνες ασχολείται με το συμβόλαιο της κ. Γιωρκάτζη! Και μαζί με την κυβέρνηση ασχολείται και όλη η Βουλή και όλη η κοινωνία! Όλοι προσπαθούμε να καταλάβουμε ποιος άλλαξε τις δύο πρόνοιες του συμβολαίου, ποιος ενημέρωσε ποιον, ποιος εκβίαζε ποιον, ποιος εκβιάζεται από ποιον και ποιος τελικά κυβερνά αυτό τον τόπο!

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Όπως ήδη ανακοινώσαμε, η ΕΔΕΚ δε θα στηρίξει τον προϋπολογισμό του 2015, γιατί διαφωνούμε με τις πρόνοιές του, γιατί διαφωνούμε με τη φιλοσοφία που εκφράζει. Ο προϋπολογισμός που έχουμε μπροστά μας εκφράζει μια αδιέξοδη πολιτική, μια πολιτική που δεν οδηγεί στην έξοδο από την κρίση αλλά στην παράταση της κρίσης, με τεράστιο κόστος για τον κυπριακό λαό. Αν αυτή η κρίση παραταθεί περισσότερο από όσο αντέχει ο τόπος, υπάρχει ο τεράστιος κίνδυνος η οικονομία μας να πάθει μόνιμη ζημιά, αλλά, το χειρότερο απ' όλα, να

χαθεί μια ολόκληρη γενιά από Κύπριους οι οποίοι θα ζήσουν για όλη τους την παραγωγική ζωή σε συνθήκες υποαπασχόλησης, ανέχειας και έλλειψης προοπτικής.

Είναι γι' αυτούς τους λόγους που επιβάλλεται, χωρίς άλλη καθυστέρηση, να αποφασίσουμε να χαράξουμε μια νέα πορεία, μια πορεία έξω από τα εκβιαστικά διλήμματα και πλαίσια του μνημονίου, μια πορεία εξόδου από το μνημόνιο, εξόδου από την κρίση, εξόδου από τα αδιέξοδα που μαστιάζουν τον τόπο. Χρειάζεται μια νέα πολιτική διαπραγμάτευσης και διεκδίκησης για όσο καιρό θα είμαστε μέσα στο μνημόνιο, αλλά και μια στρατηγική εξόδου από το μνημόνιο. Μόνο έτσι ο τόπος θα ξαναμπεί στο δρόμο της ανάπτυξης. Μόνο έτσι ο τόπος και ο λαός μας θα μπορούν να προσβλέπουν σε καλύτερες μέρες.

Τελειώνω την ομιλία μου με τις ευχές μου, πρώτα απ' όλα στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας για ταχεία επάνοδο και ανάρρωση, αλλά και τις ευχές σε όλους σας για καλές γιορτές! Και να εκφράσω ακόμα μια φορά τις ευχαριστίες μου στο προσωπικό της Βουλής για την τεράστια προσπάθεια και βοήθεια που πρόσφεραν αυτό το χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε, κύριε Νικολαΐδη.

Ακολουθεί ο κ. Νεόφυτος Κωνσταντίνου, βουλευτής Λευκωσίας του Δημοκρατικού Κόμματος.

Παρακαλώ, στο βήμα.

Ν. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Υπουργέ των Οικονομικών,

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο προϋπολογισμός για το 2015 παραμένει στην ίδια φιλοσοφία με τον περσινό. Είναι ένας προϋπολογισμός λιτότητας χωρίς αναπτυξιακές προοπτικές.

Οι δείκτες ανεργίας εξακολουθούν να βρίσκονται σε αυξητική τάση. Οι νέοι Κύπριοι επιστήμονες φεύγουν από την Κύπρο, για να αναζητήσουν μια καλύτερη τύχη. Οι δημόσιες υπηρεσίες εξακολουθούν να είναι υποστελεχωμένες και ανήμπορες να αντιμετωπίσουν τον καθημερινό φόρτο εργασίας. Ο τομέας της υγείας εξακολουθεί να βρίσκεται μετέωρος, αφού οι συζητήσεις για το ΓΕΣΥ φαίνεται ότι δεν έχουν αποτέλεσμα. Το κράτος πρόνοιας, αντί να εκσυγχρονιστεί, φαίνεται ότι βρίσκεται σε κατάσταση σύγχυσης.

Όλα αυτά, παρά τις προσπάθειες της κυβέρνησης να καθησυχάσει τους πάντες με τις αριθμητικές αποδόσεις της οικονομίας μας, προκαλούν στον Κύπριο πολίτη ανασφάλεια, ανασφάλεια για το μέλλον του και για το μέλλον των παιδιών του. Νιώθει ανασφάλεια, αφού στα δημόσια νοσηλευτήρια υπάρχουν λιγότεροι γιατροί και μικρότερος αριθμός νοσηλευτικού προσωπικού, στα σχολεία υπάρχουν λιγότεροι δάσκαλοι και καθηγητές, στην αστυνομία λιγότεροι αστυνομικοί. Νιώθει ανασφάλεια, γιατί δε γνωρίζει αν με τη διαδικασία των εκποιήσεων θα έχει σπίτι να μένει. Όλα αυτά είναι αποτέλεσμα της λιτότητας που αποφάσισε η κυβέρνηση να ακολουθήσει και, όταν υπάρχει ανασφάλεια μεταξύ των πολιτών, τότε η ανάπτυξη δεν έρχεται. Και όλα αυτά είναι δεδομένα βαρυχειμωνιάς και όχι άνοιξης!

Η σωστή και ουσιαστική έξοδος από την κρίση, αλλά και το μνημόνιο προϋποθέτει την παραγωγική αναδιάρθρωση της χώρας μας. Για να επιτευχθεί αυτό, χρειαζόμαστε έναν ολοκληρωμένο αναπτυξιακό σχεδιασμό, που να αξιοποιεί το σημαντικότερο πλούτο που διαθέτει η Κύπρος, το ποιοτικό ανθρώπινο δυναμικό μας. Διαθέτουμε τους πιο μορφωμένους ανθρώπους, τις καλύτερες υποδομές, την καλύτερη δημόσια διοίκηση και το σταθερότερο πολίτευμα στην περιοχή. Διαθέτομε συλλογική εμπειρία διαχείρισης δύσκολων καταστάσεων, διαθέτομε εργατικότητα, μαχητικότητα και υπομονή, αλλά πρέπει να κατευθύνουμε σωστά αυτά τα πλεονεκτήματα, αλλιώς θα πάνε χαμένα. Πρέπει να ορίσουμε σε ποιους τομείς της οικονομίας μας θέλομε να επενδύσομε και να εναρμονίσομε τις ενέργειες του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα προς αυτές τις κατευθύνσεις, διαφορετικά θα συνεχίσομε να παλινδρομούμε και να αναμασούμε τα ίδια, προσδοκώντας μαγικές λύσεις που θα προκύψουν από το υπερπέραν! Και η κυβέρνηση δυστυχώς, πέραν του ότι φαίνεται ανήμπορη να δώσει τις λύσεις που χρειάζεται ο πολίτης, φαίνεται ανήμπορη να διαχειριστεί τα δικά της απλά εσωτερικά και λειτουργικά θέματα.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η θύελλα που έφερε η οικονομική κρίση στην Κύπρο φαίνεται ότι ξεσκέπασε και αρκετά από τα φαινόμενα διαφθοράς, αλλά και διαπλοκής τα οποία γίνονταν προ της οικονομικής κρίσης. Όλα αυτά βγαίνουν στην επιφάνεια. Η διασπάθιση δημόσιου χρήματος, η κατάχρηση εξουσίας, αλλά και ο "αγώνας της μίζας" δεν τιμά κανέναν μας και προπάντων μεγιστοποιούν την απαξίωση των πολιτών για την πολιτική και τους πολιτικούς. Γι' αυτό, για ακόμη μια φορά κάνω έκκληση σε όλους τους αρμόδιους φορείς. Όλα για όλους στο φως!

Φαίνεται επίσης ότι το πάρτι που γινόταν από κάποιους στην πλάτη του Κυπρίου πολίτη και το οποίο γονάτισε τον τόπο μας, φέρνοντάς τον στη δεινή οικονομική κατάσταση που βρίσκεται σήμερα, άρχισε να ξεσκεπάζεται και σε αυτό βοήθησε σε μεγάλο βαθμό και η έκθεση της επιτροπής Θεσμών. Πολλοί έχουν ευθύνη για το πώς φτάσαμε εδώ που βρισκόμαστε σήμερα. Η οικονομική κρίση δεν βρέθηκε μέσα στα σπίτια μας τυχαία. Κάποιοι της άνοιξαν την πόρτα.

Στην Κύπρο συντελέστηκε μια καταστροφή τις επιπτώσεις της οποίας δεν μπορούσε ίσως κανένας να φανταστεί πριν από κάποια χρόνια. Η χείριστη εταιρική διακυβέρνηση από τις τράπεζες, η κάκιστη εποπτεία τους από τις εποπτικές αρχές, αλλά και οι ανεπαρκείς χειρισμοί των κυβερνήσεων, της προηγούμενης, αλλά και της νυν, είναι οι λόγοι για τους οποίους σήμερα η Κύπρος είναι πλέον μνημονιακή, με την ανεργία να βρίσκεται στα ύψη και με τους πολίτες να έχουν χάσει εντελώς την εμπιστοσύνη τους προς τους θεσμούς του κράτους, στο πολιτικό και πολιτειακό μας σύστημα.

Ο Κύπριος πολίτης προβληματίζεται όμως και για το αν όλοι αυτοί που τον γονάτισαν και μαζί του γονάτισαν μια ολόκληρη χώρα θα τιμωρηθούν. Η κοινωνία απαιτεί δικαιοσύνη και ζητά να τιμωρηθούν οι υπαίτιοι της οικονομικής τραγωδίας. Το έγκλημα που διαπράχθηκε στη χώρα μας δεν μπορεί και δεν πρέπει να μείνει ατιμώρητο. Ο λαός απαιτεί κάθαρση. Όχι επιφανειακή κάθαρση αλλά βαθιά και ουσιαστική. Δεν μπορούν να μείνουν ατιμώρητα τα εγκληματικά λάθη. Ο κυπριακός λαός δε θα το ανεχθεί. Όποιοι ευθύνονται πρέπει να πληρώσουν!

Οι πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας είναι τραυματισμένοι από τα όσα έγιναν εις βάρος τους από κάποιους. Η άμεση προσαγωγή των υπαιτίων της οικονομικής κρίσης ενώπιον της δικαιοσύνης θα λειτουργήσει ως θεραπεία για τον τόπο. Οι έρευνες της Νομικής Υπηρεσίας και των ανακριτικών αρχών συνεχίζονται. Συνεχίζονται όμως όχι με ικανοποιητικούς ρυθμούς. Ο Κύπριος πολίτης απαιτεί να δει τους υπαίτιους να τιμωρούνται και επιμένω πως αυτό πρέπει να γίνει σύντομα χωρίς καμιά άλλη καθυστέρηση.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Παρά τις μειώσεις στον προϋπολογισμό και τα προβλήματα που προκαλεί η οικονομική κρίση, δεν πρέπει να ξεχνούμε ποτέ την ημικατεχόμενη πατρίδα μας. Παρά τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει η οικονομία μας, πρέπει διαρκώς να λαμβάνουμε υπόψη ότι είμαστε πολίτες μιας ημικατεχόμενης πατρίδας που διεξάγει αντικατοχικό αγώνα επιβίωσης.

Τα νέα δεδομένα που έχουμε μπροστά μας, καθώς και οι συνεχόμενες προκλήσεις της Τουρκίας στην ΑΟΖ μας καθιστούν την αναβάθμιση της Εθνικής Φρουράς αναγκαία. Παρ' όλο που επιλέξαμε ο αγώνας μας να είναι ειρηνικός και να διεκδικήσουμε τα δικά μας μέσα από διαπραγματευτικές διαδικασίες, οφείλουμε να είμαστε προετοιμασμένοι για τα χειρότερα. Ως Δημοκρατικό Κόμμα πιστεύουμε έντονα ότι η επένδυση στην άμυνα της Κύπρου είναι ταυτόσημη με τη διαφύλαξη της ασφάλειας και της κυριαρχίας της Κύπρου. Η Εθνική Φρουρά είναι η ασπίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας, που ευχόμαστε να μη χρειαστεί να χρησιμοποιήσουμε ποτέ. Όμως, είναι επιτακτική η ανάγκη αναβάθμισής της, ώστε να μην επιτρέψει σε κανέναν να θεωρεί ότι μπορεί να προσβάλει την κυριαρχία μας.

Ο προϋπολογισμός για την άμυνα τα τελευταία χρόνια παραμένει στάσιμος. Στάσιμος είναι και για το 2015 και θα παραμείνει στάσιμος δυστυχώς και για τα επόμενα χρόνια. Είναι πασιφανές ότι ο συγκεκριμένος προϋπολογισμός αρκεί απλά για τα απαραίτητα και όχι για τον εκσυγχρονισμό της αμυντικής μας θωράκισης. Τα δεδομένα που έχουμε μπροστά μας είναι τέτοια που ο προϋπολογισμός για την άμυνα έπρεπε να είναι αυξημένος, για να μπορέσει επιτέλους η Εθνική Φρουρά να αναβαθμιστεί πραγματικά και ουσιαστικά.

Το εξωφρενικό όμως σχετικά με τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Άμυνας είναι ο βαθμός υλοποίησης του ειδικά σε σχέση με τα κονδύλια για την αμυντική θωράκιση. Μπορεί να προϋπολογίζονται υπέρογκα ποσά, όμως από αυτά τα ποσά δαπανώνται για την αμυντική θωράκιση ποσά μικρότερα του 50%, ακόμα και του 40%. Διερωτώμαι πραγματικά αν αυτό δεν είναι πραγματικός εμπαιγμός, εμπαιγμός για τη Βουλή, αλλά και για την πολιτεία γενικότερα. Το φαινόμενο αυτό πρέπει να σταματήσει και πρέπει να σταματήσει άμεσα!

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Οι καιροί είναι δύσκολοι. Δε βγήκαμε από την κρίση, όσο κι αν κάποιοι προσπαθούν να μας πείσουν ότι αυτό έγινε. Όσο οι αριθμοί στο χαρτί γίνονται καλύτεροι, αλλά το βιοτικό επίπεδο των πολιτών μας μειώνεται, πραγματική ανάπτυξη δεν πρόκειται να δούμε. Σε αυτό καλείται η κυβέρνηση να επικεντρωθεί. Να επικεντρωθεί στο πώς θα μειωθεί η ανεργία, στο πώς θα εκσυγχρονίσει ουσιαστικά το κράτος πρόνοιας, στο πώς θα αναβαθμίσει τη δημόσια υγεία, στο πώς θα δώσουμε εκείνα τα κίνητρα στον Κύπριο πολίτη που θα του επιτρέψουν να βλέπει με αισιοδοξία το μέλλον και όχι με ανασφάλεια. Εάν η κοινωνική συνοχή καταρρεύσει, τότε η Κύπρος δε θα ανακάμψει ποτέ. Εάν το κοινωνικό κράτος καταρρεύσει, δε θα μπορέσουμε να το ξαναχτίσουμε ποτέ. Προτεραιότητά μας πρέπει να είναι υπό αυτές τις συνθήκες να μη μετατρέψουμε τη χώρα μας σε κοινωνική ζούγκλα, όπου θα φτάσουμε στον κοινωνικό κανιβαλισμό!

Η Κύπρος πρέπει να διαμορφώσει αναπτυξιακό σχεδιασμό και το κυπριακό κράτος πρέπει να εκσυγχρονιστεί. Πρέπει όλοι να αλλάξουμε, αλλιώς θα βουλιάξουμε. Και πιστεύω ότι, αν λειτουργήσουμε όλοι με σοβαρότητα και με υπευθυνότητα, θα τα καταφέρουμε. Δε δικαιούμαστε να αποτύχουμε ξανά, επειδή η ιστορία και οι μελλοντικές γενιές δεν πρόκειται να μας συγχωρήσουν!

Προτού τελειώσω, θα ήθελα να επαναλάβω αυτό που ο πρόεδρος του κόμματός μου στη χθεσινή του ομιλία είπε, ότι θα ψηφίσουμε τους προϋπολογισμούς και θα αποδείξουμε ακόμα μια φορά ότι διαχρονικά ως Δημοκρατικό Κόμμα είμαστε κόμμα συνέπειας, σοβαρό και υπεύθυνο. Και διερωτώμαι, αν το Δημοκρατικό Κόμμα με οποιαδήποτε αντιπολιτευτική διάθεση έλεγε «όχι, δεν ψηφίζουμε τους προϋπολογισμούς», τι θα γινόταν. Ίσως κάποιος να έκαναν δεύτερες σκέψεις, όμως εμείς πάντοτε λειτουργούμε σοβαρά και υπεύθυνα και θα ψηφίσουμε τους προϋπολογισμούς.

Εύχομαι καλές γιορτές σε όλους και στην πατρίδα μας εύχομαι με το νέο χρόνο να συναντήσει καλύτερες μέρες!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε πάρα πολύ, κύριε Κωνσταντίνου, για τις ευχές.

Τώρα παρακαλώ τον κ. Νίκο Κατσουριδίη, βουλευτή Λευκωσίας του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, να 'ρθει στο βήμα.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι υπουργοί,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα αρχίσω από το τελευταίο που είπε ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΔΗΚΟ, ότι, αν το ΔΗΚΟ αποφάσιζε για οποιοδήποτε λόγο να μην ψηφίσει, τότε κάποιος θα έκαναν δεύτερες σκέψεις, και αυτό επικροτήθηκε από την πλευρά του Απόλλωνα στο Δημοκρατικό Συναγερμό!

(Γέλια)

Εγώ λέω ότι, για να μη βρεθούμε μπροστά σε τέτοιο αδιέξοδο, θα 'πρεπε να σκεφτεί δύο φορές η κυβερνητική πλευρά τι προϋπολογισμό φέρνει, γιατί έρχεται και παρουσιάζεται αυτή τη στιγμή ένα κόμμα, το ΔΗΚΟ, να διαφωνεί με τους προϋπολογισμούς, αλλά να τους ψηφίζει, για να μην οδηγηθεί σε αδιέξοδο η χώρα. Αντί η ρήση του κ. Νεόφυτου Κωνσταντίνου να βάλει σε προβληματισμό την κυβερνητική πλευρά, την ικανοποίησε, γιατί τάχατες θα 'πρεπε ν' αλλάξει θέση το ΑΚΕΛ!

Κύριε Πρόεδρε, λέχθηκαν πολλά και θα προσπαθήσω να μην επαναλάβω τίποτα, πόσω μάλλον που οι βασικές θέσεις εκφράστηκαν με την ομιλία του συντρόφου του Άντρου Κυπριανού και με εκφράζουν.

Θα πω όμως κάτι που ο καθένας έχει παρατηρήσει από μέσα του. Είναι μειωμένου ενδιαφέροντος η φετινή συζήτηση και για εμάς τους ίδιους. Γιατί είναι μειωμένου ενδιαφέροντος; Είναι μόνο γιατί νιώθουμε την απαξίωση από τον κόσμο; Εγώ λέω είναι και κάτι άλλο, που εκφράστηκε και μέσα από τοποθετήσεις συναδέλφων. Είναι και γιατί δεν μπορούμε να κάνουμε ουσιαστικά και τίποτα, γιατί δεν είμαστε δεσμευμένοι μόνο από το μνημόνιο. είμαστε δεσμευμένοι και από την Ευρωπαϊκή Ένωση και από το δημοσιονομικό πλαίσιο, που θύμισε κάποιος συνάδελφος. Τι σημαίνουν αυτά; Σαφέστατα απώλεια εθνικής κυριαρχίας. Κατά τ' άλλα, είμαστε έτοιμοι να κάνουμε επανάσταση στο εθνικό θέμα!

Και να μου επιτρέψετε να σχολιάσω και μία αναφορά στην Ελλάδα του '32 και στο Βενιζέλο. Εγώ θα πάω πιο πίσω, στον Τρικούπη. Και ο Τρικούπης και ο Βενιζέλος και αργότερα με το Σχέδιο Μάρσαλ η μεταπολεμική και μετεμφυλιακή κυβέρνηση της Ελλάδας, η χούντα και μετά οι κρίσεις που ακολούθησαν με τες διάφορες κυβερνήσεις, όποιος τ'ζι αν ήταν, ΠΑΣΟΚ ή Νέα Δημοκρατία, που οδήγησαν; Οδήγησαν στο να αναζητείται έκτοτε η εθνική κυριαρχία και της Ελλάδος! Είναι αυτή η απώλεια που δεν της επιτρέπει να κηρύξει τη δική της ΑΟΖ στα σύνορα με την Τουρκία. Κατά συνέπεια, ας μην το επικαλούμαστε ως επιτυχία και ότι, επειδή εφαρμόζουμε ένα πρόγραμμα και το αντίτιμο είναι η εθνική κυριαρχία, πάμε καλά.

Έγινε και λόγος για τη λιτότητα. Τι είναι λιτότητα; Λιτότητα είναι αυτό που περνούμε. Και έρχεται ο προϋπολογισμός και το αντανακλά. Πού είναι το αμάρτημα του προϋπολογισμού; Ότι δεν κάμνει μια προσπάθεια, για να το αντιμετωπίσει. Θα έλεγα όμως ότι χρειάζεται περισσότερη λιτότητα στα λόγια και στις υποσχέσεις! Κακά τα ψέματα, αν ξαναδιαβάσουμε αυτά που είπαμε, επαναλαμβάνουμε με μεγάλη δύναμη, μεγάλη ταχύτητα και πυκνότητα τες ατάκες που κάθε μέρα ακούονται παντού. Στο ήμισυ των ομιλιών μας! Και κυρίως χρειάζεται υλοποίηση των υποσχέσεων, όποθεν κι αν προέρχονται.

Έγινε και αρκετός λόγος για ενότητα. Σχολιάστηκε και από πολλούς. Εγώ θέλω να θίξω το εξής: Η ενότητα δεν προϋποθέτει απλώς συναίνεση στον κοινό στόχο που είναι η σωτηρία της οικονομίας και κατ' επέκταση της Κύπρου· προϋποθέτει συναίνεση και στους τρόπους και στα μέσα. Εάν ο ένας αντιλαμβάνεται ότι θα σωθεί η οικονομία με την άλφα πορεία και ο άλλος αντιλαμβάνεται με την ωμέγα πορεία, πώς θα οικοδομηθεί

αυτή η ενότητα; Άρα, τι πρέπει να υπάρξει; Μία προσπάθεια να βρεθεί κοινή συνισταμένη. Ε, η κοινή συνισταμένη δεν μπορεί να βρεθεί με τη λογική «αυτό είναι, δεν υπάρχει άλλη διέξοδος, τελειώσαμε»!

Και πέρσι είπα -και πρόπερσι- ότι δεν καταλάβω ένα σημείο. Η πλειοψηφία των συναδέλφων και η πλειοψηφία αυτού του λαού τοποθετήθηκε πολλακώς για το Κυπριακό ότι επιβολή λύσης अपαράδεκτης δε δέχεται. Δε χωρεί ο νους μου γιατί επιβολή απαράδεκτων λύσεων στην οικονομία τες δεχόμαστε! Και δεν είναι ανάκαμψη της οικονομίας που παρατηρείται είναι ανάκαμψη των αριθμών. Και θα κάμω τζιαι ένα σχόλιο για τη σχέση αριθμών και ανθρώπων. Συμφωνώ ότι η δυστυχία των αριθμών προοιωνίζει τη δυστυχία των ανθρώπων. Η ευημερία των αριθμών δεν προοιωνίζει ως εξίσωση την ευημερία των ανθρώπων και αυτό διδάσκει η οικονομική ιστορία. Πάντα μετά από κάθε κρίση κάποιιοι μένουν πίσω για πάντα και αυτό δεν μπορεί να το ξεχνούμε.

Έγινε λόγος ότι επήλθε η σωτηρία από τη χρεοκοπία. Σωστά! Αλλά με τι αντίτιμο; Δεν είναι απλώς η υπομονή των συμπολιτών μας. Δεν είναι απλώς ότι αντέχουν. Άνεργοι. Φοβερή μείωση μισθών. Την ίδια στιγμή αύξηση των κερδών. Φτώχεια. Είχε αντίτιμο αυτό το πράγμα! Και οι τράπεζες σώθηκαν γι' αυτό το λόγο. Και αναφέροντας τα κέρδη δε δαιμονοποιούμε τα κέρδη. Πρέπει να σας πω ότι ακόμα και σε μία σοσιαλιστική κοινωνία θα υπάρχει κέρδος. Το θέμα είναι πώς κατανέμεται, πού καταλήγει.

Ακούστηκε και σήμερα ότι στα πλαίσια μίας συναίνεσης «ψηφίστε όπως ψήφισε ο Δημοκρατικός Συναγερμός και ψήφισε τριάντα μνημονιακά νομοσχέδια». Να είμαστε ειλικρινείς. Γιατί τα ψήφισε; Για να στηρίξει εκείνη την κυβέρνηση και τις πολιτικές της; Επί της ουσίας συμφωνούσε με το περιεχόμενό τους! Ήταν και δική του πολιτική. Δεν επικρίνω γι' αυτό το πράγμα. Απλώς λέω μία πραγματικότητα.

Άκουσα και μια άλλη θεωρία σήμερα, ότι οποιοδήποτε δάνειο αποτελεί λανθασμένη οικονομική πολιτική. Αν μου πείτε τη χώρα που κατόρθωσε να ορθοποδήσει χωρίς να δανειστεί, τότε κατεβαίνω 'πού το βήμα αυτή τη στιγμή! Ή την επιχείρηση ή την οικογένεια. Το θέμα είναι να μπορείς να ξοφλήσεις το δάνειο. Άρα, να μην λέμε ότι κάθε δάνειο και κατ' επέκταση αναπτυξιακός προϋπολογισμός είναι λάθος.

Και εδώ είναι κάτι που συμφωνήσαμε. Δεν είναι αναπτυξιακός ο προϋπολογισμός, όπως έγινε παραδοχή και από πλευράς των φίλων του Δημοκρατικού Συναγερμού. Το ερώτημά μου: Αφού υπήρξε πλεόνασμα, το όποιο πλεόνασμα, είτε με τον ένα τρόπο είτε με τον άλλο, γιατί δε διοχετεύεται μέρος από το πλεόνασμα στην ανάπτυξη, αν θέλετε, ως ένδειξη, για να πουν και οι εκτός Κύπρου «ορίστε, κύριε, οι άνθρωποι κάνουν μια κίνηση, να 'ρθουμε και εμείς να βοηθήσουμε»; Εάν οι τράπεζες λένε ότι δεν μπορούν, το κράτος δεν μπορεί, μένει μία οδός, γιατί ο τουρισμός είναι αστάθμητος παράγοντας, οι ξένες επενδύσεις. Γιατί θα έρθει μια σοβαρή ξένη επένδυση σε μια χώρα που δεν μπορεί να ορθοποδήσει; Δε θα έρθει. Θα έρθει εκείνος ο οποίος ως αντάρτης, ως τζιχαντιστής, θα πάρει για δυο-τρία χρόνια εκείνο που θέλει να πάρει και θα φύγει! Άρα, επιβαλλόταν να υπάρχει κομμάτι ανάπτυξης στον προϋπολογισμό.

Συνεχίζουμε να δαπανούμε το κύριο μέρος των συζητήσεών μας για το τι συνέβη, αντί να επικεντρωθούμε εδώ, για το πώς με ανάπτυξη θα μπορέσουμε να κάνουμε βήματα. Τι είναι αυτό που συνέβη δηλαδή; Έχει κανέναν που δεν ξέρει την πραγματικότητα; Τους τέσσερις-πέντε λόγους που φτάσαμε σε αυτή την κρίση εγχώρια τους ξέρουμε όλοι, έχουν διατυπωθεί κατ' επανάληψη, να μη χάσω το χρόνο μου να τους επαναλάβω. Όμως τι γίνεται; Γίνεται μία προσπάθεια, ανάλογα με τη στιγμή και τη συγκυρία, να επικεντρωθούμε σ' ένα λόγο. Την ώρα που μας χτυπούσε η κρίση πραγματικά... Θα πω μόνο έναν αριθμό. Το δημόσιο χρέος ήταν 70% και το ιδιωτικό ήταν σχεδόν 300%! Χρειάζεται άλλος αριθμός, για να αποδείξει από ποια πλευρά του νομίσματος προήλθε ο κύριος όγκος της εγχώριας κρίσης; Γιατί ένα μεγάλο μέρος της κρίσης εισήχθη στην Κύπρο από το εξωτερικό. Ένα μεγάλο μέρος της κρίσης οφείλεται στην αναληψία των εταιρών και συμμάχων μας, που πειραματίστηκαν πάνω μας και τώρα λεν ότι το πείραμα της Κύπρου απέδωσε. Για ποιους απέδωσε; Και θα το εφαρμόσουν και αλλού; Για τις αγορές.

Μα, ποιοι είναι οι αγορές τέλος πάντων; Οι αγορές είναι κατά κύριο λόγο τα κράτη που εκμεταλλεύονται τον πλανήτη αιώνες τώρα και οι κερδοσκόποι. Και κάθε φορά δίνουμε πίστη σ' αυτούς. Δε λέω ότι θα πάμε να χτυπήσουμε την τζιεφαλή μας πάνω στο σίδερο. Ποτέ δεν ήμουν αυτής της άποψης ούτε το κόμμα στο οποίο ανήκω. Αλλά, ε, σε κάποια πράγματα πρέπει να υπάρχει τζιαι μία αντίσταση!

Αποδείχθηκε στην πράξη ότι υπάρχει περιθώριο επαναδιαπραγμάτευσης πτυχών του μνημονίου. Ε, δεν μπορεί να μην το κάνουμε! Και στο κάτω κάτω να το δοκιμάσουμε και ας το αρνηθούν. Θα το ξαναπώ: Αν αύριο φέρουν μια λύση του Κυπριακού που αφορά δύο κράτη, θα πούμε, επειδή δεν μπορούμε να κάνουμε κάτι, το δεχόμαστε;

Επιμένουμε να συγκύζουμε τον κόσμο με πράγματα που δεν υπάρχουν. Έγινε η σύγκριση -ατυχώς κατά τη γνώμη μου- από το φίλο Υπουργό Οικονομικών με τες Ηνωμένες Πολιτείες. Σχολιάστηκε τούτο. Μα, είναι άλλη πολιτική που εφαρμόζουν! Και, αν δέχτηκε πολεμική ο Ομπάμα, είναι γιατί προσπάθησε να έχει αναπτυξιακή πολιτική στα πλαίσια των προϋπολογισμών. Παρ' ολίγον να του στοιχήσει την προεδρία το νομοσχέδιο για την υγεία. Βέβαια, σε άλλες συνθήκες εντελώς διαφορετικές. Αλλά δεν μπορεί δύο μέτρα και δύο σταθμά!

Έχει ακόμα ένα πράγμα που είναι συνεχώς στο μυαλό μου. Όταν θέταμε κάποια θέματα για την Ευρωπαϊκή Ένωση, ήταν ευρωσκεπτικισμός. Τώρα λέμε ότι δεν μπορούμε να κάνουμε διαφορετικά λόγω Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά επιπρόσθετα υπάρχει ένα σοβαρό ερώτημα. Ένα μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης

και της Ευρωζώνης που βρίσκεται υπό ημικατοχή, που η κατοχική δύναμη εκβιάζει, απειλεί και προχωρεί συνεχώς σε βίαιες ενέργειες ενάντια στην κυριαρχία της Κυπριακής Δημοκρατίας, που αρνείται τη λύση, την προσπάθεια για λύση, που γράφει στα παλιά της παπούτσια την Ευρωπαϊκή Ένωση και το NATO και τους συμμάχους της, όταν είχε να μας αντιμετωπίσει με το οικονομικό μας πρόβλημα, ο χειρισμός της απέδειξε ότι εξέχασε ότι έχουμε κατοχή, εξέχασε ότι υπάρχει αδικοπραγούσα χώρα, η Τουρκία, που αυτή τη στιγμή, για παράδειγμα, μας εμποδίζει να εκμεταλλευτούμε το φυσικό αέριο, που θα μπορούσε να μας λύσει τα προβλήματά μας. Και επιμένουμε κάποιοι να την ωραιοποιούμε και να την αγιοποιούμε. Καλά, γιατί στην περίπτωση της Ουκρανίας αντέδρασε άμεσα; Γιατί στην περίπτωση της Γιουγκοσλαβίας αντέδρασε άμεσα; Ποιο ήταν το κίνητρο; Το αντίπαλο δέος! Εμείς το αντίπαλο δέος οδεύουμε να το απολέσουμε, συνάδελφοι. Δε λέω μόνο λόγω δικής μας πολιτικής, αλλά συμβάλλουμε και εμείς.

Θέλουμε να φέρουμε επενδύσεις. Με μονόπλευρη εξωτερική πολιτική θα ακολουθήσει και μονόπλευρη οικονομική εξωτερική πολιτική. Κάνουμε γυρόν του αραβικού κόλπου να φέρουμε λεφτά. Κατά καιρούς όμως ξεχνούμε πως υπάρχουν οι Άραβες και πάμε μονόπλευρα κάπου, σε οποιαδήποτε περιοχή του κόσμου άλλη. Όταν χρειαστούμε ρευστό, τους θυμόμαστε. Γιατί να μας θυμηθούν; Όποτε γίνει αναφορά σε άλλη περιοχή του κόσμου ή άλλη χώρα, θα βρεθούν κάποιοι να ειρωνευτούν και χώρες και λαούς. Ε, τι εκαταφέραμε τελικά;

Λέγεται ότι η μόνη λύση είναι η ταχύτερη έξοδος από το μνημόνιο.

Εν τω μεταξύ, πόσα λεπτά έχω;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατέσσερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μίλα ελεύθερα, κύριε Κατσουριδή.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Ο Κουλιás μιλούσε...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Μια τζιαι αναφέρατε το φίλο μου το Ζαχαρία, να τον συγχαρώ, γιατί εκατάφερε ετσιθελικά να πάρει τριάντα λεπτά! Αλλά δεν μπορώ παρά να σχολιάσω μια αναφορά, Ζαχαρία μου. Εν έδωσα το λόγο του Αναστασιάδη, αν του τον έδωσα, έδωσα τη θέση μου, για να ανατραπεί ο Τάσσος! Σε καμιά περίπτωση δεν μπορώ να το δεχτώ αυτό το πράγμα! Του έδωσα το λόγο μου, για να μιλήσει πρώτος, να μπορώ να του απαντήσω! Ήταν πολύ απλό!

Το μνημόνιο λοιπόν και η εφαρμογή του είναι η καλύτερη μέθοδος να εξέλθουμε της κρίσης, η ταχύτερη μάλιστα! Αλλού είναι το θέμα. Εγώ σας λέω ότι αύριο μας επιτρέπουν να εξέλθουμε από το μνημόνιο. Για να μην αυταπατόμαστε, αν θέλουν εκείνοι, θα πουν ότι είμαστε σε θέση να εξέλθουμε από το μνημόνιο, ό,τι επιτυχίες και να έχουμε. Εκείνοι είναι και παπάδες και τατάδες. Συγγνώμη, αυτό το μνημόνιο μας το επέβαλε ένα μη θεσμικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Eurogroup, στο οποίο ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν έπρεπε καν να είναι παρών, έπρεπε να είναι ο Υπουργός Οικονομικών, ο τότε, ο όποιος, και στο οποίο, κατά τα λεγόμενα του ίδιου του Προέδρου -και δεν το αμφισβητώ- του έβαλαν πιστόλι στον κρόταφο. Λοιπόν, εκείνοι θα πουν αν είμαστε σε θέση να εξέλθουμε. Δέτε την Ελλάδα. Είδαν τις δημοσκοπήσεις, ανεβαίνει ο ΣΥΡΙΖΑ, και ξαφνικά, εκεί που ήταν έτοιμοι να φωνάξουν «εξέρχεται η Ελλάς του μνημονίου», εισήλθε και πάλι τζιαι θέλουν μήνες παράτασης. Το κύριο όμως για μένα είναι άλλο. Εάν δηλαδή θα εξέλθουμε και θα συνεχίσουμε να εφαρμόζουμε την πολιτική του μνημονίου, είναι ως να μην εξήλθαμε. Άρα, και στο στόχο μας πρέπει να είμαστε καθαροί, αλλά και στα μέσα. Δηλαδή, αν όντως είμαστε σε θέση να εξέλθουμε τζιαι να μας αφήσουν να εξέλθουμε, τότε τι πρέπει να ακολουθήσει; Μια αλλαγή πλεύσης σε ό,τι αφορά την ίδια την πορεία της οικονομίας και να αρχίσει σιγά σιγά, εκτός από την ανάπτυξη, η αναπλήρωση των ζημιών του κάθε πολίτη μέσω μιας συγκεκριμένης κοινωνικής πολιτικής.

Έχει ανακοινωθεί ότι ήταν μεγάλη η επιτυχία το ότι οι τράπεζές μας επέρασαν τις δοκιμασίες αντοχής. Έχει ανακοινωθεί από την κάθε τράπεζα κέρδος του ενός ή του άλλου βαθμού. Έχει λεχθεί από το Σταύρο τον Ευαγόρου το ενάμισι δις του συνεργατισμού, αμφισβητήθηκε από τον Πρόδρομο, αλλά είναι εκεί το ενάμισι δις και είναι στην Κεντρική Τράπεζα. Εάν λοιπόν αυτά είναι τα δεδομένα των τραπεζών, ποιος θα απαντήσει γιατί δεν προχωρούν να κάμουν δανειοδότηση ειδικά στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, που αυτή η Βουλή δύο φορές επί της προηγούμενης κυβέρνησης ενέκρινε τεράστια ποσά, τα οποία ουδέποτε έφτασαν στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις; Μάλλον εδαπανήθηκαν, για να αγοραστούν ομόλογα. Γιατί δεν μπορεί να αλλάξει η κατάσταση των επιτοκίων; Εγώ δεν έχω απάντηση, αλλά εκείνοι που χειρίζονται τα πράγματα πρέπει να δώσουν απάντηση.

Α. ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ:

Για να κάμουν παραπάνω κέρδος!

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή αντιλαμβάνομαι ότι έχει εξαντληθεί και εξαντλείται ο χρόνος, ακόμα δύο σημεία. Δε θα σταθεί η οικονομία, εάν όλες οι προσπάθειές μας πάλι είναι πώς θα σωθεί και θα αναπτυχθεί ο τομέας των υπηρεσιών. Καμιά οικονομία δεν μπορεί να σταθεί μονόπλευρα. Υπάρχει και η αγροτική οικονομία, υπάρχει και ο τουρισμός, υπάρχει και η μεταποίηση, μικρή ή μεγάλη. Εμείς μετατραπήκαμε σε μονόπλευρους υπηρέτες μέσω των υπηρεσιών. Θέλω να θυμίσω όμως ότι τουλάχιστον από είκοσι χρόνια επροειδοποιούσαμε γι' αυτό τον κίνδυνο.

Και δύο λόγια για το Κυπριακό. Εγώ θα θέσω δύο προβληματισμούς. Από τη στιγμή που έχουμε αποδεχτεί ότι δεν μπορούμε να λύσουμε το Κυπριακό με τη δύναμη των όπλων -θα είμαι ωμός- έστω και αν ηθικά έχουμε το δικαίωμα να εκδιώξουμε τον κατακτητή τζιαι με τα όπλα, η λύση που απέμεινε είναι οι συνομιλίες και η διαπραγμάτευση. Αφού αυτή είναι η λύση... Θα μπορούσα να πω πολλά, αλλά θέλω να βάλω έναν προβληματισμό: Το Εθνικό Συμβούλιο πρέπει να σκεφτεί πολύ σοβαρά πώς μπορούμε να επανέλθουμε στις συνομιλίες. Και είναι ένα θέμα που τίθεται καθημερινά από το ΑΚΕΛ, γιατί η Τουρκία τεχνηέντως μπορεί κάθε στιγμή να δημιουργεί μια κρίση. Τι θα γίνει; Και εδώ πάλι όμως τίθεται το ερώτημα: Πού είναι οι Ευρωπαίοι εταίροι μας; Πού είναι οι στρατηγικοί μας σύμμαχοι των Ηνωμένων Πολιτειών; Γιατί ανέχονται αυτή τη συμπεριφορά;

Ο δεύτερος προβληματισμός: Σωστά λέγεται ότι δεν μπορεί το φυσικό αέριο να είναι στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων. Σωστά λέγεται -και κακώς δεν αξιοποιείται από όλους- ότι η σχέση Ελληνοκυπρίων-Τουρκοκυπρίων και Κυπριακής Δημοκρατίας σε ό,τι αφορά το φυσικό αέριο έχει συμφωνηθεί και πρέπει να το αξιοποιήσουμε, ότι θα τύχει αξιοποίησης για το σύνολο της πατρίδας και του λαού μετά τη λύση. Όμως όλοι οι εμπλεκόμενοι πρέπει να έχουν κάποιο όφελος, για να συναινέσουν σε λύση του Κυπριακού. Αυτό είναι κάτι που πρέπει να εξεταστεί. Να εξεταστεί από την πολιτική ηγεσία, γιατί ζούμε σε έναν κόσμο που αλλάζει ραγδαία και, αν μελετήσουμε λίγο αυτές τις αλλαγές, εγώ σας λέω ότι μπορεί σε λίγα χρόνια το φυσικό αέριο να μην είναι όπλο, γιατί παράγουν φυσικό αέριο και με άλλους τρόπους, γιατί η πραγματικότητα λέει ότι η κλιματική αλλαγή δημιουργεί και προσθέτει κάθε χρόνο, μήνα με μήνα, πλήρη λειτουργικότητα στο Βόρειο Παγωμένο Ωκεανό και στην Αρκτική. Άρα, υπάρχουν χώρες που διεκδικούν εδώ και δώδεκα χρόνια κυριαρχία εκεί και θα μπορούν να παράγουν και να εκμεταλλευτούν τον ορυκτό πλούτο, άρα θα μειωθούν οι τιμές και η σημασία. Γιατί επίσης ανοίγουν νέες διόδους θαλάσσιες, άρα η περιοχή μας, που σημαδεύεται από Σουέζ, στενά δηλαδή τεχνητά, Γιβραλτάρ, φυσικό, και Δαρδανέλλια, θα έχει μειωμένη σημασία και άρα μπορεί ύστερα από πέντε χρόνια να μην είναι η ίδια η σημασία αυτού του όπλου. Άρα, ούτε και ο χρόνος είναι απεριόριστος, όπως βέβαια ούτε και η βιασύνη μπορεί να μας εξυπηρετήσει σε ό,τι αφορά το Κυπριακό.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα κλείσω με τούτο: Λέχθηκε ότι το ΑΚΕΛ καταψηφίζει τους προϋπολογισμούς απ' αφορμή τα προβλήματα που υπάρχουν. Και τα περιέγραψε η πλευρά του ΑΚΕΛ. Όχι! Καταψηφίζει τους προϋπολογισμούς, γιατί θεωρεί ότι τα μέσα και οι τρόποι που προτείνονται για επίλυση των προβλημάτων είναι ακατάλληλα αυτή τη στιγμή, είναι λανθασμένα.

Καλά Χριστούγεννα σε όλους, καλή ανάρρωση στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, για να μπορεί να του ασκείται κριτική, και να είναι αρκετά γερός, για να απαντά και να του απαντούν!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε, κύριε Κατσουρίδη, για τις ευχές.

Παρακαλώ τώρα τον κ. Νίκο Τορναρίτη του Δημοκρατικού Συναγερμού.

N. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πιστεύοντας ότι εκφράζω και εκπροσωπώ όλους σας, πρέπει πρώτα και πάνω από όλα να καταδικάσουμε με αποτροπιασμό και με μεγάλη θλίψη το τυφλό θανατικό κτύπημα που έγινε πριν λίγη ώρα, τη δολοφονία εκατόν σαράντα και περισσότερων μαθητών στο Πακιστάν. εκατόν σαράντα φτωχών αθώων θυμάτων που αυτό που ζήτησαν ήταν τη μόρφωση σε μια φτωχή χώρα. Και ξέρετε κάτι; Αυτός ο κίνδυνος δε βρίσκεται και δε συμβαίνει μόνο στο Πακιστάν. είναι εδώ έξω από την πόρτα μας και απειλεί το σύγχρονο ανθρώπινο πολιτισμό και έχει όνομα.

Ακουστήκαν πάρα πολλά ειδικά από τον κ. Κατσουρίδη. Δε θα ήθελα να σηκώσω έτσι το γάντι, απλά έτσι τηλεγραφικά θα πω: Διερωτήθηκε ο κ. Κατσουρίδης αν ο Δημοκρατικός Συναγερμός δεσμεύεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Εμείς είμαστε αποφασισμένοι να λειτουργήσουμε ευρωπαϊκά. Εμείς θεωρούμε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν μπορεί να ειπωθεί αλά καρτ, «παίρνω αυτά που με βολεύουν και αφήνω στο περιθώριο αυτά που δε γουστάρω». Η Ευρωπαϊκή Ένωση ήταν, υπήρξε ο μεγάλος στόχος του ελληνισμού και εν πάση περιπτώσει είναι η μεγάλη μας οικογένεια.

Μίλησε ο κ. Κατσουρίδης και πολλοί άλλοι φίλοι του ΑΚΕΛ για την αναθεματισμένη την τρόικα. Βεβαίως, η πραγματικότητα είναι, αγαπητοί φίλοι της αριστεράς, ότι εσείς εκαλέσατε την τρόικα και την εκαλέσατε την τρόικα, όταν σας επληροφόρησε ο τέως Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας ότι η κυπριακή οικονομία και οι κυπριακές τράπεζες βρισκότουσαν εις τον αναπνευστήρα έτοιμες να αποθάνουν. Αυτή είναι η πραγματικότητα! «Μετά από την κρίση», είπε ο κ. Κατσουρίδης, «κάποιοι μένουν πίσω για πάντα». Εμείς δε θέλουμε να αφήσουμε κανέναν πίσω. Και, όταν λέμε “εμείς”, δεν εννοούμε μόνο εμείς του Δημοκρατικού Συναγερμού. Είμαστε σίγουροι ότι έχουμε πολλούς συμμάχους σε αυτή τη μεγάλη προσπάθεια που πρέπει να γίνει, και το Δημοκρατικό Κόμμα και την ΕΔΕΚ και το ΕΥΡΩΚΟ, αλλά και εσάς, φίλοι του ΑΚΕΛ, σε πολλές των περιπτώσεων, γιατί είναι καλά γνωστό ότι έχετε υπερψηφίσει πολλά των μνημονιακών νομοσχεδίων. Προφανώς, δε μας χαροποιεί η παρουσία της τρόικας. Και, αν τα πράγματα πάνε καλά, θα φύγει η τρόικα πολύ σύντομα. «Οποιοδήποτε δάνειο», λέει ο κ. Κατσουρίδης και διερωτάται, «αποτελεί λανθασμένη οικονομική πολιτική»; Ε, προφανώς πρώτα εξαρτάται από το δάνειο, από τους όρους της σύναψης του όποιου δανείου και βεβαίως το συγκεκριμένο δάνειο -λέω- δεν πρέπει να χορηγείται αστόχευτα σε σπιλ επιδόματος σε πλούσιους και φτωχούς, γιατί αυτό το συγκεκριμένο το είδαμε να συμβαίνει τα προηγούμενα χρόνια. «Ένα μεγάλο μέρος της κρίσης», λέει ο κ. Κατσουρίδης, «εισήχθη». Έχει απόλυτο δίκαιο! Το πελώριο ερώτημα όμως είναι το άλλο μισό της κρίσης πού βρέθηκε.

Μονόπλευρη εξωτερική πολιτική! Νομίζω ότι ο κ. Κατσουρίδης, εκπροσωπώντας το ΑΚΕΛ, δεν έχει δίκαιο. Είναι η πρώτη φορά που η Κυπριακή Δημοκρατία ασκεί τόσο έξυπνη, πολυεπίπεδη εξωτερική πολιτική. Μέχρι και ο κ. Πούτιν, κύριε Κατσουρίδη, προσκάλεσε τον Πρόεδρο Αναστασιάδη. Τον κ. Χριστόφια δεν τον συνάντησε ποτέ ως Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η έγκριση του κρατικού προϋπολογισμού για το 2015 είναι άλλη μια αφορμή, για να κάνουμε ειλικρινή απολογισμό και αυτοκριτική για την κατάσταση στην οποία περιήλθε η πατρίδα μας. Είναι αφορμή να μιλήσουμε ανοικτά γι' αυτά που έπρεπε να γίνουν και δεν έγιναν εδώ και δεκαετίες. Να σταθούμε με τόλμη απέναντι στα γεγονότα που οδήγησαν στην κατρακύλα της οικονομίας και να πούμε ότι τις περισσότερες φορές τα μεγάλα λόγια αντικαθιστούσαν τα έργα. Η μετριότητα συνήθως είχε προβάδισμα έναντι της αριστείας. Συγκεκριμένοι δημόσιοι λειτουργοί και εκλεγμένοι αξιωματούχοι διαχειρίστηκαν τα χρήματα των συμπολιτών μας με εγκληματικό τρόπο. Τράπεζες και τραπεζίτες που αντιμετώπιζονταν με δέος όλα τα προηγούμενα χρόνια από όλους ανεξαιρέτως -και το τονίζω αυτό- καταχράστηκαν την εμπιστοσύνη μας. Ο λαϊκισμός και οι πατριωτικές κορόνες μερικές φορές έκαναν ζημιά στην ίδια την εθνική μας υπόθεση. Σήμερα, εκ του αποτελέσματος, μπορούμε να κρίνουμε τις πράξεις και τις παραλείψεις όλων μας. Η Κύπρος εδώ και σαράντα χρόνια βρίσκεται υπό τουρκική ημικατοχή. Η οικονομία μας διασώθηκε στο παρά πέντε αφήνοντας πίσω χιλιάδες συμπολίτες μας άνεργους, κάτω από το όριο της φτώχειας, ένοικους των κοινωνικών παντοπωλείων. Άλλοι συμπολίτες μας έχασαν τις καταθέσεις, τις μετοχές και τα αξιόγραφα τους σε ένα πρωτοφανές για τα ευρωπαϊκά δεδομένα εγχείρημα διάσωσης των τραπεζών. Κράτος και ιδιώτες ζούσαμε με δανεικά υποθηκεύοντας τους νέους και τις νέες της πατρίδας μας, στέλλοντας το πιο υπέροχο κομμάτι της κοινωνίας μας στην εξορία για αναζήτηση δουλειάς. Η Κύπρος της ψεύτικης ευμάρειας δεν υπάρχει πια. Ευθύνες για αυτή την τραγωδία έχουμε όλοι, όπως πολύ σωστά είπε ο πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού, όχι μόνο σήμερα αλλά πολλές φορές. Και όποιος προσπαθεί να βάλει το κεφάλι του στην άμμο δεν πειθεί ούτε τον ίδιο του τον εαυτό. Φιλότιμες προσπάθειες γίνονται και είναι αλήθεια ότι τον τελευταίο χρόνο η οικονομία μας σημειώνει μια αξιοσημείωτη διόρθωση και τα δεδομένα είναι βελτιωμένα. Η συνταγή του προγράμματος για μεταρρύθμιση και εξυγίανση της οικονομίας άρχισε δειλά δειλά, αλλά άρχισε, να φέρνει κάποια αποτελέσματα.

Από φέτος αναμένεται το δημοσιονομικό έλλειμμα να είναι κάτω από το ευρωπαϊκό όριο του 3%. Αναμένεται και ένα μικρό πρωτογενές πλεόνασμα. Στον προϋπολογισμό που συζητούμε σήμερα οι εκτιμήσεις παραμένουν συντηρητικές. Υπάρχει μια συγκρατημένη αισιοδοξία ότι το νέο χρόνο μπορούμε να επιστρέψουμε σε ρυθμούς ανάπτυξης, μπορούμε να επιστρέψουμε και στις αγορές. Βεβαίως, πολύ σωστά είπαν κάποιοι εδώ στην αίθουσα και επικαλέστηκαν αυτό που ακούστηκε πάρα πολλές φορές ότι ευημερούν οι αριθμοί και όχι οι άνθρωποι. Σωστό! Γιατί πίσω από τους αριθμούς κρύβονται άνθρωποι! Γι' αυτό σωστά η κυβέρνηση προχώρησε στη σοβαρότατη μεταρρύθμιση και τον εκσυγχρονισμό της παροχής του δημοσίου βοηθήματος. Το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα υπήρξε ένα σημαντικότατο βήμα στήριξης των αδύναμων συμπολιτών μας. Σήμερα η ανεργία βρίσκεται στο 15,3%, πολύ υψηλό ποσοστό για τα κυπριακά δεδομένα. Είναι αλήθεια! Παρά ταύτα, είναι η πρώτη φορά εδώ και έξι χρόνια που η ανεργία άρχισε να σημειώνει μείωση, μια τάση που ελπίζουμε να συνεχιστεί. Βεβαίως, για να υπάρξουν νέες θέσεις εργασίας, πρέπει να εντείνουμε την προσπάθεια προσέλκυσης ξένων επενδύσεων και ενθάρρυνσης της οικονομικής δραστηριότητας. Πρέπει να μεταρρυθμίσουμε το κράτος και τους θεσμούς. Πρέπει να απαλλαγούμε από τη γάγγραινα της γραφειοκρατίας και τέλος πρέπει να σταματήσουν κάποιοι να ενοχοποιούν το κέρδος και την επιχειρηματικότητα.

Ο Πρόεδρος Αναστασιάδης και η κυβέρνησή του ανέλαβαν ένα πολύ δύσκολο εγχείρημα. Πρώτα έπρεπε να διασώσουν τη χώρα από την οριστική χρεοκοπία και ταυτόχρονα έπρεπε να φέρουν την ανάπτυξη δημιουργώντας νέες θέσεις εργασίας. Οι υπουργοί της κυβέρνησης εργάστηκαν φιλότιμα. Οι πρώτοι είκοσι δύο δύσκολοι μήνες διακυβέρνησης υπήρξαν θετικοί. Είχαν όμως και τις αρνητικές τους στιγμές. Βεβαίως, μέσα από την αυτοκριτική γινόμαστε όλοι καλύτεροι. Και σε αυτό το πλαίσιο μπορούμε σήμερα να ισχυριστούμε ότι θα

μπορούσαν να είχαν αποφευχθεί ορισμένα συμβάντα που έκδηλα παρουσίασαν έλλειψη συντονισμού και επικοινωνίας στο Προεδρικό, αλλά και σε ορισμένα υπουργεία. Όμως στα μεγάλα και σημαντικά μπορούμε μεταξύ άλλων σε συντομία να καταγράψουμε τα ακόλουθα: Ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα. Κατάθεση της πρότασης για το Γενικό Σύστημα Υγείας, που, όπως είπε η κ. Κυριακίδου, θα το συζητήσουμε. Δεν είναι κάτι που θα αποδεχτούμε έτσι στα τυφλά. Προτάσεις για την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση, κατάλογος διοριστέων. Επεξεργασία της πρότασης για τη μείωση της στρατιωτικής θητείας. Ηλεκτρονική δικαιοσύνη. Η συμφωνία της Κυπριακής Δημοκρατίας-Ηνωμένου Βασιλείου για πολεοδομική ανάπτυξη από τους νόμιμους ιδιοκτήτες υπήρξε ιστορική. Διακόσια περίπου τετραγωνικά χιλιόμετρα γης προστίθενται ουσιαστικά στην Κυπριακή Δημοκρατία. Η θεσμοθέτηση τριμερούς συνεργασίας Κύπρου-Ελλάδας-Αιγύπτου με αποκορύφωμα τη σύνοδο κορυφής του Καΐρου υπήρξε σημαντική. Η τριμερής συνεργασία Κύπρου-Ισραήλ-Ελλάδας είναι το ίδιο σημαντική.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ένα σημαντικό στοιχείο που πρέπει να κερδίσει η κυπριακή πολιτεία είναι η κάθαρση και η εξυγίανση των θεσμών. Η περίοδος της ατιμωρησίας έχει παρέλθει ανεπιστρεπτή. Όλοι απαιτούμε κάθαρση και τιμωρία όσων έκλεψαν από το παγκάρι της Κυπριακής Δημοκρατίας, ανεξαρτήτως κομματικής προέλευσης. Όσοι ευθύνονται για την οικονομική και ηθική καταστροφή πρέπει να δικαστούν και να πληρώσουν με ταυτόχρονη δήμευση της περιουσίας τους. Δε θα μπορέσουμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ξανά να σταθούμε απέναντι στους πολίτες, εάν δε λειτουργήσουμε ως σύστημα προς τη συγκεκριμένη κατεύθυνση. Και κάτι ακόμα. Έφτασε η ώρα να συζητήσουμε σοβαρά το ασυμβίβαστο της βουλευτικής ιδιότητας με συγκεκριμένα επαγγέλματα. Δεν μπορούμε να συνεχίσουμε να λειτουργούμε δυο εκκλησιές.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Επειδή ακούστηκε κάτι την προηγούμενη ώρα σε αυτή την αίθουσα που αφορούσε την παρουσία μου ως εκπροσώπου του κόμματός μου, του Δημοκρατικού Συναγερμού, στην ίδρυση, στη δημοσιογραφική διάσκεψη για την ίδρυση της κίνησης για την ομοσπονδία, θέλω πραγματικά να υποβάλω σε όλους σας ένα ερώτημα. Και, πριν υποβάλω το ερώτημα, θα σας θυμίσω έτσι την ιστορική διαδρομή του Κυπριακού, συμφωνία Μακαρίου-Ντενκτάς '77, συμφωνία Κυπριανού-Ντενκτάς '79, 8^η Ιουλίου, συμφωνία του μακαριστού του Τάσσου Παπαδόπουλου. Αναφέρομαι μόνο και επιλέγω τους Προέδρους εκείνους της Δημοκρατίας που κάποιοι θεωρούν και αποκαλούν διεκδικητές, θεωρούν ότι εφήρμοσαν τη διεκδικητική πολιτική στο Κυπριακό. Πρέπει να σας υπενθυμίσω ότι σε όλες τις συμφωνίες που κατέληξαν οι συγκεκριμένοι Πρόεδροι της Δημοκρατίας, αλλά και σε όλες τις συμφωνίες που κατέληξε το Εθνικό Συμβούλιο της Κυπριακής Δημοκρατίας, των κομμάτων μας, η βασική παράμετρος της λύσης ήταν η διεκδίκηση της λύσης της διζωνικής δικαιοδικής ομοσπονδίας.

Και διερωτώμαι πραγματικά και υποβάλλω τώρα το ερώτημα και λέω ότι πρέπει να μιλήσουμε έτσι με τη γλώσσα της αλήθειας στον κυπριακό λαό. Όσοι διαφωνείτε, αγαπητοί κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με τις αποφάσεις του Μακαρίου, του Κυπριανού, του Τάσσου Παπαδόπουλου, αλλά και όλων των υπολοίπων να βγείτε δημόσια να το πείτε στον κυπριακό λαό, να μην κρύβεστε, γιατί η εποχή που κρυβόμασταν ή η εποχή που λέγαμε μισές αλήθειες δεν υπάρχει πια.

Είναι πεπιοίθησή μου ότι, όσες επιτυχίες και να έχουμε ως χώρα, τα μεγάλα αδιέξοδα θα παραμένουν, εάν δεν κατορθώσουμε να επιλύσουμε σωστά το κυπριακό πρόβλημα. Είναι αλήθεια ότι μετά τις απειλές και τις παράνομες ενέργειες της Τουρκίας στην αποκλειστική οικονομική μας ζώνη, με τη δικαιολογημένη ταυτόχρονη αναστολή των συνομιλιών από τον Πρόεδρο Αναστασιάδη, η λύση του Κυπριακού έχει απομακρυνθεί στη συνείδηση των πολιτών. Στο χέρι μας είναι την κρίση που έχει δημιουργηθεί στο ευρύτερο γεωπολιτικό μας σύστημα να τη μετατρέψουμε σε ευκαιρία. Ευκαιρία να πείσουμε ότι μόνο με την απαλλαγή της Κύπρου από τα κατοχικά στρατεύματα και τις ξένες εγγυήσεις μπορεί η Κύπρος να καταστεί ενεργειακός κόμβος και γέφυρα Ευρώπης και Ανατολής. Η διχοτόμηση δε συμφέρει στον κυπριακό ελληνισμό. Δυστυχώς, ο γεωγραφικός χάρτης δεν αλλάζει. Πρέπει να λειτουργήσουμε έξυπνα και συντονισμένα, για να πετύχουμε το συντομότερο μια σωστή λύση στο Κυπριακό. μια λύση που να σέβεται τα ανθρώπινα δικαιώματα και το ευρωπαϊκό κεκτημένο. Όσο το Κυπριακό παραμένει άλυτο, οι κίνδυνοι και οι απειλές θα παραμένουν.

Προτρέπω όλους τους συμπολίτες μας, όλους μας να δούμε και να σχεδιάσουμε το μέλλον της Κύπρου με βάση τις ανάγκες του 21^{ου} αιώνα. Να σκεφτούμε μια στιγμή μόνο τις προοπτικές που θα ανοίξουν για τον τόπο μας σε περίπτωση που θα καταλήξουμε σε μια σωστή λύση, που θα επανενώνει το νησί μας. Ο 21^{ος} αιώνας έφερε μαζί του με τις τεράστιες τεχνολογικές αλλαγές και μεγάλες δυνατότητες για τη νέα γενιά. Δεν μπορούμε να πορευτούμε ως φυσιολογική χώρα και να αναπτύξουμε τις προοπτικές μας, όσο παραμένουμε αλυσοδεμένοι από την τουρκική κατοχή του 37% της πατρίδας μας. Καθημερινά χάνουμε έδαφος, σπαταλούμε δυνάμεις και ενέργεια σε περιορισμένο ορίζοντα, που δε μας επιτρέπει να διαδραματίσουμε πρωταγωνιστικό ρόλο. Δέστε τον κόσμο γύρω μας και σκεφτείτε μια στιγμή μόνο πόσο πολλαπλάσια αξία θα έχει η Κύπρος στην εξίσωση της σταθερότητας, αν αποτινάξει την τουρκική κατοχή. Γνωρίζω ότι τα σαράντα χρόνια της κατοχής, οι ατελέσφορες προσπάθειες για λύση και ο φόβος της τουρκικής στρατιωτικής υπεροχής είναι παράγοντες που επενεργούν αρνητικά στις συνειδήσεις των πολιτών και των πολιτικών, ορισμένων πολιτικών. Πρέπει να αντισταθούμε στη συνήθεια της κατάστασης όπως είμαστε και να σκεφτούμε έξω από το στενό μαύρο κουτί που βιώνουμε για δεκαετίες.

Πιστεύω ότι σε κρίσιμα ζητήματα του Κυπριακού υπάρχει σήμερα τρόπος να βρούμε νέες λύσεις που θα ικανοποιούν τις ανησυχίες του λαού μας. Ξεχωρίζω τα ζητήματα ασφάλειας για τα οποία μπορούμε να αξιοποιήσουμε το αναξιοποίητο υλικό που μας προσφέρει η Ευρωπαϊκή Ένωση. Υποστηρίζω επίσης τη σύνδεση της ευρωπαϊκής ασφάλειας με την ειδική σχέση που μπορούμε, ναι, να οικοδομήσουμε με τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής. Σε αυτό το πλαίσιο εντάσσω και την ενεργειακή ασφάλεια, την ασφαλή τροφοδοσία της Ευρώπης με εναλλακτικές πηγές φυσικού αερίου από την Ανατολική Μεσόγειο και φυσικά και από τα δικά μας κοιτάσματα. Θεωρώ αναγκαίο να ανοίξουμε αυτό το κεφάλαιο στους ξένους συνομιλητές μας, γιατί το δίπτυχο ενεργειακές πηγές και ασφάλεια είναι το μόνο στο οποίο μπορούμε να εστιάσουμε και να ακουμπήσουμε στο σκληρό πυρήνα του Κυπριακού και των προϋποθέσεων, για να φτάσουμε σε λύση. Θα τολμήσουμε; Ερωτώ. Η απάντηση είναι απλή: Αν δεν το κάνουμε τώρα, ίσως να μην έχουμε τη δυνατότητα αργότερα.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα συνεχίσει να πολιτεύεται υπεύθυνα, μακριά από λαϊκισμούς και ωραιοποιήσεις. Στηρίζουμε την κυβερνητική πολιτική εκεί που συμφωνούμε με την κυβερνητική πολιτική. Την ίδια ώρα θα συνεχίσουμε να ασκούμε την κριτική μας και θα καταθέτουμε τις δικές μας προτάσεις εκεί που διαφωνούμε. Σήμερα, εδώ που έφτασαν τα πράγματα, πρέπει όλοι να υπηρετήσουμε την Κύπρο. Πρώτα η Κύπρος και μετά οι κομματικοί σχεδιασμοί! Αυτό το μήνυμα πρέπει να στείλουμε όλοι μας απόψε από αυτό εδώ το χώρο.

Στέλλοντάς σας τις ευχές μας, τις ευχές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, για χαρούμενα Χριστούγεννα όχι μόνο σε σας, αλλά και σε όλους τους συμπολίτες μας που υποφέρουν, θέλω να ευχαριστήσω από καρδιάς όλα τα μέλη της Βουλής των Αντιπροσώπων! Και τα μέλη της Βουλής των Αντιπροσώπων πλέον δεν είναι μόνο οι βουλευτές, είναι όλο το προσωπικό που μας στηρίζει καθημερινά και μας οδηγεί, έτσι για να παρουσιαζόμαστε σήμερα απέναντί σας και να μιλούμε.

Σας ευχαριστούμε από καρδιάς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Τορναρίτη.

Και τώρα, συνάδελφοι και συναδέλφισσες, θα γίνει ένα διάλειμμα είκοσι λεπτών, για να δείτε τις τελικές τροπολογίες.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λαμάρης.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή εμείς ζητήσαμε το διάλειμμα, είναι εντάξει να προχωρήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να συνεχίσουμε;

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Ναι, να συνεχίσουμε.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Ναι, ναι, με την ψήφιση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχει ολοκληρωθεί η συζήτηση του κρατικού προϋπολογισμού του 2015. Θα προχωρήσουμε τώρα στο στάδιο της ψηφοφορίας. Το σώμα έχει ενώπιόν του τον προϋπολογισμό του 2015 όπως αυτός κατατέθηκε στη Βουλή από την εκτελεστική εξουσία. Στον προϋπολογισμό έχουν επίσης ενσωματωθεί μετά από συζήτηση στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού είκοσι τροπολογίες, τις οποίες κατέθεσε η κυβέρνηση μετά την κατάθεση του προϋπολογισμού. Κατά τη διάρκεια της συζήτησης στην ολομέλεια έχει κατατεθεί επίσης σειρά τροπολογιών απ' όλα τα κόμματα.

Πριν θέσω σε ψηφοφορία τις τροπολογίες, θα ήθελα να ρωτήσω αν κάποιος επιθυμεί να επεξηγήσει τις τροπολογίες του.

Υπάρχει κάποιος που θέλει να επεξηγήσει κάτι;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Συλλούρης, κύριε Πρόεδρε.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Δεν έχω καταθέσει καμία τροπολογία, απλώς να κάνω μία αρχική δήλωση, που θα βοηθήσει και μετά στην καταγραφή των ψήφων: Δε θα ψηφίσω κανένα σταύρωμα, όπως και εξήγησα, και θα ψηφίσω όλες τις τροπολογίες που οδηγούν σε μείωση των διαφόρων κονδυλίων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, συνάδελφοι, για να καταλαβαίνουμε και όσοι ψηφίζουμε και ο κόσμος που μας παρακολουθεί, όταν αναφέρει ο γραμματέας ότι γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης είναι το λεγόμενο "σταύρωμα". Δεν είναι απόρριψη, είναι για να ελεγχθεί αργότερα από την επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού λεπτομερειακά η δαπάνη και οι εισηγήσεις του αρμοδίου τμήματος ή της κυβέρνησης ή του υπουργείου.

Λοιπόν, ξεκινούμε με την πρώτη προτεινόμενη τροπολογία.

Κύριε γραμματέες, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών και του κ. Νίκου Κουτσού, εκπροσωπούντος τη Συμμαχία Πολιτών

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στην Ομάδα Δαπανών: 04300 «Κοινωνικές Παροχές» (€10.000.000-Παροχές Παιδείας), ώστε ουδεμία δαπάνη να δύναται να διενεργηθεί, χωρίς προηγουμένως να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η συγκατάθεσή της.

(**Σημ.:** Συμπλήρωση της αποζημίωσης προς τα μέλη του Ταμείου Προνοίας των Κυπριακών Αερογραμμών σύμφωνα με τις ισχύουσες πρόνοιες των εν λόγω ταμείων.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, ψηφίζουμε.

Συγγνώμη.

Παρακαλώ, πριν αρχίσουμε, πρώτον, θα ήθελα να μας πει ο γραμματέας τον αριθμό των βουλευτών κατά κοινοβουλευτική ομάδα και, δεύτερον, να παρακαλέσω, όπως και πέρσι, η ψήφιση από τον καθένα να είναι ευκρινής διά ανατάσεως της χειρός ψηλά και γενναία!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι παρόντες πενήντα πέντε βουλευτές, κύριε Πρόεδρε, απόντος του Προέδρου κ. Ομήρου. Όλοι οι υπόλοιποι είναι παρόντες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Ευχαριστώ πολύ.

Λοιπόν, αρχίζουμε.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ αυτής της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Συλλούρης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ευαγόρου θέλει το λόγο;

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε. Δε θέλω να αιτιολογήσω, απλά φαίνεται ότι από λάθος γράφτηκε “Παροχές Παιδείας”. Δεν είναι αυτό. Παράκληση να βρει το άρθρο η επιτροπή και να το διορθώσει.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Είναι για τις Κυπριακές Αερογραμμές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με πενήντα τέσσερις ψήφους υπέρ, μία εναντίον και καμία αποχή, η προτεινόμενη τροπολογία εκ μέρους όλων των κομμάτων εκτός από το Ευρωπαϊκό Κόμμα, την οποία έχουμε ακούσει, εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών

Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
757	20.08 Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού/Πολιτιστικές Υπηρεσίες	4350	Πολιτιστικές Παροχές	€3.160.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι της πιο πάνω ομάδας, ώστε η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού να ενημερώνεται ανά εξάμηνο για τις γενόμενες επιχορηγήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, είκοσι εναντίον και μία αποχή, η τροπολογία αυτή εγκρίνεται.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μία διόρθωση. Δεν πρόκειται περί σταυρώματος, είναι ενημέρωση. Άλλο το σταύρωμα, άλλο η ενημέρωση!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ένθεση σημείωσης. Μέχρι τώρα ξέραμε ότι η ένθεση σημείωσης είναι το λεγόμενο “σταύρωμα”.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Λέει παρακάτω τι κάμνει η ένθεση σημείωσης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, η δεύτερη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
478	16.01	04500	Άλλες κοινωνικές παροχές	€600.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στην πιο πάνω ομάδα/υποομάδα, ώστε να ενημερώνεται ανά τριμηγία η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τις γενόμενες δαπάνες.

(**Σημ.:** Αφορά κονδύλια που είναι στη διάθεση του Υπουργού Εσωτερικών για κοινωνικές παροχές.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, είκοσι εναντίον και μία αποχή, η τροπολογία αυτή των κομμάτων που αναφέραμε εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών

Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση
Όλα	03550	Συμβουλευτικές υπηρεσίες/έρευνες

Γίνεται εισήγηση για αποκοπή από την πιο πάνω ομάδα/υποομάδα ποσοστού 5%, με εξαίρεση τις δαπάνες που αφορούν τη ΔΕΑ, τις Τεχνικές Επιτροπές και το Τμήμα Εξωτερικής Πολιτικής και Κυπριακού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ αυτής της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με πενήντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και μία αποχή, η τροπολογία αυτή εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών

Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση
702	20.02 Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού	03100	Άλλα λειτουργικά έξοδα

Γίνεται εισήγηση για αποκοπή ποσοστού 10% στις δαπάνες αντιμισθίας του προέδρου, του αντιπροέδρου και των πέντε μελών του ΚΥΣΑΤΣ πέραν της γενικής αποκοπής ύψους 7% στο σύνολο των λειτουργικών δαπανών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ αυτής της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεννέα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα μία ψήφους υπέρ, δεκαεννέα εναντίον και πέντε αποχές, η τροπολογία αυτή εγκρίνεται.

Η επόμενη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση
703	20.02 Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού	03100	Άλλα λειτουργικά έξοδα

Γίνεται εισήγηση για αποκοπή ποσοστού 10% στις δαπάνες αντιμισθίας του προέδρου, του αντιπροέδρου και των πέντε μελών του Συμβουλίου Εκπαιδευτικής Αξιολόγησης-Πιστοποίησης κλάδων σπουδών (ΣΕΚΑΠ) πέραν της γενικής αποκοπής ύψους 7% στο σύνολο των λειτουργικών δαπανών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ αυτής της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεννέα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα μία ψήφους υπέρ, δεκαεννέα εναντίον και πέντε αποχές, η τροπολογία αυτή εγκρίνεται.

Η επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση
706	20.02 Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού	03100	Άλλα λειτουργικά έξοδα

Γίνεται εισήγηση για αποκοπή ποσοστού 10% στις δαπάνες αντιμισθίας του προέδρου, του αντιπροέδρου και των πέντε μελών της Επιτροπής Αξιολόγησης Ιδιωτικών Πανεπιστημίων (ΕΑΙΠ) πέραν της γενικής αποκοπής ύψους 7% στο σύνολο των λειτουργικών δαπανών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ αυτής της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεννέα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα μία ψήφους υπέρ, δεκαεννέα εναντίον και πέντε αποχές, η τροπολογία αυτή εγκρίνεται.

Η επόμενη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση
702	20.02 Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού	03020	Λειτουργικά έξοδα γραφείου

Γίνεται εισήγηση για αποκοπή από την πιο πάνω ομάδα/υποομάδα του μέρους εκείνου που αφορά την κάλυψη της δαπάνης για το ενοίκιο του κτιρίου που στεγαζόταν το ΚΥΣΑΤΣ, το ΣΕΚΑΠ και η ΕΑΙΠ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ αυτής της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με πενήντα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και πέντε αποχές, η τροπολογία αυτή εγκρίνεται.

Η επόμενη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση
12 Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	08950	Άλλα έργα
14 Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού		
16 Υπουργείο Εσωτερικών		
20 Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού		
21 Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων		
22 Υπουργείο Υγείας		

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι της πιο πάνω ομάδας/υποομάδας, ώστε ουδεμία δαπάνη να διενεργείται παρά μόνο για αναπτυξιακά έργα:

Νοείται ότι η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού ενημερώνεται για τις γενόμενες δαπάνες ανά τριμηνία.

- (**Σημ.:** 1. Εξαιρούνται οι δαπάνες που αφορούν το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.
2. Οι πρόνοιες βρίσκονται στη διάθεση των υπουργών για σκοπούς επιχορήγησης εκδηλώσεων και άλλων έργων.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ αυτής της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με πενήντα τρεις ψήφους υπέρ, μία εναντίον και μία αποχή, η τροπολογία αυτή εγκρίνεται.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επί της διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, παρακαλώ.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Όλοι έχουμε μπροστά μας τις τροπολογίες. Δεν μπορώ να καταλάβω γιατί πρέπει να διαβάζονται οι τρεις-τέσσερις τελευταίες γραμμές και, επειδή κάποιος μπορεί να μου πει «ακούει ο κόσμος», μακάρι να άκουγε ο κόσμος και να διαβαστούν!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κατσουρίδη, το κάναμε και πέρσι. Συγγνώμη, είναι πολύ γρήγορη η ψηφοφορία. Νομίζω είναι και εκτίμηση σε όσους μας ακούν, σε όσους μας βλέπουν και δε μας τρώει χρόνο αυτό το πράγμα.

Λοιπόν, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ

Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
612	18.01 Υπουργείο Οικονομικών	04120	Άλλες μεταβιβάσεις εσωτερικού	€50.000.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι της πιο πάνω ομάδας/υποομάδας, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη, να ενημερώνεται προηγουμένως η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

(Σημ.: Πληρωμές λόγω κρατικών εγγυήσεων.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ αυτής της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με πενήντα τρεις ψήφους υπέρ, μία εναντίον και μία αποχή, η τροπολογία αυτή εγκρίνεται.

Η επόμενη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση
16.01	04000	Μεταβιβάσεις εσωτερικού

Υπουργείο Εσωτερικών

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στην πιο πάνω ομάδα/υποομάδα, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για το μέρος που αφορά το σχέδιο «Ενοίκιο αντί Κατάσχεση», να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με πενήντα τρεις ψήφους υπέρ, μία εναντίον και μία αποχή, η τροπολογία αυτή εγκρίνεται.

Η επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση
Όλα	03520	Συνέδρια, σεμινάρια και άλλα γεγονότα

Γίνεται εισήγηση για αποκοπή από την πιο πάνω ομάδα/υποομάδα ποσοστού 7%.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ αυτής της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με πενήντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και μία αποχή, η τροπολογία αυτή εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών

Κεφάλαιο	Ομάδα/	Επεξήγηση
----------	--------	-----------

	Υποομάδα	
Όλα	03000	Λειτουργικές δαπάνες

Γίνεται εισήγηση για αποκοπή ποσοστού 7% από την πιο πάνω ομάδα/υποομάδα, εξαιρουμένων των δαπανών που αφορούν αγορά ύδατος, φαρμάκων, άλλων ιατρικών προμηθειών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ αυτής της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με πενήντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και μία αποχή, η τροπολογία αυτή εγκρίνεται.

Η επόμενη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση
01.01	02101	Μισθοδοσία κρατικών υπαλλήλων
Προεδρία και Προεδρικό Μέγαρο		

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι της πιο πάνω ομάδας/υποομάδας, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη που αφορά «Πρόσθετες βοηθητικές υπηρεσίες», να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της:

Νοείται ότι η προτεινόμενη δέσμευση αφορά τους έξι ειδικούς συνεργάτες και τους δύο ειδικούς βοηθούς του Προέδρου της Δημοκρατίας, εξαιρουμένων του Πρώτου Συμβούλου Διερευνητικής Επιτροπής για τους Αγνοούμενους και 37 έκτακτων ανθρωπολόγων και άλλων επιστημόνων που απασχολούνται στη Διερευνητική Επιτροπή Αγνοουμένων (ΔΕΑ).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ αυτής της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι μία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα τρεις ψήφους υπέρ, μία εναντίον και είκοσι μία αποχές, η τροπολογία αυτή εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών

Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση
16.08	Υπουργείο Εσωτερικών/ Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως	8830	Κατασκευαστικά έργα

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στην πιο πάνω ομάδα/υποομάδα, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για το μέρος εκείνο που αφορά "Εκβάθυνση και Επένδυση του Ποταμού Κλήμου στον Άγιο Δομέτιο και Έγκωμη" (€400.000), να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα, ευχαριστώ.

Πόσοι τάσσονται υπέρ των προτεινόμενων τροπολογιών;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, είκοσι εναντίον και μία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
781	21.02 Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων/Τμήμα Δημοσίων Έργων	08160	Άλλα οικοδομικά έργα	€120.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στην πιο πάνω ομάδα/υποομάδα ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για το μέρος που αφορά "Βελτιώσεις άλλων Οικοδομικών Έργων" για σκοπούς συντήρησης των κυβερνητικών κατοικιών στο Τρόδος, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ αυτής της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, είκοσι εναντίον και μία αποχή, η τροπολογία αυτή εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ

Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
856	22.01 Υπουργείο Υγείας	03100	Άλλα λειτουργικά έξοδα	€2.030.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι της πιο πάνω ομάδας/υποομάδας, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για το μέρος εκείνο που αφορά την αναδιοργάνωση και αυτονόμηση των νοσοκομείων μέσα στα πλαίσια προώθησης εφαρμογής του Γενικού Συστήματος Υγείας, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ αυτής της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τέσσερις υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα ψήφους εναντίον, είκοσι τέσσερις υπέρ και μία αποχή, αυτή η τροπολογία απορρίπτεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών

Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
458	15.06 Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων/Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες	5100	Δράσεις Διαρθρωτικών Ταμείων	€690.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι της πιο πάνω ομάδας/υποομάδας, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για το μέρος εκείνο που αφορά την "Εφαρμογή Νέου Συστήματος Αξιολόγησης της Αναπηρίας και Λειτουργικότητας", να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

(**Σημ.:** Η προτεινόμενη πρόνοια προορίζεται να καλύψει τις δαπάνες του έργου “Εφαρμογή Νέου Συστήματος Αξιολόγησης της Αναπηρίας και Λειτουργικότητας”, που εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο. Το έργο εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και αφορά τη δημιουργία κέντρων αξιολόγησης, στα οποία θα γίνεται ολοκληρωμένη αξιολόγηση της αναπηρίας και της λειτουργικότητας του ατόμου από ιατρούς και άλλους επαγγελματίες υγείας.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ αυτής της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατέσσερις υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με σαράντα ψήφους εναντίον, δεκατέσσερις υπέρ και μία αποχή, η τροπολογία αυτή απορρίπτεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και του Κινήματος Οικολόγων και Περιβαλλοντιστών

Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
613	18.01 Υπουργείο Οικονομικών	07400/07580	Αγορά σταθερών και κινητών μηχανημάτων/άλλα κινητά μηχανήματα	€200.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι της πιο πάνω ομάδας/υποομάδας, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για το μέρος εκείνο που αφορά την αγορά νέων οχημάτων για αξιωματούχους του κράτους, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ αυτής της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα εννέα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με σαράντα εννέα ψήφους εναντίον, πέντε ψήφους υπέρ και μία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
665	18.30 Υπουργείο Οικονομικών	07400/07580	Αγορά σταθερών και κινητών μηχανημάτων/άλλα κινητά μηχανήματα	€200.000.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι της πιο πάνω ομάδας/υποομάδας, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για το μέρος εκείνο που αφορά την αγορά οχημάτων στη δημόσια υπηρεσία, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ αυτής της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα εννέα εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με σαράντα εννέα ψήφους εναντίον, πέντε ψήφους υπέρ και μία αποχή, η τροπολογία αυτή απορρίπτεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση
16.08 Υπουργείο Εσωτερικών/Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως	8200	Δρόμοι

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στην πιο πάνω ομάδα/υποομάδα, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για το μέρος εκείνο που αφορά "Βελτίωση της Οδού Τσερίου στο Στρόβολο και στο Τσέρι και του Κεντρικού Δρόμου της Κοινότητας" (€1.020.000), να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ αυτής της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα ψήφους εναντίον, πέντε ψήφους υπέρ και είκοσι αποχές, η τροπολογία αυτή απορρίπτεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Γίνεται εισήγηση για διαγραφή από το άρθρο 22 της φράσης “και 2204 ‘Οδοντιατρικές Υπηρεσίες’” (τέταρτη γραμμή).

(**Σημ.:** Σκοπείται η απαγόρευση απασχόλησης συνταξιούχου προσώπου στις Οδοντιατρικές Υπηρεσίες.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ αυτής της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα έξι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Οκτώ εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με σαράντα έξι ψήφους υπέρ, οκτώ εναντίον και μία αποχή, η τροπολογία αυτή εγκρίνεται.

Ναι, κύριε Νεοφύτου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απολογούμαι, αλλά θα είναι πάρα πολύ σύντομη η παρέμβαση. Εμείς ψηφίσαμε αυτή την τροπολογία, αλλά πρέπει να κάνουμε μια δήλωση, για να μη δημιουργείται η εντύπωση ότι φωτογραφίζουμε ανθρώπους. Κανονικά η τροπολογία έπρεπε να λέει ότι καταργούνται όλες οι θέσεις συνταξιούχου, για να είμαστε σωστοί.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Να το διορθώσουμε τωρά καλό!

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Επειδή δεν έχουμε χρόνο, εμείς λέμε ως κοινοβουλευτική ομάδα σε συνεργασία με όλους να τα δούμε στις επόμενες μέρες ή με την αρχή του χρόνου, για να είμαστε σωστοί και δίκαιοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σωστό. Αυτή είναι η σωστή διαδικασία και όχι τώρα.

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Αφού κάνουμε δηλώσεις όμως, κύριε Πρόεδρε, οφείλουμε να σημειώσουμε ότι στον προϋπολογισμό υπάρχουν εξαιρέσεις για συγκεκριμένες υπηρεσίες για την πρόσληψη συνταξιούχων. Επομένως, ήταν μία από τις εξαιρέσεις αυτή η οποία σήμερα στην ουσία καταργούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λαμάρης και μετά η κ. Μαυρονικόλα.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Συμφωνούμε, κύριε Πρόεδρε, αλλά την ίδια ώρα δεν μπορούν κάποιιοι να καταθέτουν προτάσεις νόμου για αύξηση του ορίου αφυπηρέτησης των γιατρών κατά τρία χρόνια και την ίδια ώρα να ευαισθητοποιούμε για ένα συνταξιούχο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Μαυρονικόλα, παρακαλώ.

Ρ. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑ:

Όντως υπάρχει εξαίρεση, κύριε Πρόεδρε, συμφωνώ με τον κ. Παπαδόπουλο, αλλά στη συγκεκριμένη περίπτωση μιλούμε για έναν κατάλογο πέραν των εκατόν ατόμων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, ψηφίσαμε επί της τροπολογίας. Προχωρούμε.

(Θόρυβος στην αίθουσα.)

Μήπως θέλετε διάλειμμα;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σιωπάτε λίγο! Σιωπάτε να προχωρήσουμε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού

Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση
Όλα	02440	Άλλα επιδόματα ωρομίσθιου κυβερνητικού προσωπικού

Γίνεται εισήγηση για αποκοπή από το σύνολο της πιο πάνω ομάδας/υποομάδας ποσοστού 50% για το μέρος εκείνο που αφορά "Επίδομα Επίβλεψης".

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ αυτής της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τέσσερις εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα ψήφους υπέρ, είκοσι τέσσερις εναντίον και μία αποχή, η τροπολογία αυτή εγκρίνεται.

Ναι, κύριε Λαμάρη.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, την τροπολογία ΙΒ την αποσύρουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Την αποσύρατε, διότι είναι δική σας, δεν είναι;

Παρακαλώ, αναγγέλλω στο σώμα ότι η τροπολογία IB που έχετε μπροστά σας και την οποία πρότεινε η κοινοβουλευτική ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις αποσύρεται από την ομάδα και έτσι γυρίζουμε σελίδα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Και οι δύο, κύριε Λαμάρη;

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Όχι, το IB.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Λαμάρη, η τροπολογία IB έχει ένα σκέλος και έχει και δεύτερο σκέλος!

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Το πρώτο μόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πάμε στο δεύτερο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
612	18.01	04080	Συμβούλια/ επιτροπές/ οργανώσεις	€1.675.010

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι της πιο πάνω ομάδας/υποομάδας, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για το μέρος που αφορά το Δημοσιονομικό Συμβούλιο, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

Και αυτή αποσύρεται; Όχι.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Έχουμε αποσύρει -είπα ξεκάθαρα- την τροπολογία IB.1 στη σελίδα 18. Η επόμενη, στη σελίδα 19, παραμένει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτή διαβάσαμε και αυτή θα βάλουμε σε ψηφοφορία, κύριοι!

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ψηφίζουμε για την τροπολογία που είναι στη σελίδα 19. Την έχει διαβάσει ο γραμματέας και τώρα είναι η ώρα για ψηφοφορία.

Πόσοι τάσσονται υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με πενήντα τρεις ψήφους υπέρ, μία εναντίον μία και μία αποχή, η τροπολογία αυτή εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών

Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση
Όλα	02100	Κρατικοί υπάλληλοι

Γίνεται εισήγηση για αποκοπή από το σύνολο της πιο πάνω ομάδας/υποομάδας ποσοστού 50% για το μέρος που αφορά “Επίδομα Φιλοξενίας”.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ αυτής της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τρεις υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με πενήντα μία ψήφους εναντίον, τρεις ψήφους υπέρ και μία αποχή, η τροπολογία αυτή απορρίπτεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση
Όλα	02100	Επίδομα Παραστάσεως

Γίνεται εισήγηση για αποκοπή ποσοστού 10% του “Επιδόματος Παραστάσεως” που καταβάλλεται σε όλους τους αξιωματούχους που υπηρετούν σε υπουργεία, σε συνταγματικές υπηρεσίες, ανεξάρτητες υπηρεσίες και γραφεία, καθώς και στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, στον Πρόεδρο και στα μέλη της Βουλής των Αντιπροσώπων και στους δικαστές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ της τροπολογίας αυτής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τρεις υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με πενήντα μία ψήφους εναντίον, τρεις ψήφους υπέρ και μία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση
Όλα	02100	Επίδομα Παραστάσεως

Γίνεται εισήγηση για αποκοπή ποσοστού 10% του “Επιδόματος Παραστάσεως” που καταβάλλεται σε κρατικούς υπαλλήλους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ αυτής της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τρεις υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με πενήντα μία ψήφους εναντίον, τρεις ψήφους υπέρ και μία αποχή, η τροπολογία αυτή απορρίπτεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
612	18.01 Υπουργείο Οικονομικών	4120	Άλλες μεταβιβάσεις εσωτερικού	€250.010

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι της πιο πάνω ομάδας/υποομάδας, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για το μέρος εκείνο που αφορά “Ωφελήματα σε Ορισμένους Αξιωματούχους της Δημοκρατίας”, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

(**Σημ.:** Ποσό ύψους €250.000 από την προτεινόμενη πρόνοια προορίζεται να καλύψει:

- α. επίδομα για την απασχόληση ιδιαίτερας γραμματέως,
- β. υπηρεσιακό αυτοκίνητο με οδηγό,

που καταβάλλεται σε πρώην και τέως Προέδρους της Δημοκρατίας και της Βουλής των Αντιπροσώπων.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ αυτής της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με πενήντα δύο ψήφους εναντίον, δυο υπέρ και μία αποχή, η τροπολογία αυτή απορρίπτεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
855	22.01	04380	Παροχές υγείας	€27.430.000
Υπουργείο Υγείας/ Διοίκηση				

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στην πιο πάνω ομάδα/υποομάδα ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για το μέρος εκείνο που αφορά το “Ογκολογικό Κέντρο Τράπεζας Κύπρου” (€14.700.000), να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ αυτής της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με πενήντα δύο ψήφους εναντίον...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Παρακαλώ, όχι φασαρία!

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Αδάμο Αδάμου)

Αδάμο, ήρεμα!

Α. ΑΔΑΜΟΥ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ήρεμα, Αδάμο μου, ήρεμα. Γείτονα, ήρεμα!

Α. ΑΔΑΜΟΥ:

Με συγχωρείτε! Εντάξει, ήρεμα, αλλά αισθάνομαι έντονα, είναι η δεύτερη χρονιά που το κάμνουν τούτο το πράμα. Μπορεί κάποιος να έχει πολλές διαφωνίες με το Ογκολογικό Κέντρο και τον τρόπο που λειτουργεί. Όταν του δεσμεύεις την επιχορήγηση από το κράτος, πώς θα πληρωθούν οι γιατροί, οι νοσηλευτές και όλοι αυτοί; Ενώ 'ρκουνται οι καρκινοπαθείς δαμαί να παίρνουν την άδειά μας, κύριε Περδίκη;

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Να απαντήσω, κύριε...

Α. ΑΔΑΜΟΥ:

Να απαντήσεις!

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Όταν αυτή η Βουλή, κύριε Αδάμου -και λυπούμαι να το τονίσω- έχει στην ατζέντα της αυτό το θέμα και κάποιοι αρνούνται να το συζητήσουν επισταμένα...

Α. ΑΔΑΜΟΥ:

Άλλο τούτο!

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

...δεν υπάρχει άλλο όπλο από το να το φέρνουμε ενώπιον της Βουλής!

Α. ΑΔΑΜΟΥ:

Άλλο τούτο, έν' διαφορετικό.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Άλλο οι καλές υπηρεσίες οι ογκολογικές και άλλο η συνεχής και η επί χρόνια διασπάθιση εκατομμυρίων! Γιατί αυτοί οι γιατροί που αναφέρεσαι, κύριε Αδάμου, πκιάνουν τρεις φορές παραπάνω μισθό από τους ανάλογους και εξίσου του ιδίου επιπέδου γιατρούς Κυπραίους που ζουν στην Κύπρο και στο εξωτερικό. Αυτό δεν πρέπει να σταματήσει; Και η Βουλή σιωπά; Όλοι σιωπάτε;

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ!

ΣΤ. ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ:

Τελείωσε η ψηφοφορία.

Α. ΑΔΑΜΟΥ:

Εν χρειάζεται άλλο; Ε, όι, με συγχωρείτε πάρα πολύ!

Κύριε Πρόεδρε, ζητώ το λόγο.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Γιώργο Περδίκη)

Κύριε Περδίκη, άκουσά σε!

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με όλο το σεβασμό, είμαστε εκτός διαδικασίας. Υπάρχει πολύ σοβαρό θέμα με τα ογκολογικά κέντρα...

Α. ΑΔΑΜΟΥ:

Άλλο τζιέινο.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

...πρέπει να το συζητήσουμε σε μια ολομέλεια της Βουλής, αλλά τωρά συζητούμε για τους προϋπολογισμούς. Είμαστε εκτός διαδικασίας. Ερωτήσετε στην αρχή αν οποιοσδήποτε ήθελε να δικαιολογήσει τη θέση του σε κάποια από τις τροπολογίες. Ε, εν εζήτησε κανένας το λόγο. Είμαστε εκτός διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κυπριανού, έχετε δίκαιο, αλλά είδα την επιθυμία του κ. Αδάμου να πει κάτι και του έδωσα το λόγο. Απάντησε ο κ. Περδίκης, δε θα συνεχίσουμε, ετελείωσε. Μην εξάπτεστε, σε λίγο τελειώνουμε.

Α. ΑΔΑΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Αδάμου, σε παρακαλώ.

Α. ΑΔΑΜΟΥ:

Εννά απαντήσω! Εδώ πέρα μας λέχθηκε ότι είμαστε εκτός διαδικασίας. Εγώ δε δέχομαι ότι είμαι εκτός διαδικασίας. Εδώ πέρα τίθεται ένα θέμα δημόσιας υγείας και πρέπει να το βλέπουμε σοβαρά. Έχει πρόβλημα το Ογκολογικό Κέντρο, συμφωνώ με τον κ. Περδίκη, άλλο εκείνο που λέει όμως και άλλο να έρχομαι να κόβκω την επιχορήγηση τζιαι να κόβκω τους καρκινοπαθείς!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει. Παρακαλώ!

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με όλο το σεβασμό, στρέφομαι σ' εσάς. Είσαστε υπόχρεος να τηρήσετε τη διαδικασία!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα, την τηρώ.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Επαραβιάστηκε δύο φορές σήμερα, κύριε Πρόεδρε, και, ανεξάρτητα από το ποιον αφορά, δεν έχει το δικαίωμα κανένας να παραβιάζει τη διαδικασία σε αυτή την αίθουσα. Είναι ιερός αυτός ο χώρος! Δεν μπορεί ο οποιοσδήποτε να λέει ό,τι θέλει. Και στρέφομαι σ' εσάς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κυπριανού, με όλο το σέβας, αλλά πολλές φορές παίρνουν το λόγο, ξεκινούν και μιλούν και δεν μπορείς να τους κόψεις!

(Γέλια)

Τι να κάμεις; Δεν μπορείς να τους κόψεις. Έγινε πράγματι και να σας πω δεν είναι δύο φορές που έγινε σήμερα, έγινε πολλές φορές και, άμα θέλεις, να βρεθούμε να σου πω!

(Γέλια)

Λοιπόν, η ψηφοφορία ετέλειωσε γι' αυτό το θέμα.

Με πενήντα δύο ψήφους εναντίον, δύο υπέρ και μία αποχή, η τροπολογία αυτή απορρίπτεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Γίνεται εισήγηση για διαγραφή της σημείωσης 17(iii) στον "Πρώτο Πίνακα Δελτία Δαπανών 2015" (Πάγιο Ταμείο, Σημειώσεις-Γενικά).

[Σημ.: Αφορά το κατ' αποκοπήν επίδομα τηλεφώνου που αποδίδεται σε διευθυντές τμημάτων/υπηρεσιών με πάγιο μισθό €65.315 το χρόνο ή με Κλίμακες Α15 και Α16, καθώς και σε άλλους διευθυντές με Κλίμακα Α15(i), ύψους €595 το χρόνο.]

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ αυτής της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εφτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα εφτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με σαράντα εφτά ψήφους εναντίον, εφτά υπέρ και μία αποχή, η τροπολογία αυτή απορρίπτεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 20 με την προσθήκη σε αυτό, στην κατάλληλη αλφαβητική σειρά, των ακόλουθων νομικών προσώπων, οργανισμών ή ιδρυμάτων:

«Ινστιτούτο Κύπρου

Κυπριακή Εταιρεία Αποθήκευσης Πετρελαιοειδών

Κυπριακή Εταιρεία Πιστοποίησης

Κυπριακό Ινστιτούτο Προώθησης Επενδύσεων

Κυπριακή Ολυμπιακή Επιτροπή

Κυπριακή Εταιρεία Αναπτύξεως Ακινήτων Λτδ

Κυπριακός Οργανισμός Τυποποίησης».

(Σημ.: Αφορά τη θεσμοθέτηση υποχρέωσης όλων των πιο πάνω νομικών προσώπων να εφαρμόζουν κατ' αναλογίαν τις διατάξεις του περί της Μη Παραχώρησης Προσαυξήσεων και Τιμαριθμικών Αυξήσεων στους Μισθούς Αξιωματούχων και Εργοδοτούμενων και στις Συντάξεις των Συνταξιούχων της Κρατικής Υπηρεσίας και του Ευρύτερου Δημοσίου Τομέα Νόμου.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, έτοιμοι για ψηφοφορία.

Πόσοι τάσσονται υπέρ αυτής της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εφτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα εφτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με σαράντα εφτά ψήφους εναντίον, εφτά υπέρ και μία αποχή, η τροπολογία αυτή απορρίπτεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 20 με την προσθήκη στο τέλος αυτού της ακόλουθης επιφύλαξης:

«Νοείται ότι, ανεξάρτητα από τις διατάξεις οποιουδήποτε άλλου νόμου ή κανονισμού, οι εν λόγω οργανισμοί καταθέτουν τους ετήσιους ελεγμένους λογαριασμούς τους στη Βουλή των Αντιπροσώπων και στο Γενικό Ελεγκτή εντός ενός μηνός από την ετοιμασία τους.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, ψηφοφορία.

Πόσοι τάσσονται υπέρ αυτής της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εφτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα εφτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με σαράντα εφτά ψήφους εναντίον, εφτά υπέρ και μία αποχή, η τροπολογία αυτή απορρίπτεται.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχει συμπληρωθεί η διαδικασία της ψηφοφορίας των τροπολογιών.

Παρακαλώ, καθίστε.

Προτού προχωρήσουμε στην ψήφιση του προϋπολογισμού στο σύνολό του, θα καλέσω τα κοινοβουλευτικά κόμματα τα οποία δε θα ταχθούν υπέρ της ψήφισης του προϋπολογισμού στο σύνολό του και έχουν οποιαδήποτε διαφορετική θέση σε σχέση με επιμέρους κεφάλαιά του να δηλώσουν τη θέση τους.

Ο κ. Γιώργος Βαρνάβα.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε, η θέση μας είναι δεδηλωμένη όσον αφορά το συνολικό προϋπολογισμό. Απλά να πούμε ότι θα υπερψηφίσουμε τα κονδύλια που έχουν άμεση σχέση με την άμυνα της πατρίδας μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, ο κ. Λαμάρης, παρακαλώ.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το ίδιο ισχύει και για την κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις. Θα καταψηφίσουμε τον προϋπολογισμό με εξαίρεση όπως πάντα τα κονδύλια για την άμυνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κουτσού θέλει να πει κάτι;

Παρακαλώ.

Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Εγώ και στην ομιλία έχω καταθέσει ότι η Συμμαχία Πολιτών θα καταψηφίσει τον προϋπολογισμό, περιλαμβανομένων και των κονδυλίων για την άμυνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όλα.

Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Όλα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ζαχαρίας Κουλίας.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, ησυχία! Να ακούμε τι λένε οι συνάδελφοι.

Πιο δυνατά, κύριε...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Εχάθη η φωνή σου!

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Εν εχάθη η φωνή μου, μια χαρά! Να σιωπήσετε, να ακούσετε.

Δηλώνω, κύριε Πρόεδρε, ότι θα καταψηφίσω το σύνολο του προϋπολογισμού, πλην των κονδυλίων που αφορούν την άμυνα, τους πρόσφυγες και τα επιδόματα των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού, τα πενιχρά που δίνονται δηλαδή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Όλα αυτά που έχετε πει έχουν σημειωθεί.

Λοιπόν, προχωρούμε τώρα στην ψήφιση του νομοσχεδίου που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του 2015 Νόμος του 2014».

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Πάγιο Ταμείο ποσού €5.241.500.582 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2015. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων ομάδων/υποομάδων δαπανών για κάλυψη ελλείμματος άλλων ομάδων/υποομάδων δαπανών κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Νόμος [20(Ι)/2014]. Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό Πλαίσιο. Άρθρο 5.

Μισθολογικές Θέσεις. Ίδρυση και κατάργηση θέσεων. Άρθρο 6.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο στα Έσοδα και στις Δαπάνες. Άρθρο 7.

Όροι και άλλη ορολογία που χρησιμοποιείται στο Νόμο αυτό. Άρθρο 8.

Διάθεση ειδικώς εισπραττομένων/εμβαζομένων ποσών για υλοποίηση συγκεκριμένων προγραμμάτων/σκοπών. Άρθρο 9.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 10.

Αναπροσαρμογή του ύψους των απολαβών. Άρθρο 11.

Αμυντική Θωράκιση. Άρθρο 12.

Επίλυση προβλημάτων και άρση ανωμαλιών. Άρθρο 13.

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 2002 [Νόμος 42(ΙΙ) του 2002]. Άρθρο 14.

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 14) του 2003 [Νόμος 62(ΙΙ) του 2003]. Άρθρο 15.

Απαγόρευση προσλήψεων ωρομίσθιου κυβερνητικού προσωπικού και προσωπικού για κάλυψη εκτάκτων και εποχιακών αναγκών. Άρθρο 16.

Αναστολή πλήρωσης κενών θέσεων πρώτου διορισμού, προαγωγής και πρώτου διορισμού και προαγωγής. Άρθρο 17.

Φορολόγηση Επιδομάτων. Άρθρο 18.

Δημοσιονομική Διόρθωση. Άρθρο 19.

Εφαρμογή προνοιών για μείωση απολαβών και μη παραχώρηση προσαυξήσεων σε υπηρετούντες σε νομικά πρόσωπα κ.λπ. που λαμβάνουν κρατική χορηγία. Άρθρο 20.

Εφαρμογή προνοιών Σημείωσης 31 του Δελτίου Δαπανών του Πρώτου Πίνακα. Άρθρο 21.

Άρθρο 22¹.

Άρθρο 23.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι εννέα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι εννέα ψήφους υπέρ, είκοσι έξι εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 έως 23 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση και ψήφιση του προϋπολογισμού στο σύνολό του.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

¹ Τα άρθρα 22 και 23 εκ παραδρομής δε φέρουν πλαγιότιτλο.

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του 2015 Νόμος του 2014.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι εννέα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι εννέα ψήφους υπέρ, είκοσι έξι εναντίον και καμία αποχή, ο προϋπολογισμός ο φετινός, του 2015, ψηφίζεται σε νόμο.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Κεφάλαιο Δεύτερο, κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, δεν υπάρχει.

Ερωτήσεις και απαντήσεις δεν υπάρχουν.

Στο Κεφάλαιο Τέταρτο, θέματα εγγραφέντα για συζήτηση, δε θα μπορούμε σήμερα.

Εδώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας. Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την Πέμπτη, 18 Δεκεμβρίου 2014, στις 10.00 π.μ., με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2014. (Πρόταση νόμου). (Αρ. Φακ. 23.02.055.103-2014).
2. Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 2014. (Πρόταση νόμου). (Αρ. Φακ. 23.02.055.106-2014).
3. Ο περί Ελευθεροποίησης του Επιτοκίου και Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2014. (Πρόταση νόμου). (Αρ. Φακ. 23.02.055.087-2014).
4. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος του 2014. (Αρ. Φακ. 23.01.055.253-2014).
5. Ο περί της Απαγόρευσης Πλήρωσης Κενών Θέσεων στο Δημόσιο και στον Ευρύτερο Δημόσιο Τομέα (Ειδικές Διατάξεις) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2014. (Αρ. Φακ. 23.01.055.266-2014).
6. Οι περί Προστασίας της Παραλίας (Άδειες και Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2014. (Αρ. Φακ. 23.03.051.089-2014).
7. Ο περί Εγγραφής Επαγγελματιών Εργοθεραπευτών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2014. (Αρ. Φακ. 23.01.055.234-2014).

8. Ο περί Εγγραφής Επαγγελματιών Ψυχολόγων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2014.
(Αρ. Φακ. 23.01.055.235-2014).
9. Ο περί Ιατρικών Ιδρυμάτων και Υπηρεσιών (Ρύθμιση και Τέλη) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2014.
(Αρ. Φακ. 23.01.055.244-2014).
10. Ο περί του Δικαιώματος Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Συγγενικών Δικαιωμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2014.
(Αρ. Φακ. 23.01.055.250-2014).
11. Ο περί Διατήρησης Αποθεμάτων Πετρελαιοειδών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2014.
(Αρ. Φακ. 23.01.055.260-2014).
12. Οι περί Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρητήσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2014.
(Αρ. Φακ. 23.03.051.086-2014).
13. Οι περί Γυναικών Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρητήσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2014.
(Αρ. Φακ. 23.03.051.087-2014).
14. Οι περί Εθελοντών Πενταετούς Υποχρέωσης του Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2014.
(Αρ. Φακ. 23.03.051.088-2014).
15. Ο περί Άδειας Οδήγησης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2014.
(Αρ. Φακ. 23.01.055.213-2014).
16. Ο περί Μετονομασίας του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος Νόμος του 2014.
(Αρ. Φακ. 23.01.055.211-2014).
17. Οι περί Ενιαίας Διαχείρισης Υδάτων (Ασφάλεια Μεγάλων Υπερυψωμένων Ταμιευτήρων) Κανονισμοί του 2014.
(Αρ. Φακ. 23.03.051.044-2014).
18. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για το μήνα Ιανουάριο του 2015.
(Αρ.Φακ. 23.10.002.004).
19. Οι περί Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας-Θέση Ελεγκτή Εναέριας Κυκλοφορίας (Σχέδια Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2014.
(Αρ. Φακ. 23.03.051.064-2014).
20. Οι περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων (Επιθεώρηση Συστημάτων Θέρμανσης με Λέβητες) Κανονισμοί του 2014.
(Αρ. Φακ. 23.03.051.065-2014).
21. Οι περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων (Επιθεώρηση Συστημάτων Κλιματισμού) Κανονισμοί του 2014.
(Αρ. Φακ. 23.03.051.066-2014).
22. Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων σε Υπαλλήλους του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού και Εξαρτημένους τους) (όμοιο με το Σχέδιο Συντάξεων της Κυβέρνησης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2014.
(Αρ. Φακ. 23.03.051.067-2014).
23. Οι περί Αστυνομίας (Πειθαρχικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2014.
(Αρ. Φακ. 23.03.051.069-2014).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

«Οι στόχοι που έθεσε η Ευρωπαϊκή Ένωση για την αντιμετώπιση των κλιματικών αλλαγών για την περίοδο 2020-2030 και τα μέτρα που η κυπριακή κυβέρνηση καλείται να λάβει, προκειμένου να επιτευχθούν οι εθνικοί στόχοι για τον περιορισμό της εκπομπής ρύπων και την αντιμετώπιση των κλιματικών αλλαγών».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Γιώργου Περδίκη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών).

(Αρ. Φακ. 23.05.047.004-2014).

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 9.15 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αδάμου Αδάμος	Λουκαΐδης Γιώργος
Αντωνίου Αντώνης	Ματπουρίδης Ρίκκος
Βαρνάβα Γιώργος	Μαυρίδης Μάριος
Βότσης Άγγελος	Μαυρονικόλα Ρούλα
Γαβριήλ Γιαννάκης	Μέσης Χρίστος
Γεωργίου Γεώργιος	Μισός Αριστοτέλης
Γεωργίου Γιώργος	Μιχαηλίδης Ανδρέας
Δαμιανού Άριστος	Νεοφύτου Αβέρωφ
Δημητρίου Μισιαούλη Στέλλα	Νικολαΐδης Νίκος
Δίπλαρος Ευθύμιος	Νουρής Νίκος
Ευαγόρου Σταύρος	Παπαγεωργίου Πάμπος
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Παπαδόπουλος Νικόλας
Θεμιστοκλέους Ανδρέας	Περδίκης Γιώργος
Καρογιάν Μάριος	Προδρόμου Πρόδρομος
Κατσουρίδης Νίκος	Προκοπίου Γεώργιος
Καυκαλιάς Αντρέας	Σαμψών Σωτήρης
Κουκουμά Κούτρα Σκεύη	Σαρίκας Φειδίας
Κουλιός Ζαχαρίας	Σταυριανός Πανίκκος
Κουτσού Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κυπριανού Ανδρέας	Τάσου Γεώργιος
Κυπριανού Άντρος	Τζιοβάνης Χριστάκης
Κυριακίδου Αθηνά	Τορναρίτης Νίκος
Κυριακίδου Στέλλα	Φακοντής Αντρέας
Κυριακού Μαρία	Φυττής Σοφοκλής
Κωνσταντίνου Κώστας	Χαμπουλλάς Ευγένιος
Κωνσταντίνου Νεόφυτος	Χαραλαμπίδου Ειρήνη
Κώστα Κώστας	Χατζηγιάννης Κυριάκος
Λαμάρης Γιάννος	

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Συνέχιση της συζήτησης (Ευ. Χαμπουλλάς, Π. Σταυριανός, Γ. Τάσου, Χρ. Τζιοβάνης, Α. Αντωνίου, Α. Καυκαλιάς, Ανδρέας Κυπριανού, Κ. Κώστα, Ζ. Ζαχαρίου, Σ. Φυττής, Στ. Μισιαούλη Δημητρίου, Ρ. Ματπουρίδης, Γιώργος Γεωργίου, Ευ. Δίπλαρος, Ει. Χαραλαμπίδου, Ρ. Μαυρονικόλα, Ν. Νουρής, Π. Παπαγεωργίου, Σ. Σαμψών, Α. Κυριακίδου, Χρ. Μέσης, Στ. Κυριακίδου, Γ. Γαβριήλ, Α. Μισός, Φ. Σαρίκας, Α. Αδάμου, Μ. Κυριακού, Γ.

Προκοπίου, Ά. Δαμιανού, Κ. Κωνσταντίνου, Ά. Βότσης, Α. Θεμιστοκλέους, Σκ. Κούτρα Κουκουμά, Κ. Χατζηγιάννης, Ζ. Κουλίας, Ν. Τορναρίτης, Α. Φακοντής, Μ. Μαυρίδης, Γ. Λουκαΐδης, Α. Μιχαηλίδης, Μ. Καρογιάν, Στ. Ευαγόρου, Πρ. Προδρόμου, Ν. Νικολαΐδης, Ν. Κωνσταντίνου, Ν. Κατσουρίδης, Δ. Συλλούρης, Α. Νεοφύτου, Ν. Παπαδόπουλος, Γ. Λαμάρης, Γ. Περδίκης, Γ. Βαρνάβα, Ν. Κουτσού) για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του 2015 Νόμος του 2014» και ψήφισή του σε νόμο.

Τιμή: €3,50